New Yorkul anilor '70, muzică, literatură, baseball...

POLIROM

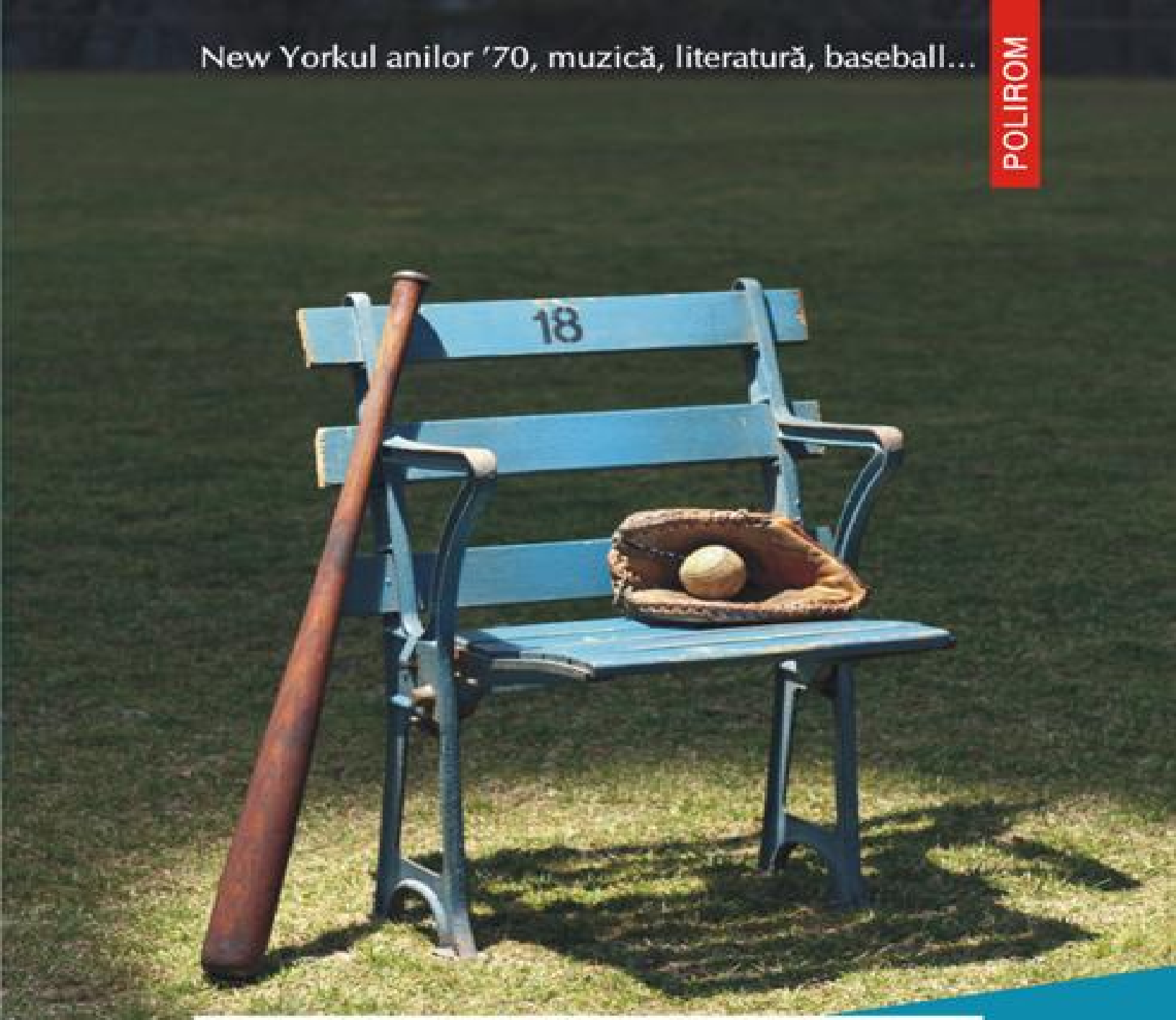

David Duchovny

Bucky F*cking Dent

BIBLIOTECA POLIROM

David Duchovny

Bucky F*cking Dent

Traducere din limba engleză
şi note de Alexandra Fusoi

POLIROM
2016

David Duchovny, *Bucky F*cking Dent*

Copyright © 2016 by King Baby, Inc.
Published by arrangement with Farrar, Straus and Giroux, LLC, New York
All rights reserved

2016 by Editura POLIROM, pentru traducerea în limba română

www.polirom.ro
Editura POLIROM
Iaşi, B-dul Carol I nr. 4; P.O. BOX 266, 700506
Bucureşti, Splaiul Unirii nr. 6, bl. B3A, sc. 1, et. 1;
sector 4, 040031, O.P. 53

ISBN ePub: 978-973-46-6432-0
ISBN PDF: 978-973-46-6433-7
ISBN print: 978-973-46-6378-1

Coperta: Radu Răileanu
Foto copertă: © iStockphoto.com/jonathansloane

Această carte în format digital (e-book) este protejată prin copyright şi este destinată exclusiv utilizării ei în scop privat pe dispozitivul de citire pe care a fost descărcată. Orice altă utilizare, incluzând împrumutul sau schimbul, reproducerea integrală sau parţială, multiplicarea, închirierea, punerea la dispoziţia publică, inclusiv prin internet sau prin reţele de calculatoare, stocarea permanentă sau temporară pe dispozitive sau sisteme cu posibilitatea recuperării informaţiei, altele decât cele pe care a fost descărcată, revânzarea sau comercializarea sub orice formă, precum şi alte fapte similare săvârşite fără permisiunea scrisă a deţinătorului copyrightului reprezintă o încălcare a legislaţiei cu privire la protecţia proprietăţii intelectuale şi se pedepsesc penal şi/sau civil în conformitate cu legile în vigoare.

Lectura eco - un supererou al lumii moderne!

Versiune digitală realizată în colaborare cu Libris.ro

DAVID DUCHOVNY, unul dintre cei mai îndrăgiţi actori americani contemporani, s-a născut în 1960, la New York. A studiat literatura engleză la Princeton University şi a obţinut o diplomă de master la Yale University, unde l-a avut ca profesor pe Harold Bloom. A început să scrie poezie în timpul facultăţii, primind o menţiune de onoare din partea Academiei Poeţilor Americani, însă a devenit curînd fascinat de lumea filmului. Şi-a început cariera de actor spre sfîrşitul anilor ’80, rolurile care i-au adus cea mai mare popularitate fiind cel al agentului FBI Fox Mulder, din serialul SF *The X-Files*, şi cel al scriitorului Hank Moody, din serialul *Californication*. În 1997 şi 2008 a cîştigat Globul de Aur pentru cel mai bun actor în rol principal într-un serial de televiziune. În 2015, actorul şi-a lansat primul album de muzică, *Hell or Highwater*, dar şi primul roman, *Holy Cow*, apărut în traducere la Editura Polirom în acelaşi an.

Pentru Miller şi West, întotdeauna.
Şi pentru Ami şi Jules, gringos numărul 1 şi numărul 2,
şi pentru tânărul Matty Warshaw.
Şi pentru Meg, care m-a învăţat despre scris
mai multe decât ştie.

Poate ori nu să vină a cerului miere
Dar cea a ţărânii se duce şi vine deodată.

— WALLACE STEVENS, *Le Monocle de Mon Oncle*[1]

Ură. Iubire. Astea-s numai cuvinte, Rudi. Curând voi fi bătrân.

— JAMES JOYCE, *Ulise*[2]

Viaţa e ceva haios.

— SONNY LISTON[3]

vă zic eu,
aţi băgat de seamă steagul?
nu-mi venea să cred.
chiar când a venit jim rice la bătaie,
a început să sufle vântul spre terenul din stânga.
nu doar că l-a ajutat pe yastrzemski cu *home run*-ul,
dar l-a şi încurcat pe jackson,
vântul bătea spre terenul din dreapta
când jackson a lovit mingea înaltă,
iar când yaz a reuşit *home run*-ul
vântul bătea spre stânga,
şi n-a lăsat mingea să cadă-n teren.
prima eliminare la piniella.
mi-a spus cineva că red sox controlează elementele aici

eu n-am crezut până acum.

— PHIL RIZZUTO[4], *They Own the Wind*
O Holy Cow! The Selected Verse of Phil Rizzuto

1. Wallace Stevens, *Lumea ca meditaţie*, traducere de Constantin Abăluţă, Şt. Stoenescu, Editura Univers, Bucureşti, 1970.
2. James Joyce, *Ulise*, traducere de Mircea Ivănescu, Editura Univers, Bucureşti, 2012.
3. Charles L. „Sonny“ Liston (cca 1930-1970), boxer profesionist american, a devenit campion mondial la categoria grea în 1962 şi a pierdut titlul în 1964, în faţa lui Muhammad Ali.
4. Philip Francis „Phil“ Rizzuto (1917-2007), supranumit „Scooter“, jucător de baseball în American Major League, a jucat întreaga sa carieră de 13 ani la New York Yankees. Ulterior, a devenit comentator sportiv de radio şi televiziune.

1

Jose Canucci. Aşa-i ziceau la muncă. De parcă era jumătate hispanic şi jumătate italian. Se pare că era italian din partea tatălui. Din ce zonă a Cizmei s-o fi tras familia Canucci? Habar n-avea. Poate că maică-sa era o portoricană frumoasă din Harlemul spaniol. La naiba, asta ar fi fost chiar nostim. Lui taică-su i-ar fi plăcut. Oare Canucci chiar era un nume adevărat? Nu ştia. Nici măcar nu-l pronunţau corect. Fanii de aici nici măcar nu-l spuneau cum trebuie. Spuneau *Can-you-see?*[1]. „C“-ul dublu era pronunţat ca un „s“. Oricum nu era numele lui. Pe el îl chema Ted Fullilove. Theodore Lord Fenway Fullilove. Ăsta nume dat dracu’! Probabil că vreun poet frustrat din Ellis Island[2] o fi mâzgălit numele înaintaşului lui rus Filinkov sau Filipov sau Filitov ca Fullilove. El îşi zicea Ted. Mai puţin la muncă. La muncă, era Jose. Sau Domnul Arahidă.

Poate că ar fi trebuit să-şi ia un monoclu. Ca Domnul Arahidă, mascota publicitară a companiei Planters[3]. Tatăl lui fusese om de publicitate, iar Ted se întreba dacă nu cumva taică-su îl inventase şi pe Domnul Arahidă. Poate că el şi Domnul Arahidă erau fraţi vitregi. Domnul Arahidă era un vagabond prietenos cu joben, un hibrid cu trup de arahidă, baston şi monoclu. O alună simţitoare.

Domnul Arahidă semăna cu un experiment ştiinţific scăpat de sub control dintr-unul din filmele alea cu buget redus, de mâna a doua, difuzate la *Chiller Theatre* pe WPIX, canalul 11, când erau anulate meciurile din cauza vremii. Mai ştiţi, ca *The Fly*[4]? „Ajutor, ajutor!“ Asta era marea replică din *The Fly*. Vincent Price cu trup de muscă şi capul lui Vincent

Price. Oare era capul lui Vincent Price? Credea că s-ar putea să nu. Nici nu prea conta. Bine, probabil conta pentru Vincent Price, dar nu şi pentru Ted. Totuşi, ceva legat de „ajutor, ajutor“ îl mişca pe Ted. Nevoia aceea pură, autentică. Poate primul lucru pe care învaţă să-l spună un copil. După „mami“ şi „tati“ şi „mai vreau“. Ajutor. Ajutor. Vă rog, ajutaţi-mă.

Domnul Arahidă avea nevoie de ajutor. Avea trunchiul scobit, bej-cenuşiu, de arahidă, picioare de insectă ca nişte beţe şi vederea slabă. Cel puţin la un ochi. N-avea deloc testicule, asexuat, un eunuc, şi nici nu putea să vadă sau să meargă fără să folosească bastonul. Ajutaţi-l pe băiatul ăsta. Şi jobenul ăla? Şi-o cerea singur. Arhivează toate aceste gânduri în alt dosar – la glume pentru cunoscători care încep cu „A“ de la Ajutor. S-ar putea să meargă. Dar era deja plin de trimiteri şi indexări şi te zăpăcea. Îşi dorea să fi avut o iubită. El n-avea trupul unei arahide şi avea testicule şi nevoi, emoţionale, fizice şi de altele. Tot soiul de nevoi nebune şi contradictorii, izbucnind în toate direcţiile, ca atunci când cade o ţeavă de eşapament pe drum şi scoate scântei şi sunetul ăla urât. Iubită/ţeavă de eşapament. Chiar că ar trebui să am tot timpul un pix la mine, se gândi el. Supărat pe el însuşi că toate lucrurile astea, toate ideile astea se pot pierde. Maică-sa îi spunea întotdeauna că, dacă e ceva important, o să-şi aducă aminte. Dar nu era aşa. De fapt, s-ar putea să fie chiar invers. Poate că uităm lucrurile cele mai importante, sau cel puţin încercăm să le uităm. Cum zicea Nietzsche? Ne amintim doar acele lucruri care ne fac să suferim? Nu-i chiar aceeaşi idee, dar e tot pe-acolo. *În bătălia de primejdii plină*[5].

Un stadion întreg de gânduri. Stadionul echipei Yankees cu o grămadă de cugetări pe teren. Şi în tribune. În repriza a şaptea, mintea lui Ted era un stadion plin cu gânduri neduse până la capăt. Vocea de aristocrat de peste Ocean a lui Bob Sheppard – „Doamnelor şi domnilor, vă rog să fiţi atenţi acum la prima bază, unde Chris Chambliss este înlocuit pentru Yankees de

tânărul german cu mustăţi impresionante, Friedrich Nietzsche“. Phil Rizzuto s-ar fi distrat cu aşa ceva. Cum se face că, atunci când încerci să fii universal şi aşa mai departe, se strecoară de obicei în declaraţie o sintagmă de tipul „acelea care“? Stângăcia dicţiei era ca o marcă a profunzimii. Nu-i o idee rea, este o idee care nu e rea.

Ted uita adesea că n-are nici o femeie. Şi în momentele alea era probabil mai fericit decât în momentele în care îşi aducea aminte că n-are. Iubită. A se indexa la litera „I“ de la „improbabil“ sau „D“ de la „Du-te naibii, Ted“. Nu-şi mai aducea aminte când fusese ultima dată cu o femeie, şi era de fapt recunoscător pentru această neaducere aminte. *Cu vitejie fluturând*. Dar, deşi gândul era doar un suport gol pentru o fişă, durerea, lipsa erau în curs de formare şi reale. Ted simţea cum trece viaţa pe lângă el. Avea peste 30 de ani de-acum. Se apropia de pauza de la jumătatea sezonului vieţii lui. Antrenamentele de primăvară erau doar o amintire îndepărtată. Ted simţea vechea panică începând să-i cuprindă măruntaiele ca atunci când un aruncător care a dominat tot meciul o ia razna brusc, îşi pierde controlul, cum se spune. Undeva în străfundul minţii sale, antrenorul principal i-a făcut semn arbitrului cerând pauză şi a păşit spre zona de aruncare pentru a-şi calma jucătorul. Ted şi-a mişcat umărul drept. În scurt timp avea să arunce şi voia să fie relaxat.

Şi strălucirea roşie şi orbitoare de rachete. Ted râse de unul singur şi apoi privi nelinişţit în jur. Era ceva cu totul inadmisibil să râzi în timpul imnului naţional. Nu trebuia neapărat să-ţi duci mâna la inimă aşa cum îi spusese conducerea să facă, o ceremonie nebună ca la şcoala de ofiţeri, dar nu trebuia să vorbeşti sau să râzi. Chipurile, era lipsă de respect faţă de armată. Şi faţă de Părinţii fondatori. Şi de Jimmy Carter. Care, în viaţa reală, chiar era Domnul Arahidă! Cultivatorul de arahide din Georgia. Lui Ted îi plăcea când se închidea cercul aşa. De fapt, cui nu-i plăcea?

Oamenilor le plăceau cercurile, firavele modele mentale pe fundalul marelui haos. Domnul Arahidă era acum preşedintele ţării. Vremurile tulburi.[6] Ajutaţi-l. Ajutaţi-l.

Puteai totuşi să începi să ovaţionezi pe ultimul vers – Jose, *mai flu-tu-ră dra-pe-lul pre-să-rat cu ste-le. Deasupra lu-mii ce-lor liiiibeeeeeeeri*… Dar nu înainte de asta. Înainte de asta, era lipsit de respect. Era o limită discretă pe care toată lumea, 60.000 de oameni când veneau în oraş cei de la Boston, o ştia intuitiv. Aşa cum ştiai să nu te holbezi la alţii în lift, să te uiţi doar la numerele care clipesc. Fără contact vizual. Regulile intuitive ale lumii care erau o enigmă doar pentru imbecili, ucigaşi psihopaţi şi copii.

E un banc vechi, care spune că ultimele cuvinte ale imnului naţional sunt „Să-nceapă meciul!“. Vechi, dar bun. „Cântecul“ imposibil-de-cântat se încheie, iar zarva mulţimii izbucni ca şi cum ar fi fost o fiară agitată şi fericită. Meciul era pe punctul de a începe şi sus, pe locurile ieftine, locurile albastre, era o căldură ca în Africa. În regatul neînsemnat al lui Ted erau cam 80 la sută latinoamericani – 55 la sută portoricani, 25 la sută dominicani – şi cam 20 la sută alţii. Iar aceşti alţii erau în principal irlandezi şi italieni. Toţi, oamenii lui. Îi era uşor să se gândească la ele ca fiind „locurile ieftine“ şi, cu siguranţă, erau aşezate aşa de departe de terenul de joc, încât apărea o defazare sesizabilă între vederea mingii lovite şi trosnetul bâtei. Ca într-un film japonez prost dublat. Dar în loc să vadă în ele nişte locuri îndepărtate, lui Ted îi plăcea să creadă că e un spaţiu olimpian, să-şi închipuie că ei toţi sunt zei care priveau de sus oamenii ca furnicile jucându-şi jocurile lor prosteşti. Deci aici muncea el. Pe stadionul echipei Yankees, unde azvârlea arahide, în principal unor bărbaţi care credeau că e amuzant să-i spună „Jose“, ca începutul versiunii spangleze a imnului naţional, sau Domnul Arahidă. Unii chiar îi spuneau Ted.

El prefera să nu i se spună Ted. Deşi îi plăcea slujba şi-l ajuta oarecum să-şi plătească facturile câtă vreme scria, îi era puţin jenă că un bărbat de vârsta lui, cu educaţia lui, cu şcoală privată în New York, Ivy League, era nevoit să azvârle arahide oamenilor ca să se descurce. Şi totuşi prefera o slujbă ca asta, care era aşa de departe de ceea ce „ar fi trebuit“ să facă, înşelând atât de spectaculos toate aşteptările, încât lumea ar fi putut crede că o face fin’că era „un personaj“ sau fin’că-i plăcea, sau că era unul dintre nemernicii ăia geniali şi obraznici care dădeau cu tifla lumii întregi şi, în general, nu dădeau doi bani pe nimic. Decât să fie considerat un ratat, aşa cum se considera el însuşi, prefera să fie considerat un excentric. Tipul ăla ciudat cu diplomă în literatură engleză de la Columbia, care lucrează ca vânzător de arahide pe stadionul Yankees în timp ce trudeşte la marele roman american. E aşa de nonconformist. Se înţelege aşa de bine cu muncitorii şi cu prolii[7]. Îmi place tipul. Wallace Stevens vânzând asigurări. Nathaniel Hawthorne punând ştampile la oficiul vamal. Jack London printre calici[8], cu câteva alune în mână.

Chiar şi aşa, se mândrea cu precizia lui. Nu era un sportiv bun, cum îi tot amintea zilnic taică-su în copilărie. Arunca mingea „ca o fată“, zicea bătrânul. Şi aşa şi era, n-avea braţul lui Reggie Jackson[9] şi nici măcar aruncarea deviată a lui Mickey Rivers[10]. Dacă ar fi fost să boteze cineva o ciocolată după Ted, probabil că i-ar fi zis *Chunky*[11]. Dar de-a lungul anilor îşi perfecţionase mişcarea stângace de aruncare până devenise o bufonerie de o precizie admirabilă. Chiar dacă arăta ca o combinaţie între un semn de rămas bun şi o încercare de a plesni frenetic un ţânţar, putea nimeri invariabil o mână ridicată, de la 20 de rânduri distanţă. Suporterilor le plăcea îndemânarea lui, hidoasă în unicitatea ei, şi le plăcea să-i ofere ţinte dificile şi să-l ovaţioneze când le nimerea. Putea arunca prin spate. Putea arunca printre picioare. Colegul lui, Mungo, cel cu ochelari „fund de

borcan“ şi apărătoare de bowling pe antebraţ, care abia dacă avea un metru jumate’ şi asta numai datorită tocului de cauciuc de zece centimetri al ghetei ortopedice negre din piciorul stâng, vindea bere nu-întotdeauna-chiar-aşa-de-rece în sectorul lui Ted şi făcea mereu statistici închipuite pentru eficienţa aruncărilor lui Ted: 63 de încercări, 40 de lovituri, 57 la un metru de ţintă. Chestii de genul ăsta. Ca media la bătaie[12], eficienţa loviturilor[13] şi ERA[14] pentru vânzători.

Azi era la aruncare Catfish Hunter. Lui Ted îi plăcea numele. Baseballul avea o tradiţie bogată de porecle de gata grozave. Van Lingle Mungo. Baby Doll[15] Jacobson. Heinie[16] Manush. Chief Bender. Enos Slaughter[17]. Satchel[18] Paige. Urban Shocker[19]. Mickey Mantle[20]. Art Shamsky[21]. Piano Legs[22] Hickman. Minnie Minoso. Cupid Childs. Willie Mays. Ca o istorie a Statelor Unite spusă doar cu nume, un adevărat *arithmoi*, o Carte a Numerilor americană. Era un an ciudat, totuşi, pentru că Boston Red Sox, rivali dintotdeauna ai celor de la Yankees, dar în realitate mai degrabă element de contrast tragicomic pentru regii încoronaţi, ca Washington Generals pentru Harlem Globetrotters, aveau un an foarte bun şi păreau să fi scăpat în cele din urmă de blestemul lui Babe. În 1918, Sox îl vânduseră echipei Yankees pe Babe Ruth, deja cel mai bun jucător de pe piaţă. Proprietarul lui Sox, Harry Frazee[23], voia să finanţeze un musical sau aşa ceva. Să fi fost *No, no, Nanette*? Ruth a devenit erou american, un Paul Bunyan în echipament cu dungi, care trăia din plin şi devora hotdogi, aducând multe titluri şi victorii de World Series pentru Yankees, şi ale cărui succese au scos stadionul celor de la Yankees din inima sărăcăcioasă a Bronxului: casa pe care a clădit-o Ruth în 1923, acolo unde se afla azi Ted. Iar Sox nu mai câştigaseră niciodată de atunci. Nici măcar un singur titlu. Şaizeci de ani de zădărnicie, privind în sus în clasament spre fundul păros al celor de la Yankees.

Era jumătatea lui iunie, dar era deja mai cald decât în iulie. Alunele au zburat, berea a curs, iar Catfish a aruncat. În cele câteva momente de acalmie în care nu-l striga lumea, Ted îşi scotea de obicei ciotul de creion tocit din spatele urechii drepte şi mâzgălea gânduri fugare. A fi indexate mai târziu. Alfabetic, desigur. Gânduri pentru romanul la care lucra atunci, sau pentru următorul, sau pentru cel la care renunţase anul trecut. Scrisul nu era o problemă, în schimb finalizarea era. Opere în lucru cu titluri ca *Dl. Niciodată-n-o-nimereşte* (536 de pagini), *Oriunde sunt doi* (660 de pagini de ciorne), *Moartea până acum* (1.171 de pagini care cântăreau aproape cinci kilograme şi jumătate) sau *Domnişoara metrou* (402 pagini şi încă nu terminase). Nici una dintre ele n-avea să vadă vreodată lumina zilei din afara apartamentului cu un dormitor din Bronx al lui Ted, aflat într-un bloc fără lift. Poate că astăzi o să dea peste vreo idee care va dezlănţui adevăratul şuvoi de cuvinte, care va rezolva o enigmă, care îl va elibera de sine însuşi, de incapacitatea lui de a concura şi de a finaliza.

Îşi aminti de Coleridge, care scrisese în *Valea Chamouni*, „Ai tu o vrajă doar a ta, să ţii în loc a dimineţii stea…?“[24]. Şi ăsta i se părea cel mai autentic, cel mai trist vers din toată literatura. Poţi tu, omule, să găseşti poezia care să împiedice soarele să răsară, ca un munte, împiedicându-i înălţarea inevitabilă pentru încă vreo câteva clipe? Poţi tu, care te crezi scriitor, să găseşti cuvintele care vor avea un impact concret asupra lumii reale şi naturale? Parole magice – hocus-pocus, Sesam, deschide-te, *scoddy waddy doo dah* – războinici pândind în Calul troian al vorbelor. Răspunsul implicit la întrebarea lui Coleridge era: Nici gând! Dacă răspunsul ar fi fost da, n-ar mai fi pus întrebarea. Scriitorul nu va face niciodată să se întâmple ceva în lume. De fapt, actul scrierii poate fi în sine recunoaşterea finală a faptului că în realitate eşti neputincios. Rahat, asta chiar ar fi nasol.

Ted se gândea la propria neputinţă şi la bătrânul S.T. Coleridge – maniacul care pufăia opiu, iubea Xanadu şi făcea căţărări prin Alpi – în timp ce mâzgălea pe o pungă de hârtie un şir de nume ca un descântec, ca să oprească timpul în loc sau să împiedice o femeie să plece, să scapere o poveste, să-l transforme în omul care şi-ar fi dorit să fie: Napoleon Lajoie Vida Blue Thurman Munson Sesam Deschide-te…

Meciul se scurse în propria lui dulce veşnicie şi apoi se termină. Boston 5, New York 3. Încă o înfrângere pentru Yankees în anul ăsta care părea ciudat.

1. Vezi? (engl.)
2. Insulă aflată în Upper New York Bay, la sud-vest de Manhattan, principalul punct de intrare în Statele Unite pentru imigranţi între 1892 şi 1943.
3. Mr. Peanut (Domnul Arahidă) este mascota şi logoul publicitar al companiei Planters, producător american de snackuri.
4. *The Fly* (1958), film în regia lui Kurt Neumann, cu David Hedison şi Vincent Price în distribuţie.
5. Referire la prima strofă din imnul Statelor Unite (*Star-Spangled Banner*, versuri de Francis Scott Key).
6. Referire la discursul susţinut de preşedintele Jimmy Carter la 15 iulie 1979, cunoscut drept *malaise speech*, în plină criză energetică şi pe fondul unei scăderi drastice de popularitate.
7. Proli, muncitorii din Oceania, în romanul *O mie nouă sute optzeci şi patru*, de George Orwell.
8. Referire la romanul *Paul Clifford* (1830), de Edward Bulwer-Lytton.
9. Reginald Martinez „Reggie“ Jackson (n. 1946), fost jucător profesionist de baseball, care a jucat 21 de sezoane pentru Kansas City / Oakland Athletics, Baltimore Orioles, New York Yankees (1977-1981) şi California Angels.
10. John Milton „Mickey“ Rivers (n. 1948), fost jucător de baseball, care a jucat între 1970 şi 1984 pentru California Angels, New York Yankees (1976-1979) şi Texas Rangers.
11. Joc de cuvinte: *chunky* înseamnă „durduliu“, dar este şi denumirea unui baton de ciocolată de formă trapezoidală.
12. *Batting average* (BA, AVG), statistică folosită în baseball, care indică performanţa jucătorului la bătaie şi se calculează ca raport între numărul de lovituri reuşite şi numărul total de lovituri.
13. *Slugging percentage* (SLG), statistică folosită în baseball, care indică forţa unui jucător la bătaie şi se calculează ca raport între numărul total de lovituri care ajung la baze şi numărul total de lovituri.

14. *Earned Run Average* (ERA), statistică folosită în baseball, care indică performanţa jucătorului la bătaie, în funcţie de numărul total de curse reuşite în absenţa unei erori comise de echipa adversă şi numărul de reprize în care a jucat.
15. Păpuşică.
16. Poponeţ.
17. Măcel.
18. Cobur.
19. Îngrozitorul.
20. Manta.
21. Ruşinescu (aprox.).
22. Picioare de pian (aprox.).
23. Harry Herbert Frazee (1880-1929), agent de teatru, producător şi regizor, care a fost şi proprietarul echipei de baseball Boston Red Sox între 1916 şi 1923.
24. Vers din „Hymn Before Sunrise, in the Vale of Chamouni“, al poetului romantic englez Samuel Taylor Coleridge (1772-1834).

2

Ca şi membrii echipei, bărbaţii şi femeile care lucrau la chioşcuri şi în diferitele sectoare ale stadionului aveau şi ei vestiarul lor. Dar nu era mochetat, n-avea duşuri şi gustări, nici loc unde să frapezi şampania. Semăna mai degrabă cu un vestiar sordid de la Y[1]-ul de cartier. Acolo se schimbă Ted de uniformă. Îşi scoase de pe umăr chinga care ţinea cutia mare de carton cu pungi de alune. Carton. Părea aşa de ieftin şi de efemer, ca un afront, şi nu era bun de nimic când ploua. Dispărură şi cozorocul albastru închis, cămaşa cu mâneci scurte cu emblema Yankees şi pantalonii albaştri din poliester care nu lăsau pielea să respire şi de la care se alegea cu coapsele şi fundul iritate, pline de coşuri şi aspre. Combinaţia câştigătoare.

Mungo se strecură pe bancă lângă Ted, scoţându-şi cu un geamăt adânc gheata ortopedică, aşa de mare şi de greoaie că părea că o furase de la Fred „Herman“ Gwynne, din platoul de la *The Munsters*[2]. Mungo aruncă gheata uriaşă; tocul era aşa de greu, încât Ted observă că întotdeauna ateriza drept, ca o pisică neagră.

— Ai fost în formă azi după-masă, Teddy Ballgame. După calculele mele neoficiale: 83 de aruncări, 65 nimerite, 10 ratate cu puţin şi doar opt auturi. Ai încins, înnebunit şi necăjit toate *chiquitele*[3].

Lui Mungo îi plăcea să-şi închipuie că o calificare de vânzător cu salariu minim li se părea atrăgătoare femeilor. În timp ce-şi scotea apărătoarea de bowling de pe antebraţ, gânguri:

— Da, *Señor* Arahidă, da, da, *Papi*[4] Arahidă…

Având doar ciorapi în picioare, Mungo abia ajungea la nivelul ochilor lui Ted când stătea jos. Era imposibil de spus ce era Mungo – italian, olandez, irlandez, ucrainean, hobbit, trolul de sub pod? Neclar. Aşa că Ted renunţase să mai încerce să-l clasifice. Îl considera om. Un om foarte mic.

— Mda, Mungo, zise Ted în timp ce-şi punea hainele de stradă, doamnele pur şi simplu nu-i pot rezista unui nenorocit care aruncă arahide.

Nişa vestimentară a lui Ted era neo-hippy, ceea ce părea mai degrabă leneş decât jalnic şi demodat. Teoria lui Ted era că fiecare deceniu din istorie era de fapt, spiritual vorbind, deceniul anterior. Un deceniu, ca şi un organism, avea nevoie de mai mult de zece ani ca să devină el însuşi. Aşadar, anii ’40 erau anii ’30, anii ’50 erau anii ’40, anii ’60 erau anii ’50 – ca dovadă, spunea el întotdeauna, uită-te la Top 40. În anii ’60, abia dacă aveai Beatles şi Stones, sau chiar prea iubiţii lui Grateful Dead, care nu cântau niciodată cu casa închisă, deşi tot intrau în topurile pop venale, ci aceştia mai degrabă pluteau de unii singuri printre ani, ca o adiere de fum de marijuana. La începutul anilor ’60 aveai parte mai mult de Four Seasons, Dean Martin, Perry Como, Sinatra şi Elvis. Şi acum suntem la sfârşitul anilor ’70, se gândea Ted, care sunt în realitate sfârşitul anilor ’60. Suntem, practic, în vara iubirii, vremea iubirii neîngrădite. „Sunt absolut la zi“, se gândi el, deşi se simţea mai puţin liber să iubească şi mai mult liber de iubire.

Toate astea, ca să justifice de ce uniforma vieţii lui Ted în afara uniformei de serviciu era practic neschimbată în ultimii zece ani. Tricouri vopsite în culori ţipătoare, jeanşi albaştri şi sandale. Iarna, se răsfăţa şi purta adidaşi Superstar albi, cu trei dungi negre, până la gleznă. Greutatea nu-i rămăsese neschimbată de-a lungul anilor, aşa că tricoul lui purpuriu în spirale de culoare îl cam strângea pe sub mameloane şi se ridica, expunând părul aspru de deasupra burţii lăsate. (Nu putea să nu se gândească la

pieptul lui ca la nişte sâni de când citise un articol alarmant despre cum fumatul cronic de marijuana creşte producţia de estrogen la bărbaţi şi poate duce la apariţia unor subtile caracteristici secundare feminine, cum sunt sfârcurile). Ted alungă gândul despre sfârcurile lui masculine, îşi scoase de sub cozoroc părul castaniu care-i ajungea până la umeri şi îl legă într-o coadă.

Se ridică şi-l bătu pe Mungo pe spate.

— Hai muncitorii, Mungo!

Lui Ted îi plăcea să se considere comunist – asta îi susţinea imaginea nu de ratat, ci de om din popor, cu mâinile bătătorite. Deşi nu era înscris în Partidul Comunist din SUA (PCSUA), condus de exaltatul Gus Hall, născut Arvo Kustaa Halberg, votul lui era unul dintre cele 58.992 obţinute la ultimele alegeri de Hall şi de candidatul lui pentru vicepreşedinţie, Jarvis Tyner. Asta însemna 0,07 la sută din voturi, oameni buni, faţă de doar 0,03 la sută în ’72! Asta înseamnă să capeţi avânt, fraţilor. Lui Ted îi plăcea să voteze pentru candidatul despre care ştia sigur că va pierde. Simţea că aşa se face auzit. La Columbia, se îndrăgostise de o marxistă miraculoasă, o studentă la rusă din Baltimore. Rachel Sue Abramowitz. O frumuseţe blondă adoptată, cu ceva origini scandinave probabil, fata nu arăta absolut deloc aşa cum sugera numele sau aşa cum arătau părinţii ei adoptivi, nişte est-europeni scunzi şi bruneţi. Era un oximoron uluitor, iar Ted se îndrăgostise nebuneşte de ea şi de povestea ei, în care tatăl biologic era poliţist, iar mama, prostituată.

Rachel Sue Abramowitz susţinea că luase odată lăţei de la Mark Rudd[5], dar refuzase să intre în SDS[6] sau în Consiliul Cetăţenesc de la Columbia pentru că i se păruse că perfecta lor stăpânire a teoriei fusese pervertită de modul de punere în practică. Luase parte la revolta încununată de succes legată de filtrele Stickman[7], dar în timpul protestelor de la sala de

gimnastică din Parcul Morningside[8], unul dintre ceilalţi revoluţionari în devenire de la un liceu privat din New Jersey îi pipăise sânii în îmbulzeală, şoptind: „Ce vrem? Ţâţişoare! Când vrem? Acum!“. Şi asta o scosese din pepeni. De înţeles. Ted făcuse nişte cercetări şi aflase că Rachel Sue avea în camera ei de cămin un poster cu Herbert Marcuse, omul unidimensional însuşi, aşa cum alte junioare de la colegiul Barnard aveau postere cu mania asta englezească trecătoare numită Beatles.

Deşi Ted era destul de mulţumit să descurce alegorii şi jocuri de cuvinte de la înălţimea turnului său de fildeş, sub influenţa unor scriitori ca Joyce (îi plăcea să spună că e mai atras de *Finnegans Wake* decât de *Ulise*, dar era o aiureală, lăudăroşenie de bibliotecă, vedetism provocator), Stevens (deşi Ted nu era încă dispus să „lase a fi să fie moartea aparenţelor“[9]), Samuel „eşuează din nou, eşuează mai bine“ Beckett şi Thomas Pynchon. Şi deşi Pynchon avea tot atâta legătură cu conceptul de *realpolitik* cât avea şi Popeye Marinarul, Ted se dusese şi cumpărase un exemplar din *Capitalul* (povestea că îl furase, că făcuse o tâmpenie a la Jerry Rubin[10], dar nu era aşa, îl cumpărase, cu sfioşenie), îl subliniase şi îi îndoise colţurile paginilor, şi se dusese în toate locurile din campus pe unde se ştia că bântuie Rachel Sue, încercând să pară că citeşte din el în văzul tuturor. (Când îl văzuse cărând peste tot *Capitalul*, taică-su îi spusese că de fapt Karl era „cel mai neînsemnat dintre fraţii Marx, Groucho era geniul familiei. Îl aşez pe Karl înainte de Zeppo şi Gummo, dar după Chico şi Harpo“.). Ted fusese uşurat că aspectul de tocilari şic al membrilor SDS făcea ca lentilele lui cu dioptrii -5 să pară acceptabile, ba chiar de dorit. Îşi arsese şapca albastru-alb de boboc la Columbia şi începuse să-şi petreacă timpul pe treptele Bibliotecii memoriale Low, discutând, şi încercând din greu să se facă auzit, despre cum era *entfremdet*[11] de *Gattungswesen*[12] a sa. Tertipul caraghios al lui Ted funcţionase, iar Rachel Sue Abramowitz devenise prima lui iubire. Se

amorezase de ea cum se amorezase Lenin de Marx. Povestea a durat toţi cei patru ani de la Columbia, dar s-a destrămat rapid după ce au absolvit şi au ieşit din coconul campusului. După şcoală, Ted s-a pregătit să devină un scriitor care se zbate şi reuşise cel puţin partea cu zbătutul, în timp ce Rachel Sue Abramowitz devenise probabil singurul supermodel marxist din istoria lumii. Îl părăsise o vreme pentru un model masculin, iar apoi pentru un coafor francez pe nume Fabian.

În ciuda modelului masculin şi a lui Fabian, Rachel şi Ted mai încercaseră sporadic, timp de câţiva ani, să fie iar împreună, ca nişte planete pe orbite eliptice, Ted decizând într-o noapte, după un apel de la Paris, lung, cu aburi de alcool, scump, cu ecou şi piuituri, de la fosta lui iubită marxistă, că o va cere de nevastă. Îi spusese că vrea s-o vadă când se întoarce în oraş şi s-au înţeles să se întâlnească la un restaurant japonez. Ted venise îmbrăcat ca un om mare, cu un costum albastru închis şi, când a cercetat-o pe Rachel la masă, citind meniul cu capul aplecat, inima i-a dat pe dinafară de dragoste, şi a ştiut că face ce trebuie. Când ridicase privirea, văzuse în ochii ei o nouă profunzime şi îşi imaginase că era o viziune comună a viitorului lor. O sărutase de bun venit pe buze şi simţise erecţia. Reuşea să aibă efectul ăsta asupra lui doar intrând într-o încăpere. Întotdeauna glumiseră spunând că e ceva pavlovian şi îi spuneau sculovian. Ted comandase o sticlă mare de sake. O privise şi inima i se mai umflase încă o dată. O, cum îi mai plăcea să facă dragoste cu ea, odraslă genială de poliţai şi curvă.

Vorbiseră amândoi în acelaşi timp, ca în cele mai clişeizate comedii romantice: „Am o veste!“. Ghinion. Ha-ha. Tu primul, ba nu, tu prima, ba tu, ba tu. Vestea lui Ted ar fi fost o întrebare: „Rachel, vrei să te măriţi cu mine?“. Dar, ca un domn ce se voia a fi, insistase să spună Rachel prima. Îi putea citi dragostea şi pasiunea în ochi. Vedea viitorul lor comunist

împreună. Simţea că el, ca specie umană, avea să fie integrat şi împlinit de lucrurile simple din viaţă – muncă zdravănă, iubire, un foc în vatră, familie. Toate se aşezau la locul lor. Ea a întredeschis buzele umede, scoţând la iveală dinţii ei albi perfecţi, şi i-a spus: „Sunt însărcinată şi mă mărit“.

Lumea lui Ted se prăbuşise ca o stea neagră şi se întorsese cu susul în jos. Urechile începuseră să-i pocnească şi auzea de parcă s-ar fi aflat sub apă. O vedea pe mal, dar nu putea ajunge la ea. Ea avea lacrimi în ochi şi zâmbea sau se strâmba, nu-şi putea da seama. Ted nu-şi mai putea controla chipul, habar n-avea ce expresie îi dezvăluia în clipa aceea iubitei sale. Chiar dacă se îneca într-un fel de mare, avea gura uscată. O auzea ca printr-un lichid despre care spera că în curând avea să devină un tsunami de alcool: „Tu ce veste ai, dragule?“. Ted inspirase adânc ceva ce părea vomă în plămâni, ca şi cum cedase în faţa ideii de înec, acum şi pentru totdeauna, şi spusese: „Nimic important, draga mea. Mă bucur aşa de tare pentru tine. Un toast!“.

Şi ridicase o ceşcuţă prea mică de sake în onoarea vieţii ei, care avea să fie trăită cu alt bărbat, şi a copilului ei nenăscut cu acesta, şi nu mai iubise şi nu mai fusese iubit vreodată de vreo femeie. Cele mai multe zile treceau fără să se gândească nici măcar o dată la Rachel Sue, oricum o fi chemat-o acum, şi la realitatea alternativă care ar fi putut fi dacă ar fi fost mai agresiv şi ar fi vorbit primul. Dacă-l întrebai, ar fi spus că a depăşit cu totul momentul şi totuşi ameţea şi i se făcea greaţă când simţea vreo dâră rătăcită de parfum de paciuli pe trotuar, şi i se şi scula puţin.

1. Asociaţia tineretului evreiesc (YMHA), centre comunitare evreieşti, fondate în a doua jumătate a secolului XIX în Statele Unite şi frecventate de imigranţi germani şi est-europeni. Unul dintre obiectivele acestora era promovarea sportului.

2. Serial de televiziune american (1964-1966), cu Fred Gwynne în rolul principal.

3. Puicuţele (sp.).

4. Tati (sp.).
5. Mark William Rudd (n. 1947), coordonator politic, asistent universitar de matematică, activist pacifist şi simbol al mişcării antisistem. În 1968, a devenit lider al filialei SDS de la Universitatea Columbia şi, în perioada protestelor din campus, a fost purtătorul de cuvânt al studenţilor disidenţi.
6. Studenţii pentru o Societate Democratică – mişcare studenţească din Statele Unite.
7. Controversă legată de patentul pentru „filtrele Stickman“, dezvoltate de Universitatea Columbia pentru reducerea poluării.
8. Protestele din 1968 de la Universitatea Columbia au izbucnit în aprilie, după ce studenţii au descoperit legături între universitate şi aparatul instituţional care susţinea implicarea Statelor Unite în războiul din Vietnam, dar şi din cauza nemulţumirilor legate de construcţia unei săli de gimnastică în Parcul Morningside.
9. Citat din poemul *The Emperor of Ice Cream*, de Wallace Stevens, în *Lumea ca meditaţie*, traducere de Constantin Abăluţă, Ştefan Stoenescu, Editura Univers, 1970.
10. Jerry Clyde Rubin (1938-1994) – activist social american, lider al protestelor împotriva războiului din Vietnam şi simbol al mişcărilor antisistem din anii ’60 şi ’70.
11. Alienat, înstrăinat (germ.).
12. Esenţa umană, umanitate (germ.).

3

— Hai muncitorii, Teddy Ballgame! repetă Mungo.

Încălţat acum cu sandale, Ted se întoarse şi păşi în seara de iunie. Ieşirea în parcare era indiscutabil cea mai puţin plăcută parte a slujbei. După meci, suporterii se adunau în spatele barierelor, sperând să-i zărească pe jucătorii favoriţi. Vedeau siluete îndreptându-se către ei din umbră şi încercau să ghicească cine vine, după mărimea şi forma siluetei. „Louuuuuuuuu“, mugeau dacă li se părea că vine Lou Piniella. Sau „Bucky!!!“, pentru Bucky Dent, „Căpitane“ pentru Thurman Munson, „Goooooooooose“ pentru Rich „Goose“ Gossage sau, puţin probabil, „Reggie! Reggie! Reggie!“ în drum spre maşina lui Bentley Bentley Bentley. Invariabil, credeau că Ted e un jucător care se îndreaptă spre ei şi, după ce strigau nume de jucători şi vedeau că e Ted, dădeau glas dezamăgirii. Ted detesta momentul când îşi dădeau seama că nu-i decât el. De parcă ar fi fost o greşeală îngrozitoare, de parcă el însuşi era o greşeală îngrozitoare.

Era o defilare jenantă de-a dreptul.

— Ah, las-o baltă, zicea câte un puşti. E doar Domnul Arahidă. Da, Domnule Arahidă, care-i treaba, alunosule? A-RA-HI-DĂ!!!

Şi de obicei asta se transforma într-un joc cu porecle ironice. „Grizzly Adams!“ strigau ei abia ascunzând batjocura, în timp ce-l comparau cu cea mai asemănătoare celebritate, în cazul ăsta actorul din emisiunea aia de succes de la televizor. Bănuia că semăna puţin cu Dan Haggerty, din cauza faptului că era masiv şi avea barba şi părul lungi. „Haggerty!!!“ Insultele se

schimbau apoi, în tăcerea care dura până când un jucător adevărat le atrăgea din nou atenţia, în vreme ce Ted parcurgea lungul drum spre locurile mizerabile de la celălalt capăt al parcării. „Haggermeister!!!! Grizzler[1]!!! Grizzelda!!! Căpitanul Lou Albano!!!“ şi, ocazional, „Jerry Garcia!!!“ – care nici măcar nu-l deranja. Ted îşi lăsa capul în jos şi zâmbea stingherit, ascunzându-şi umilinţa, dorindu-şi să fie la fel de singuratic ca Grizzler, sau să fie invizibil pentru cele câteva minute cât dura să ajungă la maşină, sau măcar mai invizibil decât era deja.

Felinarele înalte se răreau pe măsură ce se apropia de fundul parcării, ca şi cum nimănui nu-i păsa cu adevărat să vadă ce se întâmpla în spate. Gloaba formidabilă a lui Ted, o Toyota Corolla veche şi cu o culoare verzuie ca voma, aştepta răbdătoare, iar pungile de plastic cu care înlocuise geamurile din faţă, făcute zob când îi spărseseră maşina şi îi furaseră casetofonul, fluturau uşor în briza de vară. Ted nu mai încuia maşina. Oricine voia ceva ce ar fi crezut că poate găsi în mizeria aia n-avea decât să ia, fără să fie nevoie să mai provoace şi alte pagube. Nu că ar fi fost ceva de valoare acolo. Era mizerie. Pe bancheta din spate erau aruncate haine murdare, sticle de suc şi pungi de arahide. Ca să facă economie, dar şi pentru că nu-i păsase niciodată cu adevărat ce mănâncă, Ted ronţăia mai ales arahide ambalate din cele pe care le vindea la meciuri. Dieta monocromă explica şi burta nesănătoasă şi umflată şi paloarea verzuie. De la George Washington Carver[2] încoace, nimeni nu mai petrecuse atâta timp cu arahidele. Şi lui Ted nu-i păsa dacă ăsta era aproape un comportament de vagabond cu tot avutul într-un sac, de om fără adăpost sau de om care strânge obsesiv tot felul de lucruri. Era un *Deadhead*[3] marxist/leninist/troţkist/marcusian şi nu credea în animalul capitalist pe moarte care ajunsese în ultima vreme economia Statelor Unite. El exista şi înăuntrul, şi în afara lumii pe care voia s-o observe. „Sunt principiul

Heisenberg“, îşi zicea. Sau, poate, „Sunt principiul Fumatberg“, se gândea în timp ce-şi aprindea un joint.

Ted scoase un nor de fum de care ar fi fost mândru până şi Jimmy Cliff[4], îşi luă casetofonul portabil din rucsac şi-l strecură în lăcaşul din bordul maşinii. Răsuci cheia în contact, iar importul japonez se însufleţi scuturându-se, ca şi cum ar fi fost trezit din somn, enervat că i se cere să se mişte. „Hai, Big Bertha-san“, o linguşi Ted, în vreme ce apăsa ambreiajul, spunându-şi „Sunt domnul Ambreiaj“[5], în timp ce băga în marşarier. „Dom’ Ableaaj“. Uneori vorbea cu „Collola“ lui cu îngrozitorul accent japonez rasist al lui Mickey Rooney din *Mic dejun la Tiffany* – erau genul de chestii rasiste urâte, ieftine, de tip care făcea pe durul pe care îi plăcea lui taică-su să le spună doar ca să enerveze lumea. Ted detesta mizeria asta, i se părea jignitoare. Dar uneori, fără să vrea, se simţea ca păpuşa unui ventriloc, rostind involuntar vorbele lui taică-su. Adopta din senin câte o atitudine sau o expresie, ca un fel de sindrom Tourette patern. Momentele de posedare treceau şi redevenea conştient în scurt timp, uitându-se timid în jur, să vadă dacă l-a auzit cineva.

Muzica ducea o luptă fără speranţă în boxele mici şi ieftine. Dead. Aproape întotdeauna erau Dead.

„Sfântul Ştefan, cu un trandafir, intră şi iese din grădină.“[6]

Ted cântă împreună cu Bob Weir[7] într-o imitaţie suficient de melodioasă a tânguirii sensibile şi iscusite a lui Jerry Garcia: „Grădina de ţară în vânt şi ploaie, oriunde merge, lumea se plânge mereu“.

Ted ieşi din parcare şi o luă pe străzile care se întunecau din Bronx. Cântând „A contat, contează-acum? Ştefan ar răspunde dacă ar şti cum“.

1. Grizzler, personaj în benzile desenate WereBears, creat în anii ’80.

2. George Washington Carver (1861-1943), botanist şi inventator american, cunoscut pentru cercetările şi promovarea diversificării culturilor.
3. Fanii formaţiei Grateful Dead.
4. Jimmy Cliff James Chambers (n. 1948), cântăreţ ska şi reggae şi actor.
5. Joc de cuvinte: *clutch* înseamnă ambreiaj, dar este şi supranumele jucătorului de baseball Jerry Alan West (Mr. Clutch).
6. Vers din cântecul „St. Stephen“, de pe albumul *Aoxomoxoa*, 1969.
7. Bob Weir (chitară, vocal) şi Jerry Garcia (chitară, vocal) se numără printre membrii fondatori ai trupei Grateful Dead.

4

Blocul de patru etaje fără lift al lui Ted arăta ca o variantă imobilă a maşinii lui. Era Palatul Ruinat[1] Toyota Corolla al locuinţelor. Teancurile până în tavan de *The New York Review of Books* făceau treabă bună iarna, când mai stăvileau curentul din apartamentul vechi. Un bec fără abajur se legăna deasupra chiuvetei şi mai era şi o canapea-pat Castro Convertibles cu piele sintetică de un verde-arsenic, despre care s-ar fi putut zice că a văzut şi zile mai bune, ceea ce ar fi însemnat că a avut odată zile mai bune, iar asta era discutabil. Ferestrele erau acoperite, peste tot erau împrăştiate cărţi şi carneţele cu foi galbene, umplute cu ceva ce părea un mâzgălit înghesuit şi furios de om nebun. Pe o masă pliantă stătea o maşină de scris, fără hârtie în ea. Şi, desigur, omniprezentele pungi cu arahide Yankees, unele pe care scria câte ceva, altele care aşteptau încă să fie mâncate. În realitate, casa lui arăta de parcă ar fi fost proiectată de cine gândise şi apartamentul familiei Kramden din *The Honeymooners*[2]. Aproape că te aşteptai s-o vezi pe Alice ieşind agitată din baie în aplauze politicoase şi să înceapă distracţia. Deşi se vedeau şi nişte culori şterse, lumea de aici părea alb-negru. Plină de lucruri de strictă necesitate pentru un bărbat care n-avea nevoi.

Singura concesie ciudată făcută vieţii din afara acestei camere era un televizor vechi, aşezat pe un scaun în faţa canapelei, cu un umeraş metalic, strâmbat în formă de piramidă, pe post de antenă. Pentru că televizorul era produs de Emerson, Ted îi spunea „Sperietoarea“ (minţilor meschine)[3] şi nu considera niciodată că se uită la televizor, ci mai degrabă că stă cu ochii pe

sperietoare. Îl pornea rareori. Crescuse cu *Dragnet*, Jack Benny şi emisiunea lui Milton Berle şi avea un oarecare respect nostalgic pentru vremurile apuse, însă descoperise că atunci când încerca să urmărească emisiunile populare de acum – *Happy Days* (Ted prefera versiunea originală a lui Beckett[4]) sau *Laverne and Shirley* – îl năpădeau o groază şi o tristeţe uriaşe, care păreau în conflict cu acele aşa-zise „comedii“. Se uita la maimuţărelile jalnic de neamuzante ale atât de potrivit numitului Jack Tripper[5] (îşi spunea că poate creatorii or fi fost conştienţi de trimiterea la LSD şi nu trimiteau doar la capacitatea prostească a personajului de a se împiedica de mobile, demnă de Dick Van Dyke, dar nu era sigur) din *Three's Company*, serialul preferat al Americii, şi începea să suspine necontrolat, şi pentru ţara lui, şi pentru el. Singurul lucru venit din teve care-i aducea mângâiere era titanul emisiunilor locale, Joe Franklin, care, cu decorul şi sensibilitatea lui ieftine, cu reclamele la pasca Streit şi listele absurde de invitaţi îl inunda pe Ted cu un sentiment de dislocare suprarealistă, căldură şi speranţă anarhică – aşa cum i se întâmpla şi când se uita uneori la lucrările lui Tanguy şi de Chirico la MoMA. De Chirico şi Franklin, nu Tripper, îl făceau să se simtă ameţit fără să fi fumat iarbă. Şi sportul. Se uita la sport.

Mobilierul era completat de un peşte mecanic pe baterie, care făcea mişcări tulburător de realiste în bolul lui de lângă chiuvetă. Deasupra tuturor plutea un uşor miros care ar fi putut foarte bine să fie un iz de excremente de şobolan – de fapt, ceea ce Ted spera că sunt excremente de şobolan, pentru că posibilele alternative erau mult mai rele.

Ted aruncă o privire imitaţiei lui de peşte. „Bună, Goldfarb!“ Îl amuza să considere că este un peştişor de aur evreu, de unde numele de Goldfarb. O glumă intimă, între Ted şi o imitaţie de peşte. Chestia asta îl distra la culme de fiecare dată. Îşi luă un Budweiser din frigider şi o pungă de

arahide şi-şi trase un scaun la fereastră. Cu un efort considerabil, deschise fereastra spre lume, îşi aprinse încă un joint şi aşa îşi mâncă masa de seară. Fereastra lui dădea spre stradă, iar lui Ted îi plăcea să poată privi viaţa de pe trotuar fără să fie văzut. Se aplecă, luă în mână un carneţel şi începu să scrie cu scrisul lui de mână mărunt. Râgâi după alune şi bere şi canabis şi se consideră mulţumit. Îşi mângâie barba, cele câteva şuviţe sure ca nişte semne nedefinite ale unui viitor nu tocmai strălucit. Multe seri din viaţă le petrecuse exact aşa, luptându-se cu propria lui minte, încercând să răspundă la o întrebare pe care încă nu reuşise s-o pună. Cândva după miezul nopţii, bine fumat şi obosit, se târa de pe pervaz până în pat şi dormea cum se cuvine.

1. *Brokedown Palace*, piesă de pe albumul *American Beauty*, 1970, al formaţiei Grateful Dead.
2. Serial de comedie american, difuzat în perioada 1955-1956, în care cea mai mare parte a acţiunii se petrece într-un apartament din Brooklyn.
3. Referire la eseul *Self-Reliance* de Ralph Waldo Emerson: „Consecvenţa nesăbuită e sperietoarea minţilor meschine, preamărită de oamenii de stat mărunţi, de filosofi şi teologi“.
4. Piesă de teatru de Samuel Beckett şi serial TV, fără nici o legătură cu piesa, difuzat de ABC în perioada 1974-1984.
5. Serial de comedie american (1977-1984), având ca personaje două femei şi un bărbat care locuiesc în acelaşi apartament, cu John Ritter în rolului Jack Tripper. Joc de cuvinte: *tripper* înseamnă „împiedicat“, dar este şi un termen argotic pentru o persoană care are o experienţă indusă de droguri halucinogene.

5

Este vara lui 1953. Un bărbat între două vârste, dar încă destul de tânăr, stă în tăcere, urmărind ursuz un meci de baseball la un televizor alb-negru. În spatele lui se poate vedea un băiat, cu privirea aţintită asupra tatălui, parcă încercând să şi-l întipărească în memorie, ridurile de pe gât, felul cum stă, felul cum miroase, ştiind cumva că, într-o bună zi, bătrânul va dispărea, dacă nu o şi făcuse deja. Prezenţa unei femei stăruie în încăpere, poate i se zăreşte forma rochiei în fundal, în timp ce-şi vede de treabă în bucătărie. Nu e fericită, bombăne ca pentru sine, ştiind că soţul ei o poate auzi. În casă se simte o spaimă vagă, ca bâzâitul groaznic din apropierea unei centrale electrice. Bărbatul stă ca o piatră de mormânt. Echipele care joacă la televizor sunt New York Yankees şi Boston Red Sox. Când se întâmplă ceva bun pentru Sox, bărbatul are o scurtă izbucnire de apreciere, dar revine rapid la starea de încremenire. Femeia zdrăngăne farfurii în bucătărie, mai tare decât e nevoie. Vrea să fie auzită. Băiatul e nefericit. Băiatul vrea ca părinţii lui să se înţeleagă. Băiatul vrea ca tatăl lui să-l privească. Băiatul se gândeşte: „Dacă i-aş putea face să râdă, dacă i-aş putea face să râdă…“.

Băiatul l-a văzut pe taică-su râzând când se uita la Milton Berle îmbrăcat în rochie. Băiatul se teme de Berle şi crede că arată ca un iepure ţicnit, dar tatăl lui, nu. Tatăl lui este neînfricat şi nu se teme de Berle. Tatăl lui îi râde în faţă lui Berle. Băiatul se aşază într-o parte, la nivelul ochilor impasibili ai tatălui şi dansează ca o balerină dintr-un capăt într-altul al camerei. N-a făcut niciodată balet. Asta şi e ideea. Îşi întipăreşte pe faţă

zâmbetul încremenit al balerinei, îşi flutură picioarele, face piruete. Tatăl nu-i acordă nici o atenţie.

Acum, băiatul trece în faţa tatălui şi execută o aterizare în fund demnă de Chaplin sau Keaton. Chiar reuşită. O aude pe maică-sa râzând în bucătărie. E plin de speranţă. Dar taică-su priveşte ţintă în faţă, uitându-se la meci. Băiatul se retrage în dormitorul părinţilor şi îşi aruncă peste cap o rochie de-a maică-sii, se vâră într-o pereche de pantofi cu toc, se uită în oglindă şi se întreabă dacă nu cumva e o idee proastă, iar apoi se îndreaptă clătinându-se stângaci spre sufragerie, nesigur pe picioare ca un mânz nou-născut. Taică-su se uită ţintă drept înainte.

Băiatul se întoarce la şifonier şi deschide o valiză mare cu eticheta „Vacanţă“ şi îşi pune pe el tot echipamentul de scufundări pe care-l găseşte – costum de înot, labe, mască, tub de respirat. Păşeşte în faţa televizorului. Un scafandru, un peşte afară din apă. Taică-su nu clipeşte. Red Sox marchează. Bărbatul aplaudă şi se uită ţintă drept înainte. Mama se holbează la băiat, care se holbează la taică-su, care se holbează la televizor – privirile lor interconectate ar desena un triunghi perfect dacă tatăl ar privi fie spre el, fie spre maică-sa. Dar nu o face, iar triunghiul rămâne incomplet şi neterminat, spart şi sângerând. Sună un telefon. Bărbatul ţipă la nevastă-sa să vadă cine e. Ea răspunde spărgând o farfurie. În cele din urmă, bărbatul se uită la fiu, aflat încă în picioare în faţa lui, cu echipamentul complet de scufundări pe el, şi spune: „Răspunde la nenorocitu’ăla de telefon odată!“.

Ted se trezeşte brusc din vis, din somnul lui de drogat, dezorientat. Îşi dă seama că sunetul bizar care l-a zgâlţâit din somn este ţârâitul telefonului. Se uită la ceas. E vreo 3 dimineaţa. Orbecăie după telefon şi se răsteşte la el, strigând „Camera cazanelor“, pentru că asta îl distrează întotdeauna.

La celălalt capăt, o voce de femeie cu un vădit accent portorican de New York, zis şi *niuyorican* (Ted era obişnuit cu acest dialect de la clienţii lui de la muncă).

— Sunteţi Lord Fenway Fullilove?

„Iisuse“, se gândi Ted. Doar taică-su îl tortura cu numele ăla mijlociu idiot. Fusese botezat după un stadion. Ted îşi dorise mereu să extirpe denumirea aia caraghioasă din viaţa lui, odată pentru totdeauna, dar nu ajunsese niciodată s-o şi facă. N-o folosea niciodată, dând câteodată iniţialele LF, când i se cerea al doilea prenume pe actele oficiale. Şi, când era obligat, spunea că LF vine de la Larry Francis sau *Left Field*[1], niciodată Lord Fenway.

— Da, sunt Ted Fullilove. Cu cine vorbesc?

— Sunt Mariana Blades. Sunt asistentă medicală la Beth Israel…

Ted simţi cuvintele năvălind din el înainte să le fi gândit; ca şi cum cuvintele îl gândeau pe el, îl vorbeau.

— Tata, zise el fără să aibă nici o îndoială şi fără să ştie cu adevărat ce voia să spună.

— Da, zise asistenta, tatăl dumneavoastră.

1. *Left Field*, partea din stânga a terenului de baseball.

6

Ted nu mai vorbise cu Marty de vreo cinci ani. Nu era sigur dacă vorbise cu adevărat cu el vreodată, dacă avuseseră vreodată o discuţie sinceră, dar în ultimii cinci ani lipsa de comunicare dintre ei fusese totală şi clară. Încercase să uite ce eveniment precipitase lucrurile; ţinea minte că-i dăduse lui taică-su să citească un manuscris şi fusese jignit de reacţia lui. Îşi amintea că taică-su zisese ceva constructiv de genul: „Scrii ca un moş; ai trecut drept peste scrisul despre futai, direct la scrisul despre puiul de somn de după futaiul inexistent – eşti homo? Când eram eu de vârsta ta…“ sau aşa ceva. „Ce dracu’ vrea să-nsemne asta?“, întrebase Ted. „Încerc să te lovesc ca să scrii poezie, dobitocule“, proclamase Marty, ca un oracol din Park Slope. Toate astea erau aproape lipsite de importanţă, iar Ted a încetat să mai reia detaliile ultimei rupturi. Relaţia dintre tată şi fiu era aşa de încărcată, încordată şi şubredă, încât n-avea nevoie decât de un incident declanşator – un „te rog“ sau „mulţumesc“ uitat, o privire piezişă – ca să-i facă să-şi sară la beregată unul altuia. Relaţia lor era un deşert în plină secetă: un singur chibrit micuţ era suficient să aprindă focul iadului.

Mariana, asistenta, nu vrusese să intre în detalii la telefon, dar Marty era la spitalul Beth Israel din Manhattan, la intersecţia dintre First Avenue şi Sixteenth Street. Ted crescuse în Brooklyn, dar nu se întorsese niciodată acolo şi rareori se aventura din Bronx în Manhattan. Manhattan, cu etosul lui de rahat dacă-reuşeşti-acolo-poţi-reuşi-oriunde, era un afront pentru înclinaţiile pseudo-comuniste ale lui Ted. Bănetul afişat ostentativ de

Manhattan era o reamintire constantă şi neplăcută că, de fapt, nu reuşise nici acolo, nici în altă parte.

Mergând cu Corolla spre Lower East Side, Ted se cercetă pe dinăuntru, lucrurile pe care le simţea. Nu era nimic clar. Nu erau teamă sau tristeţe, nu era dragoste, era doar un fel de amorţeală cenuşie. Marty n-avea decât 60 de ani şi Ted se întreba ce ar fi putut să păţească. Lovit de o maşină, poate? Înjunghiat de o ospătăriţă? Când se gândi la bătrân, un bulgăre de ţărână plin de spaimă, resentimente, aşteptări rostite şi respingere, nu simţi decât unde negative. Se întrebă dacă bătrânul era pe moarte. Se întrebă dacă moartea lui l-ar fi eliberat. Pe Ted, adică. Se întrebă dacă moartea tatălui ar fi putut fi catalizatorul care să-i descătuşeze şuvoiul de cuvinte, să-l facă scriitor adevărat. Apoi se simţi vinovat că „foloseşte“ durerea fără îndoială reală a tatălui pentru un potenţial câştig propriu. Apoi zise cu voce tare: „La dracu’ cu toate astea!“ şi îşi permise să se gândească mai departe la evenimentele care ne împing mintea în noi teritorii. Trăgând încă un fum de marijuana, Ted se întreba la ce temperatură îi ajunseseră sufletul şi mintea şi aprecie că trebuie să fie destul de frig înăuntrul lui.

Îi aducea aminte de o întâlnire pe care o avusese cu agentul lui de demult, Andrew Blaugrund. Era agentul lui numai şi numai pentru că Ted fusese coleg la Columbia cu vărul lui Blaugrund, iar Blaugrund acceptase să-l reprezinte neoficial. Ceea ce era un fel de-a spune „Îi fac un serviciu unui prieten sau unei rude şi poţi să spui că sunt agentul tău, dar n-o să fiu niciodată agentul tău şi nici n-o să-ţi răspund la telefon şi, în general, n-o să dau doi bani pe tine“. Ted se gândea că Blaugrund ar trebui să pună descrierea asta pe o carte de vizită.

Trecuseră cel puţin trei ani de zile de la ultima lui întâlnire cu Blaugrund. Ted avusese nevoie de şase luni să obţină o oportunitate de un sfert de oră, înaintea prânzului, în care să evalueze reacţia lui Blaugrund

faţă de un roman pe care i-l trimisese cu unsprezece luni înainte. Ticălosul. Romanul era postmodernist. La vremea aceea, Ted era sub influenţa lui Pynchon şi Barthelme şi Ishmael Reed. În roman nu se întâmpla mare lucru şi ce se întâmpla se întâmpla foarte încet. Erau schimbări bruşte ale perspectivei narative şi un dispreţ general pentru sentimente şi intrigă, pe care Ted le considera burgheze şi demodate – linguşeală şi răsfăţ pentru cerinţele poveştii, acum satisfăcute şi înlocuite de televiziune şi film. Citise că Samuel Beckett a spus că piesa perfectă n-ar avea actori în ea. Ted credea că în romanul perfect nu s-ar întâmpla nimic.

Aşa că Ted se simţi măgulit, nici surprins, nici insultat, când Blaugrund lăsă cele 667 de pagini ale manuscrisului lui, o farsă deconstrucţionistă derrideană intitulată *Magnum Opium*, să cadă cu o gravitate oarecum impresionantă pe biroul lui şi spuse:

— Ce dracu’ se întâmplă în rahatul ăsta? Nu se întâmplă nimic. Măcar când priveşti vopseaua uscându-se, vopseaua se usucă, asta se întâmplă, se întâmplă transformarea vopselei proaspete în vopsea uscată. N-avem noroc de aşa ceva aici, prietene. Mie mi se pare ca un Nou Val francez contrafăcut. Alain Robbe-Grillet îşi vrea banii înapoi. Mă simt de parcă m-a bătut cineva cinci ore cu o baghetă peste cap.

— Cu plăcere, zise Ted.

— O, asta urmăreai, nu? O consultaţie la prostată pusă în pagină? Păi, atunci, misiunea a fost îndeplinită.

— E în tradiţia suprarealistă.

— Vrei să zici tradiţie narcoleptică. Toate bune şi frumoase, profesore Morfeu, dar înainte să ajungi la suprareal, trebuie să fii real. Înţelegi ce vreau să zic?

— Categoric nu.

— Stai jos, Ted.

Ted se aşează, menţinând mândru contactul vizual, pregătindu-se pentru ceea ce părea că va fi un monolog furios al lui Blaugrund, care îşi îndrepta papionul lui tâmpit de elev de şcoală privată.

— O să-ţi spun o singură dată, fin’că, sincer să fiu, viaţa e prea al dracu’ de scurtă ca să citeşti cărţi ca asta. Tomul ăsta e pentru cei cincisprezece studenţi cu acnee din New Haven care stau la o masă rotundă storcându-şi punctele negre şi făcându-şi probleme cu titularizările. Şi asta o să te mire. Ted? Mă asculţi? Văd că dai din cap, dar vreau să fiu sigur că asculţi.

— Ascult.

— Eşti un scriitor dat naibii.

— Ce?

— Poţi să scrii, dar eşti un ţânc înfumurat şi ai suferit până acum două tragedii.

— Ce? Divorţul?

— Divorţ? La naiba, nu. Divorţul nu e nimic, e un coşuleţ pe curul vieţii. Divorţul e ceva rău pentru un copil, sigur, dar e bun pentru un scriitor. Mi-aş dori să fi avut parte de mai multe divorţuri. Mi-aş dori ca maică-ta să fi fost o curvă, o prostituată de-adevăratelea, şi taică-tu să fi fost un criminal în serie.

— Mulţumesc.

— Nu, problema ta e că n-ai avut parte decât de un singur divorţ şi ai fost la o nenorocită de şcoală din Ivy League. Unde ziceai c-ai fost? Princeton? Yale?

— Columbia.

— Eu la Harvard.

— Hai *Crimson*[1]!

— Columbia nu e totuşi Ivy League de-adevăratelea, nu? Hai să fim cinstiţi. Dar oricum, ai ajuns mult prea isteţ pentru binele tău. Şi n-ai fost în

Vietnam, nu?

Ted îşi scoase ochelarii şi-i flutură spre Blaugrund.

— Dioptrii -5. Amânare 1-Y[2].

— Bine jucat.

— Orbul găinilor te ajută să câştigi loteria genetică în secolul american, prin bunăvoinţa lui Dick cel Şmecher.[3]

— Ai fost membru SDS?

— Nu. Am cochetat cu ei, dar nu.

— STD[4]?

— Ha-ha. Tot nu. Din păcate.

— La Columbia au fost revolte când erai şi tu acolo. Căutam pe cineva care să-şi scrie amintirile de-acolo din vremea aia.

— Nu’s eu ăla, drăguţă.

— Ai fost unul dintre copiii ăia care s-au supărat că nu-şi mai puteau face temele când au ocupat studenţii Biblioteca Low?

— Exact. Ai nimerit-o de la un cap la altul.

— Dioptriile tale sunt la limită. Ar fi trebuit să te duci la război.

— N-am avut niciodată nimic de împărţit cu omul galben.

— Cine-i ăsta? Joe Frazier?

— Ali.

— Perfect. Ştiam eu că e un *schvartze*[5]. Nu, războiul ţi-ar fi prins bine dacă n-ai fi fost ucis, ţi-ar fi oferit un subiect, o nenorocită de intrigă. Gândeşte-te la Hemingway şi la Mailer. Fără Al Doilea Război, Mailer nu-i nimic, e doar băieţelul genial al mamei care vrea să-şi piardă timpul cu mafioţi şi boxeri, şi bietul Hemingway, chiar şi cu războiul, e cunoscut cu adevărat doar ca un simplu aspirant la statutul de băiat-dur-boxer-toreador-tip din culise, cu o nepoată uluitoare într-un film al lui Woody Allen care o să apară în curând. Dar războiul e bun pentru artă. Războiul e bun pentru

industrie şi pentru ficţiune. Ce vreau să zic e că poate că n-ai trăit. Scrii ca şi cum n-ai fi trăit. Scrii bine. Despre nimic. Cuvintele tale caută un subiect, se uită primprejur după ceva de care să se agaţe, dar nu găsesc nimic, doar alte cuvinte. Îţi trebuie un nenorocit de eveniment în viaţă – războiul între rase, războiul între sexe, nu-mi pasă, orice. M-am prins! Ştiu ce trebuie să faci.

— Ce?

— Să comiţi o crimă şi să intri la puşcărie şi să te fută cineva în cur. De asta ai nevoie. Un futai în cur bun, de puşcărie. Asta ar trebui să te elibereze de-a binelea. Te rog nu-mi mai trimite altă carte frumos scrisă despre nimicuri drăguţe, că mă sinucid şi după aia te omor şi pe tine, în ordinea asta. Acum pleacă naibii de aici, că mi-e foame. Ne vedem peste cinci ani.

Ted plecase din biroul lui Blaugrund plutind. Din tot discursul ăla, tot ce prinsese fusese „eşti un scriitor dat naibii“. Restul fuseseră păreri ignorante şi aiureli. Ted avu noroc să găsească un loc de parcare pe First Avenue, pe partea dinspre Stuyvesant Town. Atinse cu limba vârful aprins al jointului, stingând jăraticul cu salivă, puse chiştocul în buzunar, verifică traficul dinspre oraş şi o luă încet spre intrarea spitalului.

1. *The Harvard Crimson*, cotidianul studenţesc al Universităţii Harvard.
2. Încadrare medicală, instituită în 1962, care le permitea cetăţenilor americani să evite recrutarea în serviciul militar, dar nu şi în caz de război sau urgenţe naţionale.
3. *Tricky Dick*, poreclă a preşedintelui american Richard Nixon (în funcţie între 1969 şi 1974).
4. Boli cu transmitere sexuală.
5. Cuvânt idiş ofensator pentru persoanele de culoare.

7

Spitalele şi gelateriile sunt luminate la fel. De ce? De ce e lumina aşa de al naibii de strălucitoare? Ted îşi punea întrebarea asta în timp ce mergea cu liftul până la etajul şapte. Rătăci de-a lungul unui coridor lung, verificând numere, întrezărind oameni care dormeau liniştiţi în paturile lor, numai maşinăriile care-i ţineau în viaţă făcând zgomot. Doar o privire, în timp ce trecea. Când te uiţi la oamenii bolnavi e ca atunci când surprinzi pe cineva dezbrăcat; nu vrei să fii prins făcând-o, dar e ceva fascinant în asta, o atracţie, vulnerabilitatea poate, universalitatea. Deodată se simţi el însuşi vulnerabil. Îşi duse mâna la buzunar şi pipăi chiştocul. Simţea un soi de încurajare doar pentru că ştia că e acolo. Singura fată pe care putea conta oricând – Mary Jane. Luă colţul, iar la capătul unui hol lung şi pustiu văzu o femeie cu părul negru ridicându-se de pe scaun şi pornind spre el. „Asta trebuie să fie asistenta“, se gândi Ted, „cea care m-a sunat – cum era, Marian sau Maria? Sper că e asistenta aia“. Era trecut de ora 4 dimineaţa.

— Lord Fenway? întrebă femeia brunetă, în timp ce se apropia.

Sigur că glumele pe seama numelui pe care le auzea de-o viaţă îl enervau pe Ted, dar în momentul acela nu era enervat, pentru că asistenta asta era de-a dreptul nepământeană. În mod clar era hispanică, specula el, dar în jurul ochilor ei negri putea vedea Asia – China sau Coreea – şi o tristeţe profundă, dar atrăgătoare, pe care era posibil sau nu s-o proiecteze chiar el. Îşi dădu seama că nu mai respira, dar şi că era foarte, foarte fumat.

— Theodore, o corectă el în cele din urmă – şi imediat se gândi: „Ca o nenorocită de veveriţă, fratele cu ochelari al lui Alvin“ – şi apoi începu să se

corecteze şi să se recorecteze: Sau Ted. Ted. Theodore. Mă rog. Theodore e în regulă, dar e Ted. Ted.

— Bine, cred că am ajuns la o concluzie definitivă. Ted să fie. Eu sunt Mariana. Am vorbit la telefon, spuse ea zâmbind; avea gura mare, dar perfect proporţionată pe faţa ei drăguţă, care nu era mare.

„Cum e posibil“, se întrebă Ted în timp ce în cap îi cânta „Sugar Magnolia“ de la Dead, distrăgându-l, aşa că alungă trupa într-o cămăruţă dosnică a minţii, să improvizeze fără el. „Şşşt, deocamdată, Jerry, trebuie să mă concentrez.“ Gura ei frumoasă se mişcă:

— Tatăl tău o să fie în regulă deocamdată, a trebuit să-i facem spălături gastrice, dar o să fie bine în scurt timp.

Accentul portorican. Rahat. Inflexiunile alea dure îi dădeau peste cap computerul. Ted simţi că sistemul lui autonom s-ar putea să se fi închis şi se temea că va trebui să respire conştient, altfel risca să uite şi să se sufoce. Şi unu şi doi şi trei şi patru. Nu-şi putea aminti de unde luase iarba asta, dar la naiba. Se adună:

— Nemernicul ăla bătrân a încercat să se sinucidă?

Capul asistentei se trase în spate un micron, imperceptibil dacă nu erai fumat ca Ted, dar el îşi dădu seama că o revoltase cu asprimea tonului. Uita adeseori că e neobişnuit sau anormal ca un fiu să-şi urască tatăl şi că e chiar şi mai neobişnuit să spună asta când se afla în prezenţa unor persoane bine-crescute.

— Tatăl tău are cancer la plămâni, scuamos. Terminal, zise ea.

Cancer pulmonar. Scuamos. Ted le spuse propriilor lui plămâni să respire. „Cum ar trebui să reacţioneze la vestea asta o persoană normală, care are sentimente de afecţiune pentru tatăl său?“ se întrebă el. „Aşa trebuie să mă port. Aş vrea să mă port aşa pentru femeia asta“, îşi zise el. Şi,

în timp ce-şi compuse o expresie care să aproximeze tristeţea, simţi învăluindu-l o tristeţe reală, profundă şi îngrozitoare, şi se opri.

— Nu mai are decât câteva luni de trăit, zise ea. Nu ştiai?

— Am aflat abia recent, spuse Ted.

— Cât de recent?

— Foarte recent.

— Când?

— Chiar acum, când mi-ai spus tu.

Ea dădu din cap.

— E bolnav de vreo trei ani.

— Suntem o familie foarte apropiată, zise el.

Era bolnav de trei ani? Iisuse Christoase. Acum trei ani, i se mai dăduseră doar câţiva ani de trăit. Cât de înspăimântat a fost? Cât de singur? Avusese alături vreuna dintre iubitele lui tinere să-l ţină de mână? Asistenta continua să vorbească cu el, spre el. Auzi că Marty făcuse o „rezecţie limitată“ care avusese un „succes minim“ acum doi ani. Auzi expresia „celule mici“, şi cum chimioterapia îl ajutase să mai câştige ceva timp. Se simţea cu totul incapabil să se concentreze, iar cuvinte ca „citotoxic“ şi „carcinom“ începură să plutească spre el disparate şi fără noimă, dar pline de sensuri funeste. Din ce în ce mai multe cuvinte, ca „ciclofosfamidă“, „VP-16-123“[1], „1-ME-1-nitrozuree“[2]. Ted avea senzaţia că asculta o poezie în altă limbă, o poezie despre moarte. Toate „-midele“ şi „-minele“ chiar rimau în mintea lui. Asistenta văzuse probabil vălul care i se lăsase peste ochi.

— Eşti bine? Îmi pare rău. Ţi-am pus o grămadă de lucruri pe cap dintr-odată. Putem discuta mai multe mai târziu. Uite…

Asistenta îşi trecu degetele lungi peste fusta ei albă de asistentă şi îşi băgă mâinile în buzunare. Partea de sus a bluzei se trase în jos, dezvăluind

pentru o clipă un sutien care era poate prea frumos, prea dantelat şi prea roşu pentru meseria asta şi pentru locul ăsta. Scoase o carte de vizită micuţă. Ted îşi spuse să respire din nou.

— Totdeauna rămân fără. Mariana Blades, zise ea, întinzând mâna. Consilier pentru terapie de doliu.

Ce? Doliu. Terapie. Ted se gândi imediat la Charlie Brown[3] şi la cum spunea mereu „Dumnezeule mare!“. Exista un doliu care să fie bun, un doliu bun? Prostii. Dar Marty era în viaţă. Iar ea era un terapeut pentru doliu prematur. Era mai degrabă ca un consilier pentru moarte. Deci ea se sfătuieşte cu Moartea şi îi spune pe cine să ia următorul? Ted simţi cum i se lăţeşte un zâmbet pe faţă şi făcu tot ce putea să-l şteargă.

— Terapeut pentru doliu. Terapeut pentru moarte, repetă el, privind cartea de vizită. Asta-i fermecător. Ca „specialist pentru flegmă“ sau „mediator pentru răni“ sau „ambasador pentru puroi“.

Ted era destul de încântat că le găsise pe toate trei pe loc.

— Lucrez cu muribunzii în ultimele etape. De la şoc, la negare, la mânie, la negociere şi depresie, la acceptare şi împăcare.

— Sună ca o zi normală pentru mine. Mai puţin partea cu împăcarea.

Gluma aproape că-şi nimerise ţinta, dar nu chiar pe cât şi-ar fi dorit el. Îşi dădu seama că încerca să fie prea amuzant în condiţiile date.

— Mai precis, ce fac eu cu tatăl tău este să încerc să-l ajut, în ultimele lui zile, să ajungă la o stare de acceptare, să înţeleagă povestea vieţii sale.

— A, asta e chestia aia a lui Kübler-Ross[4]? Bălmăjeala jungiană a lui James Hillman[5]? zise Ted, încercând să intre în conversaţie şi să-şi etaleze erudiţia, dar dându-şi imediat seama că suna ca un idiot condescendent.

Se simţea profund furios, furios pe cancer, iar ea era acolo, în faţa lui, şi el risca să-şi verse focul asupra ei. Nu voia aşa ceva.

— Ai citit Kübler-Ross?

— Da.

— Şi cum ţi s-a părut?

— Păi, n-am *citit* chiar de-adevăratelea, mai degrabă am citit despre ea.

— Ai citit despre ea. Înţeleg.

Dacă discuţia ar fi fost un meci de baseball, Ted ar fi fost până acum la 0-3, cu două ratări şi o lovitură slabă înapoi spre aruncător.

— Asta e o scrisoare.

Mariana îi întinse o pagină de carnet de notiţe galbenă.

— O scrisoare pe care a adresat-o Universului.

— Universului ăstuia? întrebă Ted, dându-şi seama că, dacă tot nu putea face nimic ca să nu mai pară condescendent, măcar putea să-şi asume atitudinea.

Să-şi asume acum povestea în care este un nemernic. Poate că ea avea să interpreteze greşit condescendenţa lui drept forţă şi inteligenţă. Să ţinem pumnii.

— Universul în care tu şi cu mine părem să ne aflăm? A scris Universului ăstuia?

Ea dădu din cap şi arătă spre scrisoare. Ted nu voia s-o citească; vorbea în continuare în dodii în timp ce răsucea scrisoarea în mână.

— Cum adresezi o scrisoare către Univers? Dragă Universule. Probabil că nu, nu-i aşa? Adică nu-i nevoie de un poştaş cosmic, e deja acolo, în Universul căruia i se adresează.

Asistenta oftă şi privi scrisoarea. Ted începuse probabil să-i pună răbdarea la încercare. Începu să citească cu voce tare.

— „Dragă Ted, am cancer la plămâni. Ceea ce e aiurea fin’că totdeauna am cumpărat doar ţigări care făceau rău gravidelor şi copiilor, şi eu nu sunt nici una, nici alta, aşa că mi-am închipuit că eram în siguranţă. Prostul de

mine. Ultima oră – responsabil de cont de publicitate pentru Tareyton[6] cade victimă propriei petarde cu efect întârziat.“

Ted ridică privirea şi spuse:

— Amuzant. Oarecum.

— Stai să ajungi la partea despre Red Sox, zise Mariana.

Ted coborî iar privirea spre scrisoare.

— Bla, bla, bla. Uite… „Am fost conceput în 1918, în seara în care Sox au câştigat ultima dată campionatul. Fiul nelegetim al unei femei nelegetime, un alt fel de blestem al lui Babe.“ Un joc de cuvinte cvasi-istoric isteţ. „Nelegitim“ scris greşit.

Mariana zâmbi.

— Ce-i? întrebă Ted.

— Tatăl tău mi-a spus că ai irosit o minte de primă mână aruncându-le arahide filistinilor.

Ted nu se putea hotărî dacă era bucuros sau nefericit că taică-su îl descrisese aşa femeii ăsteia. Se întoarse la scrisoare, trecându-şi degetul peste rânduri în jos.

— Bla, bla, bla… Cred că şi-a pierdut minţile… uite: „Este 15 iunie şi Sox au un avantaj de cinci puncte şi jumătate. Sigur vor câştiga în cele din urmă anul ăsta şi apoi eu sigur voi muri, profeţia miraculoasei mele naşteri împlinind cercul caducean.“ Caducean – du-te de-aici, tată, cu vocabularul tău. E mai degrabă înflorit şi încărcat. „Până în octombrie, sunt pe moarte, dar nu pot muri. Până în octombrie, pot să mă arunc de pe blocuri, să prind gloanţe în dinţi şi să mă cac monede de argint.“ La asta nu mă aşteptam. „Până în octombrie, sunt un zeu.“ Mda, bine, aş zice că aici e vorba de o asumare cu evident succes a poveştii vieţii şi, uau, ce medicamente îi daţi şi n-aţi putea să-mi daţi şi mie?

Mariana zise simplu:

— Are nevoie de tine. Are nevoie de tine să-l ajuţi să-şi încheie opera de-o viaţă, o ficţiune tămăduitoare.

Mariana îi cuprinse braţul cu mâinile şi începu să-l conducă spre una dintre încăperi.

— La naiba cu ficţiunea, spuse Ted. Aş zice că acum e momentul să privim faptele în faţă.

— Nu e chiar un roman pe care-l scrie pe hârtie. Îl rescrie în minte, e romanul vieţii lui.

— Da, şi asta nu sună prea nebuneşte.

— Sunt un milion de feluri de a spune povestea unei vieţi, Theodore.

O trimitere la veveriţă? Treacă…

— O poţi spune ca pe o tragedie sau o comedie sau ca un basm cu echipe de baseball care te pot ţine în viaţă ca vrăjitorii magici. El încearcă să-ţi spună povestea în felul lui.

— Încerc să înţeleg ce spui, dar nu poţi să rescrii pur şi simplu istoria, protestă Ted. Nu poţi să rescrii pur şi simplu trecutul. Mai există şi faptele care te împiedică. Blestematele de fapte.

Mariana îl opri în faţa salonului 714, numărul total de *home* run-uri al lui Babe. Îl trase un pic mai aproape, coborându-şi vocea în şoaptă şi fixându-l cu ochii ei căprui adânci. Îi simţea răsuflarea pe faţă şi ureche. Îşi pierdu pentru câteva clipe minţile. În ultimii trei ani, nu se mai aflase niciodată mai aproape de o femeie ca acum, fără să plătească pentru asta. Dead cântau din nou ceva din „Sugar Magnolia“, despre cum ieşi din apă să respiri, încercând să-i transmită ceva. Mai uşor cu gălăgia, Bob, Jerry, băieţi…

— Cum vede tatăl tău lucrurile, vorbi ea, el a fost secătura, el a fost victima, el a fost ţapul ispăşitor. Acum vrea să moară erou.

Din salon se auzi un glas de bărbat, distrus şi aspru, vibrând pe cele câteva corzi vocale rămase.

— Cere-i cartea de vizită, idiotule! era ceea ce-i striga taică-su.

1. Etopozidă, substanţă care acţionează interferând cu ciclul de producţie a ADN-ului, încetinind sau blocând creşterea celulelor canceroase.
2. Metil-nitrozuree; nitrozureele sunt citostatice utilizate în oncologie.
3. Protagonistul benzilor desenate *Peanuts*, care au apărut în numeroase ziare şi suplimente de duminică în mai multe ţări.
4. Modelul Kübler-Ross descrie „cele cinci etape ale doliului“: negarea, furia, negocierea, depresia şi acceptarea.
5. James Hillman (1926-2011), psiholog american, autorul bestsellerului *The Soul's Code*, promotor al „psihologiei arhetipale“.
6. Tareyton, marcă de ţigări produsă iniţial de American Tobacco Company.

8

— Bună, Marty! zise Ted în timp ce intra.

Nu-l mai văzuse pe taică-su de câţiva ani, şi ce vedea arăta rău. Avu un şoc când îşi dădu seama cât de slab şi cărunt era. Fusese un bărbat atletic şi chipeş, iar acum părea să strălucească, dar nu sănătos, ci ca şi cum ar fi fost iradiat. Avea tuburi de-a lungul şi în jurul braţelor şi picioarelor scofâlcite. Pielea părea străvezie, ca a ogarilor, parcă stătea să se sfâşie.

— Şi tu cine eşti? întrebă taică-su.

— Bună asta.

Şi intrară imediat într-un vechi ritm toxic.

— Arăţi ca dracu’, Lord Fenway.

— Mulţumesc. Şi tu.

— Nu mai spune. Câştigă Yankees?

— Da, au câştigat.

— Ei, pe naiba. Douăsprezece pastile de Seconal. Zece Quaalude[1]. Şi totuşi uită-te la mine. Nemuritor până în octombrie.

— Mda, am auzit că eşti noul Mr. Octombrie.

Marty dădu din cap spre Mariana.

— Mariana-i spanioloaică, Teddy.

O, Doamne. Ted privi în semn de scuze spre Mariana.

— Ca Luis Tiant, ca Juan Marichal şi Roberto Clemente. Spanioloii au mai multă vigoare decât albicioşii.

Ted scutură din cap.

— Nu spune cuvântul ăla.

— Ce cuvânt? „Vigoare“?

— Nu, nu „vigoare“.

— „Albicioşi“? Preferi feţe palide?

— Nu, nu „albicioşi“. Ştii care.

— A, „spanioloi“, vine de la hispanic. Dacă îl spui repede, asta ajunge – ispanic, spani…

— Nu-i aşa, nu-i o prescurtare. E un epitet rasial. Am dreptate, Mariana, e jignitor, nu-i aşa?

Ted îşi dădea seama că tocmai graseiase „r“-ul din „Mariana“, ca şi cum ar fi încercat să-şi exprime respectul pentru spanioli, dar îşi dădu seama şi cât de prostesc sunase.

— Păi, zise Mariana, arătându-şi din nou dinţii albi, să mă întrebi dacă e un cuvânt jignitor e mai jignitor decât cuvântul în sine. Hipersensibilitatea asta trădează o prejudecată ascunsă şi insensibilitate profundă.

— Că bine zici, spuse Marty.

— „Oraşul colcăie de spanioloi.“ Asta ar fi jignitor. Dar, să zicem, „Mariana – *mira mira*[2], spanioloaica mea frumoasă“ poate să sune drăguţ din partea unui bărbat fermecător cum este tatăl tău. Între prieteni, cuvintele capătă înţelesuri speciale. Tu eşti scriitor, nu? Context. Ton.

— Totul depinde de cum spui povestea? anticipă Ted.

— Da, zise ea, aşa e, totul depinde de cum spui povestea. Exact aşa.

Şi apoi adăugă pe deasupra:

— Faţă palidă.

— Faţă palidă! Jap! Aia e! Ghem set meci – fabuloasa spanioloaică! strigă Marty, apoi râse, apoi gemu. Au, rahat! Râsu-i nenorocit.

1. Methaqualone, comercializat în Statele Unite sub denumirea comercială Quaalude, sedativ şi hipnotic, folosit intens la începutul anilor ’70.

2. Uite, uite (sp.).

9

Ted mai rămase o oră sau două în salonul lui taică-su, în timp ce medicamentele îşi croiau drum prin trupul lui Marty, care aluneca într-un somn agitat şi se tot trezea. Mariana îi explică la ce să se aşteptate în următoarele luni şi îi insuflă speranţa şi dorinţa ca sfârşitul inevitabil să vină mai degrabă mai devreme decât mai târziu, din cauza durerilor mari şi a suferinţei implicate. Ea nu exprimă nici o speranţă reală de vindecare, pentru că Marty decisese împotriva unei noi operaţii şi a chimioterapiei. Vorbi despre „managementul durerii“ şi trecu în revistă tratamentul medicamentos al lui Marty, despre care spuse, pe jumătate în glumă, că nu include zece Quaalude în fiecare seară. Descrise şi metodele alternative uşor şarlataneşti şi disperate pe care ea, fără ştirea medicilor, îl lăsa pe Marty să le urmeze în paralel. Lua Laetrile[1] experimental, mesteca tablete de vitamina C ca pe bomboane, mulţumită protocolului dr. Linus Pauling[2], şi ar fi putut chiar să încerce nişte terapie cu agenţi de chelatizare. Ce naiba o mai fi şi aia. Ted obosise să tot întrebe „Ce înseamnă asta?“ şi după o vreme începuse doar să dea din cap, cu privirea aţintită în podea. Totul era fără speranţă, înspăimântător, deconcertant şi foarte deprimant. Ce voia de fapt Ted era să fumeze un joint.

La volanul Corollei, pe drumul înapoi spre Bronx, pe când soarele începea să se ridice în dreapta lui, Ted scoase chiştocul din buzunar şi, împreună cu el, ieşi şi scrisoarea lui taică-su către Univers. Reuşi să mai scoată din mucul de ţigară câteva fumuri, apoi aruncă în gură iarba rămasă şi o înghiţi. Despături scrisoarea galbenă şi îşi citi cu voce tare în vreme ce

conducea prin traficul nu prea aglomerat de la prima oră a dimineţii, în lumina tot mai puternică. „Mă întrebam de ce eşti ca mine. Un scriitor care nu scrie. Sau un scriitor care scrie obsesiv, dar din afara sa, nu dinăuntru. Nu sălăşluieşti în tine însuţi, copile. Şi mi-am dat seama că nu ţi-ai găsit încă subiectul.“ O, năluci ale lui Blaugrund, se gândi Ted, iar o luăm de la capăt. Încă un tratat despre valoarea artistică a violului anal în închisoare, poate. „Am un subiect pentru tine. Nu pot să mor până când nu câştigă Boston Red Sox totul. Chiar dacă mai durează încă şaizeci de ani, o să trăiesc ăştia şaizeci de ani. Crezi că asta te-ar putea inspira să scrii o imitaţie a lui F. Scott, sau poate vreun vis febril borgesian americanizat sau, măcar, un Pynchon de mâna a doua? Gândeşte-te la asta, Teddy Ballgame. Gândeşte-te la asta.“

Ted se gândi la asta, apoi strânse hârtia şi o făcu ghemotoc, pe care-l aruncă pe geam. Văzu în oglinda retrovizoare cum aterizează grăuntele galben şi apoi îl ia vântul.

1. Laetrile (sau laevomandelonitrile), denumire comercială a unei forme sintetice de amigdalină, compus cianogen promovat ca tratament alternativ împotriva cancerului.
2. Linus Carl Pauling (1901-1994), chimist american, autorul unor lucrări fundamentale asupra naturii legăturilor chimice şi a structurii moleculelor.

10

Ted dormi peste zi. În apartament venea mult zgomot din stradă, dar Ted putea dormi în orice condiţii. De-a lungul anilor, atacul senzorial total, 24 de ore pe zi, şapte zile pe săptămână, care este oraşul New York îi tocise simţurile. Ted se trezi în cele din urmă în întunericul gălăgios şi începu să se foiască; o ambulanţă urla, apropiindu-se, apoi păru să urle de sub patul lui, apoi se îndepărtă. Ted aprinse o lumină, apucă un creion şi un carneţel şi se pregăti de scris. Nu-i venea nici o idee. Puse carneţelul jos, se duse la frigider şi scoase o cutie de Budweiser şi jumătate de sendviş cu vechime şi conţinut incerte. Ted deschise berea, adulmecă sendvişul şi se strâmbă, apoi îl adulmecă din nou şi se strâmbă mai puţin şi muşcă din pâinea îmbibată cu ce-o fi fost condimentul gălbui în care se marinase până atunci. Ted aşteptă să verse sau să se înece sau să moară în timp ce mesteca, dar nu se întâmplă nimic din toate astea. Se duse la televizor şi-i dădu drumul. Nu se trezi la viaţă imediat; întâi, apăru în mijlocul ecranului un cerculeţ strălucitor de lumină cenuşie, ca prima scânteie de energie înainte de Big Bang, se gândi el. Apoi, deodată, după un minut sau aşa ceva, lumina explodă şi umplu ecranul, şi apărură sunetele şi imaginile. Televizorul ăsta era un dinozaur nenorocit.

Ted avea şapte canale şi ultrascurte. Ultrascurtele erau bune pentru canalele spaniole şi luptele spaniole simulate, *lucha libre*, şi dacă încercai să prinzi posturile ca un radio care încearcă să găsească semne de viaţă în spaţiul cosmic. Se pare că în spaţiul cosmic vorbeau spaniolă. Aşa că, practic, universul lui recreativ avea şapte planete, atâta tot. Erau 2-CBS, 4-

NBC, 5-WNEW (local), 7-ABC, 9-WOR (local) – unde erau Mets, 11-WPIX (local) – unde erau Yankees, şi 13-PBS – unde erau *Sesame Street* şi *Masterpiece Theatre*. Discul din plastic cu care schimba canalele se făcuse ţăndări demult, de la vechime şi prea multă folosire, aşa că Ted prinsese un cleşte pe ştiftul metalic pe care fusese înşurubat. Nu mai existau numerele care să-ţi spună pe ce canal erai, aşa că Ted învârti încet cleştele în sensul acelor de ceasornic, până ajunse la ceea ce credea el că e canalul 11.

Un meci al lui Yankees, care jucau cu Boston, pe Fenway. Sox erau în avantaj. Ted îşi bău berea în timp ce-i asculta pe comentatorii Phil Rizzuto şi Bill White umplând timpii morţi în pauzele de acţiune, care reprezintă cea mai mare parte a unui meci de baseball. Rizzuto era ca un geniu al absurdului, un artist performativ a cărui minte hoinărea printre fracturi logice ca un unchi binevoitor care se rătăceşte la picnicul de familie, se aşază alături de o familie de străini şi le mănâncă mâncarea. Cu un scor la aruncări de 2-1 pentru Graig Nettles, Rizzuto medita la trecut, în timp ce înşira numele prietenilor săi, toţi italieni, care îşi aniversaseră ziua de naştere sau îi gătiseră macaroane săptămâna trecută, şi spunea cât de aglomerat fusese traficul pe podul George Washington. Legenda spunea că Rizzuto pleca de obicei după repriza a şaptea ca să scape de aglomeraţia din trafic şi se părea că încearcă să rostească în numai şapte reprize vorbe cât pentru nouă – numere populare distractive, tradiţii antice din baseball şi aiureli încântătoare. Bill White era figurantul lui, simulând din când în când nerăbdarea, dar fermecat ca toată lumea de „Scooter“, porecla lui Rizzuto din vremea când juca libero în elita de la Yankees. Ca Dean Martin pentru Jerry Lewis, care era Rizzuto. Bill White îi spunea lui Rizzuto „Scooter“, iar Rizzuto îi spunea lui White, care era negru, „White“.

Ted întinse mâna spre buzunar şi scoase cartea de vizită a Marianei, o întoarse în lumină, o apropie de nas şi inspiră. Mirosea a femeie şi a parfum

şi a bunătate, iar stomacul i se strânse involuntar. Sună telefonul, iar Ted tresări vinovat, ca şi cum ar fi fost surprins adulmecând lenjeria femeii. Se holbă la telefon şi îl lăsă să sune de cinci sau şase ori înainte să răspundă.

— Alo?

— Yanks nu pot să-i bată pe Sox pe Fenway.

— Cred că aţi greşit numărul.

— Ar trebui să faci numere de *stand-up*.

— Unde eşti, Marty?

— Acasă. A trebuit să mă mut după trei zile. Ca Iisus Christos. Te uiţi la meci?

— Nu, minţi Ted, lucram, scriam.

Ted se aplecă peste maşina de scris şi bătu câteva taste pe carul gol, ca să fie mai verosimil.

— Nu mă lua în seamă.

Clic. Marty închisese. Ted se holbă la receptor, apoi îl puse în furcă şi se întoarse să se holbeze la meci. Scutură din cap, ridică iar receptorul şi formă. Marty răspunse:

— Spune.

— Cum de nu spui niciodată la revedere, Marty? Pur şi simplu închizi. E neprietenos. Eşti ca un animal. Niciodată în viaţa mea n-ai încheiat civilizat vreo conversaţie la telefon cu mine, n-ai zis niciodată la revedere; suntem în mijlocul conversaţiei, după aia ai terminat, clic şi…

Ted scoase un bâzâit care imita tonul.

— Serios?

— Da, serios.

— O. Hm. La revedere!

Clic. Ton. Ted formă din nou şi Marty răspunse după ce aşteptă să sune de vreo zece ori. Nenorocit ţâfnos.

— Cine-i acolo?

— Eu sunt Cel ce sunt.

— Popeye Marinarul?

— Speram că mai degrabă Iehova. Te uiţi la meci?

— Mda.

Rămaseră tăcuţi şi urmăriră meciul, fiecare la el acasă. Marty stătea în Brooklyn, în casa în care crescuse Ted. Park Slope. Desigur, Brooklyn era, teoretic, parte din oraşul New York încă din 1898, dar, în realitate, Manhattan era oraşul New York, iar Brooklyn era Brooklyn. Avea până şi accentul lui propriu. Acest apartheid geografic dăduse conştiinţei tânărului Ted primul iz de outsider şi de nu-suficient-de-bun şi încă mai contribuia la stinghereala lui faţă de Manhattan şi tot ce reprezenta acesta. „Nici un om nu e o insulă“, se gândi el, „mai puţin Manhattanul“. Pe 16 decembrie 1960, când Ted avea paisprezece ani, două avioane, un DC-8 al companiei United Airlines care transporta 84 de persoane şi un Constellation al companiei TWA cu 44 de oameni la bord s-au ciocnit în aer în timp ce zburau peste Staten Island şi s-au prăbuşit peste casa lui din Park Slope. Bietele trupuri ale pasagerilor din DC-8 au căzut lângă casa lui, din cer a venit o ploaie de foc şi toată lumea a murit. O spaimă inimaginabilă, suprarealistă. De atunci, de la vârsta de paisprezece ani, Ted cerceta, involuntar şi temător, cerul Brooklynului. În Brooklyn simţea, efectiv, că se prăvăleşte cerul. În Manhattan, totul se ridica până la cer. Ted nu se simţea bine în nici unul dintre aceste tărâmuri, aşa că se stabilise în Bronx.

Tatăl şi fiul nu mai vorbiseră de ani de zile, dar asta puteau face – să urmărească un meci la kilometri şi districte distanţă unul de altul, să stea într-o tăcere întreruptă din când în când de câte un mormăit sau de un „Ai văzut faza?“ inspirate de meci. Era ca un fel de dans ritual complicat, fără cuvinte, transmis din bărbat în bărbat, din generaţie în generaţie. Ţinea

locul comunicării reale, care nu exista defel, dar implica posibilitatea conversaţiei sau cel puţin validarea conceptului de conversaţie. Era lipsit de conţinut şi ciudat de promiţător.

Liberoul echipei Yankees, Russel Earl „Bucky“ Dent (născut O’Dey)[1] venise la bătaie. Marty scoase un sunet ironic.

— Bucky Dent. Repriza s-a terminat. Eliminare automată. Mi-aş dori să aibă nouă ca Bucky Dent. Blegul nu poate lovi o *piñata* nici dacă i-o atârni de sculă.

— Îmi place Bucky Dent, îl apără Ted. Prinde bine. Libero e o poziţie de prinzător, nu-mi pasă cum loveşte pe libero.

Bucky Dent trimise o minge joasă uşoară spre aruncător. Ted asculta răsuflarea greoaie a lui taică-su şi îl sperie mai mult decât voia să recunoască. Se întinse după *frisbee*-ul pe care-l folosea să scuture seminţele de marijuana, apucă foiţele Big Bambú şi începu să-şi răsucească un joint cu o mână. Dacă ar fi fost artist, i-ai fi admirat îndemânarea şi dexteritatea. Îşi răsuci o ţigară strânsă. O aprinse.

— Bun joc, zise Ted.

— Mda.

— Ai mâncat?

— Mda.

Red Sox erau iar la bătaie, iar bărbaţii rămaseră tăcuţi, însă îşi auzeau răsuflarea unul altuia.

— Rizzuto e singurul de la Yankees care mi-a plăcut.

— Şi Catfish?

— El e de fapt un Oakland A[2]. E un mercenar.

Sox băgase câţiva jucători pe teren.

— Fumezi iarba? întrebă Marty.

Iarbă. Iarba. Lui Ted îi plăcea articolul hotărât pe care-l foloseau încuiaţii.

— Nu.

— Hei, prietene, nu-mi pasă. Nu-s taică-tu.

Ted aprecie umorul dând tăcut din cap. Acoperi partea de jos a receptorului pentru a înăbuşi următoarele fumuri trase din joint şi expiraţiile voluptoase.

— Ai mâncat?

— Ţi-am zis că da.

— Chiar ai mâncat?

— Mda.

— Te-a luat puţin foamea?

— Încetează.

Cineva încercă să ocupe baza a doua şi fu scos din joc. Ted jubilă.

— Sox o să se înece iar anul ăsta, ca în fiecare an. Cum vine septembrie, frunzele şi Sox o să-şi schimbe culoarea, o să moară şi o să cadă la pământ.

Marty începu să tuşească încercând să spună „du-te dracu'“. Continua să tuşească şi continua să încerce să-i spună „du-te dracu'“ dar fără succes. Ted chicoti ca un drogat, dar cum tusea seacă nu se oprea, începu să se îngrijoreze.

— Să mă duc dracu', am priceput. Marty, Marty, uşurel, încă mai sunteţi pe primul loc.

Marty îşi recăpătă suflul suficient cât să poată vorbi din nou.

— De ce aleargă cu două eliminări? Asta-i îngâmfare. Pieptul, mă simt de parcă stă pe el Thurman Munson[3] şi îşi bagă boaşele în gura mea ca pe-un pliculeţ de ceai, nenorocitul ăla de caşalot ţâfnos cloşcă cu curu' mare.

Şi începu iar să tuşească.

— Parazitul de Thurman, zise Ted, dar îi fu teamă să-l mai stârnească pe taică-su, aşa că-şi ţinu gura.

În cele din urmă, tusea cedă şi se transformă într-un fel de hârâit dureros. Singurul care mai vorbea în cele două încăperi era Philip Rizzuto, care îi ura „La mulţi ani“ cuiva cu nume italienesc, în timp ce Reggie Jackson încerca să lovească.

— E cineva cu tine acolo? întrebă Ted.

— Adică cineva ca asistenta aia roşcată?

— Nu.

— Nu, nu e nimeni, au, au, au…

Vocea lui Marty se stinse. Ted se uită iar la cartea de vizită a Marianei. Terapeut pentru doliu. Consultant pentru mortalitate? Aghiotantul Doamnei cu coasa? Styx şi Lespezi SRL? Cerberul & Co.? Ted putea continua toată ziua cu mizeria asta. „Din asta ar trebui să trăiesc“, îşi zise Ted, „din scris“. Umoristic. La televizor era o reclamă la Budweiser, regele berilor. Ted nu ştia că ţara berii era monarhie. O monarhie nemţească, după cum suna. Putea să parieze că Plantageneţii de Budweiser nu stăteau prea comod pe tron. Pentru că avea mai multă noimă ca Regatul Berii să fie sortit să cadă în cele din urmă în nenorocitul de haos al beţiei, nu? John Bob-de-orz era categoric un anarhist în străfundul sufletului.

— Parcă aş veni să stau cu tine, zise Ted cu voce tare, înainte să se gândească bine la asta.

Iarba trebuie să fi fost de vină.

— Doar câteva zile, până te simţi un pic mai bine.

Să se simtă mai bine? Era o tâmpenie; bătrânul suferea de cancer pulmonar în fază terminală. Îmi pare rău pentru rana de glonţ, domnule Lincoln; luaţi-vă liber în weekend, odihniţi-vă şi o să fiţi bine mersi până luni.

— Marty?

— Mda?

— Ce zici?

— Zic da, la dracu’.

Iar muribundul închise telefonul fără să spună la revedere.

1. Russell Earl „Bucky“ Dent (numele real Russell Earl O’Dey, n. 1951), fost jucător profesionist de baseball şi antrenor, care a jucat pentru Chicago White Sox, New York Yankees (1977-1982), Texas Rangers şi Kansas City Royals. Faimos pentru victoria pe care a adus-o echipei New York Yankees în meciul de baraj din 1978 împotriva rivalilor de la Boston Red Sox.
2. Oakland Athletics, echipă de baseball profesionist din Oakland (California).
3. Thurman Lee Munson (1947-1979), jucător profesionist de baseball, care şi-a petrecut întreaga carieră la New York Yankees.

11

Toamna 1946

Clasamentul final al Ligii Americane	Victorii	Înfrângeri
Boston Red Sox	104	50
Detroit Tigers	92	62
New York Yankees	87	67

Un tânăr leagănă pe umăr un prunc apatic de vreo nouă luni. Capul copilului se clatină dintr-o parte într-alta. Bărbatul o priveşte pe tânăra sa soţie, care e foarte drăguţă, dar pe care o spaimă autentică o face să se încrunte. Face scufundări libere în cea mai întunecată spaimă. Şi el la fel. Face calculul înspăimântător al restului zilelor sale dacă moare pruncul. Îşi face socotelile. Nu există cale de întoarcere după aşa ceva. Dacă moare băiatul, moare tot. Zilele vor fi simulacre de zile. N-o să mai facă niciodată dragoste cu nevastă-sa. O să râdă, dar va fi un râs găunos. Ţine băiatul în faţa sa. Se uită în ochii băiatului şi se depărtează. Nu vrea asta. Dar s-ar putea să fie nevoit. Dacă băiatul moare, viaţa trebuie să meargă înainte. Nu-l poate urma pe băiat în moarte. Nu trebuie. Nu asta e calea.

Dar stai puţin. Asta-i doar prima răceală. Poate că exagerează. Primul copil, părinţi pentru prima dată, prima răceală. Se uită iar în ochii copilului şi se apropie din nou. Asta vrea să facă. Trage aer în piept. Pare bine. Dar nu mai e ca înainte. Nu e la fel ca acum câteva minute. Se schimbase ceva fundamental şi profund. Ceva tectonic. Copilul o simte, iar

asta îl slăbeşte, îi umple inimioara cu o singurătate de-o viaţă şi un sentiment de nestatornicie. Băiatul se uită la tatăl lui. Ca şi cum l-ar acuza. Ca şi cum ar şti că tatăl lui locuise pentru o clipă într-o lume fără el, iar acum această lume închipuită, odată închipuită, nu va mai dispărea niciodată cu totul şi, chiar dacă băiatul va trăi, cele două lumi vor coexista întotdeauna una alături de cealaltă pentru ei amândoi – lumea cu băiatul în ea şi lumea fără băiat. Şi vor fi nevoiţi să călătorească veşnic între aceste două lumi. Nu va mai putea exista teren solid. Întotdeauna jumătate de lume e luminată de soare şi jumătate este în beznă. Aşa ceva. Dar nu poate fi aşa, se gândeşte tatăl. Un copil nu poate gândi aşa, nu poate vedea, nu poate percepe, nu poate şti. Dar ce spusese Wordsworth? Urmând „nori de nemurire“? Sau era „de glorie“? „Copilul i-al bărbatului părinte“[72]*?*

Copilaşul tuşeşte. Are ceva în plămâni. Un virus. Ca un demon sau un diavol. Tatăl n-a vrut să-l ducă la doctor. Nu vrea să fie unul dintre părinţii ăia care dau fuga la doctor de câte ori se alege copilul cu o zgârietură. Nu vrea ca fiul lui să fie slab şi dependent. Să înceapă să înveţe de mic că este în regulă să nu fie sigur pe sine. Tocmai se încheiase un război mondial, milioane de oameni muriseră fără să se plângă. Moartea mai pândeşte pământul şi azi, probabil plictisită, fără ocupaţie, oricum nu lucrează cu normă întreagă, face doar proiecte colaterale. Cum ar fi să ucidă copilaşi. Asta e doar închipuire fără rost. Nu există decât ştiinţă.

Aşa că tatăl aşteaptă câteva zile cu băiatul în starea asta, cerându-i să învingă chestia aia de unul singur. E doar o răceală, o primă răceală, n-o să se întâmple nimic. Un test. Cel mai probabil nu-i nimic. Băiatul tuşeşte. Demonul se arată cu mândrie. Moartea este mândră. Băiatul tuşeşte tare, luptându-se să scoată afară întunericul, dar demonul iese doar pe jumătate, iar apoi se instalează din nou adânc în el, cu ghearele lui de diavol care coboară afundându-se şi agăţându-se de interiorul moale şi uşor ca o pană

al plămânilor. Între atacurile de tuse, băiatul e nemişcat acum. Copilaşul n-a mai zâmbit de câteva zile. Tatăl nu ştie. N-a citit cărţi despre aşa ceva. Şi-a imaginat că o să ştie pur şi simplu, şi că ceea ce n-avea să ştie el o să ştie soţia. O să-şi completeze reciproc lacunele. Asta înseamnă o căsnicie. Ea avea cunoaşterea maternă. Nu aşa sunt toate mamele?

Involuntar, bărbatul face iar socotelile, plămădeşte o lume ipotetică fără fiul lui. Se blestemă pe el şi faptul că evita durerea, nevoia minţii lui de a prevedea ce-i mai rău pentru a se apăra de ceea ce avea să vină. Cât de egoist, se gândeşte. Dar poate că e natural, poate că e firea omenească. Instinctul de supravieţuire, autoconservarea bate orice. Citise în cărţi despre animale, lei care îşi mâncau puii. Poate că o făceau din dragoste. Îşi înghiţeau durerea proprie şi durerea copilului odată cu copilul, gata cu suferinţa. Puiul este într-un loc mai bun, un loc fără spaime şi durere. Înlăuntrul tatălui. Tata va înghiţi totul. Tati cu umeri largi. Natura e o nenorocită.

Sau poate că nu. El nu e leu. E bărbat. Poate că e anormal şi rece. Soţia lui se uită la el, în el. Oare vede lumea lui fără băiat? Vede că el şi-a ucis fiul? Vede că nici ea nu e în lumea aceea? Că acum există o lume în care a omorât-o şi pe ea? Mă vede oare, se întreabă el, vede înlăuntrul meu, vede şi că am prea multe lumi în custodie? Se desprinde şi de ea. Oare aşa se termină căsnicia? Da şi nu. Nu ştie. Ce ştie? Îi pare rău, sigur, dar la naiba cu ea. Nu-i trebuie acuzaţii. N-a făcut nimic, nu face decât să se gândească, face tot ce poate. Băiatul tuşeşte, mai slab de data asta. Renunţă? Aude demonul jubilând. Sadic. Cu ghearele bine înfipte. Mama ia copilul de la noul ei soţ. Copilul nu reacţionează. Capul i se clatină pe gâtul vlăguit. „Te rog“, stăruie ea, aşa cum îi mai ceruse şi înainte. „Te rog, hai să-l ducem la spital.“

15 OCTOMBRIE 1946

Şi Pesky a ezitat, iar Boston Red Sox a pierdut World Series în faţa celor de la St. Louis Cardinals în şapte meciuri.

1. Vers din poemul „My Heart Leaps Up When I Behold“, al poetului romantic englez William Wordsworth.

12

30 iunie 1978	Victorii	Înfrângeri	PCT[1]	GB[2]
Boston	43	19	.694	–
NYY	36	24	.600	5.5

Ted nu mai fusese în Brooklyn de când murise maică-sa. Nu făcuse nici măcar o dată drumul din Bronx până în Brooklyn, nu urmase niciodată înapoi calea inversă a vieţii lui – din Brooklyn în Bronx, din Bronx în Brooklyn. Nu conta pentru Cololla, adică pentru Corolla. Berthei nu-i plăcea să meargă nicăieri. Ted strecură o casetă cu Dead în casetofonul maşinii. „Friend of the Devil“, a doua piesă de pe *American Beauty*, lansat în 1970. Râse când se gândi că maşina lui era foarte domestică. Un japonez bătrân care se săturase de ţara asta nenorocită şi nu ieşea din grădiniţa lui din spatele casei.

Nu fusese niciodată în stare să spună dacă Dead cântau „Şi cum am zis, alerg, dar doar în ritmul meu“ sau „Decis s-alerg“. Nu era mare diferenţă, dar derulă cântecul înapoi până la partea aia şi ascultă atent. Tot nu putea să-şi dea seama. Derulă din nou. Nu. O umbră de mister care trebuia să rămână aşa, se gândi el. Nu-l deranja deloc. Ca scriitor, năzuia să păstreze o oarecare ambiguitate, să stăruie într-o zonă cenuşie. Keats subliniase minunat o astfel de abilitate negativă la Shakespeare, iar Ted îşi dorea să poată revendica şi el o parte din această înzestrare generoasă. Dar problema era că, în vreme ce pentru un autor înzestrarea negativă însemna geniu, pentru o persoană în carne şi oase era, cel mai adesea, cauză de ezitări

hamletiene, lenevie oblomoviană şi paralizie bartelbyană. Putea oare să facă un târg? Un compromis? Să fie şi una, şi alta? O porţie de abilitate negativă la maşina de scris, impregnată cu o doză sănătoasă de *sprezzatura*[3] şi bravură pe teren? Oricum, nici aptitudinile, nici talentele nu fuseseră încă dovedite. Cenuşiu. Culoarea ochilor lui Ted.

Habar n-avea ce-o să facă odată ajuns acasă la taică-su. Nu ştia nimic despre medicină, detesta acele, nu-i plăcea să vadă sânge. Ce-ar fi putut face? Dacă se întâmpla ceva cât era acolo? Îl putea duce pe taică-su la spital. Putea suna la urgenţe. O putea suna pe asistentă. Băgă altă casetă, *Blues for Allah*. Dead cântau „Franklin's Tower": „De gheaţă semeni, vânt culegi / Alungă roua…".

Vechiul cartier, în Garfield Place, arăta aproape la fel ca în copilăria lui, ceea ce nu făcea decât să-i accentueze sentimentul de bizarerie şi oprire din creştere. Îşi ţinu piciorul suspendat deasupra acceleraţiei, ca să plece de-acolo şi să nu se mai întoarcă niciodată. Dar cât de departe putea ajunge cu Corolla? Trase pe un loc de parcare liber. La o cercetare mai atentă, cartierul arăta în mod clar un pic mai bine decât îşi aducea el aminte, trecut prin procesul sporadic de gentrificare pe care îl suporta New Yorkul în ciclurile sale americane de avânt şi crize. Ted detesta această schimbare, detesta chiar termenul în sine, de „gentrificare"; îi ofensa tendinţele comuniste şi îi suna medieval. Unde naiba era această clasă de mijloc avută? Trase câteva pungi de plastic cu haine şi cosmetice şi privi în jur, să vadă dacă zăreşte trecând vreun servitor legat de contract sau vreun sclav.

Coborî din maşină şi se îndreptă spre casă. Privi aleea unde îşi scrijelise cândva numele în cimentul proaspăt turnat, dar numele nu mai era acolo. Era netedă, ca atunci când vine un val şi şterge iniţialele dintr-o inimă desenată de cineva în nisip. Multe valuri. După câte se pare, totdeauna sunt mai multe valuri decât cuvinte scrise în inimi pe nisip.

Îşi închipui ce-ar fi zis el, băieţelul care privea pe vremuri de la fereastră, despre bărbatul care ajunsese acum. Ca în *Zona crepusculară*: „Să-l luăm pe Ted…“. Barba, burta, aerul de vagabond. Probabil că s-ar fi speriat pe sine însuşi. Eul tânăr ar fi râs de cel de-acum. Nu te las să intri, nenorocit grăsan cu tricoul vopsit, până n-ajung părinţii acasă. Scutură din cap – ăsta era un gând de rahat. Ted urcă treptele de pământ roşcat ale casei vechi placate cu gresie roşie şi încercă uşa. Sentimentul pe care-l avu nu era chiar déjà-vu. Avea senzaţia că făcuse deja lucrurile pe care le făcea acum, urcatul treptelor, deschisul uşii mari, pentru că le făcuse de mii de ori pe când creştea. Aşa încât, chiar dacă ziua de azi nu se mai întâmplase niciodată până acum, părea că se întâmplase iar şi iar. Dar nu simţea nici un fel de mângâiere şi nici un fel de speranţă. Instinctiv, se uită pe cer să vadă dacă nu cumva cade vreun avion, dacă nu explodează lumi. Nu. Totul părea satisfăcător acolo sus, în înaltul azuriu. Intră.

În casă era dezordine şi nu mirosea bine. O mireasmă urâtă, dar nu una pe care s-o poată identifica pe loc; mirosea cumva ca atunci când e măcelărit un animal înspăimântat. Un amestec teribil de mentol, ouă, urină şi fum.

— Marty? îl strigă el pe taică-su.

Marty apăru de după colţ într-un halat vechi, violet-închis, care nu era legat în faţă, aşa că Ted îi văzu chiloţii strâmţi albi, aşa de vechi şi de uzaţi, că ar fi trebuit botezaţi chiloţi lălâi cenuşii.

— Teddy, ai venit! zise bătrânul, iar surprinderea şi recunoştinţa sincere din vocea lui îl dezarmară şi-l emoţionară pe Ted, făcându-l să simtă un nod neaşteptat în gât.

Marty veni spre el târându-şi picioarele şi îl îmbrăţişă. Mirosea îngrozitor. Lui Ted îi veni să vomite, dar înăbuşi reacţia şi o ascunse; se

simţea înţepenit, simţea că n-are nici o urmă de putere, de parcă n-ar fi fost acasă. Braţele îi atârnau pe lângă trup.

— Îmbrăţişează-mă, poponar ce eşti! şopti Marty în urechea lui Ted, mimând afecţiunea.

Ted îşi puse braţele în jurul tatălui său, care era aşa de slab, că avea impresia că îmbrăţişează un copil sau un costum pus pe umeraş.

— Miroşi. Ca iarba.

— Tu miroşi ca rahatul.

— Nu strânge aşa de tare, zise Marty. Încerci să mă ţii în braţe, să mi-o tragi sau să mă omori?

— A, da, exact aşa mi-am imaginat reîntâlnirea.

Marty se trase înapoi.

— Cred că mi-ai rupt un nenorocit de os. Hai să te ajut cu pungile, zise el. Pungile tale de plastic.

— Reciclez gunoiul, zise Ted.

Urcară la etajul al doilea, Marty oprindu-se de câteva ori să-şi tragă sufletul. Îşi puse mâinile pe genunchi şi lăsă capul în jos după câţiva paşi. Ted îşi imagină că plămânii distruşi ai bătrânului aveau capacitatea unor plicuri goale şi puteau ţine înăuntru volume de aer de grosimea hârtiei. Şi că erau la fel de uşor de îndoit şi de lipicioşi.

— O să trebuiască să-mi iau o platformă de-aia pentru moşi nenorociţi. Apropo, dacă zic vreodată că îmi iau aşa ceva, serios, împuşcă-mă în cap.

Încet-încet, ajunseră în fosta cameră a lui Ted, camera lui din copilărie. Ted nu voia să meargă mai repede decât taică-su. Înaintau atât de greoi, că nu era sigur dacă mergea sau stătea nemişcat. Îl lăsă pe Marty să deschidă uşa fostei lui camere.

— Apartamentul nupţial, zise el şi întinse mâna ca şi cum ar fi aşteptat un bacşiş.

— Da. Da. Locul unde nu s-a întâmplat niciodată minunea, spuse Ted şi intră în micul dreptunghi care era lumea în care crescuse.

1. *Winning percentage* (PCT), statistică folosită în baseball, calculată ca raport între numărul de victorii şi numărul total de meciuri jucate. Meciurile încheiate la egalitate sunt considerate o jumătate de victorie şi o jumătate de înfrângere.
2. *Games Behind* (GB), statistică folosită în baseball, care indică distanţa dintre echipa clasată pe primul loc şi o altă echipă din aceeaşi ligă. Se calculează ca jumătate din suma diferenţei dintre numărul de victorii ale celor două echipe şi a diferenţei dintre numărul de înfrângeri.
3. Nonşalanţă studiată (it.).

13

În filme şi televiziune, stereotipul camerei neschimbate din copilărie este de obicei o trimitere la un părinte care nu vrea să-şi lase copilul să crească, sau la copilul care refuză să crească, sau la părintele care îşi jeleşte copilul mort. O chestie de genul domnişoarei Havisham[1], dar fără simbolistica sexuală. Dacă ar fi vrut să fie foarte dur cu el însuşi, Ted ar fi putut zice că încăperea arăta cam ca atunci când plecase el la Columbia pentru că taică-su jelea moartea celui care credea că ar fi putut ajunge Ted. Dar asta ar fi însemnat să pună pe seama lui Marty prea mult sentimentalism; mai degrabă Marty era al naibii de leneş şi o menajeră de doi bani. Toate cele patru etaje ale casei păreau să fi rămas practic neschimbate în ultimii zece sau cincisprezece ani, de parcă viaţa pe care o dusese Marty se prăbuşea în sine şi din punct de vedere geografic, iar spaţiul pe care-l locuia în realitate se micşorase tot mai tare, până când ajunsese să nu mai existe decât în sufrageria de jos, în bucătărie şi în baie. Dacă Universul era în expansiune constantă, universul lui Marty se contracta constant, soarele său central pierzând legătura cu planetele îndepărtate şi camerele îndepărtate, urmând să se restrângă într-o singură cameră, un punctuleţ, o gaură neagră, moartea.

— Ar trebui să te duci să faci un duş, ceva, Marty, duhneşti.

— Mulţumesc de sfat, fiule. Te las să te întreţii cu amintirile din vremea inocenţei tale, zise Marty. Ah, de-ar putea vorbi aceşti pereţi.

— Le-aş zice să tacă naibii din gură.

Marty ieşi târându-şi picioarele şi-l lăsă pe Ted singur. Ted stătea încremenit, privind la patul de o persoană şi la cearşafurile, feţele de pernă şi pătura cu New York Yankees. Vinilurile înşirate pe pereţi – LP-uri şi de 45. Luă unul de 45, (*Let Me Be Your*) *Teddy Bear*. Elvis. Elvis, regele neîncoronat al Americii, abia murise cu o vară în urmă. Moartea lui fusese resimţită ca un sfârşit, dar Ted nu ştia al cui. N-ar fi ascultat nici mort Elvis acum, dar îi înţelegea prezenţa în cameră. Erau şi câteva albume ale lui Pat Boone. *Love Letters in the Sand*. Dumnezeule, asta era jenant. Perry Como. Johnny Mathis. Gogi Grant? Ce-i un Gogi Grant? Era şi un album Sam Cooke. Ăsta era acceptabil. Pe peretele de deasupra patului era un poster tehnicolor din filmul SF nu tocmai clasic *This Island Earth*, din 1955. Nu-şi aducea aminte dacă-l pusese acolo ca o ironie sau chiar apreciase kitschul sloganului: „DOI MURITORI PRINŞI ÎN CAPCANĂ ÎN SPAŢIU… PUNÂND LA ÎNCERCARE MÂNIA SINISTRĂ A UNEI PLANETE PROSCRISE CARE A LUAT-O RAZNA!“. Doi muritori prinşi în capcană într-un district îndepărtat. Privind prin camera lui la toate aceste vestigii, Ted avu senzaţia că încearcă să descifreze hieroglife. Crescuse în anii ’50, care erau de fapt anii ’40, trebuia s-o lase mai moale.

Ted detesta să se cufunde în amintiri, aşa că se duse la comodă, aruncă înăuntru câteva dintre hainele din pungile de plastic şi trânti în baie obiectele de toaletă. Lăsă să curgă apa la robinet până se limpezi, trecând de la maroniu închis la maroniu deschis şi apoi la culoarea de apă curată de New York. Se aplecă să bea şi râse amintindu-şi că odată citise cum evreii care mâncau cuşer trebuiau să obţină permisiune specială din partea rabinului ca să bea apă de la robinet în oraş, pentru că aceasta conţinea crustacee microscopice, creveţi pitici sub acoperire, deloc cuşer.

Se duse la dulap să-şi atârne haina, o geacă Yankees pe care-o primise gratis la muncă, şi văzu nişte tricouri şi nişte încălţări Converse, Chuck

Taylor, iar în spate nişte chestii de iarnă şi de plajă – clăpari şi echipament de scufundări. Se aplecă să se uite la ele şi văzu o grămadă de caiete de dictando cu coperţile alb-negru. La început Ted prefera să scrie pe ele, înainte să treacă la carneţelele cu foi galbene care răsăreau ca narcisele în apartamentul lui. Apucă vreo câteva dintre caietele de dictando şi se aşează pe marginea patului. Coperta distinctivă cu stropi, în maniera lui Pollock, pătratul alb din mijloc pentru nume, cotorul negru. Un aspect şi o formă atât de familiare, că parcă ar fi făcut parte din natură. După scrisul de pe coperţi putea spune că acestea îi aparţinuseră unui tânăr. De-a curmezişul multora dintre ele era mâzgălit „NU TE BĂGA!!!!!!!“, „SE PEDEPSEŞTE CU MOARTEA SAU MAI RĂU!!!!!“, „DACĂ CITEŞTI ASTA ŞI NU EŞTI THORDORE (scris greşit, observă Ted – Thor-dore – cu o tandreţe neaşteptată, aproape copleşitoare pentru eul său tânăr: Thor, zeul tunetului!) „LF FULLILOVE, EŞTI PE CALE SĂ INTRI ÎN MARE RA#AT, DA, TUUUUU!!!!!“, avertiza altul. E în regulă, se gândi Ted, eu sunt THOR-DORE LEFT FIELD FULLILOVE, ar trebui să fie în regulă.

Scrisul de mână era greoi, caligrafia un pic prea mare pentru un băiat de unsprezece ani. Echivalentul caligrafic al unei fanfaronade pretestosteron. Un peşte-balon care se umflă ca un balon. Ted prindea pe vremuri aceşti peşti-balon, sau peşti-cufăr, când mergeau în vizită la rude în East Islip. Pescuia cu un băţ de bambus în Great South Bay, folosind boişteni congelaţi ca momeală pentru bibanii-de-mare, cu plută de plastic la suprafaţă. De prea multe ori, venea la momeală peştele-balon, nu bibanul. Singura apărare a animalului atunci când era ameninţat era să se umfle până ajungea să se facă de două-trei ori mai mare, ca să pară un inamic mai impunător în faţa unui prădător. Peştele n-avea altă apărare decât să se umfle pe sine, se gândi Ted, ca atât de mulţi oameni, peşti-balon plini de ei înşişi. Ted scotea peştele din cârlig şi îşi trecea palma peste burta lui, ceea ce declanşa reacţia

asta amuzantă. Nu erau buni de mâncat; se zice că doar coada n-ar fi otrăvitoare pentru oameni. Ted se gândi că e mai eficient să fii otrăvitor decât să te transformi în balon. În câteva clipe, ţinea în mână un peşte-balon viu, ca venit dintr-un vis de LSD. Doar dinţii ca ferăstrăul şi capul maroniu cu coarne, care-l făcea să arate ca o văcuţă, de unde şi celălalt nume al lui, de peşte-bovină, nu se umflau până la proporţii epice. Şi trecea mingea aceasta vie dintr-o mână într-alta, ca un jucător la aruncare când încearcă să-şi găsească priza, iar pielea netedă întinsă stătea să plesnească, având textura şi senzaţia înţepătoare a bărbii de trei zile a lui taică-su duminica. Parcă ar fi ţinut în mână obrazul lui taică-su.

Unii dintre prietenii lui îşi scoteau cuţitaşele şi înţepau peştele exact ca pe un balon, ceea ce li se părea unora dintre băieţei cât se poate de amuzant, lăsând peştele să moară de o moarte lentă, cu scurgeri, prelungită. Dar Ted nu făcea asta. El se răsucea şi-l arunca în apă, cât de departe putea. Peştele ateriza şi plutea pe valuri uneori câte un minut, rămânând umflat, încă nesigur că a trecut ameninţarea. Micului Ted i se părea că în fanfaronada asta ridicolă, şi totuşi disperată, chiar şi după eveniment, se vedea ceva foarte omenesc şi trist, deşi n-ar fi fost în stare s-o exprime în cuvinte în felul ăsta. Ameninţarea dispăruse, dar rămăsese această manifestare teatrală, această fiinţă ca o mingiuţă, plutind încoace şi încolo pe valuri, cu burta în sus, cu capul scufundat. Şi apoi, când amărâtul stabilea cumva că e în siguranţă, identificând o schimbare favorabilă a situaţiei doar de el ştiută, se dezumfla caraghios şi se scufunda, înotând de-acolo, ca să se umfle din nou şi să facă şi altă dată să râdă nişte oameni minusculi şi sadici.

Ted se uită la data pe de prima pagină: 1957. Da, unsprezece ani. Începu să răsfoiască în fugă paginile. Nu-i sări nimic în ochi. Erau însemnări din jurnalul pe care-l ţinuse când era copil. Taică-su îl punea să scrie în fiecare zi.

— E un muşchi, zicea Marty. Foloseşte-l sau rămâi fără el.

— Păi, tu de ce nu scrii în fiecare zi? replica micul Ted, care prefera să se joace pe tabla de baseball când era singur în cameră, prefera să facă orice altceva, numai să nu scrie.

— De ce nu taci dracu’ din gură? era riposta obişnuită a lui taică-su.

Ted era intrigat. Jurnalele astea puteau conţine o cheie de vreun fel pentru el, o privire fugară sinceră şi pură în trecut care l-ar fi putut ajuta să descuie un viitor. Dacă ar fi putut şti ce fusese, asta l-ar ajuta să devină altceva decât ce era. Se opri la o pagină întâmplătoare şi citi ceva ce părea recenzia unei cărţi.

1. Personaj din romanul *Marile speranţe* de Charles Dickens care, părăsită în ziua nunţii, trăieşte toată viaţa purtându-şi rochia de mireasă (n. red.).

14

Un baseball mai bun, de Tommy Heinrich

Începutul acestei cărți este despre Tommy Heinrich care povestește despre baseball și atacul și apărarea sunt în aproape toate jocurile. În baseball atacul este în aer și apărarea este în teren.

Poate că acest fragment de cunoştinţe profunde de baseball şi critică literară nu era cheia magică pe care o căuta Ted. Răsfoi paginile şi citi altă însemnare, datată 27.03:

L-am luat pe Walt la Peter Cooper și ca [„eu“ tăiat] de obicei regret. E așa de plicticos n-a vrut să facă absolut nimic. [„Când“ tăiat] Urăsc când cineva face asta nu pot să explic dar pur și simplu urăsc. M-am întâlnit cu Richie Grossman și Chris Modell (Bow-Wow) și Chris este genul care când spui ceva îți face observație. Și poți să-ți imaginezi și tu ce i-a făcut lui Walt. În afară de asta, am jucat doar baseball.

Ted se întreba cine o fi acel „tu“ căruia îi adresa aceste gânduri. Cine-şi închipuia că ascultă ce se întâmpla în locuinţele din proiectele imobiliare postbelice pentru clasa mijlocie din Peter Cooper Village şi Stuyvesant Town? Cine credea că dă doi bani pe ce scria el sau cui făcea observaţii

Chris Modell în primăvara aia? Îl auzi pe taică-su strigându-l de jos. Puse caietele de dictando la loc în ascunzătoarea lor, pentru altădată.

Ted coborî scările şi îl găsi pe taică-su într-un fotoliu rabatabil, în faţa televizorului.

— Cum mai eşti, Marty? întrebă el.

— În afara cancerului de plămâni scuamos, grozav.

— Ştii ce vreau să zic.

— Mă piş vermut şi mă cac monede de argint.

— Asta sună rentabil. Dar dureros. Poate ar trebui să te cauţi.

— De ce-mi spui Marty?

— Fin'că aşa te cheamă.

— De ce nu-mi spui „tati"?

— De ce nu-mi spui „fiule"?

— Cred că-ţi spun uneori. Nu?

— Nu ştiu. Poate.

Apoi:

— Vrei să-ţi spun „tati"?

— Chiar nu-mi pasă.

Ted oftă şi se aşeză pe canapea. Se uitară la televizor o vreme, deşi nu era pornit.

— E color?

— Nu-i pornit.

— Ştiu. Când e, e color?

— Da. Tehnicolor. Nu-mi place. Japonez. Fără suflet.

— Un purist.

Tăcere.

— Unii se uită la televizor, dar aş zice că tu doar îl priveşti. Îi dai drumul vreodată?

— Tot pierd telecomanda. E meci diseară?

— Cred că da?

— Lucrezi?

— Nu, Yankees sunt încă în deplasare.

Şi iar s-au holbat la televizor. Un minut întreg trecu târându-se. Marty începu să fluiere o melodie nedesluşită, apoi zise:

— Nu trebuie să vorbeşti dacă nu vrei.

— Mda, ne-am descurcat bine în ultimii câţiva ani fără să vorbim.

— A trecut un an?

— Mai mult.

— Dar, vai, ce ne-a mai lipsit, relaţia asta tată-fiu. N-ai ce zice.

— Nu, n-ai, zise Ted.

Trecu alt minut interminabil.

— Vrei să vorbim? întrebă Ted.

— Sigur.

Dar nu mai urmă nimic. Ted îşi închipui că aude ticăitul strident al cronometrului ăluia pe care-l aveau întotdeauna la emisiunea *60 Minutes*.

— Tu nu vrei să vorbim?

— Tu vrei?

— Întreb.

— Cum vrei.

— Păi, se pare că vorbim.

— Vorbim?

— Mi se mişcă buzele şi limba şi scot aer printre dinţi.

— Asta înseamnă să vorbeşti. Ai dreptate.

— Sau vorbim despre vorbit. E plăcut, nu?

— Sigur.

— De ce am încetat să mai vorbim?

— Vrei să ştii cum am putea să renunţăm la asta?

— Mda, mda.

— Ţi-am trimis o carte. M-ai înjurat.

— Te-am înjurat?

— Ţi-am trimis o carte, m-ai făcut homo.

— Ba nu!

— Ba da!

— Ah.

Marty râse când îşi aduse aminte.

— Şi asta e rău, doctore Brothers? Trebuia să spun „homosexual“, nu „homo“? Nu pot ţine pasul cu nenorociţii ăia de maniaci ai gramaticii.

— Nu-mi pasă ce spui.

— Ba se pare că da. Foarte tare.

— Nu m-a deranjat. N-are nici o importanţă. Tu m-ai deranjat. Ţi-am trimis un roman să-mi spui ce crezi şi tu m-ai înjurat.

— Nu te-am făcut „homo“. Am zis că scrii ca şi cum ai fi homo.

— Da, bine, asta explică totul.

— Ei, hai, încercam doar să zic că trebuie să trăieşti şi tu un pic.

— Şi ce-are asta cu homosexualii? Homosexualii nu trăiesc?

— E o figură de stil.

— Prostii. E ca orice lucru sexist sau rasist sau ce-o fi. N-are importanţă.

— E ca o figură de stil, domnule student. N-o să fii niciodată scriitor dacă ţi-e frică de maniacii gramaticii. Mintea ta nu poate fi Singapore, mintea ta trebuie să fie Times Square.

— Bine.

— Ai fi preferat să ţi-l citez pe iubitul tău Berryman şi să zic că viaţa ta e un nenorocit de „sendviş de batiste“? Era mai uşor de înghiţit? E-acelaşi

rahat.

Ted expiră adânc şi zgomotos, răsuflarea şi buzele aproape formând parţial un cuvânt, şi aşa păru să se încheie subiectul; dar apoi simţi că nu poate lăsa lucrurile aşa.

— Poate că are ceva de-a face şi cu faptul că ultimele tale trei iubite erau mai tinere decât mine. Şi asta m-a făcut să fiu puţin…

— Gelos?

— Dezgustat. Cu totul întors pe dos.

— Bonnie!

— Aşa o chema? O ştiam doar ca „infanta“.

— Bonnie. Bonnie şi, înaintea ei, Amber.

— Nume de stripteuză.

— Era stripteuză.

— Mulţumesc.

— Şi îşi dădea doctoratul în dansuri africane, dacă vrei să ştii.

— Nu poţi să-ţi dai doctoratul în aşa ceva.

— Aşa zici tu.

— Două’ş’cinci?

— Cui îi pasă? Două’ş’trei. Parfumul ei, Ted, parfumul ei mă punea pe picioare.

— Iisuse.

— Monica. Ar trebui s-o sun.

— Te-ai mai uitat în oglindă în ultima vreme?

— Nemernicule.

— N-am putea să ne abţinem?

— A, a, sigur, putem. Putem să ne abţinem toată ziua.

Ted nu mai putea, simţea încordarea sufocându-i pieptul. Duse mâna la buzunar şi scoase un joint. Marty îl privi cu dezaprobare, dar apoi duse şi el

mâna la buzunarul halatului şi scoase nişte flacoane cu analgezice – o escaladare în războiul drogurilor. Îi aruncă lui Ted o privire piezişă: Rahatul meu e mai bun decât rahatul tău, am câştigat.

— Ce-i aia, Valium?

— Poate. Nu ştiu dacă am chef de Valium sau de Quaalude. Ştii, uneori am chef de narcise şi alteori de margarete.

— Uneori eşti un smintit, alteori, nu. Quaalude e un cuvânt bun de scrabble, te scapă de o supraabundenţă de vocale cu puţine puncte.

— Urăsc scrabble. ’Lude să fie.

Ted ridică din umeri şi aprinse ţigara de iarbă. Marty scoase pastila ştanţată Rorer 714[1] împreună cu nişte pilule de vitamina C mari ca pentru cai şi spuse:

— Nu-ţi face probleme cu fumul, n-am decât cancer la plămâni.

— Rahat, zise Ted şi suflă fumul în partea cealaltă, împrăştiindu-l cu mâna.

Stinse cu grijă jointul şi-l puse înapoi în buzunar.

— Scuze!

Rămaseră din nou în tăcere o vreme.

— Hei, tată!

Marty se uită să vadă dacă Ted era doar ironic cu chestia cu „tată“. Poate că nu era.

— Da, fiule?

— Vrei să mergem la plimbare?

— Nu, chiar nu.

Ted se retrase puţin în sine, ca un val care dă înapoi. Simţea că se întinsese mai mult de un kilometru, deşi ştia că nu fusese atât. Mai degrabă vreo doi centimetri, dar i se părea că ar fi fost mai mult decât în realitate. Marty simţi reculul şi acoperi un pic din distanţa asta psihică.

— Nu prea mai sunt mare plimbăreţ. Totuşi, aş ieşi să-mi târăsc un pic picioarele. Vrei să mă scoţi să ne târâm un pic picioarele?

1. Pastilele de Quaalude produse în Statele Unite până în 1982 de firmele Rorer şi Lemmon aveau ştanţat numărul „714“.

15

Ted îşi puse fâşul cu Yankees ca să se apere de răcoarea dimineţii, iar Marty, ca represalii, îşi puse peste halat hanoracul cu rivalii de la Boston Red Sox, şi pe deasupra şi şapca de baseball cu Sox. Marty folosea un baston acum, uneori chiar şi un scaun cu rotile, şi trebui să se sprijine de Ted. În capul străzii lui Marty era un chioşc verde de ziare, unde se ducea să-şi ia *Post*. *Times* venea acasă, dar Marty nu voia de fapt să admită că citea *Post*. Nimeni nu voia. Doar pentru sport. Se ducea până acolo să discute cu alţi bătrâni care n-aveau nimic de făcut decât să tragă din ultimele treimi rămase din trabucurile lor neaprinse, să se plângă, să bombăne sportul şi să-şi spună unul altuia minciuni toată dimineaţa. Oamenii ăştia erau în cartier de când se ştia Ted. Cum lucrase în publicitate toată viaţa, Marty stătuse rareori cu ei. Dar de când se pensionase, cu câţiva ani în urmă, petrecea tot mai mult timp la colţ, iar grupul acesta de bătrâni, acest cor polonez rusesc negru italian irlandez grecesc, devenise viaţa lui socială.

Pe drum spre chioşc, Marty zise din senin:

— Mariana.

— Ce?

— Pe asistentă o cheamă Mariana.

— N-am întrebat.

— Nu?

— Nu.

— Hm.

Marty părea să-i ştie pe jumătate dintre cei care treceau pe lângă ei sau stăteau cocoţaţi la ferestre. Se părea că personajul lui de bătrân nenorocit şi arţăgos nu era doar pentru Ted, dar pe vecini mai degrabă îi amuza decât îi enerva. Când trecu pe lângă ei un cuplu de tineri cu un bebeluş în cărucior, Marty îi şopti copilului:

— Cinci puncte şi jumătate, pungaş mic ce eşti.

Bărbatul râse şi spuse:

— Bună dimineaţa, domnule Fullilove!

O bătrână se aplecă pe fereastra de la etajul trei şi strigă:

— Fullilove, ticălos de primă clasă ce eşti tu!

Marty ridică degetul mijlociu spre ea. Bătrâna râse.

— Am făcut nişte chec cu banane, Marty, ăla-i Ted?

Întrebase ca şi cum îl văzuse ultima dată abia ieri, nu cu cincisprezece ani în urmă.

— Da, bună ziua, doamnă Hager, eu sunt.

— Doamne Dumnezeule, Ted, au trecut secole! Vai, vai, ce repede trec anii!

Marty strigă la ea:

— Da, scumpă Betty, anii trec repede, dar zilele sunt al dracu’ de lungi.

Betty păru sincer mişcată să-l vadă pe Ted, scuturând din cap la trecerea buimăcitoare, lent-rapidă, a timpului.

— Am chec cu banane pentru amândoi. Treceţi pe-aici când vă întoarceţi acasă.

Dură surprinzător de mult să navigheze până la chioşcul de ziare din colţ. Dar acesta era ritmul lui Marty. Ted trebuia să se adapteze. Panterele cenuşii lâncezeau cu unicul scop de-a omorî timpul care trecea cu pas de melc. Benny, proprietarul chioşcului, semăna leit cu Cheswick în *Cuibul de cuci*. Schtikker era un evreu austriac gras, care-şi zornăia tot timpul câte un

pumn de monede în buzunarul pantalonilor, ca şi cum ar fi suferit de o formă oarecare de elefantiazis numismatic. Ivan, un negru cu pielea foarte deschisă la culoare, care rostogolea tot timpul cu vârful bastonului chiştoace de ţigări de pe stradă în rigolă, ca un măturător obsesiv-compulsiv. Şi foarte spilcuitul Tango Sam, care te ducea cu gândul la Burt Lancaster bătrân şi care părea mai degrabă să danseze decât să meargă. Când ajunseră la distanţa de la care se auzeau strigătele, Tango Sam vorbi:

— Marty… fratele meu mai mare, tu, care-ai fost unul din cei doisprezece vicepreşedinţi la cea de-a şaptea firmă de publicitate de pe Coasta de Est, arăţi extraordinar – împrumută-mi cincizeci de dolari.

Marty arătă cu degetul spre Ted.

— Vă aduceţi aminte de descendentul meu nerecunoscător? Ăsta-i băiatul meu adoptat, Lord Fenway, omul cu arahidele de pe stadionul Yankees.

Toţi bărbaţii mugiră, ca o turmă cenuşie de vite ieşite la păscut. Benny vorbi din spatele rastelului cu reviste al chioşcului, scund de abia i se vedea faţa.

— Oi vei![1] Teddy. Aşchiuţă, nu te-am mai văzut de când erai atâtica.

Ţinu mâna la vreo patru-cinci centimetri deasupra capului, pentru că atâtica însemna un pic mai înalt decât era el. Benny părea tot timpul să fie pe punctul de-a izbucni în lacrimi dulci-amare.

— Am pentru tine un *Sports Illustrated*. Şi *Post*. Îţi plac fetele? Am *Playboy*.

— Nu e încă foarte clar, zise Marty.

— Taci din gură, Marty, vorbesc cu o persoană care încă mai e în viaţă, continuă Benny. Mai am şi *Oui* şi *Club*, dacă preferi mai puţin mister. Ţi-e foame? Vrei nişte Goldenberg Chews[2]? Au arahide înăuntru. Sănătoase. Proteine.

— Ce mai aperitiv din partea casei sunt Goldenberg astea, adăugă Schtikker.

— Nu, mulţumesc, Benny.

Reacţionând la cine ştie ce semnal mistic din capul lui, Ivan interveni:

— Ai văzut că Suedia a interzis tuburile cu aerosoli?

Tango Sam păşi înainte şi luă mâna lui Ted în mâinile lui.

— Teddy, arăţi extraordinar, împrumută-mă cu cincizeci de dolari.

— Bună, Tango Sam! Bună, Ivan!

Ivan ridică privirea de la chiştocul pe care-l împingea în rigolă şi zise:

— Sox n-au destui jucători negri.

Toţi oftară ca la comandă. Schtikker începu să vorbească piţigăiat:

— Puteţi să-l luaţi pe *schvartze* ăla de Reggie Jackson. E ca un cancer. Şi oricum tu nu eşti negru, Ivan, nu există nici un negru pe care să-l cheme Ivan. E o imposibilitate. Ca unicornul. Sau metroul pe Second Avenue. Hei, Marty, vino-ncoace, am citit în *Time* că poţi să ghiceşti vârsta omului băgându-i un deget în cur.

— Asta era în revista *Time*? întrebă Ted.

— Îmi pare rău pentru restul familiei Wallenda[3], zise Benny.

De parcă ar fi fost în mijlocul unei conversaţii pe care n-o putea auzi nimeni altcineva. Dar nimic, indiferent cât de departe de subiect ar fi fost, nu putea opri continuitatea nebunească a bărbaţilor; lipsa de continuitate e, de fapt, continuitatea lor.

— Sau *Newsweek*, continuă Schtikker. Poate o fi fost *Scientific American*.

— *National Geographic*.

— *The Advocate*.

— Nu-i corect, credeam că eu urmez, zise Ivan.

— Doar o dată pe săptămână acum, Ivan, am discutat despre asta.

— Merge.

— Ca inelele unui copac. Are 78 de ani.

— Ce-i cu chestia asta cu *Invadatorii Spaţiului*? Ştie cineva?

— Are dreptate, am 78 de ani.

— Reiese totuşi că fundul lui are 100 de ani, se băgă Marty.

— Cu ciuperca-ulmului, interveni Tango Sam, şi o infestare cu gândaci japonezi. S-ar putea să fie nevoie să-l taie ca să-i salveze boaşele.

Ted avea chef să trăncănească şi el cu ei.

— Mda, dar pun pariu că veveriţele sunt alea enervante, că-şi ascund alunele, zise el, dar îi pieri glasul, simţind o schimbare în atmosferă.

Tăcere totală. Ca în popularele reclame E.F. Hutton[4]. Moşii se întoarseră şi se holbară la Ted cu incredulitate ultragiată.

— Ce-i? întrebă Ted. Are curul ca un pom, deci rezultă că o veveriţă şi-ar putea ascunde alunele în curul lui Ivan ca într-un copac. Un copac. Dacă fundul lui e un copac în bancul ăsta, atunci o veveriţă ar putea… Doar…

— Asta-i puţin vulgar, zise Ivan dispreţuitor.

Schtikker părea dezgustat.

— Marty, ce gură are puştiul ăla. Un bărbat nu vorbeşte pentru nimic în lume despre scula şi coaiele altui bărbat.

Marty ridică mâinile într-un gest paşnic.

— Îmi cer scuze, domnilor. Iisuse, Ted, cine naiba te-a crescut?

— Ei, hai… protestă Ted.

Tango Sam se îndreptă în pas de step către Ted.

— Theodore, doar eu te iubesc şi te iert. Împrumută-mă cu cincizeci de dolari.

Şi toţi bărbaţii râseră la unison. O turmă de râsete cu bărbi sure, inclusiv Marty. Era prima dată când îl vedea râzând de când fusese la el la spital. Ted zâmbi. Dacă taică-su râdea, n-avea decât să fie el calul de bătaie.

1. Vai de mine! (idi.) (n. red.).
2. *Peanut Chews*, dulciuri pe bază de arahide şi melasă învelite în ciocolată, de mici dimensiuni, produse de Goldenberg Candy Company.
3. *Die fliegenden Wallendas*, trupă de circ şi acrobaţie, cunoscută pentru numerele de mers pe sârmă fără plasă de siguranţă. În 1978, fondatorul trupei, Karl Wallenda, a murit, la vârsta de 73 de ani, în timpul unui turneu în Puerto Rico.
4. E. F. Hutton & Co., firmă de brokeraj americană fondată în 1904, cunoscută pentru reclamele din anii ’70 şi ’80, cu sloganul „Când vorbeşte E.F. Hutton, oamenii ascultă“.

16

Cam pe la ora cinei, Ted se duse să ia nişte mâncare chinezească. Murea să fumeze, dar nu voia să-l deranjeze pe taică-su. Iarba era acasă, aşa că, în drum spre Jade Mountain, se opri la un restaurant jamaican numit Brooklyn Jerk şi cumpără un pacheţel de cinci dolari cu iarbă de la un rasta. Erau mai mult tulpini şi seminţe, dar iarba rea nu piere. Ted râse în sinea lui – iarba rea nu piere – în timp ce-şi rula un cui în maşină şi îl fuma. Simţi o uşurare neîntârziată şi închise ochii să asculte muzica reggae care ajungea dinspre interiorul restaurantului până la el, ca o pată de cer azuriu caraibean. Dar muzica reggae trebuia să se lupte cu muzica disco oribilă care urla din maşinile aflate în trecere. Muzica disco era pretutindeni în vara aia. Vara de dinainte îi aparţinuse Fiului lui Sam[1] şi măcelului lui mult-prea-real care dominase tabloidele. Acum părea că lumea nu mai voia deloc lucruri reale, iar muzica disco se potrivea cu repertoriul escapist. Şi, ah, cum o mai detesta. Ted se gândi că e mai rău să suferi de *Febra de sâmbătă seara* decât să te îmbolnăveşti de ciumă.

Chiar şi Stones, cândva simbolul autenticităţii populare a hard-rock-ului, reveniseră în toate topurile în vara aia cu „Miss You“, piesa aia îngrozitoare şi potrivită pentru îngrămădeli şi cu tonul ăla cretin de bas disco. Wyman îl masacrase pe Richards, iar lui Jagger nu părea să-i pese, continua pur şi simplu să cânte. Mămicile puteau în sfârşit să răsufle uşurate, până la urmă, Mick nu era Antihristul; era Tony Orlando. Chiar dacă Ted şi-ar fi dorit să existe nişte fete portoricane care abia aşteptau să-l cunoască, „Miss You“ era tot ce aveai nevoie să ştii despre starea jalnică a

muzicii pop în vara lui ’78. În noiembrie, după World Series, Rod Stewart o să atingă punctul cel mai de jos al rock’n’rollului cu *Da* „Ya Think I’m Sexy?“ (La dracu’, nu! era răspunsul lui Ted. Cred că eşti de-a dreptul caraghios). Dar ăla era Rod Stewart, şi fusese mereu un fel de glumă cu un păr superb. Ăştia erau Stones. Nu era Dylan care devenea emoţional, era Dylan care devenea Donna Summer. Era Greg Allman care se căsătorea cu Cher. Muzică de dans lipsită de sens, cretină din punct de vedere liric. Un tricou cu „Disco e nasol“ ar fi fost o idee bună.

Încercă să nu lase „Last Dance“, emis din tranzistoarele de pe stradă, să-i invadeze conştiinţa prin urechi. Apoi fu nevoit să intre în conflict cu oferta groaznică a fraţilor Gibb, venită de la cel mai tânăr şi lipsit de noroc membru al clanului australian ciripitor, proteic şi aparent infinit, „Shadow Dancing“, Billboard #1 – încercând să-şi acordeze antena interioară pe la Bob Marley glăsuind cu însufleţire dinspre „Brooklyn Jerk“. Muzica reggae schimbase cu adevărat ritmul – făcuse chitara şi basul să schimbe locurile. Chitara schiţa ritmul şi basul domina melodia. Era ceva revoluţionar. Bob încerca să-i spună în cântec să nu-şi facă probleme, că absolut totul o să fie în regulă. Nu ştiu ce să zic, Bob. Nu ştiu. Dar Bob Marley era omul lui. Bob zicea „Când fumezi iarba, îţi arată cine eşti“. Ted era de acord cu asta. Era de acord şi cu contrariul. Că iarba te ascunde de tine însuţi. Le accepta pe ambele, accepta contradicţia. În minte i se ivi o imagine a demult răposatei lui mame – faţa ei, pe o cutie de detergent de rufe. Ca Doamna Curăţenie. Asta era ciudat şi părea să aibă o noimă, dar care era aceasta? Ar trebui să se schimbe? Nu ştia. Închise ochii şi îşi dori să dispară cutia de detergent. Un părinte de dezvăluit, unul de ascuns. Un părinte pe rând era mai mult decât suficient deocamdată.

1. David Richard Berkowitz (născut Richard David Falco), criminal în serie american, cunoscut drept „Fiul lui Sam“, condamnat pentru o serie de atacuri armate care au început în vara anului 1976.

17

Ted decise că imaginea întâmplătoare a maică-sii pe cutia de detergent era un semn că trebuie să se apuce de curăţenie acasă la Marty, aşa că asta făcu toată seara. Era supermurdărie adunată de ani de zile, iar Ted se familiariză rapid cu mirosurile şi dejecţiile pestilenţiale ale bolii care punea stăpânire pe taică-su. Spălă rufe ore în şir, umplu saci de gunoi cu batiste de hârtie Kleenex cu cruste de Dumnezeu ştie ce. Nici nu voia să ştie. Animal mineral vegetal – trei în una? Aproape că se aştepta să-l găsească şi pe Jimmy Hoffa. Dar săpă în continuare. Doar pentru că era o menajeră jalnică la el acasă nu însemna că nu putea fi una rezonabilă pentru taică-su. Îi dădea ceva de făcut şi făcea tăcerile încordate dintre tată şi fiu mai puţin evidente. Dacă nu putea identifica vreun lucru, îl arunca în sacul de gunoi fără să se uite prea atent.

Când Ted nu mai putu, încălziră mâncarea chinezească şi stătură să mănânce în faţa televizorului, uitându-se la ştirile din sport. Tată şi fiu îl preferau pe „Uimitoru’“ Bill Mazer de la WNEW. Uimitoru’ îi informă pe cei doi că Yankees câştigaseră pe Fenway. Înfrângerea păru să-l facă pe Marty să tuşească. Ted îşi umplu gura cu o bucată portocalie şi gelatinoasă de ceva prăjit, pe care tipii în mare parte unilingvi de la Jade Mountain îl identificau drept porc dulce-acrişor. El avea însă bănuielile lui. În copilărie, circulaseră întotdeauna zvonuri despre prezenţa cărnii de câine la Jade Mountain. Acolo fiecare an putea fi Anul Şobolanului sau al Câinelui. Habar n-avea ce carne era în mijlocul mâzgii portocalii dulci şi crocante sau

dacă măcar era carne şi se abţinu să se mai întrebe cum o făceau aşa de al naibii de portocalie, dar era halealã bună.

— Nu mai fi lacom, zise Marty.

— Chiar trebuie?

Marty nu prea avea poftă de mâncare. Dar Ted folosi beţele ca să învârtă puiul *lo mein*, orezul prăjit şi cleiul dulce-acrişor portocaliu într-o singură masă nebunească pe farfurie şi o mâncă în felul ăsta ca pe un întreg, ca un rechin care muşcă dintr-o balenă moartă. În afara mestecatului şi a sunetelor de la televizor, era linişte. Ted luă o gură de bere.

— Hei, care-i povestea cu asistenta aia? Aia, cum o cheamă, Maria, parcă? Maria – ceva spaniolesc?

Marty râse.

— Ce-i aşa de amuzant? întrebă Ted.

— „Cum o cheamă?“ Te-ai gândit la ea de când ai văzut-o, te-ai uitat la cartea ei de vizită de o mie de ori, probabil că ai şi adulmecat-o, ştii al naibii de bine cum o cheamă. Probabil că e singurul motiv pentru care eşti cu mine acum. Cu speranţa vagă că o să se arate. Eşti uşor de citit.

— Habar n-am ce vrei să zici.

— Şi-i a mea. Nu-i de nasul tău. E spanioloaică, ştii?

— Da, am stabilit că e hispanică, da.

— N-ai tu destulă vână pentru ea, n-ai destulă sevă.

— Asta-i al naibii de vulgar.

— Înţelegi latina, fiule, dar nu le înţelegi pe latinoamericance, dacă te prinzi ce zic.

— Eşti pe val.

— Mi-aş dori să n-o fi lăsat pe maică-ta să-ţi dilueze sângele bun, sânge din Vechiul Testament, cu slăbiciunile alea de protestant anglo-saxon venit

pe Mayflower. Am crezut că amestecul ţi-ar putea da nişte vigoare de metis, dar…

— Bine, tată. Am înţeles.

— Mi se întărea scula aşa de tare, că puteam să mă văd în ea. Ca o oglindă.

— Nu prea are logică ce spui.

— Scula mea. Ce s-a întâmplat cu ea?

— Ţi-ai pierdut penisul?

— Nu-mi aduc aminte unde l-am pus.

— Pun pariu că nu.

— Du-te naibii!

— Iar începe.

— Unde a dispărut?

— Sunt sigur că nu ştiu, tată, şi sunt sigur că nici nu vreau să ştiu.

— Maică-ta…

— Gata! Nu!

— Bine, nu vrei să vorbeşti, dă-mi telecomanda.

— Telecomanda? Unde e?

Marty arătă spre papuc. Ted ridică din umeri. Marty arătă din nou spre papuc, Ted îl ridică, se uită sub el. Marty întinse mâna. Ted îi dădu papucul. Marty aruncă papucul spre televizor, închizându-l cu pricepere. Telecomanda.

— Eram în stare să schimb canalele cu scula.

— Ah, astea-s tâmpenii, Marty, dar chiar puteai schimba familii cu ea.

— În sfârşit, vorbeşte un om adevărat. De ce nu taci naibii din gură? Habar n-ai despre ce vorbeşti. Totdeauna ai fost spionul maică-tii.

— Genul ăsta de discuţie despre scule poate fi traumatizant pentru un copil.

— *Traumatizant* – ce cuvânt de rahat. Îmi pare rău pentru tine, eşti din Generaţia Papă-Lapte. Totul e o nenorocită de traumă acum.

— Pentru un copil, da.

— Eşti copil?

— Nu. Eram copil, pe vremuri, când mă ştiai naibii, eram copil.

— Poate că încă mai eşti.

— Şi vina cui e asta?

— Presupun că a ta?

Amândoi răsuflau cu greutate deja. Ted se ridică să plece. Marty încercă să-l facă să stea:

— Bine, n-am putut niciodată să mă văd în scula mea. În cel mai bun caz, imaginea era neclară. Te simţi mai bine? Te-ai maturizat acum?

— Da, tată, m-am maturizat acum.

Ted se năpusti afară din casă.

Marty strigă în spatele lui Ted, în timp ce pleca:

— Şi abia ce începea să fie interesant!

18

Ted stătea afară pe o bancă, fumând iarbă lângă Brooklyn Jerk. New York e un oraş bun să fii singur într-o mulţime. Rasta preferau să nu discute cu el. Frăţia cuielor era bătută în cuie. De asta avea nevoie. Îşi adusese unul dintre vechile jurnale de când avea unsprezece ani şi citea:

> Groaznică zi! Nivel de bowling prost – 124, 108(!), 116! Media mea anuală a scăzut la 134,7538658. N-am putut face nimic afară pentru că a plouat așa că m-am dus la Walt am jucat cărți APBA[1] fotbal și ne-am uitat la fotbal. [Desenul unei mingi de fotbal american] Nu mi-a părut rău când am pierdut 54 de cenți la cărți dar mi-a părut bine când l-am bătut pe Walt 10-7 la fotbal. Eram într-o stare idioată. Nu mă puteam opri din râs. Am râs la oricum [sic] dar m-am simțit grozav. Îmi pare rău fiindcă mâine am școală. În vacanță n-am făcut mare lucru am fost destul de idol[2] [sic]. Îmi pare rău că am fost idol, așa de tare încât vreau să mă duc la școală (n-o lua personal).
>
> A fost o vacanță destul de proastă.

Ted era uimit de băiatul care fusese. I se părea o persoană cu totul diferită, şi totuşi el era. Cine era copilul ăsta care povestise că a pierdut 54 de cenţi? Îi plăcea precizia acelui 54 şi îşi amintea grija aproape paranoică

pentru bani pe care i-o indusese maică-sa. Şi se gândea, „Mda, asta e scriitură bună, scriitura bună e concretă. Atunci ştiam asta. O învăţ acum din nou, de la mine însumi“. Un prieten de-al lui, un adult, îi spusese odată lui Ted că exersa aşa de mult la chitară pentru că voia să fie în stare într-o bună zi să cânte „ca atunci când aveam paisprezece ani“. Copilul i-al bărbatului părinte. Şi media la bowling? Obsesia pentru statistici, puritatea şi forţa numerelor calculate până la a şaptea zecimală, de parcă era ascuns vreun adevăr în media de aur. Îşi putea simţi eul de copil căutând stabilitate în aceste numere, chei către sine însuşi – eu sunt acest lucru concret, numeric. Eu sunt 134,7538658. Incontestabilul „eu sunt“. Numerele îl făcuseră real pe băieţel, dar bărbatul nu se simţea foarte real nici acum. Unde erau acum numerele lui? Exfolierea ADN-ului lui? Ce secvenţă matematică i l-ar putea dezvălui lui însuşi, ar putea înlătura acest văl de iluzii şi piele ca să descopere media de bowling a sufletului său? Răsfoi prin caiet şi ajunse la pagini în şir acoperite cu autografe ale unor jucători de baseball celebri. Erau imitaţii, toate făcute cu mâna de măsluitor a lui Ted. Se lăsă pe spate zâmbind şi îşi aminti faza asta, în care petrecea ore şi zile în şir exersând autografe, aproape probând alte identităţi, să vadă dacă-i vin. Identităţi mari – Ted Williams, Bob Feller, Jimmy Foxx. Scriind de o mie de ori dublul „x“. De parcă, dacă ar fi fost în stare să scrie ca aceşti mari bărbaţi, asta l-ar fi schimbat, l-ar fi transportat în Olimp. Indicii în numere. Indicii în litere. Indicii. Pagină după pagină, pline de falsuri, nu pentru că voia să le vândă, ci pentru că voia să fie în pielea lor.

Mai era el oare acelaşi falsificator de suflete? Băiatul ăsta avid, ca un nisip mişcător? Copilul ăsta care nu simţea că poate fi „idiot“, căruia îi părea rău că fusese idol/leneş? Ăsta nu-i cuvântul unui băiat. E un cuvânt din Biblie. E un băiat care imită un adult. Micul Ted, marioneta ventriloculului. Oare mai era el încă băiatul care scrisese asta, doar că acum

avea un vocabular mai bogat, cuvinte mai lungi care să-l ducă mai departe şi să-i ascundă sentimentele simple? Ruşinea din străfundurile lui şi idioţenia lui. Era el însuşi sau era copilul sau era el însuşi şi copilul? Cine pilota avionul? Mai mult, cine ar fi fost un pilot mai priceput?

1. Companie americană producătoare de jocuri, primul său produs fiind un joc de baseball, cu carduri pentru fiecare jucător, table pentru diferite scenarii de joc şi zaruri.
2. Joc de cuvinte bazat pe omofonia dintre: *idol* (idol, zeu) şi *idle* (leneş).

19

TOAMNA 1946

Copilul nu se gândea la sine ca la un copil. Copilul nu se gândea. Copilul simţea. Copilul era tot ce era. Copilul era cerul şi marea şi laptele. Copilul era interiorul şi exteriorul. Era un întreg unitar, o lume perfectă, calmă şi scânteietoare. Copilul era totul, la dracu'. Apoi a venit căderea. Nevoia copilului era Căderea. Nevoia lui l-a făcut să se despice în două, nevoia lui l-a făcut să nu mai fie un întreg, l-a făcut incomplet. Nu sunt întreg până nu am lucrul ăla. Pune-mi-l în gură, pune-l în mine. Nevoia lui l-a făcut să plângă. Şi acum, asta. Această nouă durere. Această nouă durere era mai rea decât nevoia. Asta era o nevoie de alt nivel. Era şi aşa destul de rău să ai nevoie de ceva ce voiai, însă acum era o nevoie să fie eliberat de ceva care era acolo, dar pe care nu-l voia. Asta era o dorinţă de Absenţă, de Beznă, de Nefiinţă. Era ceva prea complicat şi nou. N-am decât vocea şi furia, simţea copilul, sentimentul corect al nedreptăţii, această furie împotriva lui Dumnezeu. Conştientizarea lui Dumnezeu a fost o altă Cădere pentru copil. Înainte de asta, copilul era Dumnezeu, dar acum există şi un alt Dumnezeu. E aici. E de partea mea. Merge cu mine şi vorbeşte cu mine. E aici. Pare speriat. Ce fel de zeu se sperie? Vorbeşte. Îmi spune pe nume. Găseşte scuze, face rămăşaguri. Face prinsoare cu diavolul din pieptul meu. Mă pedepseşte. Pentru ce? Copilul nu ştia ce a făcut greşit. Dar eu n-am greşit, simţea copilul. Însă trebuie să fi greşit, judecă el. Eu însumi sunt Greşeala. Asta îmi spune aici Dumnezeu, drept în faţă. Eu sunt ce e greşit. Foarte bine. Deci aşa va trebui să fie. Îmi accept soarta.

Dar am să-L iubesc oricum, am să-L iubesc şi mai mult pentru că ştiu că eu sunt rău. Doar El mă cunoaşte şi mă îndepărtează şi luptă cu diavolul pentru mine şi mă îmbrăţişează în noaptea rece. Mulţumesc, Tată.

20

	AB[1]	H[2]	HR[3]	RBI[4]	BB[5]	AVG
Statistici finale Ted Williams[6] (1946) Cel mai valoros jucător	514	176	38	123	156	.342

Tânărul tată stă într-un spital lângă patul băieţelului său. Poate că au aşteptat prea mult până să-l ducă la doctor. Privirea doctorului, asta spunea când au venit. Copilul era acum conectat la tuburi şi fire şi maşinării şi plânsese aşa de mult şi aşa de tare, că avea gura deschisă, dar nu mai scotea nici un sunet. Se tânguia fără sunet. De parcă era aşa de departe, încât tatăl nu-l putea auzi, de parcă ar fi fost undeva unde nu-l putea ajunge, deja în altă dimensiune, deja în valea umbrei morţii. Tatăl îşi dădu seama că se gândea la băiat ca la un „ceva“, un lucru, distanţându-se. Trebuia să înceteze cu asta. Un cadavru este un „ceva“, băiatul era încă un „el“. Tatăl voia să se sinucidă văzând durerea băiatului, voia să sară pe fereastră, să iasă din propria-i piele. Era insuportabil.

Plămânii micuţi se umpleau cu lichid. Ar fi putut fi meningită. Aveau să facă o puncţie lombară. Aveau să înfigă un ac în măduva băieţelului lui, un spin în chiar rădăcina existenţei lui; aveau să-l împungă şi să extragă lichid, sângele vieţii. Şi apoi el îl va ucide pe doctor pentru că i-a făcut rău fiului lui. Tatăl se aplecă; băiatul mirosea a boală. Eşecul lui de a-l proteja, singurul lucru pe care trebuie să-l facă un tată şi pe care el nu-l făcuse. Voia să plece şi să uite totul. S-o ia de la început. Să cunoască altă femeie,

să aibă alt fiu, să facă toate astea să fie doar un vis urât. Să se ducă în altă ţară, să înveţe altă limbă, să-şi schimbe numele.

Îşi puse degetul în palma micuţă a băiatului. Mânuţa nu reacţionă. Una dintre primele reacţii pe care le avusese copilul, abia născut, fusese să strângă un deget în palmă – ca şi cum ar fi spus da vieţii, da, apuc, da, înşfac. Da, o să mă prind în jocul vieţii. Acum, nimic. Tatăl se aplecă spre căpşorul lui. Era rece şi lipicios. Părul subţire i se încâlcise. Ştia că acolo, înăuntru, e un demon, înrădăcinat în plămâni. Ştia el. Se instalase un diavol. Avea să îndepărteze demonul.

Tatăl îi vorbi băiatului, înlăuntrul băiatului, prin băiat, demonului. „Laşule ce eşti. Nenorocitule. N-ai mândrie? Distrugi un bebeluş. De ce nu-ţi alegi un adversar pe măsură? Te crezi ucigaş? Sari în mine. Poponarule. Muistule. Nazistule. Vino în mine.“ Tatăl se apropie şi mai mult şi îşi puse buzele pe gura băiatului.

Mama privea din cealaltă parte a încăperii şi auzea „poponar“ şi „muist“ şi nu ştia ce înseamnă asta. Se prăbuşea vertiginos în propriul ei abis de neputinţă. Ea îşi punea credinţa în ştiinţă, în doctori, bărbatu-său n-avea decât să se încreadă în furie şi magie şi blesteme. Aşa, erau asiguraţi pentru orice eventualitate, acopereau toate posibilităţile. Aşa fac părinţii. Tatăl îşi puse buzele pe buzele băiatului şi le deschise. Ca şi cum avea să-i dea din aerul lui, suflarea vieţii, ca o resuscitare gură-la-gură. Dar nu inspiră şi expiră, trase şi scoase aerul. Trase aerul otrăvit din plămânii băiatului în plămânii lui. Sau aşa credea el. Ăsta era procesul lui de gândire.

Trase aerul în piept şi inspiră din nou profund şi îl ţinu în plămâni; când expiră, spuse: „Intră în mine, demonule. Intră în mine şi vezi dacă poţi să ucizi un bărbat. Fricos ce eşti, nenorocit ce eşti! Lasă copilul ăla în

pace şi ia-mă pe mine, încearcă să dobori un bărbat, rahat jegos ce eşti! Poponar muist nazist ce eşti!“.

Ochii băiatului se fixară asupra tatălui şi, pentru o clipă, tatăl ştiu că băiatul a înţeles greşit invectivele şi că s-a gândit că pe el l-a făcut propriul lui tată slab şi de doi bani. Poponar. Muist. Nazist. Cuvintele, încă neînţelese, au fost indexate în mintea micuţă, flexibilă şi adaptabilă şi au fost puse la inimă, traduse în emoţii. Imprimate pe paşaportul propriei lui fiinţe. Tatăl ştia asta, ştia că a fost o neînţelegere pe care n-o mai putea repara acum. Sau vreodată. Că a comis un păcat de neiertat într-o lume de dinaintea vorbirii şi că provocase o rană, mereu inexprimabilă, de nerăscumpărat. Că l-a condamnat pe fiul său la o viaţă de îndoieli.

Tatăl n-avea timp să regrete. O viaţă de îndoieli era totuşi o viaţă. Şi ăsta era târgul. El putea duce această durere. Amândoi puteau duce această durere. Asta era viaţa acum. Nu mai era timp. Doctorii nu făceau doi bani. Deschise gura pe gura deschisă a fiului său pentru a treia oară şi inhală din nou, profund, virusul, demonul. Tatăl simţi ceva nesănătos şi puternic intrând în el, ca fumul anticelor ruguri rituale, ceva cu gust de moarte acum şi în viitor. Băieţelul închise ochii şi hotărî să aibă încredere în bărbatul ăsta, în toate gândurile şi faptele bărbatului, bune şi rele. Băiatul expiră profund, cu dragoste, predându-se, în gura tatălui. Era un răhăţel de doi bani, dar avea să trăiască. Avea să trăiască. Acceptase lupta. Palma micuţă a băiatului se strânse peste degetul tatălui şi-l ţinu strâns.

1. *At Bat*, rânduri la bătaie.
2. *Hits*, lovituri.
3. *Home runs*, curse complete.
4. *Run Batted In*, lovituri reuşite. Un jucător la bătaie obţine un RBI în majoritatea cazurilor în care lovitura sa are ca rezultat o cursă care este punctată.

5. *Base on Balls*, avans până la prima bază al jucătorului la bătaie care nu loveşte patru mingi lansate de aruncător în afara zonei de joc.
6. Theodore Samuel „Ted“ Williams (1918-2002), jucător profesionist şi antrenor de baseball. Printre poreclele lui se numără *The Kid* (Copilul), *The Splendid Splinter* (Măreaţa Aşchiuţă), *Ted Ballgame*. Personajul cărţii, Ted Lord Fenway Fullilove, a fost botezat după Ted Williams.

21

Până să ajungă Ted înapoi acasă la Marty, trecuse bine de două dimineaţa. Intră făcând cât mai puţin zgomot, aducându-şi aminte cum se strecura în casă în timpul liceului, vinovat şi fumat. Dacă stătea să se gândească, şi acum se strecura în casă, după atâţia ani, vinovat şi fumat. Pe măsură ce se schimbă lucrurile… În vreme ce mergea prin hol, îl văzu pe taică-su adormit în fotoliul capitonat Barcalounger, în lumina televizorului rămas deschis. „Ne-am întâlnit la lumina mirei“, se gândi el. Ted se îndreptă în vârful picioarelor spre scări, dar nu suficient de încet. Marty spuse ceva.

— N-am terminat discuţia noastră sinceră, nu?

Ted se opri şi se întoarse în sufragerie. Închise televizorul şi rămase în picioare în întunericul spintecat doar de un felinar de afară.

— E în regulă, tată. E bine.

— E în regulă? E bine?

— Mă gândeam că putem continua mâine de unde am rămas.

Ted ar fi fost foarte mulţumit să nu mai continue deloc.

— Nu ştiu dacă mai am un mâine. N-am timp de tâmpenii. Cancerul m-a făcut budist: trăiesc cu totul în prezent, drăguţă.

— N-am venit aici să mă cert cu tine.

— De ce-ai venit?

— Pentru că mi-ai cerut tu, tată. Noapte bună.

Ted dădu să plece.

— N-ar trebui să fumezi iarba.

— Ce?

— Face rău.

— Acum o să mă dădăceşti? Glumeşti?

— O să te dădăcesc până în ziua morţii. De marţi într-o săptămână. Până când moare unul dintre noi.

Ted vedea, chiar şi prin camera întunecată, că taică-su era foarte obosit şi, fiind trezit din somn, era şi vulnerabil, cu visele încă agăţându-se de el aşa cum se agăţase altădată fumul de ţigară.

— Bine, tată, ascult. Ai vreo poveste cu iarbă?

— Am încercat odată. Iarba.

— Iarba.

— Am luat-o razna la o petrecere de artişti pe Charles Street, în anii ’50, cred. Allen Ginsberg s-a dat la mine, recitând tot *Howl* cu mâna pe genunchiul meu. Arăta ca un păianjen cu degete păroase. *Faygeleh*[1]. Nu mai fac aşa ceva. Nu ştiu de ce eşti aşa de ofticat pe mine, Teddy.

— Nu ştii de ce sunt ofticat pe tine?

— Nu, te iubea maică-ta suficient pentru amândoi.

— Hm.

— Era călare pe tine, încerca să te facă băieţelul mamei, ţi-a luat toată combativitatea.

— Ai o înţelegere profundă a dinamicii familiale.

— A, se arată domnul Columbia. Ştii ce? Eu n-am fost la Columbia. Eu am fost la NYU, cu legea pentru militari. Nu m-am dus în Ivy pentru că nu-mi permiteam şi pentru că a trebuit să-l ucid pe Adolf Hitler cu mâinile goale şi să i-o trag lui Himmler pe la spate.

— Am fost un copil bolnav.

— Mda, ai fost un copil bolnav, dar ea te-a giugiulit întotdeauna. Ţi se înfunda nasul o dată şi era alertă maximă DEFCON Patru sau cât o fi. Nu puteam răzbate până la tine prin toată dragostea maternă.

Ted scriitorul se întrebă dacă „dragostea maternă“ era un singur cuvânt – *dragostematernă*.

— Păi, poate îmi oferea toată dragostea aia maternă, cum îi zici tu, pentru că tu nu acceptai dragostea ei de soţie.

— Ăsta e un punct de vedere rezonabil. Ar trebui să-mi mulţumeşti.

— Şi de ce, mă rog?

— Să-mi mulţumeşti pentru că, fiind indiferent ca partener, am eliberat-o pe maică-ta, ştii, să-ţi dea toată dragostea maternă despre care spune Freud că ar pune temelia încrederii într-un tânăr. Siggy zice că un bărbat care e sigur de dragostea maică-sii poate realiza orice.

— Încredere? Asta vezi tu? Sunt Domnul Arahidă!

— Ai slujba aia tâmpită ca să-ţi plăteşti facturile şi să poţi scrie.

— Nu îndrăzni să-mi iei partea acum. Prea târziu!

— Ce?

— Nu-mi căuta scuze.

— Dacă ar vorbi altcineva despre tine aşa cum vorbeşti tu, i-aş trage vreo două.

— Păi bine, poate că ar trebui să-mi tragi vreo două. Ca-n zilele bune. Sau poate ar trebui s-o aducem pe asistenta morţii să ne ajute. Să ne ajute să preluăm controlul asupra poveştii noastre – în rahaturile astea crezi acum? Aş fi zis că un escroc de clasă care şi-a asigurat traiul făcându-i pe oameni să vrea lucruri care nu le trebuie nu s-ar mai lăsa orbit de o pereche drăguţă de ţâţe. Eşti ca o moarte la Veneţia, escrocul e în sfârşit escrocat.

— Frumoase ţâţe.

Ted privi în jos şi scutură din cap. Marty putea deveni exuberant pe tema ţâţelor. Era înviorător; de fapt era destul de atrăgător. Vigoarea vieţii, jerpelită şi neputincioasă, dar încă acolo, înlăuntrul bătrânului. Atrăgător şi enervant.

— Haide, Ted, sunt nişte ţâţe frumoase. E ca o Ava Gardner spanioloaică.

Uneori, singurul mod de a-l face pe Marty să înceteze era să fii de acord cu el. Ted interveni în subiectul ţâţelor în chestiune:

— Frumoase ţâţe.

Dar Marty abia se încălzea.

— Aş omorî dragoni pentru ele.

— Sunt ţâţe pentru care să omori dragoni, sigur. Dar nu vreau să vorbesc cu tata despre ţâţe.

— Tâmpenii. Nu eşti aici decât pentru că s-ar putea să apară ea. Nu sunt peştele tău, ingratule!

Ted încerca, încerca să fie blând, dar Marty îi tot căuta pricină iar şi iar, învârtindu-l în jurul oricărui subiect, ca un crocodil răsucindu-se, cu Ted în gură, pe post de pradă. Învârtindu-se şi tot învârtindu-se. Marty îl ameţea. Şi s-ar putea să fi fost vreun rahat ciudat şi în iarba de la rasta. Poate vreun insecticid cu care-o stropeau? Paraquat[2] sau ceva despre care auzise la ştiri? Nu mai exista controlul calităţii.

— Atunci o să plec. O să plec dimineaţă.

Dar n-avea să se termine aşa uşor, şi, de fapt, Ted nici nu voia să se termine. Nu în străfundul lui. Voia să se certe aşa, veşnic. Era mai bine decât nimic. Furia împotriva lui taică-su nu se consuma şi fiecare cuvânt, oricât de bine intenţionat sau intenţionat înţepător, era o lovitură peste o cicatrice din inima lui însângerată. Era prea târziu pentru toate astea. Până la urmă, s-ar putea să nu existe vindecare. Marty avea cancer în stadiu terminal şi cei doi bărbaţi aveau, la fel, un cancer între ei. Erau împreună în stadiu terminal, ca tată şi fiu. Rămaseră istoviţi pentru moment, dar de fapt era doar liniştea dintre fulger şi tunet, când sunetul se deplasează cu viteză

mai mică. Fulgerul a trăsnit deja pământul, doar că încă nu l-ai auzit. Marty era fulgerul şi tunetul.

— Spune-mi pentru ce vrei să-mi cer iertare şi o s-o fac. Nu-mi pasă nici cât negru sub unghie. N-am timp. Ştiu că am fost un soţ groaznic şi un tată groaznic, aşa sunt şi alţi câteva milioane. Se cheamă să fii uman.

— Asta chiar a fost frumos. Chiar îţi rezolvă ţie toate problemele. Înseamnă mult pentru mine.

— Îmi pare rău, bine?

— Pentru ce?

Ted era conştient de propriul sadism, dar se simţea îndreptăţit la el, credea că e justificat. Voia s-o spună taică-su cu gura lui. Voia să-i bage nasul lui Marty în propriul pişat.

— Pentru tot.

— Hm. Ca de exemplu ce?

— Tot. Am spus tot.

— Tot, adică ce?

— Tot-tot.

— Nici măcar nu ştii.

— Ce?

— Un milion de lucruri mici.

— Îmi pare rău pentru un milion de lucruri mici.

— Şi trei sau patru lucruri mari.

— Şi trei sau patru lucruri mari. Fericit?

— Nu încă.

— Iisuse, Ted, porţi pe degetul mic verigheta pe care i-am dat-o maică-tii?

— Ea mi-a dat-o. Mi-a lăsat-o în testament. Că bine i-a mai prins.

— Mda, dar sunt sigur că a vrut să i-o dai unei femei.

— Ce femeie?

— O femeie cu vagin, la dracu’. Genul ăla de femei. Genul de femei cu vagin.

— Parcă ai vrea să-ţi cer eu iertare ţie.

— Sunt numai urechi, drăguţă.

— Mda, bine, tu câştigi. Îmi pare rău că am fost un fiu de rahat, îmi pare rău că sunt cea mai mare dezamăgire a vieţii tale, îmi pare rău că m-am născut.

Iarba se simţea tot mai puternic şi mai ciudat şi efectul ei îl năpădea. Ted simţea nevoia să chicotească. Chicoti. Taică-su privi uşor îngrozit; asta era macabru chiar şi pentru Marty.

— E amuzant?

— Cred că e.

Ted chicoti din nou, cuprins aproape de o beţie de râs drogat.

— Rahat, poate că ai dreptate.

Marty reuşi şi el un râs micuţ.

— Suntem nişte golani amuzanţi.

Ted izbucni de-a dreptul în râs acum. Marty îi urmă exemplul.

— Nu râde prea tare, reuşi să spună Ted, o să te sufoci. O să mori râzând.

— Totdeauna ai fost un golănaş amuzant, Teddy. Singurul băieţel de patru ani cu simţul ironiei pe care l-am întâlnit până în ziua de azi.

Un băieţel de patru ani ironic. Un băieţel de patru ani cu o bună stăpânire a umorului negru şi a nuanţelor dezamăgirii. Limbajul celor deposedaţi şi lipsiţi de speranţă, blestemaţi pentru veşnicie să spună un lucru şi să vrea să spună altul. Trăind în breşa dintre lucrurile aşa cum sunt şi lucrurile aşa cum ar trebui să fie. Micuţul Teddy cel ironic. Ted era

recunoscător că taică-su îi oferise această imagine; îl umplea cu un mic sentiment de cunoaştere de sine şi destin.

— Cel mai drăguţ lucru pe care mi l-ai spus vreodată.

— Eşti ironic?

— Nu cred…?

Semnul întrebării fu cel care li se păru amândurora ridicol de amuzant. Intraseră într-o rutină. Era bine.

— Du-te la culcare, Ted. Nu te duce la culcare supărat.

— Bine.

— Te trezeşti supărat.

— Bun sfat, tată.

Răsuflau greu amândoi acum, incapabili să se oprească din criza de râs.

— Vino încoace şi dă-i bătrânului tău un pupic de noapte bună.

Ted nu se mişcă. Era conştient că nu voia să-l atingă pe taică-su, ca şi cum cei doi bărbaţi funcţionau cu intensităţi diferite de curent, iar contactul risca să producă un şoc, ca şi cum ar fi fost magneţi care îşi îndreptau polii similari unul spre celălalt. Marty simţi repulsia primitivă şi spuse:

— Nimeni nu-i atinge pe cei bătrâni şi pe cei bolnavi.

Ted se înduioşă şi înaintă, punându-şi buzele pe fruntea lui taică-su. Pielea era rece şi umedă, fără viaţă. Abia se puteau vedea unul pe celălalt. Era sigur să se iubească unul pe altul în întuneric, se gândi Ted. Nu puteau vedea cât de tare se iubeau unul pe celălalt, cum cârpăciseră lucrurile întotdeauna, nu trebuiau să stăpânească acel abis de nevoi. Ted simţi sufletul tatălui acceptând sărutarea, „ca plantele alea care creşteau doar noaptea“, îşi zise el, fără nici o ironie. „O mătrăgună. Tatăl meu, mătrăguna.“

1. Pasăre mică (idiș.); termen folosit în engleză pentru a desemna pe cineva care e sau despre care se crede că ar fi homosexual.
2. Erbicid de culoare galbenă, extrem de otrăvitor.

22

Vechiul pat de o persoană al lui Ted avea vise bizare în el. În vreme ce adormea, se întreba dacă anumite paturi au cumva propriile trasee către inconştient şi dacă visezi anumite momente şi locuri şi oameni, în funcţie de vehiculul în care dormi, adică patul. Cu siguranţă aşa părea. Dacă aşa era, atunci în patul acesta era întipărit de multe ori un traseu către o fată cu părul ca pana corbului, îmbrăcată într-un fulgarin bej, din *Playboy*-ul din august 1960. Nu era ea posterul. Lui Ted nu-i plăcea niciodată concurentul cu cele mai multe şanse. Fata era doar unul dintre pictorialele secundare; un actor secundar, un Rosencrantz cu forme rotunjite sau un Guildenstern topless. Din ce putea deduce micul Ted, se pare că biata ghinionistă fusese prinsă de ploaie, se adăpostise într-o cabină telefonică şi – vă vine să credeţi aşa ceva? – în cabină era deja un tip arătos în smoching. Ce? Nu prea era mult loc să te mişti înăuntru. Şi chiar dacă purta fulgarinul, se pare că trebuia să-l scoată pentru că era ud şi – ce… dintr-un motiv oarecare, nu purta nimic pe dedesubt. Ce importanţă are? Trebuie să fi fost zăpăcită când se îmbrăcase dimineaţa, întârzia la serviciul ei de la şcoală. Micul Ted preferase întotdeauna să creadă că era profesoară la clasa a şaptea sau, în anul următor, la clasa a opta şi tot aşa, până când, la vremea când Ted plecase la Columbia, tipa îşi luase doctoratul şi preda la colegiu într-o universitate micuţă din Vestul Mijlociu. Părul ei negru şi des acoperea totul. Faptul că nu purta nimic pe sub fulgarin nu-l surprinsese deloc pe tânărul arătos. În semn de simpatie, poate, îşi scosese smochingul. Aşa învăţase adolescentul

Ted ce face un gentleman când se află în faţa unei femei dezbrăcate într-o cabină telefonică şi cum se comportă un bărbat adevărat.

Ceva legat de fata aia din *Playboy*, conformaţia şi înfăţişarea ei, se întipărise în libidoul lui Ted ca Lorenz şi una dintre raţele lui[1]. Ar fi urmat-o, pe ea şi prototipul ei, oriunde. Devenise cârma lui, în trecut şi în viitor. Teddy găsise de atâtea ori calea spre ea când visa cu ochii deschişi şi când visa în patul lui. Părea ca… nu, *era* o relaţie. Prima lui iubire. Acum trebuie să fi avut lejer peste 40 de ani, căsătorită, cu copii, o mămică. Poate murise. Ted simţea nevoia s-o găsească şi să-i mulţumească. Ea habar n-avea cum îl ajutase. Femeia aia cu ochi întunecaţi, mediteraneeană, într-un pardesiu, într-o cabină telefonică în ploaie. Habar n-avea cât de iubită fusese. Ar trebui să ştie, se gândi Ted, pentru că lui îi plăcea să recunoască meritele acolo unde se cuvenea. Femeia trebuia să ştie că a fost preţuită. Va trăi încremenită în timp, tânără şi frumoasă şi preaiubită, cât va trăi şi Ted.

Fu trezit de un miros de ars. Era un miros neplăcut. Oare tâmpitul de taică-su încerca să pregătească micul dejun? Asta era un dezastru şi pe vremea când era în cea mai bună stare de sănătate. Se uită să vadă dacă nu cumva adormise cu vreo ţigară aprinsă. Nu, nu curul lui ardea. Şi nu, nu era nici bacon.

Ted o luă la goană spre bucătărie, dar nu era nimeni acolo. Apoi îşi dădu seama că mirosul şi fumul veneau de sus. Se repezi înapoi. Până sus, la ultimul etaj, unde Marty făcuse o vâlvătaie destul de măricică, pentru moment controlată, în vechiul şemineu. Stătea în genunchi în mijlocul unei grămezi de reviste, casete, desene şi scrieri împrăştiate. Rupând fotografii şi reclame din reviste, uitându-se la fiecare înainte s-o arunce în flăcări. Între două aruncări, se distra stropind cu gaz de brichetă flacăra abia controlată care scotea un fum toxic.

— Tată, ce faci? Fumul.

Marty vorbi în timp ce îmbiba dezastrul cu butan.

— Ştii, în timpul rarelor mele accese de introspecţie, mi-am privit viaţa şi am considerat că ceea ce am făcut n-a reprezentat mare lucru. Dar acum, că văd toate astea întinse în faţa mea, tot efortul josnic, toţii anii în care am făcut oameni tâmpiţi să vrea rahaturi tâmpite, ei bine, mă face să-mi pun pistolul la nenorocita de tâmplă.

Marty putea să se autoflageleze histrionic şi cabotin, şi să-i flageleze şi pe alţii, de altfel, dar Ted îşi dădea seama că e sincer, sau cel puţin pe cât de sincer îl văzuse vreodată fiind. Asta era sinceritate, stilul Marty pe moarte:

— Arde-le. Arde-le pe toate, zicea el. Rugul imbecilităţilor.

Marty fusese om de publicitate în New Yorkul anilor ’50 şi ’60. Era un fel de Catfish Hunter, un jucător liber invidiat în lumea aceea, care se muta de la echipă la echipă, după cel care oferea cel mai mult. Începuse la Young & Rubicam. Se mutase la Hewitt, Ogilvy, Benson & Mather la scurt timp după război. Lucrase o vreme la Doyle Dane Bernbach şi la multe agenţii micuţe între timp. Nu rămânea niciodată prea mult într-un loc. Alea erau vremuri bune în care să facă ceea ce făcuse. Fusese un discipol al gândirii lui Edward Bernays[2], nepotul lui Freud, părintele a ceea ce devenise cunoscut drept publicitate subliminală. Bernays folosise intenţionat „descoperirea“ unchiului său, „Inconştientul“, pentru a manipula comportamentul social şi consumerismul. Ted îşi îndreptase atenţia spre Bernays, personajul negativ nerecunoscut al istoriei americane, la un curs de sociologie din anul doi de la Columbia. Bernays, care începuse ca agent de presă al lui Enrico Caruso, născocise termenul de „relaţii publice“, devenite afacerea de proporţii a „ingineriei consimţământului“, care a dat naştere marii afaceri a publicităţii. Acum nimeni n-ar mai crede că nepotul lui Sigmund Freud este cel care a creat practic o afacere fondată pe

principiul de a-i face pe oameni să vrea ceea ce nu le trebuie, dar sunt unele rahaturi pe care chiar nu le poţi inventa.

Când producătorii de ţigări şi-au dat seama că nu le pot convinge pe femei să fumeze pentru că acestea se temeau că le-ar face să pară masculine şi că fumatul este domeniul bărbaţilor, Eddie Bernays a organizat o paradă pe Broadway, cu tinere animatoare atrăgătoare, care fumau nu ţigări, ci „torţe ale libertăţii“, realizând astfel cu succes în mintea publicului legătura dintre fumat şi tinereţe, frumuseţe, independenţă şi emancipare. S-a asigurat că acţiunea are o acoperire media amplă şi, aproape peste noapte, milioane de femei s-au apucat de fumat. Eddie cel iute a făcut asta iar şi iar cu produse comerciale, vânzând nu virtuţile obiectului, ci sentimentul pe care ar fi urmat să ţi-l ofere obiectul acela. Stilul de viaţă care bate viaţa. Poate că Freud chiar era el însuşi boala pentru care susţinea că găsise leac, iar nepotul lui era metastaza unchiului.

Lui Ted îi plăcea să creadă că Freud era unul dintre cei mai mari critici literari ai tuturor timpurilor şi nimic mai mult. Ted îşi imaginase chiar un roman pe care nu-l terminase niciodată, numit *Unchiul Siggy*, în care Eddie avea rolul unui fel de Faust american. Iar Marty era chiar acolo, în generaţia următoare, venind cu texte vioaie, subliminale, închipuind moduri în care berea îi făcea pe bărbaţi irezistibili în faţa femeilor, iar o anumită gumă de mestecat făcea nişte gemene blonde să vrea să se culce cu tine. Ted a renunţat însă la carte, ca să n-o mai reia niciodată, când avusese revelaţia descurajantă că s-ar putea ca toate cele peste 800 de pagini ale *Unchiului Siggy* să nu fie decât un atac oedipian împotriva lui taică-su, lansat prin intermediul lui Bernays, ceea ce îl făcuse să se simtă stânjenit şi descoperit, deşi îi plăcea capitolul unde Freud (în realitate, era Ernest Dichter[3]) sugera că vânzările de sparanghel ar creşte dacă acesta ar fi prezentat ca simbol falic.

Ted se mută şi se aşează printre resturile vieţii profesionale a lui taică-su, ţinând între timp un ochi şi pe flăcări, care scoteau nişte azuriuri şi oranjuri tari din postere, eliberând Dumnezeu ştie ce chimicale în aer.

— Eşti sigur că e destupat coşul? Haide, tată, aici sunt chestii de care să fii mândru. Eşti parte a culturii care supravieţuieşte până azi – „o mică aplicare te rezolvă“[4]? Ăsta a fost un clasic. Alea nu sunt doar reclame, sunt pietre de hotar culturale, alea sunt maşini ale timpului.

— Majoritatea ăstora nu-s ale mele. Nu ştiu de ce le am. Maică-ta trebuie să fi păstrat rahaturile astea. Totdeauna era mândră de cele mai urâte rahaturi. Nu înţelegea.

— Ce să înţeleagă?

— Las-o baltă.

— Nu. Ce?

— Nu vreau s-o mai vorbesc de rău. S-a terminat.

— Ce, tată, ce nu pricepea mama?

Marty se uită la fiu-său şi oftă.

— Cât de ruşine îmi era.

Ted îşi dădea seama că e adevărat. Şi îi văzu pe părinţii lui descâlcind chiar acolo, în faţa ochilor lui, această diferenţă fundamentală de percepţie. Erau multe alte probleme între ei doi, dar asta, încercarea ei de bună-credinţă de a-şi face bărbatul mândru de realizările sale, care lui nu-i aduceau decât noi ocazii de ruşine, această exprimare sufocantă şi sfâşietoare a iubirii, care nu făcea decât să-i adâncească lui Marty rănile autoprovocate, era suficientă. Aşa ucide iubirea. Lui Ted îi venea să plângă. Simţea că se află în adâncuri, în ape întunecate, aşa că întindea picioarele să simtă pământul şi se împingea spre suprafaţă, încercând să iasă la lumină. Era conştient că, dintr-odată, glasul lui era cu o jumătate de octavă mai sus, de parcă ar fi fost un nenorocit din ăsta expansiv, un vânzător, dar, ca şi

maică-sa înaintea lui, voia să-l salveze pe taică-su. Cel puţin pentru moment. Era oare dragoste sau era lipsă de curaj? Era vreo diferenţă? Nu ştia. Poate că mai mult aer sau mai multă lumină i-ar fi salvat pe toţi, i-ar fi salvat sau i-ar fi omorât odată pentru totdeauna.

— „Dublează plăcerea, dublează distracţia“? Alt clasic. Îmi aduc aminte de gemenele alea. Cine le-ar putea uita pe gemenele Doublemint? Volkswagen – „Gândeşte mic“. Clasic.

— Nu-s ale mele.

— Tu ai făcut maşina lui Hitler să fie maşina cel mai bine vândută în America. Cine poate face aşa ceva? Tu! Adică, haide.

— Încetează. Îmi vine să vomit.

Ted scoase din ruine un poster care trebuie să fi circulat cu „Margareta“, campania bine-cunoscută a lui Lyndon Johnson din 1964. Clipul politic înfăţişa o fetiţă care smulge petalele unei margarete, transformându-se în imaginea unei numărători inverse pentru explozia unei bombe atomice, aflată la mâna catastrofală a Roşiilor. S-ar putea să fi fost primul clip publicitar de televiziune care era un atac politic. A fost cu siguranţă unul dintre cele mai bune. O operă de propagandă care-ţi dădea fiori. Ted îşi aduse aminte şi imită acum accentul nazal de texan al lui LBJ din fundalul sonor al clipului:

— Trebuie să ne iubim unii pe alţii sau murim.[5] Bun mod să profiţi de Auden, tată.

— Goebbels nu era cu nimic mai bun decât mine, băiete, am fost atent în timpul războiului.

— Ştii ce tare te-am urât pentru clipul ăsta? Aveam 18 ani. Dacă prietenii mei de la Columbia ar fi aflat, m-ar fi omorât.

— Ţi-ar fi înfipt o nenorocită de margaretă pe ţeava puştii? Eraţi toţi o grămadă de papă-lapte. Ăsta-i unul dintr-alea un milion de lucruri pentru

care ai nevoie de o nenorocită de scuză?

Ted simţi cum e tras în vechiul curent al luptelor familiale, dar se uită la el şi se uită la taică-su, şi văzu acolo bărbatul, bărbatul chinuit. De multe ori, Marty i se părea lui Ted ca unul dintre desenele alea ieftine ale lui Iisus pe care le vezi în vitrinele din Washington Heights sau din zonele catolice din oraş. Te uiţi fix la Iisus şi înclini uşor capul, iar expresia Fiului Omului se schimbă. Este foarte kitsch, dar hipnotic. Iisus în ultraviolete. Ted indexă asta la „nume bune de formaţii“. Doamnelor şi domnilor, mâinile sus pentru Iisus în Ultraviolete. Ted văzuse odată una în campusul de la Columbia, în care Iisus se transforma în Satana dacă îţi mişcai privirea doar un milimetru. Iisus. Satana. Iisus. Satana. Şi aşa fusese totdeauna Marty pentru el, străfulgerând încoace şi încolo între identităţi răuvoitoare şi binevoitoare. Tata. Bărbat. Tata. Bărbat. Ted îşi dădu seama că omul real, Marty, era undeva între extreme, dar nu-l putea ţintui niciodată acolo, nu-l putea opri niciodată să treacă înainte şi înapoi între mântuitor şi acuzator. Ted făcu o alegere asumată să-şi ţină pentru moment ochii aţintiţi asupra bărbatului, a bărbatului chinuit. Îl bătu pe taică-su pe umăr.

— Nu-i nici o ruşine să scrii pentru bani, Marty. Îţi câştigi mâncarea.

— Te-am trimis la colegiu.

— M-ai trimis la colegiu.

— Ca să poţi să le arunci arahide portoricanilor.

— Ca să pot să le arunc arahide portoricanilor.

— Păi, măcar era ceva adevărat: noi, „fumătorii de Tareyton, mai degrabă ne batem decât să schimbăm ţigările“[6]. Poate că asta ar mai fi trebuit gândită un pic.

— Ai „ieşit din încăierare ticăind în continuare“[7], fratele meu.

— Aşa face „un bărbat cu cămaşă Hathaway“[8].

— Chiar „meriţi o pauză azi“[9].

Marty se opri.

— Atunci, te rog, Ted, ia o pauză.

Marty îl mângâie pe Ted pe cap.

— Arde-le pe toate, declară el. Premiul pentru lipsa-de-realizări de-o viaţă merge anul acesta, pentru prima dată, la un cuplu, o echipă tată-fiu din Brooklyn, New York…

Mai aruncă nişte reviste şi le stropi cu gaz, iar apoi rămase tăcut. Ted văzu că Marty avea şi o pungă de bezele, ca să completeze în mod bizar arderea pe rug prin automutilare. Marty vorbi foarte încet acum, fără să-şi desprindă nici o clipă ochii de la flăcările ce jucau.

— Crezi că sunt singurul care are nevoie de iertare, Ted? Tu mai ai mult de trăit şi nici măcar nu ştii ce să faci cu timpul rămas. Mai bine mi-ai cere iertare pentru asta. Eu te-am făcut.

Mântuitor. Acuzator. Mântuitor. Acuzator.

— Aşa e, tu m-ai produs, probabil şi sloganul „singura bere de băut când bei mai mult de una“[10]. Vrei să mă arunc şi eu în foc, cu restul producţiei tale de doi bani?

Ted se îndreptă spre foc şi îşi duse mâna spre flăcări. Marty ţipă:

— Nu! Mâna ta, mânuţa ta frumoasă!

Ted îşi trase mâna ca să-i arate că doar îşi aprinsese un joint, nu îşi aplica o autoflagelare medievală. Zâmbi şi trase adânc în piept şi, în timp ce ţinea fumul în plămâni, îi oferi lui taică-su o ţigară.

— Iarba. Nu. Niciodată. Am pastile.

— Haide, tată, o mică aplicare te rezolvă… Asta e ceea ce se cheamă presiunea grupului social, bătrâne. Toţi taţii mişto o fac. Aşa se adâncesc relaţiile dintre părinţi şi copii în anii ’70.

— Tu eşti tot timpul drogat, fiule?

— Nu tot timpul, dar da, asta e ambiţia mea.

Se auzi ceva răsunând în toată casa, ca un şoc electric, ca un răspuns greşit la o emisiune-concurs, dar de zece ori mai tare. Ted sări.

— Ce dracu’ a fost asta? Alarma de incendiu?

— Soneria.

— Asta e soneria? Sună de parcă ar fi sfârşitul lumii.

Ted îl lăsă pe Marty lângă foc, ca să se ducă să vadă ce era cu sfârşitul lumii.

1. Konrad Zacharias Lorenz (1903-1989), zoolog, etolog şi ornitolog austriac, considerat unul dintre fondatorii etologiei moderne.
2. Edward Louis James Bernays (1891-1995), unul dintre pionierii relaţiilor publice, care a combinat ideile lui Gustave Le Bon şi Wilfred Trotter despre psihologia mulţimilor cu conceptele de psihanaliză ale unchiului său, Sigmund Freud.
3. Ernest Dichter (1907-1991), psiholog şi specialist în marketing, cunoscut drept „părintele cercetării motivaţionale“.
4. Referire la reclamele la gelul de păr pentru bărbaţi Brylcreem. Prima reclamă televizată a avut sloganul *Brylcreem – A Little Dab’ll Do Ya!*, „Brylcreem – o mică aplicare te rezolvă!“.
5. Vers din poemul „September 1, 1939“, de W. H. Auden.
6. Slogan din anii ’60 pentru ţigările Tareyton.
7. Referire la reclamele din anii ’50 pentru ceasurile Timex. Sub sloganul „Timex – iese din încăierare ticăind în continuare“, reclamele includeau vedete din diferite domenii care „torturau“ ceasuri Timex.
8. Referire la reclamele C. F. Hathaway Company, producător de cămăşi bărbăteşti, cunoscut pentru imaginea „bărbatului Hathaway“.
9. Sloganul uneia dintre campaniile publicitare McDonald’s din 1971.
10. Sloganul publicitar al berii Schaefer.

23

Când Ted deschise uşa şi o găsi acolo pe Mariana, primul lui gând fu „Nu ştiu cu ce sunt îmbrăcat“. Şi nu privi în jos; avea un presentiment urât şi nu voia să se confrunte cu el, aşa că îşi ţinu ochii aţintiţi asupra femeii, care spuse:

— Bună, Theodore!

Ted credea că-şi aduce aminte de o negociere îndelungată în care se înţeleseseră să-i spună „Ted“. Poate că nu.

— Bună, asistenta morţii!

— Terapeut pentru doliu.

— Bună, terapeutul morţii.

Mariana zâmbi răbdătoare şi nu se lăsă nici provocată, nici fermecată.

— Foarte frumos din partea ta să stai cu tatăl tău.

— Foarte frumos din partea ta să… aduci… moartea, ştii, la domiciliu, faci vizite la domiciliu, hm.

— Cât o să rămâi?

Ted deveni conştient de un imbold copleşitor care-i spunea s-o impresioneze cumva pe femeia asta, eventual să intre într-un concurs de mâncat hotdogi pentru ea, şi scutură din cap pentru că ştia că acest gând nu-şi avea locul acolo, în momentul ăla. În schimb, spuse:

— Ştii ceva, cât e nevoie. Cam ăsta e felul meu. Sunt un generos. Asta fac. Ofer.

— Eşti un generos.

— Îhî.

Privi ţintă în ochii ei căprui închis şi văzu că erau împestriţaţi cu chihlimbar şi căprui deschis, ca nişte filoane de pietre preţioase trădând bogăţiile aflate dedesubt. Încă mai voia să spună că ar mânca hotdogi pentru ea până n-ar mai putea, dar avu bunul-simţ să-şi ţină gura.

— Hei, ia te uită! Ai ochii tatălui tău, zise ea.

Ted înţelese că femeia îl plăcea mult pe Marty şi că era un lucru bun, măcar o dată, să fie ca el.

— Păi, sunt el cincizeci la sută, cred, ştii tu, din punct de vedere genital.

Ted simţi o schimbare în atmosferă. Ca şi cum ar fi spus ceva ciudat, dar nu ştia ce. Încercă să deruleze în minte ce tocmai spusese, dar nu reuşi să audă limpede.

— Vrei să spui „genetic“.

— Da, asta am spus.

— Ai spus „genital“.

— Ba nu.

— Ba da, aşa ai spus.

— Tu ai spus.

Dumnezeule, ce prostie. Câţi ani avea, patru? Poate. Întrezări imaginea lor în oglinda din hol. O văzu întâi pe ea şi i se păru că profilul inversat arăta altă persoană, tot o frumuseţe, dar altă dimensiune, o profunzime care ascundea la fel de mult pe cât dezvăluia. Dar apoi se văzu pe sine. Purta pijamaua lui veche cu New York Yankees, cu manşetele pantalonilor ajungând până la jumătatea gambei, ca o fustă-pantalon. Frumoasă imagine. Burta… nici măcar nu se putea uita la burtă în clipa aia, aşa că ridică privirea la păr, la naiba. Îl strânse în mâini şi-l răsuci şi-l făcu un fel de coadă de cal/coc. Sudoarea se arătă la rădăcina părului.

— Ai spus că eşti „cincizeci la sută“ tatăl tău „din punct de vedere genital“. Bănuiesc că dădeai un nou sens expresiei „aşchia nu sare departe

de trunchi“.

— Asta-i îngrozitor. Nu. În nici un caz. Mă rog. Dacă asta… Sunt sigur că sunt mai mult de cincizeci la sută. Nu-i… să zicem că sunt opusul lui cincizeci la sută, bine, orice înseamnă asta, probabil, ar fi ca… Iisuse. După abacul din capul meu.

— Trebuie să fie o matematică nouă aia pe care-o foloseşti tu acolo.

— Pot să închid uşa şi tu să baţi, şi eu să răspund şi s-o luăm de la început?

Ted era conştient că asta ar fi putut fi amuzant; era conştient şi că s-ar putea să nu fie amuzant deloc, că s-ar putea să fie o stâncă în echilibru deasupra unui hău şi putea să se rostogolească în orice parte, pe pământul făgăduinţei sau înapoi în capul lui.

— Probabil că m-am exprimat greşit.

— Freud zice că nu există astfel de accidente.

— A, joci cartea lui Freud, bine, grozav. O să mă faci pe mine să joc cartea lui Jung? Sau poate să-l scot pe Otto Rank?

S-ar fi putut opri cu replica asta, care nu era nici pe departe rea, dar crezu că are şi o lovitură de graţie:

— Freud paranoid.

Şi iată. N-avea dreptate. N-avea o lovitură de graţie.

— Frumoasă revenire. Ce-i mirosul ăsta?

— Stânjeneala mea?

— Stânjeneala ta miroase a bezele?

Mariana, îngrijorată de mirosul de ars, trecu pe lângă Ted şi intră în casă. Îşi făcu drum până în miezul fumului, la etajul al patrulea, Ted păşind pe scări în urma femeii, cu capul la câţiva centimetri de fundul ei care urca. S-ar fi putut căţăra pe scările alea toată ziua. Ce dracu’ e asta? Ah. Ah. Simţi freamătul unei erecţii şi nu-şi putea aduce aminte când avusese una ultima

dată. Primăvara lui ’76? Ceva cu corăbii cu catarge şi o femeie sau poate un travestit beat în Queens. Mă rog. Scula i se răsuci ca un om deranjat în somn, trezit de un zgomot de afară, dar nesigur dacă trebuie să-şi bată capul să se trezească de-a binelea ca să vadă ce e. Asta-i interesant, îşi zise el, şi îl auzi din nou pe taică-su spunându-i în cap: „Nu-i de nasul tău“. Ted fu de acord.

O urmă pe asistenta morţii şi gândurile lui despre ea până în birou, unde Marty frigea acum bezele înfipte în capul unei umbrele promoţionale cu Boston Red Sox. Mariana cuprinse scena cu privirea, se opri şi dădu din cap. Văzu revistele, viaţa în flăcări, şi intui restul. Mai văzuse aşa ceva. În meseria ei, muribunzii aveau deseori nevoie să elimine lucrurile, ca bărcile arse ca ruguri funerare nordice, mai ales lucruri intime, lucruri creative – de parcă n-ar fi vrut să fie vulnerabili când mureau, iar cenuşa lor lipsită de apărare să fie scotocită de vulturii posterităţii. Era o preocupare obişnuită.

Mariana citise că alpinişti ghinionişti, care căzuseră sau se rătăciseră şi pieriseră în frigul din Himalaya, erau găsiţi uneori fără haine pe ei. Că se dezbrăcaseră într-un fel de reacţie iraţională în faţa morţii prin îngheţ. Se numea „dezbrăcare paradoxală“. Se pare că atunci când organismul cedează în cele din urmă în frig, sângele se deplasează de la extremităţi spre interior, ultima picătură de căldură retrăgându-se spre organele vitale, într-o încercare zadarnică de a rămâne în viaţă. Dar când se întâmplă asta, e deja prea târziu. Cel îngheţat percepe acest stadiu final al morţii prin hipotermie ca pe o supraîncălzire şi e posibil să-şi scoată hainele, la temperaturi sub zero grade, căutând o alinare: îngheţând şi arzând simultan. Foc şi gheaţă. Îngheţat în timp, ars pe rug. Înţelegea prea bine toate astea. Rugul lui Marty aşa ceva era, deduse ea. O căldură rece, un striptease paradoxal al unui om care nu voia să fie văzut.

Se duse spre Marty şi îşi strecură o mână pe după mijlocul lui. Se uitară împreună la o viaţă care pierea în fum.

— Asta-i tot ce e un foc?[1] întrebă Marty.

Reacţia Marianei la încercarea lui de distanţare ironică fu să-l tragă şi mai aproape de ea. Din spate, lui Ted i se părea că ar putea fi iubiţi. O poveste de dragoste în care ea era în primăvara vieţii, iar el în plină iarnă; ea în mai, el în decembrie. Sau mai degrabă ea în iulie, el în februarie. Marty îşi sprijini capul pe umărul Marianei şi trase umbrela din foc, făcând o ofertă:

— Bezele? Micul dejun al campionilor. Poate am scris asta chiar eu.

Ea luă şi mâncă.

1. Referire la cântecul „Is That All There Is?“, scris de Jerry Leiber şi Mike Stroller în anii ’60 şi interpretat de cântăreaţa americană Peggy Lee.

24

Ted, noua menajeră, se ocupă să cureţe resturile focului, în timp ce jos Mariana şi Marty făceau „yoga“ . Se pare că lui Marty, unul dintre cei mai mari cinici ai tuturor timpurilor, negustorul şarlatan cu simţul fin al escrocului, îi plăcea yoga şi tot ce promitea aceasta în materie de *chakre* şi echilibru şi al treilea ochi. Acest om al anilor ’40 şi ’50, adoptând posturi de New Age, prefera să facă yoga într-un şort de înot Speedo roşu.

— Orice crezi tu că te excită, spusese Ted.

— E cea mai comodă chestie pe care o am, răspunsese Marty, şi ştiu că arăt ca un sclifosit, dar mă doare-n cot.

Mariana nu făcea yoga într-un şort Speedo. Din păcate. Purta un costum dintr-o bucată mulat Capezio bej care-i îmbrăca silueta ca o clepsidră şi care nici n-o avantaja, nici n-o dezavantaja. Oricare ar fi culoarea sexului – roşu? – bejul era opusul acesteia. Bejul era o măsură naturală de contracepţie. Chiar şi aşa, chiar şi în bej, Ted nu-şi putea lua ochii de la Mariana.

Se gândi că, dacă termină curăţenia, li s-ar putea alătura celor doi copii nebuni să facă şi el nişte yoga, sau ceva după yoga, indiferent ce dracu’ făceau ei după yoga. Ted se bucura că Marianei părea să-i placă sincer Marty şi se bucura că nu e el singura persoană din ce mai rămăsese din viaţa lui Marty. Cu un vătrai, împrăştie flăcările în focare mai micuţe care să ardă fără să distrugă şi casa. În timp ce răscolea cenuşa, vătraiul se propti în ceva mult mai greu decât revistele. Se întinse cu grijă spre şemineu şi trase un carnet care fusese prea gros ca să ia foc şi doar se pârlise pe margini. Suflă

nişte cenuşă de pe el şi îl deschise la prima pagină, unde scria *Omul Doublemint, un roman de Martin Fullilove*. Un roman? Habar n-avea că taică-su încercase să scrie o bucată de ficţiune de amploare. Deşi avusese bănuieli că Marty cel care cita din Lear – şi Whitman – era un cititor pe furiş, trecuseră zeci de ani de când îl văzuse cu nasul băgat în orice altceva decât în ziar, iar Marty spunea deseori lucruri de genul: „Ce fel de narcisist ca Norman Mailer trebuie să fii ca să crezi că ai trei sute de pagini de rahat care merită spus? Eu n-am genul ăsta de tupeu“. Marty era extraordinar cu sloganele şi sintagmele la comandă, scurte izbucniri de inteligenţă şi putere de seducţie, dar chestia asta, tomul ăsta, era un şoc. Ted dădu la prima pagină şi citi scrisul de mână îngrijit:

> L-ai văzut pe Omul Doublemint pe stradă, poate că nu știi, dar l-ai văzut. Merge printre voi. Ești tu, cititor fățarnic, frate.[1] Omul care duce două vieți. Un om dublu. Nu din cauza vreunei schizofrenii controlate chimic, ci în urma unei alegeri informate, conștiente. Omul Doublemint este alb pe dinafară, cu un miez maroniu deschis de nuga, și cu gin rece în vene. Lucrează de la 9 la 5 cu toți ceilalți oameni palizi, dar în weekenduri îi place să se bucure de roadele timpului liber; îi plac piersicile și îi place să joace softball. Să se ascundă, zicea nevastă-sa, că aruncă mingea în felul ăla.

Ted se întoarse în timp, la weekendurile din copilărie, când lui taică-su îi plăcea să joace softball într-o echipă portoricană care purta multe nume, în funcţie de miză – Regalii, Cei 21, Coroanele şi Cele Nouă Coroane. De obicei jucau pe cinci dolari de căciulă sau bani de bere şi îşi dădeau duhul jucând prin tot oraşul. Ted văzuse oameni în toată firea aruncându-se în

baza a doua pe asfalt pentru câţiva dolari şi din mândrie. Erau aşa de buni, că schimbarea numelui echipei devenise necesară de când, din cauza reputaţiei, nu mai puteau obţine nici un meci. Aşa că atunci când dinastia Coroanelor a devenit prea cunoscută, s-au transformat în Regalii, iar când notorietatea Regalilor a crescut prea mult, s-au numit Cei 21 şi apoi au luat-o de la capăt, când lumea a uitat de Coroane. Numele erau într-un fel de rotaţie pentru protecţia martorilor.

Romanul ăsta promitea să fie autobiografic. Marty fusese jucător la aruncare în copilărie, unul al naibii de bun, şi jucase o dată într-un meci în Brooklyn, unde câştigătorul trebuia să primească un trofeu de la Shirley Temple. Dintr-un motiv oarecare, portoricanii şi dominicanii îi spuneau lui Marty „Amy“, şi se refereau la el ca *Gringo* nr. 1, *Gringo* nr. 2 fiind cel mai bun prieten al lui taică-su, Julius, zis şi Jules sau Julie. Totuşi, erau doar doi *gringo*, 1 şi 2. Amy şi Julie. Ted simţea că taică-su scria puţin sub influenţa scriitorilor duri de literatură *noir* pe care şi-i aducea aminte din copilărie şi pe care-i admira bătrânul, la loc de frunte printre ei fiind Raymond Chandler şi Dashiell Hammett. Ted zâmbi şi citi mai departe:

> Omul Doublemint nu căuta ceva anume, nu era conștient de o lipsă per se. Dar duminica asta ceva mă sâcâia; aveam oarece probleme de control. Nu puteam trece mingea peste bază. Mă plimbam printre baze. Prinzătorul meu, Raul, era o felină portoricană mare și mlădioasă, cu picioare sprintene, care putea lovi o minge ușoară la peste 120 de metri și avea un respect cvasireligios pentru magia neagră din brațul meu alb. Raul îmi trata brațul ca pe o entitate separată de mine, ca și cum brațul își găsise calea spre trupul meu de gringo printr-un blestem sau ritual Santeria[2] bizar. Și deși știa că nu

înțeleg spaniolă decât la nivel de școală primară, considera că brațul meu trebuie să fie bilingv și alegea să-i vorbească mai degrabă lui decât mie când venea în zona de aruncare să mă pregătească. Raul șoptea brațului meu cuvinte pe rând blânde și murmurate, rugătoare, lingușitoare și apoi aspre și provocatoare. Mă uitam în altă parte, aproape stânjenit să fiu martor la această sfadă între amorezi.

În vreme ce Raul avea un tête-à-tête cu brațul meu, am privit împrejur, cercetând alene tribunele. Și am văzut-o. Am văzut-o și, odată văzută, nu mai putea fi nevăzută. O bucățică înaltă și subțire ca o sondă de bere sud-americană. Trebuie să fi fost hispanică, m-am gândit, și mi-a zâmbit. Aproape că mi s-au înmuiat genunchii și am rămas fără aer în piept. Nu mă mai simțisem așa din liceu. Omul Doublemint n-o mai văzuse niciodată, dar în clipa aceea scurtă știa că avea să nu mai vadă puține alte lucruri în restul zilelor lui.

Raul și-a ridicat în cele din urmă privirea de la brațul meu, s-a uitat în ochii mei și a zis: „Amy! Amy! *Tro estreekahs, gringo*[3]“. Și *Tro estreekahs* am făcut. De fiecare dată, verificând să văd dacă Doamna Întunecată din tribune se uita la mine. Între aruncări, am încercat, cât mai discret cu putință, să văd dacă era cu cineva. Nu-mi dădeam seama. Nu conta. Zâmbetele noastre comune au devenit tot mai dese, au avansat până la încuviințări din cap și chiar făcut cu ochiul.

— Iisuse! ¡*Cabrón*![4] strigă Raul și își aruncă pe jos mănușa, strângându-și mâna care-l durea.

N-aruncasem niciodată așa de tare, n-avusesem niciodată așa de mult *fuego*[5].

Am câștigat ambele meciuri, obținând în ziua aia un total de zece amărâți de dolari de căciulă, iar eu mi-am găsit scuze să rămân în urmă ca un pierde-vară după aia, în același timp băgând de seamă că și ea făcea la fel de cealaltă parte a terenului. Când mulțimea se rărise suficient, m-am dus la ea și m-am prezentat. Mi-a spus că o cheamă Maria. Ar fi trebuit să mă gândesc. Am întrebat-o dacă pe băiatul ei îl cheamă Iisus. A spus *si* și a râs. Era ca atunci când peștele ăla inovator, visător, care se obișnuise să extragă oxigen din apă, separând molecula O de H_2, a făcut, dintr-odată, saltul pe pământ, dând de nimic altceva în afară de oxigen pur, înspăimântător, însăși viața pură. Un bărbat-sirenă de basm, jumătate într-o lume și jumătate într-alta, suspendat vesel în aerul cândva letal. Restul celor Nouă Coroane dispăruseră de parcă se ridicaseră la cer și, pe când apunea soarele, buzele mele le-au găsit pe ale ei, iar eu mi-am găsit calea spre casă.

Ted simţea că Marty şi Mariana îşi încheiau exerciţiile de yoga jos. Auzi *Om shanti shanti* şi fu aproape sigur că nu recitau „Ţara pustiită“[6]. Ted nu voia să se oprească din citit. Luă cartea şi ieşi din casă.

Rătăci şi se plimbă/citi până se trezi că ajunsese în faţă la Brooklyn Jerk. Îi salută din cap pe rasta, îşi cumpără obişnuitul pacheţel cu iarbă de 5 dolari. Rastafarianul pe care-l ştia drept Virgil se aşeză lângă el şi zise:

— Ce bucurie să auzi graiul unui rasta.

Ted zâmbi şi dădu din cap ca o faţă palidă stângace într-o lume de codiţe împletite.

— Eu şi eu Virg. ’Şa să-mi zici.

Ted se gândi să spună ceva despre Bob Marley sau Haile Selassie[7] sau despre leul tribului lui Iuda sau că şi el credea că iarba e sfânta

cuminecătură, dar ceva din privirea lui Virgil îi sugeră că e în regulă dacă nu zice nimic. „În Occident se face mult caz de interacţiunea socială“, se gândi Ted, „de invitaţia să vorbeşti cuprinsă în privirea încurajatoare, dar nu se vorbeşte deloc despre privirea poate chiar mai încurajatoare, invitaţia să stai şi să nu spui nimic, să coexişti pur şi simplu cu fiinţe umane în acelaşi loc. Respect“.

Virgil întinse mâna spre căciula de lână care-i strângea codiţele, aşa de umflată că Ted se gândi că-l făcea să semene cu Marele Kazoo din ultimii ani din *Familia Flintstone* sau o pungă de floricele Jiffy Pop umflată la maximum. (Lui Ted îi trecu prin minte că astea nu erau comparaţii rele şi spera că o să le poată regăsi la vreme de nevoie.) Virgil scoase o ţigară de iarbă groasă aproape cât un trabuc cubanez, o nestemată din rezerva personală. O, Brooklyn, Brooklynul meu. Ted se gândi la Whitman şi Castaneda şi la cum spunea Carlos că, pe măsură ce o cultură indigenă este limitată şi pervertită, călătoria fizică efectivă spre maturitate, prin acte de curaj şi rezistenţă, a fost înlocuită de călătoria artificială, prin intermediul drogurilor şi ciupercilor; că atunci când nu mai era loc să faci o călătorie, mulţumită năvalei Occidentului şi a goanei spre California, călătoria pe aripile drogului devenea călătoria. Pe măsură ce lumea lor devenea tot mai aglomerată şi nu se mai puteau mişca, deschideau noi teritorii în minte. Extindeau mental franciza suferindă – Cleveland Indians, Atlanta Braves. „Ce parcurs lung şi straniu a fost pentru mine, pentru ţara asta.“ Ultima frontieră. În mintea lui, însoţit de Walt Whitman, bardul bărbos, trecea azi cu feribotul din Brooklyn pe o ţigară de iarbă de mărimea unei canoe, cântând despre lucrurile ce se-mpuţinează[8]. Erau 77 de cântece-vis ale lui Berryman şi era vara lui ’78; se apropia capul funiei lui Henry. Se îndrepta în larg, cu mintea ticsită de vorbele strălucitoare ale celor mari. Pe lume venea ceva nou, împletind nebuneşte ceea ce era vechi.

Ce zi să visezi cu ochii deschişi. Acest băiat care visa cu ochii deschişi începu să devieze în toate părţile. Se năştea ceva. Fiecare al treilea gând era despre Mariana. Asta era în regulă. Ca refrenul unui cântec. Rahatul ăla pe care-l împărţise Virgil cu el era bun. Poate prea bun. Ted ştia că azi era o zi pentru fumat, că va ajunge de aici până dincolo, va muta munţii din loc în mintea minţii lui. Ceva voia să se nască. Putea simţi contracţia mentală. Mişcă stânca. Stând alături de un munte, îl dobor cu latul palmei, cânta Jimi[9]. Voodoo Chile. Marele Kazoo, Carlos Castaneda, Walt Whitman, Marty Fullilove şi Jimi Hendrix se luptau în mintea lui, să vadă dacă era ceva nou în colaborarea lor. Un supergrup. Cum erau Cream sau Derek and the Dominos. „De ce trebuie să fie dragostea aşa de tristă?“[10] Clapton este numitorul comun al supergrupului. Este jucătorul liber care semnează, un Catfish Hunter al chitarei electrice. „Aşa se scrie“, se gândi Ted, „îi laşi pe Kazoo şi pe Walt să socializeze, în timp ce Jimi şi Clapton le cântă serenade lui Marty şi lui Catfish, iar tu vezi dacă sar scântei şi, în lumina lor, încerci să vezi noi gânduri, noi teritorii“. Era foarte fumat.

— Eu şi eu Ted, zise Ted în cele din urmă.

— Respectă-te.

Virg zâmbi.

Virgil şi Ted stătură pe bancă să-şi ruleze ţigări de iarbă şi să le fumeze şi să mănânce pui condimentat şi să citească şi să se respecte. O după-amiază de vară perfectă.

1. Referire la prefaţa *Florilor răului*, de Charles Baudelaire.

2. Religie caraibiană, cu elemente din religii tradiţionale africane şi catolicism.

3. Trei lovituri, gringo (sp.).

4. Idiotule! (sp.).

5. Pasiune, foc (sp.).

6. Celebru poem de T. S. Eliot, care se încheie cu incantaţia „shantih shantih shantih“.

7. Ras Tafari Makonnen, încoronat ca împărat al Etiopiei sub numele Haile Selassie I (1930-1974). Mişcarea rastafariană îl consideră Jah, Dumnezeu reîncarnat, şi „Leul biruitor al tribului lui Iuda“.

8. Aluzie la poemul de Robert Frost, „The Oven Bird“.

9. Jimi Hendrix, cântând „Voodoo Child (Slight Return)“, de pe albumul *Electric Ladyland*, 1968.

10. „Why Does Love Got to Be So Sad?“, Derek and the Dominos, de pe albumul *Layla and Other Assorted Love Songs*, 1973.

25

29 iulie 1978	Victorii	Înfrângeri	PCT	GB
Boston	64	37	.643	–
MIL[1]	58	42	.580	5.5
KCR[2]	57	43	.570	–
BAL[3]	57	45	.559	7.5

Ted fu trezit, înaintea lui taică-su, de pocnetul pe care-l făcu ziarul *Times* aruncat în uşa din faţă. Puştiul care făcea livrările avea braţ puternic, dar nu-l putea stăpâni. Îi amintea lui Ted de Sandy Koufax înainte să reuşească să-şi controleze aruncarea, sau de Nolan Ryan. Ted decise să se ducă la chioşcul lui Benny să ia *Post* şi *Daily News*. Din capul străzii îi văzu pe moşi pierzând vremea şi croncănind ca un cârd de ciori. Din direcţia chioşcului se auzi o voce venită din eter:

— Ted! Teddy băiete!

Ted se uită şi văzu creştetul capului lui Benny.

— Bună dimineaţa, domnilor! zise Ted.

— ’Neaţa, Ted! spuseră moşii într-un cor strident.

Tango Sam dansă în faţă.

— Ted, arăţi extraordinar, foarte chipeş, împrumută-mă cu cincizeci de dolari.

Benny împinse *Post* şi *News* spre Ted.

— Ştiam eu că n-o să-l vedem azi pe bătrân.

— Nu după ce au pierdut Sox, sigur, adăugă Ivan.

— Şi dac-ar fi să-l vedem, ar fi în scaunul cu rotile, zise Tango Sam.

— Psihosomatic, spuse Schtikker Vienezul. Spiritul bate materia.

— Vremurile tulburi.

— Doar mie îmi pasă de chestia asta cu Polanski? întrebă Ivan, dar subiectul părea să n-aibă şanse de succes azi. Sau de stratul de ozon?

Alt subiect mort în faşă.

— Odată, zise Benny, experimental, când au pierdut Sox, am rupt o pagină cu un clasament dintr-o zi când câştigaseră şi l-am înlocuit în ziar. Taică-tu a venit în dimineaţa aia în scaunul cu rotile.

Tango Sam se băgă şi el cu un comentariu de culoare.

— Adormise când Sox erau în urmă şi doar presupusese că au pierdut.

Moşii începură şi îşi terminară unul altuia povestea, ca şi cum aveau o minte comună, de parcă erau un stup. Uneori, parcă urmărea un grup a cappélla cântând în canon sau o echipă de prezentatori care relatau jocul vieţii. Rizzuto şi White înmulţit cu doi.

Benny preluă din nou povestea.

— L-am minţit şi i-am zis că au avut o revenire. Şi i-am dat clasamentul fals. Nu s-a prins că nu-i adevărat. Şi ghici ce?

— Ce?

— A plecat pe picioare acasă, zise Ivan.

— A dansat, spuse Tango Sam.

Îl lăsară pe Schtikker să pună capacul…

— Dă-l naibii de scaun cu rotile! Dă-l naibii de baston.

1. Milwaukee Brewers.

2. Kansas City Royals.

3. Baltimore Orioles.

26

Pe fetiţă o chema Christina şi era pe moarte. Ştia. Cancer osos. Leucemie. Îi dădeau prenume ca astea, dar ea ştia că numele de familie era moartea. O simţea în oase şi o accepta. Toată lumea moare. Putea să mai aibă mulţi ani. Putea să mai aibă doar câţiva ani. O întrista când se gândea că nu se va îndrăgosti niciodată şi nu va avea copii, dar nici măcar nu putea şti cu adevărat ce avea să piardă. Era mai mult ideea de pierdere pe care i-o inoculaseră adulţii, filmele şi poveştile. Ştia că s-ar fi căsătorit cu Iisus. Iisus cel chipeş, cu ochii albaştri. Moartea n-o sperria la fel de mult ca pe maică-sa. Se simţea vinovată pentru maică-sa. Putea vedea ce-i face maică-sii boala ei. O omora şi pe ea. Dar mama ei nu era bolnavă şi nu trebuia să moară. Mama ei va trăi şi le va ţine pe amândouă în viaţă, pentru că fata va rămâne vie în amintirea mamei ei. Dar Christina era tristă pentru că amintirea ei, ce va rămâne după ce spiritul îi va pleca la Iisus, o va îndurera pe mama ei. Nu voia ca viaţa ei viitoare în mintea mamei ei să fie o sursă de durere. Voia ca Iisus să-i vorbească mamei ei, să-i spună că fiica îi va fi bine, că va fi acolo, de-a dreapta lui; atunci ar fi auzit. Dar Iisus n-o făcuse încă. Vedea în ochii mamei ei că Iisus nu-i vorbise încă. Se întreba ce-l împiedica oare. Avea aşa de mulţi oameni de mângâiat? Probabil. Dar Fecioara? Era oare şi ea ocupată? În lume e aşa de multă suferinţă, care trebuia ajutată. Eu îl pot aştepta pe Iisus, dar Mami nu poate. Însă Christina n-avea cuvintele potrivite. Cuvintele pe care să i le spună mamei ei, ca aceasta să poată trăi şi să nu se simtă vinovată.

Ce era vina, de fapt? Avea cumva vinişoare aurii? Aur ţesut ca în rochiţele păpuşilor ei? Puteai s-o tragi afară din viaţa ta, ca pe o cusătură?

Auzi paşi venind pe coridorul spitalului. Toc toc toc toc. Ştia că, dacă paşii grăbiţi se opreau chiar în faţa uşii ei, era mama. Doctorii intrau direct, dar mama se oprea chiar în faţa uşii, nevăzută. Toc toc toc. Adunându-se, Christina ştia. Ştia că mama ei avea nevoie de câteva clipe în care să fie invizibilă, ca să-şi tragă sufletul şi să-şi înăbuşe suspinele de jale care i se strângeau în fiecare clipă în gâtlej. Cam cinci secunde de aşteptare. Unu doi trei patru cinci, cu precizie de ceasornic. Şi uite-o – iubirea vieţii mele, Mami. Cum s-o eliberez? Cum s-o fac să fie liberă ca mine? Mami îmi spune numele şi se aşază pe marginea patului. Îşi forţează gura şi chipul să zâmbească, dar nu-şi poate face şi ochii să zâmbească. Ochii ei nu mint. Îmi ia mâna şi o sărută. E aşa de bine. Îmi place să fiu atinsă. Cum te pot elibera, Mami? Care sunt cuvintele? Fetiţa se gândeşte şi se gândeşte şi se gândeşte şi nu poate gândi cuvintele potrivite. Aşa că de ce să nu încerc pur şi simplu cuvintele alea, aşa cum îmi vin chiar acum? De ce nu? Poate că Iisus le-a pus aici în fugă şi s-a grăbit spre vreun alt loc al tristeţii. Bine. Îşi drese vocea.

— Mami? zise ea.

— Da, iubito, spuse mama ei.

— Să nu mori şi tu. Bine? Tu să trăieşti. Nu vinovată. Tu să trăieşti.

Ochii mamei s-au limpezit; părea că poate să vadă direct prin ea. Spera că mama o să zâmbească acum şi o să râdă şi o să fie liberă. Dar mama ei şi-a îngropat capul în pieptul fetiţei şi a strâns-o în braţe, plângând aşa cum nu voise niciodată s-o facă în faţa copilei ei.

— Puiule, puiule, puiule! repetă iar şi iar. Puiul meu dulce, dulce! în timp ce plângea şi suspina.

Ei bine, hopa, se gândi Christina, a fost ziua pe invers. Cred că nu erau astea cuvintele. O să mă rog în continuare pentru ele. Iisus mi le va şopti la ureche. Et spiritus sancti. *Sfântul Duh îţi va mulţumi ţie. Domnul e păstorul meu, nu voi duce lipsă de nimic*[1]*. Dar vreau, vreau, vreau cuvintele alea. O să le caut în continuare. Am să le găsesc curând. Aş face bine să le găsesc.*

1. Psalmi, 23:1, *Biblia sau Sfânta Scriptură*, traducere de Dumitru Cornilescu, United Bible Societies, 1992.

27

12 august 1978	Victorii	Înfrângeri	PCT	GB
Boston	73	42	.635	–
NYY	65	50	.565	8.0

— Hei hei hei! Domnule Arahidă, *¿por favor*? [1] *Mira mira, Señor* Arahidă!

Yankees începeau o serie de meciuri acasă în ziua aceea, iar Ted era de serviciu. Îşi luase cu el la stadion *Omul Doublemint* şi reuşea să citească din el momentele de acalmie când nu se vindeau arahide. Era impresionat de ficţiunea lui taică-su şi observa chiar anumite ticuri stilistice pe care le avea şi el, şi îşi imagină că e ceva genetic. De ce-ar determina genele doar trăsături fizice, culoarea ochilor şi faptul că eşti stângaci? De ce nu şi altele, mai discrete, înclinaţii fără trup cum sunt dragostea pentru punct şi virgulă sau o aplecare spre un şir nesfârşit de locuţiuni adverbiale? Citind scriitura lui Marty se simţea mai mult fiul tatălui său, din punct de vedere biologic, decât se simţise toată viaţa lui. Întotdeauna se crezuse o clonă a maică-sii şi, dacă ar fi fost să spună şi ea povestea din punctul ei de vedere, aşa ar fi spus-o. Era sută la sută al ei. Marty vedea lucrurile tot aşa. „I-am spus maică-tii să se ducă să şi-o tragă singură“, îi plăcea lui Marty să spună pe vremuri, „şi după nouă luni ai apărut tu“. Dar şuvoiul de vorbe din aceste pagini parţial incinerate era ca un test de paternitate pozitiv pentru Ted, îl făcea să se simtă bine şi îi făcea şi greaţă în acelaşi timp. Citi:

> Baseballul este singurul joc pe care e geloasă moartea. Baseballul învinge timpul. Toate celelalte sporturi mari se joacă după ceas, deci sub stăpânirea morții. Doar baseballul are posibilitatea să continue la nesfârșit. Cât timp nu iei a treia eliminare în repriza a noua, mai există o șansă să xxxxxxxxxx [ceva tăiat] să continui să joaci [sic], o șansă să mai poți câștiga, o șansă să nu mori niciodată. Omul Doublemint se gândea la toate astea în timp ce o săruta, sperând că va putea întinde această zi în reprizele de prelungiri.

Ted citea asta în vestiar, în timp ce Mungo se îmbrăca alături în hainele de stradă.

— Pari niţel distras azi, Teddy Ballgame. Nu te-am văzut să arunci măcar o dată prin spate. Procent de atins ţinta 53 la sută. N-ai mai fost aşa de jos de la canicula din ’76, când aveai infecţie urinară, ţii minte? Care-i povestea, Jerry?[2]

— Nu-i nimic, Mungo. Totul e bine. Asta-i po-ves-tea. Hai muncitorii!

— Hai muncitorii! răspunse Mungo.

Îşi ciocniră pumnii, iar Ted ieşi pe coridor în drum spre stadion.

Când trecu pe lângă una dintre camerele de pregătire unde făceau terapie fizică jucătorii, Ted aruncă o privire înăuntru. Văzu spinările câtorva dintre antrenori, care stăteau în faţa unui televizor, cu mapele în mâini, luând notiţe. Ted observă că televizoarele erau conectate la maşinăriile alea noi care se chemau VCR, sau videocasetofoane, şi urmăreau un meci care avusese loc înainte în an, dând imaginile cu încetinitorul sau pe repede înainte. Maşinăriile astea erau extraordinare. „Asta-i noua direcţie“, se

gândi Ted, „acum poţi să încetineşti viaţa şi să vezi lucruri care înainte treceau neobservate în viteză“. Se uitau la Reggie Jackson la bătaie. Reggie îşi luă avânt aşa de tare, că aproape căzu în fund. Omul nu se juca atunci când îşi lua avânt la bătaie. Lui Ted i se păru că văzuse o mică ezitare chiar înainte să înceapă să se răsucească, o zvâcnire a mâinilor, care ar fi putut provoca o întârziere de o milisecundă şi ar fi putut însemna diferenţa dintre o minge lovită cu forţă şi o eliminare. Nu era sigur dacă i se părea că în sport asta însemna sau nu că trişezi, dar presupuse şi că dacă toată viaţa ar putea fi încetinită, ar putea-o vedea şi, în consecinţă, ar putea-o juca mai bine.

„Poate că aşa mă ajută pe mine iarba“, se gândi el, „încetineşte totul, ca să pot pricepe. Poate că asta face scrisul cu viaţa. O încetineşte. Poate că scrisul meu nu încetineşte destul lucrurile“. Se întrebă dacă exista vreo cale să încetinească scrisul, sau pe Marty, sau femeile. Poate cancerul îl încetinea pe Marty, astfel încât să poată fi văzut, perceput cu precizie, era ezitarea din sufletul lui. Sau femeile. Se mişcau prea repede pentru Ted. Se întreba ce secret, ce perspectivă intimă a ei ar fi văzut dacă ar fi putut-o pune pe Mariana să se mişte cu încetinitorul pe un videocasetofon. Care era ezitarea ei?

Oricum, se gândi că le-ar putea împărtăşi antrenorilor consideraţiile sale, nu despre Mariana totuşi, ci despre Reggie. Ca mulţi alţii care nu erau în stare să joace, Ted avea o înţelegere profundă a jocului. Poate faptul că ţi se interzice succesul într-un domeniu te face hipersensibil la ceea ce determină succesul sau eşecul în acel domeniu, te face să devii obsedat de chichiţele şi misterele lui; când cei dăruiţi nu învaţă, ci pur şi simplu fac, cei mai puţin dăruiţi se perpelesc, şi cântăresc, şi se tem; învaţă cu trudă şi apoi îi pot învăţa pe alţii. Cei dăruiţi nu-i pot învăţa pe alţii ceva ce ei înşişi n-au învăţat niciodată. De aceea marii antrenori n-au fost niciodată mari jucători,

iar cei mai buni antrenori au fost întotdeauna jucători mediocri – Billy Martin, antrenorul schimbător şi gălăgios dat de curând afară de la Yankees, era un exemplu grăitor. Chiar când Ted deschidea gura să împărtăşească ce văzuse în legătură cu ezitarea lui Reggie, unul dintre antrenori îşi dădu seama de prezenţa lui, îi aruncă o privire dispreţuitoare, cu ochii mijiţi, şi îi trânti uşa în nas Domnului Arahidă.

1. Te rog? (sp.).

2. Referire la reclamele pentru JGE (Jamaica Gas & Electric) Appliances, difuzate începând din 1971, care începeau invariabil cu replica „Care-i povestea, Jerry?“.

28

Ted constată că se trezise mai devreme decât la el acasă şi că era deja în picioare de câteva ore când se sculă Marty.

— Voiam să te odihneşti, zise el.

Marty făcu un întreg spectacol, adulmecând aerul.

— Ai grijă la Ginsberg.

Ted arătă spre carneţelul pe care-l salvase din flăcări.

— Îţi citesc romanul, tată. E destul de bun.

Marty scuipă:

— Ar fi trebuit să laşi rahatul ăla să ardă.

Tuşi şi păru cuprins de durere.

— Nenorociţii de Sox au pierdut.

— Ai încercat vreodată să-l publici?

— Dacă scrii romane de căcat nu poţi hrăni gurile flămânde.

— Doar nu trebuia să renunţi la serviciu. Ai scris noaptea?

— Ted, vrei, te rog, să-l arunci?

— Are bucăţi foarte bine scrise.

— Uneori, când te caci, admiri căcatul o clipă înainte să tragi apa, corect?

— Dacă zici tu.

— Bine, deci acum, că am avut momentul nostru de admiraţie, să tragem apa.

— Nu.

Marty tuşi mai tare.

— La dracu’ cu Sox şi la dracu’ şi cu tine! Mă duc înapoi în pat.

Marty se culcă la loc. Ted îşi făcu un sendviş şi nişte cafea şi se aşeză să mai citească din *Omul Doublemint*. În carte apărea o fiică, dar nici un fiu, şi, deşi ştia că e ficţiune, Ted tot se simţea oarecum neglijat din cauza asta. Reprezenta oare o dorinţă a bătrânului de a avea o fiică? Ăsta era pericolul când citeai ficţiune scrisă de cineva apropiat – tot căutai paralele şi indicii, ca şi cum ar fi fost un puzzle, un mesaj într-o sticlă. Oare asta credea Marty despre Ted? Însemna oare că nu-şi dorise deloc un fiu? Sau doar că nu-l voise pe Ted? Era imposibil să nu se transpună. Ted se simţea uşurat că n-avea un fiu care să-i analizeze propria operă cu asemenea părtinire. Dar, ca fiu, nu se putea abţine.

Pe la prânz, se auzi din nou soneria aia groaznică. Ştia doar două zgomote de la uşa lui taică-su – zgomotul pe care-l făcea *The New York Times* azvârlit de braţul nestăpânit al băiatului cu ziare şi bătutul/sunatul Marianei. Înclina puternic spre speranţa că e una dintre aceste posibilităţi, în vreme ce se privea în oglindă, să vadă dacă nu era îmbrăcat ca un băieţel de doisprezece ani. Fir-ar să fie, era gras. Alergă până la uşa din faţă, într-un efort de a începe să se angajeze să mai slăbească. Era Mariana. Iar el gâfâia. Cum poţi să rămâi fără suflare doar alergând uşor până la uşă? Probabil că arăta ca un criminal în serie. Într-o încercare de a părea nepăsător, Ted spuse de parcă ar fi fost dezamăgit:

— Iar tu.

„Zero la unu“, se gândi Ted şi adăugă, ca şi cum ar fi vrut să spună *touché*:

— *Olé*.

Olé? Zero la doi.

— *Hola*. Ai reuşit să-ţi dai seama care e inversul lui cincizeci la sută?

— Nu, încă mai fac calcule.

— Cum e Marty?

— Ah, ai venit pentru Marty.

— De ce, şi tu eşti bolnav?

— Am o iritaţie uşoară.

— Poate ar trebui să faci şi tu yoga cu noi. O să te ajute să mai slăbeşti un pic.

— Asta nu-i grăsime. Este izolaţie. Vine iarna. Sunt ca ursul.

— Mă rog, cum vrei tu să-i zici. Cum e Marty?

— Servicii complete de asistenţă pentru moarte cu livrare la domiciliu, e impresionant.

Nu. Servicii complete suna ca la salonul de masaj. Repliază-te.

— Nu servicii complete, desigur, nu era o aluzie la aşa ceva. Servicii extinse. Cuprinzătoare. Multilaterale. Amănunţite. Poţi să mă opreşti oricând. O să tac din gură acu'. S-a dus înapoi la culcare.

Ted nu reuşea să-i descifreze expresia. Fermecată? Dezgustată? Undeva între?

— Sox au pierdut, hm? zise ea.

— Cum se face că toată lumea ştie cum îl afectează fizic un meci pierdut? Şi moşii de la colţ vorbeau despre asta.

— Panterele cenuşii? Aşa le zice taică-tu.

— Mda, tipii ăia. Zic că ştiu dacă Sox au câştigat sau au pierdut doar uitându-se la el.

— Aşa îşi spune el sfârşitul poveştii.

— Vrei să spui că e psihosomatic?

— La un anumit nivel, totul e psihosomatic. Mintea ne controlează trupul. Am văzut oameni murind de inimă rea. Nici o altă suferinţă, doar o inimă frântă, şi se opresc pur şi simplu, nu mai pot merge mai departe, mor de gânduri triste, de singurătate.

— Şi asta se vede la autopsie?

— E simplu să faci glume despre credinţă.

— Îmi pare rău, e un mecanism de apărare.

— Eşti sigur că nu e un mecanism de atac?

— Nu. Nu, nu sunt sigur, acuma, că ai adus vorba. Îmi pare rău.

— Nu-i cazul să-mi ceri scuze, Ted. Doar nu mi-ai zis spanioloaică.

Ted fu sincer luat pe neaşteptate şi râse. Văzu o bucăţică, probabil dintr-un covrig, din ce spera el că era un covrig, sărindu-i din gură şi aterizând pe reverul ei. Nu ştia dacă o văzuse şi ea, dacă ar trebui să-şi asume bucăţica de covrig. Rahat, şi dacă nu era covrig, atunci ce era? Iisuse. Să-i zicem covrig. Decise s-o lase cum a picat, dar apoi se întinse ca şi cum ar fi bătut-o aprobator pe umăr, în semn de apreciere pentru glumă şi zbură chestia umedă de pe rever, dându-şi pe loc seama că mâna i se apropia periculos de mult de sânul ei. Ea îi privi mâna, apoi se uită la el şi întrebă:

— O pipăială mică?

Ted se opri din mângâiat, dar încă mai gâfâia ca un pervers şi spuse:

— Aveai un *schmutz*[1].

— A, atunci mulţumesc.

Îşi scutură singură reverul. El îşi supse dinţii şi gingiile şi înghiţi ce-o fi ieşit de-acolo. Discret, totuşi. Spera. Ar trebui să folosească aţă dentară din când în când, se gândi el.

— *Schmutz* ăsta e cuvânt evreiesc?

Îl pronunţă „şmuuţ“, cu accentul ei *niuyorican*. Ted n-o corectă. Dacă ea voia să fie „şmuuţ“, atunci „şmuuţ“ era.

— Da, idiş, cred.

— Şi înseamnă?

— Înseamnă… *schmutz*. Ştii tu, *schmutz*. Înseamnă ce pare. *Schmutz*.

— Onomatopeic.

— Bingo. Uau, ştii, nu ştiu dacă eşti cea mai bună sau cea mai proastă asistentă a morţii din lume, dacă înţelegi ce vreau să spun.

— Bănuiesc că poţi să alegi tu, Ted, asta vreau să spun.

Ted dădu din cap.

— Păi, dacă tatăl tău s-a dus la culcare, eu o să plec.

Se întoarse să coboare treptele. Pe fund, pe buzunarul din spate al pantalonilor, avea un logo. Purta nişte jeanşi Jordache, ceea ce îi cam frânse pe loc inima lui Ted. Până la urmă, era preocupată de felul cum arată, se gândi el. Părea să nu-i pese de modă şi tendinţe, dar îi păsa. Voia să creadă că putem controla toate poveştile, dar nici ea nu era deasupra nevoii de siguranţa dată de faptul că ţi se spune ce să porţi, că eşti parte din ceva, chiar dacă era o parte tâmpită a istoriei americane, unde oameni altfel normali la cap trebuiau neapărat să aibă mâzgălit pe fund Jordache sau Sasson. Urma un pic turma, deşi, o-la-la, era turma care plătea prea mult pentru blugi. El însuşi făcea parte din tribul Levi, zămislit de Strauss, dar cu siguranţă asta nu era o diferenţă insurmontabilă. Strauss şi Jordache nu erau ca familiile Capulet şi Montague, nu? Poate că Mariana o să se convertească la clanul Levi. Ca jeanşii lor să se poată căsători. Rahat, arătau destul de bine pe ea, poate că o să se convertească el.

Îşi dădu seama că zâmbeşte. Ted începea să vadă chiar şi punctele slabe şi defectele femeii ăsteia în lumina farmecului şi vulnerabilităţii ei. Era umană. „Aşa trebuie să arate dragostea de la depărtare“, se gândi el. „Dacă inima mea ar fi un aparat foto (dacă inima mea ar fi un aparat foto?), aş căuta întruna cea mai bună lumină în care să-i fac poza, dar, la naiba, nici măcar n-o cunosc, nu poate fi dragoste, nici chiar de la distanţă, şi ea crede că sunt gras şi Domnul Arahidă.“ Într-o clipă, îşi dădu seama că era preocupat de ceea ce credea ea despre el. Asta era nasol. Asta deschidea un spaţiu mental cu care nu era împăcat. Un nou complex pe deasupra

complexelor lui cotidiene. „N-am nevoie de aşa ceva“, îşi zise. I se făcu greaţă. Mariana trebuie să plece. Trebuie să plece şi să nu se mai întoarcă niciodată. Deschise gura să spună la revedere, dar îi ieşi:

— Stai!

Mariana se întoarse.

— Ce-i, am şmuuţ pe spate?

— O să fac eu yoga, minţi Ted.

1. Murdărie (germ.).

29

Ted şi Mariana mutară nişte mobile din drum, ca să aibă loc în mijlocul podelei pentru posturile de yoga. Începu destul de simplu, cu stat pe jos şi incantaţii, apoi ceva ce ea numea „salutul soarelui“, despre care Ted se gândi că era identic cu extensiile de la grădiniţă, când duceai mâinile deasupra capului, apoi la nas şi la pământ. Dar era în regulă, o făcea pentru distracţie. Mariana se schimbase şi-şi pusese costumul mulat Capezio bej. „Ţine-ţi privirea concentrată spre interior.“ „Slabe speranţe“, se gândi el, şi oricum, ce însemna asta? Mariana adoptase o postură căreia îi zicea „Câinele cu faţa în jos“ şi apoi „Câinele cu faţa în sus“ şi apoi o serie de posturi din ce în ce mai dificile, numite după alte animale. Ted rămase curând fără suflare şi tremura, cu muşchii deja obosind.

— Taică-meu face aşa ceva? Tata, care e pe moarte, face aşa ceva?

— Tatăl tău e un bărbat adevărat. Tremuri.

Ted îşi căuta o scuză să ia o pauză. Se simţea pe punctul să leşine. Să stea în cap? Rahat.

— Taică-meu face şi aşa ceva?

— Mă tem că da. Uite, hai s-o lăsăm un pic mai uşor. Să încercăm lotusul.

Mariana îi luă gleznele în mâini şi încercă să le răsucească una sub alta, ca la păpuşa Gumby[1]. Ted crezu că glezna o să i se rupă ca o bucată de pâine veche, dar nici în ruptul capului n-avea să dea greş acolo unde bătrânul reuşise. În cele din urmă, îl aşeză într-un lotus perfect, împins în poziţie. Habar n-avea cum să scape. Simţi cum îl năpădeşte panica, în timp

ce ligamentele zbierau, o durere de yoga. O picătură de sudoare îi căzu de pe frunte.

— Mulţumesc, totdeauna am nevoie de ajutor la asta.

Încercând să găsească ceva care să-l distragă de la durerea incandescentă din picioare şi de la gândul tot mai insistent că ceea ce făcea îi provoca vătămări permanente, Ted se concentră pe ceva aflat pe glezna Marianei – tocmai un tatuaj cu Grateful Dead. Oare putea femeia asta să devină şi mai atrăgătoare? Imaginea clasică a formaţiei Dead, un craniu văzut de sus, scalpat cu grijă pentru a dezvălui un fulger pieziş care taie în două un cerc de creier, jumătate roşu, jumătate albastru. Glasul lui Ted era prins în capcana propriilor picioare amorţite, dar reuşi să croncăne:

— Îţi plac Dead?

Mariana păru luată prin surprindere pentru o clipă, cu ochii transmiţând neîncredere şi defensivă în timp ce căutătura lui Ted îi îndrumă privirea asupra propriei glezne.

— Ce vrei să spui?

— Trupa? The Grateful Dead? Tatuajul tău e unul dintre simbolurile lor.

Mariana se destinse.

— A, eram varză într-o seară mai demult şi am văzut simbolul ăsta în geamul unui salon de tatuaje şi mi s-a părut că ar fi perfect pentru mine. Sunt o trupă, zici?

— Una dintre cele mai cunoscute trupe din lume.

— Ce tare!

— „Truckin’“? „Casey Jones“? „Sugar Magnolia“?

— Nu. Ce sunt astea, cântece?

— Cântece? Nu sunt cântece. Sunt imnuri.

— Ce religie?

— Deadiană. Deadianism. Deadism.

— Bine.

— Şi pot să te întreb – când nu vorbea, durerea începea să-l fulgere pe partea din spate a picioarelor până în coloană, aşa că făcu un efort să vorbească în continuare – dacă nu cumva, după ce ţi-ai făcut tatuajul, ai constatat că albii erau mult mai drăguţi cu tine? O grămadă de tipi slăbănogi cu tricouri vopsite şi mingi tricotate[2] au început să te invite în oraş?

La această întrebare ciudată, văzu că Mariana crezuse iniţial că glumea, dar apoi se gândi mai bine şi spuse:

— Uau! Da. Credeam că era fin’că îmi decolorasem părul.

— Păi, sunt sigur că părul tău arăta minunat, dar ăia erau fani Dead. Atraşi de simbol. Era ca un salut secret.

— Felul de-a fi şi obiceiurile voastre, ale albilor, pot fi derutante.

— Suntem destul de fascinanţi. Noi, oamenii mai albi.

Când Mariana îşi mută greutatea, se arătă un alt tatuaj, pe glezna stângă. Ted reuşi să identifice cuvântul Christ.

— Şi care-i povestea ăstuia? Cel cu Christ? Ai băut prea mult din vinul de împărtăşanie la o biserică pe lângă Patrujdoi[3]?

Chiar înainte să-i iasă cuvintele din gură, Ted îşi dădu seama că „patrujdoi“ suna caraghios şi încerca mult prea tare să fie „limbaj de cartier“. Ted fusese în multe cartiere, unele dintre ele chiar periculoase, dar nu era „băiat de cartier“ şi nici n-avea să fie vreodată. Mariana îşi trase pantalonii pentru a-şi acoperi jenată tatuajul.

— Ah, zise, e un *nute*.

— Un *nute*?

— Da.

— E în spaniolă?

— Da, e cuvântul spaniol pentru *nute* priveşte, zise ea cu un zâmbet. Trebuie să fug. *Namaste*.

— Acuma zici că stai? Credeam că trebuie să fugi.

— Nu, *namaste* e cuvântul sanscrit pentru pace, este cuvântul yoga pentru „pe curând, încheiat transmisia“.

— Ştiam şi eu.

Ted n-avea nici cea mai vagă idee.

— Făceam mişto.

— Vrei o mână de ajutor?

Ted n-ar fi putut s-o prindă de mână nici dacă ar fi vrut. Era înţepenit din cap până în picioare.

— Nu, n-am terminat. O să mai stau o oră-două. Odată ce mă pornesc, nu mă mai satur de yoga.

Mariana îşi adună în grabă lucrurile.

— Bine, să faci cinci minute de *shavasana* la sfârşit, postura cadavrului.

— Cu asta cred că pot să mă descurc.

— Şi incantaţia *om shanti shanti* când termini, bine?

— Recepţionat. Adică nama, ştii tu, nama, nama, rama-lama-ding-dong…

Mariana zâmbi.

— *Namaste*.

— Aşa.

Ted afişă un zâmbet care era doar o grimasă în travesti. Imediat ce auzi uşa trântindu-se în urma Marianei, Ted urlă de durere şi se rostogoli pe-o parte, cu gleznele încă prinse una sub cealaltă. Arăta ca o ţestoasă răsturnată pe spate. Se apucă de glezne şi trase de ele, dar nu se putu elibera din ghearele lotusului. Marty, alarmat de urletul animalic de suferinţă, se arătă târându-şi picioarele. Se uită la Ted, îngustând ochii.

— Iar eşti fumat?

— Tată, dă-mi o mână de ajutor.

— Ar trebui să ai mai multă grijă de plămâni.

— Ajută-mă.

— Cum?

— Dă-mi un şut.

— Unde?

— În cur.

— Vrei să-ţi trag un şut în cur?

— Te rog.

— Credeam că n-o să mi-o ceri niciodată.

Marty veni în spatele lui Ted şi îi trase un şut în dos, eliberându-i în cele din urmă picioarele. Dar tortura nu se încheiase încă. Picioarele lui Ted erau aşa de înţepenite după ce stătuse nemişcat douăzeci de minute, că nu le putea îndrepta şi, de fiecare dată când încerca să se ridice, simţea spasme în muşchii spatelui, care-l trimiteau din nou la podea. Era cocoşat ca Tricky Dick Nixon şi semăna foarte tare cu Quasimodo încercând fără succes să înveţe să meargă pe patine cu rotile.

— E chiar amuzant, zise Marty. Ai un talent înnăscut pentru mimă.

Ted se îndreptă în cele din urmă şi încercă să meargă, dar avea picioarele ţepene, ca Mumia, şi braţele rigide îndreptate drept spre scaunul lui Marty, ca Frankensteinul lui Boris Karloff, încercând să-şi recâştige echilibrul. Marty se dădu înapoi câţiva centimetri ca să iasă din raza de acţiune.

— Asta e puţin exagerat. Ai trecut de la Peter Sellers la Jerry Lewis. Faci mişto de mine, Ted?

— Nu.

Dar Marty nu-l crezu, închipuindu-şi că imită neputinţa lui, mersul lui de om bătrân. Marty îşi târşâi picioarele în camera de-alături.

— Tâmpitule! zise el în timp ce pleca, exact când picioarele lui Ted cedară de sub el, ca şi cum ar fi avut o minte proprie.

Ted ateriză cât era de lung, zgâlţâind toată mobila din casă. Marty, crezând că este maimuţărit în continuare, ţipă din altă cameră.

— Foarte amuzant, tâmpitule! Aşteaptă până o să îmbătrâneşti şi tu.

Ted se gândi că e mai bine să zacă la podea şi să aştepte să dispară crampele musculare. Se rostogoli prudent pe spate ca un gândac muribund, cu membrele zvâcnind, se gândi fugar la *Metamorfoza* lui Kafka şi îngână, în timp ce rigiditatea cadaverică venea şi se ducea în valuri electrice:

— *Om shanti shanti… om shanti*… rahat.

1. Franciză de animaţie americană, având ca personaj principal o păpuşă umanoidă, creată şi modelată de Art Clokey la începutul anilor ’50. Cele mai cunoscute produse Gumby sunt figurinele flexibile.
2. *Hacky Sack*, joc cu mingi din materiale textile, în unele cazuri croşetate.
3. Strada 42, în Manhattan, considerată rău-famată până la modernizarea de la începutul anilor ’90.

30

A doua zi dimineaţă, Ted se trezi devreme, cu tendoanele revenindu-şi dureros, având un singur gând în cap: „O să-mi rad nenorocita de barbă“. Mergea greu, totuşi; barba era încâlcită şi deasă şi o avea probabil de vreo cinci ani. Trebui să ciopârţească ceva la ea cu o foarfecă de bucătărie înainte să poată încerca măcar să treacă la brici. Când reuşi în cele din urmă, n-avea decât vechiul brici al lui Marty, o armă letală. Ted avu mare noroc că nu atinse nici o venă şi, când nici nu trecuse de jumătate, faţa îi era presărată cu bucăţele de hârtie igienică, ca să oprească sângerarea. Marty apăru în spatele lui în oglindă, ca o stafie într-un film de groază. Dintr-odată, Ted văzu imaginea peste umăr – tatăl lui cu o cască de baie de cauciuc roşie cu Boston Red Sox strânsă bine pe cap, ca o a doua piele.

— Se rade pentru doamna lui, zise Marty.

— Ce? De unde-ai luat briciul ăsta, tată, de la potcovarul satului? Cât de veche e chestia asta nenorocită?

— O oră de yoga şi Aşchiuţă e ca un păstrăv prins în undiţă.

— Nu-mi spune „Aşchiuţă“.

— Ăsta-i tizul tău. Ted Williams, cunoscut şi ca Măreaţa Aşchiuţă. Tu eşti doar Aşchiuţă, nu eşti şi Măreţ.

— Ştiu. E o poreclă ciudată.

— E plină de afecţiune. Eu sunt plin de afecţiune. „Aşchiuţă se rade pentru doamna sa.“ Asta e afecţiune.

— Ştii care-i diferenţa dintre afecţiune şi amărăciune?

— E vreo diferenţă?

— Încetează! Nu mă rad pentru nici o „doamnă“. Mă plictisisem de barbă.

Ted arătă spre cantitatea însemnată de cenuşiu din părul tăiat de pe podea.

— Îţi vine să crezi cât păr bălai am în barbă?

Dar Marty nu se lăsa păcălit să schimbe subiectul. Nu făcea decât să zâmbească şi să dea din cap.

— Dacă Aşchiuţă îşi taie şi părul ăla idiot de hipiot, atunci o să ştiu că Aşchiuţă e un om pierdut. Îmi aduc aminte când Aşchiuţa n-avea păr nici măcar la subraţ.

— Încetează cu persoana a treia.

— Nu mi-ai văzut casca de baie?

— Ţi-ai pus-o în cap.

— Fir-aş al naibii, aşa e. O caut de o oră.

— Ce-i cu boneta, căpitane, te duci să faci bob sau ceva?

— Când Sox o iau în jos, mă duc să înot la Y. Să le spăl păcatele. Vrea şi Aşchiuţă să vină?

— Aşchiuţă are de ales?

— Aşchiuţă n-are de ales. Aşchiuţă trebuie să-l ducă pe taică-su cu maşina.

— A, dar Aşchiuţă n-are echipament de înot.

— Îţi împrumut eu un şort Speedo vechi de-al meu.

— Drăguţ. Aşchiuţă a dat de dracu’.

31

Vechiul Y era ca o maşină a timpului. Când intrai pe uşă, erai transportat la sfârşitul anilor ’50/începutul anilor ’60. Tot de atunci lucrau acolo toţi angajaţii, şi tot atunci luaseră ultima dată echipamente noi. Aceeaşi bătrână imensă, pe nume Pearl, verifica actele de identitate. Era acolo de când era Ted mic. Părea să aibă cam un metru jumate’, mai mult de 110 kilograme, ca Mătuşa Bee din Mayberry[1] care a luat-o razna, dar Ted n-o văzuse niciodată stând în picioare. Parcă era un centaur sedentar, pe jumătate bătrână doamnă evreică, pe jumătate scaun. Mirosea ca nimic altceva şi nimeni altcineva. Un parfum de mosc alterat, un câmp de forţă ameţitor de lenjerie de nailon neaerisită, varză, piroşti şi cafea – ca parfumul pulverizat deasupra locului unde se duceau să moară parfumurile. Când Ted şi prietenii lui mai crescuseră, îi spuneau „Perla Earl“, în onoarea marelui baschetbalist Earl „Perla“ Monroe, zis şi Iisus Negru. Ted n-o văzuse niciodată pe Pearl cea mică mişcându-se, cu atât mai puţin rotindu-se şi trepidând ca tizul ei, nici nu văzuse vreodată pe cineva strecurându-se pe lângă ea. Era obiectul neclintit original. Era feroce. O Meduza diminuată, un Cerber îmbrăcat în *muumuu*[2] şi cu un accent de *schtetl*[3], care verifica dacă eşti membru sau nu.

— Perla Earl, cum o mai duci, mămică? şopti Ted respectuos în timp ce trecea pe lângă ea.

— Cardul, ordonă ea.

— Îmi place cum te spargi în figuri! zise Ted cu admiraţie şi scoase cardul lui Marty.

Situaţia nu stătea altfel nici în vestiar sau în sala de sport. Ted trecu pe lângă sauna antică unde îl ducea pe vremuri taică-su, în vreme ce stătea şi chibiţa cu alţi bărbaţi, dezbrăcaţi în fierbinţeala uscată. Ted îşi aducea aminte că era copleşit de cât de mari erau şi cât de tare atârnau coaiele bătrânilor când stăteau cu prosoapele desfăcute, şi el se aşeza cu prosopul strâns în jurul lui, încercând să nu leşine din cauza căldurii. Oare o să ajungă şi ale mele aşa şi oare vreau să ajungă? îşi aminti că se întreba pe atunci.

Încă mai aveau aparatele alea de „antrenament“ care funcţionau pe principiul atacului exclusiv asupra părţilor cu grăsime ale corpului. Era „cureaua vibratoare“, cu un soi de instrument care se aşeza în jurul mijlocului şi care, când era pornit, te ţinea într-un fel de îmbrăţişare spasmodică, obligându-te să faci o răsucire accelerată, chipurile dând jos kilogramele de pe talie. Şi mai era şi sucitorul ăla din lemn pentru grăsime care se învârtea ca rotisorul, cu pene de lemn groase care se roteau şi pe care te aşezai şi ar fi trebuit să nu-i dea pace şi să-ţi frământe curul până nu mai rămânea nimic din el. Parcă era copilul lui Joe Weider[4] cu Rube Goldberg[5]. Jack LaLanne[6] trebuie să fi avut un simţ al umorului bine dezvoltat.

Ted se schimbă şi îşi puse vechiul şort Speedo al lui taică-su. Elasticul era aproape dus, găurelele unde-l mâncase clorul, ca nişte molii chimice, îi dădeau aproape aspectul unei plase, şi doar şnurul, originalul fiind înlocuit cu un şiret vechi, îl ferea pe Ted să se expună în faţa tuturor septuagenarilor.

Lucrurile nu erau mai aproape de zilele noastre nici în apă. Marty se duse pe culoarul denumit „de viteză redusă“, dar „viteza redusă“ exprima un deziderat. Octogenarii de pe culoar păreau staţionari, mişcându-se dintr-o parte într-alta odată cu apa, ca nişte meduze umane. Culoarul „de viteză medie“ era, după orice standard, „de viteză redusă“ şi, în mod ciudat,

culoarul „rapid“ era mai lent decât cel „de viteză medie“. Ted alese culoarul rapid, pentru că era probabil prima şi singura dată în viaţa lui când putea s-o facă. „Ar trebui să mă mut chiar acum într-o comunitate de vârstnici“, se gândi el, „fin’că aş domina atletic. Aş fi cel mai tare“.

Cum semnul spunea NU ÎNOTAŢI FĂRĂ CASCĂ DE BAIE, Ted purta o cască Red Sox pe care i-o împrumutase Marty. Arăta ca un spermatozoid supărat. Îşi vârî în apă degetele de la picioare. Al naibii de rece. Îşi aduse aminte că străbunica Baccha fusese un „urs polar“ în Coney Island, din grupul de imigranţi est-europeni care se adunau în Lumea Nouă ca să înoate în apele îngheţate ale Atlanticului în toiul iernii de Brooklyn. Ieşea pe ponton cu un grup de alţi polonezi şi ruşi zdraveni şi se bălăcea în apa care abia trecea de temperatura de îngheţ. Te înveţi, ziceau ei. Şi poate că vorbeau despre chiar chinul vieţii – te înveţi cu el. Erau oameni duri. Şi care sufereau probabil de o nebunie colectivă. Ted respecta acum curajul străbunicii lui în faţa degerăturilor, dar copil fiind, când i s-a spus că Baccha e un urs polar, Ted se gândise, desigur, că e chiar un urs mare, alb, destul de periculos, şi că baborniţa zbârcită de nici un metru jumate’ care-i strecura în mână o bancnotă de un dolar de câte ori o vedea era un soi de metamorf. Era ceva ce le spunea doar prietenilor apropiaţi pe când era în clasa a treia.

— Mama mamei lui taică-meu e urs polar, zicea el. Nu mai spune nimănui.

Poate că unele dintre genele astea anti-ger din ţara de baştină îi fuseseră transmise şi lui Ted, pentru că, după o tură sau două de bazin, se trezi că „se învaţă“ cu apa rece. Ted era cu vreo cincizeci de ani mai tânăr decât oricine altcineva de pe culoarul lui şi, din câte îşi dădea seama, singurul bărbat, deşi nu-şi dorea să cerceteze prea amănunţit. Înota în stilul nefericit denumit bras. Când îşi scufundă capul sub apă şi se uită înainte să vadă dacă are pe unde să treacă, membrele gigantice care le propulsau înainte pe

clevetitoare îi amintiră de scena din *Fantasia* cu hipopotamii dansând îmbrăcaţi în tutuuri. Aşa era oare? Hipopotami în tutuuri? *Fantasia*, halucinaţia cu LSD pe care Unchiul Walt, capul dealerilor de iluzii siropoase periculoase din America, a lăsat-o moştenire copiilor lumii ca un drog recreaţional. Negresa cu haşiş dulce şi gustoasă care e un Mickey Mouse de ciocolată. Câte piroşti fuseseră ingerate ca să facă posibilă această scenă? Râse când îşi imagină scena, înghiţind nişte apă cu clor, doar un pic mai puţin concentrată decât înălbitorul de rufe adevărat. Vaporii care ieşeau din apă îl usturau în plămâni pe când tot ieşea şi reintra pe culoarul său ca să depăşească, de parcă ar fi fost pilot de curse, cel mai lent pilot de curse din univers. Se trezea în mod constant blocat în spatele picioarelor fluturânde ale cuiva, în mijlocul acestei învălmăşeli subacvatice, luând din când în când câteva degete albe şi durdulii în faţă.

Multe erau neplăcute. Se opri într-un capăt al piscinei şi privi din nou pe sub apă la hipopotamii care înotau, hipnotizat în mod bizar de masa lor fără greutate. „Binecuvântaţi fie“, se gândi el, „binecuvântaţi fie hipopotamii“. Simţi o bătaie pe umăr şi ieşi să ia aer. Era un Hippowitz care se uita ţintă la el de sus. Îşi aduse aminte că citise undeva cum, în Africa, la hipopotami trebuie să fii atent, pentru că sunt mai răi şi mai periculoşi pentru om decât leii. Ted îi zâmbi acestuia.

— Perversule! îi zise ea, cu un amestec de dezgust şi vanitate care era realmente unic, şi se îndepărtă prin bazin, deplasând apă cât o bărcuţă.

Ted stătu sub duş până îşi recăpătă sensibilitatea în degetele de la mâini şi de la picioare. Când păşi uşor în vestiar, Marty era deja acolo, dezbrăcat, ştergându-se, cu spatele spre el. Ted fu uimit de numărul de aluniţe şi pete hepatice de pe spinarea lui taică-su, care arătau ca stelele unei galaxii muribunde. Ted profită de moment ca să-şi scoată şortul, beneficiind de o

fărâmă de intimitate, dar Marty se întoarse în timp ce o făcea, aşa că Ted îşi trase la loc slipul.

— O partidă de înot bună? întrebă Marty.

— Mda, răspunse Ted. Tu?

— Destul de bine. Destul de bine.

Marty se întoarse iar cu spatele, Ted îşi trase în jos şortul, Marty se întoarse iar spre Ted, Ted îşi trase înapoi şortul pe el.

— Eşti bine acolo? întrebă Marty.

— Da, răspunse Ted.

Acest mic dans se mai repetă de câteva ori, Ted neavând suficient timp să-şi scoată şortul înainte să se întoarcă iar Marty, până când taică-su întrebă în cele din urmă:

— Ai de gând să te îmbraci?

— Da.

— Trebuie să te dezbraci mai întâi.

— Aşchiuţă îşi dă seama de asta.

Marty se întoarse de-a binelea cu faţa spre Ted, cu un prosop în jurul şalelor.

— Te jenezi să te dezbraci în faţa mea?

— Ce? Nu. Mă gândeam.

— Glumeşti? Ţi-am schimbat scutecele. Am văzut chestia aia.

— Nu-mi aduc aminte.

— Bine, m-am uitat la maică-ta când îţi schimba scutecele. Iisuse, tu chiar vorbeşti serios.

— Nu pot. Uită-te în altă parte.

Marty îşi lăsă prosopul să cadă pe podea, stând acum, dezbrăcat, cu faţa spre Ted.

— Nu poate fi mai rău ca la mine. Arăt ca o babă cu o vrăbiuţă moartă unde ar trebui să fie scula. *Ecce homo*…

Marty făcu un gest generos spre vintre, amintind de Carol Merrill în *Let's Make a Deal*[7].

— Aş prefera să nu.

— Uită-te, Bartleby[8]! Dezbracă-te cu mine, idiotule!

— Nu.

— Scoate-ţi-l sau ţi-l scot eu.

Marty se repezi la şortul lui Ted. Ted se lăsă pe spate în timp ce-i dădea mâinile deoparte, pierzându-şi echilibrul, alunecând şi căzând lat pe spate pe podeaua umedă.

Marty râse.

— Asta a fost fantastic. Categoric chaplinesc. Keatonesc. Juratul rus acordă nota zece.

Acum, Ted era enervat de-a dreptul.

— Bine, zise el şi se ridică în picioare, smulgându-şi şortul şi coborându-l până la glezne într-o mişcare violentă.

Şi iată-i stând în picioare, tată şi fiu dezbrăcaţi, ca de la bărbat la bărbat, la câţiva metri distanţă unul de celălalt.

Ochii lui Marty coborâră spre bărbăţia lui Ted şi rămaseră acolo. Sondă zona insondabil, înclinând capul într-o parte şi cealaltă, evaluând, aşa cum ai cântări din ochi o piatră preţioasă.

— Fericit? întrebă Ted furios. Şi, ca să se ştie, şi asta se subînţelege, am înotat, să ştii.

Ted se întinse după prosop, dar Marty îl opri.

— Uită-te la mine, Teddy, uită-te la rahatul ăsta.

Marty îşi desfăcu braţele ca să fie inspectat, ca un om care era pe punctul să fie percheziţionat de arme.

— E în regulă, tată, n-am nevoie să…

— Uită-te, Ted, uită-te! Te rog! Am nevoie să te uiţi.

Ted făcu ce-i zisese taică-su. Îl cuprinse cu privirea. Privi ravagiile făcute de timp şi de cancer. Ochii lui găsiră pe pieptul tatălui său cicatricea nouă şi inflamată a unei operaţii recente, lucind umed şi roşiatic. Părea să fie carne vie încă, să mai doară încă, iar Ted tresări, simţind instinctiv durerea în propriul lui piept. Vedea în faţa lui animalul pe moarte care era tatăl lui şi simţi cum i se umplu ochii de lacrimi.

— Al dracu’ clor, zise el.

Marty îşi îndreptă acum braţele deschise spre Ted şi păşi înainte ca să-l îmbrăţişeze. Ted îl prinse şi-l îmbrăţişă şi el. Şi iată-i, tată şi fiu, goi şi uzi, îmbrăţişându-se în măruntaiele unui YM-YWHA[9] din Brooklyn, la sfârşitul verii anului 1978.

Şi Marty plângea. Şopti în urechea lui Ted:

— Ai o pulicică respectabilă acolo, fiule.

Aceste vorbe îi făcură lui Ted mai bine decât şi-ar fi putut imagina şi nu-şi bătu capul să elucideze chiar atunci de ce. În timp ce Marty vorbea, în vestiar intră un alt bătrân, venit de la piscină ca să se îmbrace, şi îi văzu pe cei doi bărbaţi ţinându-se în braţe.

— *Faygeleh*… mormăi în barbă intrusul în timp ce se îndepărta.

Marty şi Ted rămaseră îmbrăţişaţi.

1. Beatrice Taylor, cunoscută drept Mătuşa Bee, este un caracter fictiv jucat de Frances Elizabeth Bavier în serialul de comedie american *The Andy Griffith Show*, difuzat în anii ’60 de CBS.
2. Veşmânt lung şi larg, în culori vii, purtat de femei în Hawaii.
3. Termen idiş folosit pentru desemnarea orăşelelor cu importante comunităţi evreieşti din Europa Centrală şi de Est înaintea celui de-al Doilea Război Mondial.
4. Joseph „Joe“ Weider (1920-2013), culturist canadian, cofondator al Federaţiei Internaţionale de culturism, iniţiator al concursurilor de culturism Mr. Olympia, Ms. Olympia şi Masters

Olympia.

5. Reuben Garrett Lucius „Rube“ Goldberg (1883-1970), autor, caricaturist, inginer şi inventator american, cunoscut pentru o serie de benzi desenate cu dispozitive complicate care realizează sarcini simple în moduri întortocheate.

6. Francois Henri „Jack“ LaLanne (1914-2011), promotor al fitnessului şi alimentaţiei sănătoase în Statele Unite, fondatorul primelor săli de fitness, realizatorul emisiunii de televiziune *The Jack LaLanne Show* (1953-1985).

7. Emisiune-concurs de televiziune, difuzată în Statele Unite începând cu 1963. Carol Merril a fost asistenta prezentatorului emisiunii, Monty Hall.

8. Personajul nuvelei *Bartleby scribul* (1853) de Herman Melville, care refuză să îndeplinească sarcinile ce i se dau, începându-şi frazele cu „aş prefera să nu“.

9. Young Men’s and Young Women’s Hebrew Association – Asociaţia Evreiască a Tineretului (vezi nota 1, p. 17).

32

Omul Doublemint lucește de sudoare și trăiește din te miri ce în Harlemul spaniol. Nu e singur. Lângă el e întinsă Maria. Tocmai a cunoscut o fată pe care o cheamă Maria. Și deodată e vară. Perdelele flutură. Mângâie pădurea de peri fini întunecați de pe brațele ei și de deasupra genunchiului. Nu se mai satură de ea. Mirosul ei, atingerea ei, eul ei. El e un om terminat. Ia o înghițitură lacomă dintr-o cutie de Budweiser și o duce la buzele Mariei. Ea soarbe. Chiar și felul cum soarbe îl excită și-l ține excitat. Maria ia un cub de gheață din răcitorul de lângă pat și i-l pune pe frunte, unde se topește ca și cum ar fi fost pus pe sobă.

— Te iubesc, Maria, spune el. Mă simt ca acasă în trupul tău. *Su casa es mi casa*.[1]

— Nu sună chiar așa de bine pe cât crezi tu, *gringo*.

Dar zâmbește. Se sărută. Limbile li se mișcă una peste cealaltă așa de repede și așa de profund, de parcă ar fi renunțat la cuvinte ca să exprime intensitatea sentimentului lor. Slavă Domnului pentru bariera lingvistică. Sunt prea multe de exprimat și nimic de spus. De acum înainte, gurile lor vor arăta și nu vor mai spune. *Cerveza*[2] n-a fost niciodată mai bună. Femeia n-a avut niciodată gust mai bun. Viața n-a avut niciodată gust mai bun. Îi șoptește la ureche în vreme ce

pătrunde nestingherit în ea. Încep să se miște, aproape unul de celălalt, și fac dragoste pentru a treia sau a patra oară astăzi.

— Nu există nimic în afara camerei ăsteia. Nici lme [sic], nici oameni nici soare nici lună nici timp.

— Mai spune-mi o dată povestea aia, *grigo* [sic].

— Doar tu și cu mine. Rușii au aruncat bomba. Toată lumea a murit și nu mai e nimic. Doar camera asta a supraviețuit. N-am mai rămas decât noi.

— Doar tu și cu mine?

— Doar eu și cu tine, iubito.

1. Casa mea e casa ta (sp.).

2. Bere (sp.).

33

1 septembrie 1978	Victorii	Înfrângeri	PCT	GB
Boston	84	49	.632	–
NYY	77	55	.583	6.5

Pe Ted îl trezi un scâncet. Întâi, crezu că el scânceşte. Se ridică în şezut şi se întrebă de ce ar scânci, dându-şi încet seama că sunetul venea din altă cameră. Se ridică să cerceteze. Marty era adormit pe canapea, culcat pe-o parte, visând ca un câine, gâfâind şi alergând în vis. Nu părea fericit. Ted se aşeză lângă el şi îl scutură cu blândeţe.

— Tată? Tată? Trezeşte-te. Tată?

Zvâcnetele încetară, iar Marty deschise ochii, copilăroşi şi înceţoşaţi ca dintr-o altă lume.

— Ce s-a întâmplat, tată?

— A fost îngrozitor, Teddy, îngrozitor.

— Ce anume?

— Am visat că trebuia să dăm înapoi tot. Trebuia să dăm înapoi în septembrie tot ce avuseserăm în august.

— Ce anume?

— Totul. Ah, totul.

— Ce vrei să spui?

— Sox. Să dăm înapoi primul loc celor de la Yankees. Au renunţat la tot şi eu a trebuit să mor. Billy Martin[1] a venit să-mi ia sufletul ca în *Damn*

Yankees[2].

— Nu-i decât un vis, tată. Sox au, cât, vreo şase puncte avans?

— Şase şi jumătate.

— Eşti în siguranţă. Ai o rezervă.

— Să nu laşi să mi se întâmple asta, Teddy. Nu-i lăsa să ia totul.

— N-o să-i las.

Ted se întinse spre masă, luă flaconul cu pastile pe reţetă şi puse una în gura lui Marty.

— Culcă-te la loc, tată.

Marty era încă somnoros şi vlăguit; acum că luase pastila, aţipea din nou.

— Şi poate să visezi, aici e greul dracu'[3]. Promite-mi că nu mă laşi să mor.

Cum putea să-i promită aşa ceva? Ce era cel mai bine să facă, care era cel mai omenos lucru pe care-l putea face? Ted chiar nu ştia. Îşi dorea să fi fost Mariana aici; ea ar fi avut o părere, ea ar fi ştiut, ea şi-ar fi asumat responsabilitatea. Dead începuseră numărătoarea pentru a începe din nou să cânte „Sugar Magnolia", iar lui Ted îi era greu să se concentreze.

— Ted?

— Promit, tată, promit.

1. Alfred Manuel „Billy" Martin (1928-1989), jucător profesionist de baseball şi antrenor; a fost de cinci ori antrenor principal la New York Yankees, unde şi-a şi început cariera de jucător, în 1950.

2. Musical având la bază romanul *The Year the Yankees Lost the Pennant* de Douglas Wallop, o rescriere modernă a mitului lui Faust, transpusă în anii '50, când New York Yankees dominau baseballul profesionist.

3. Citare uşor modificată a unui vers din celebrul monolog „A fi sau a nu fi" din *Hamlet*, de William Shakespeare (n. red.).

34

În timp ce tatăl lui care visa ca un câine dormea până târziu, Ted se duse singur la panterele cenuşii de la chioşcul lui Benny. Îi venise o idee. Avea o vagă idee de plan. Avea să încerce să-şi ţină promisiunea. Când ieşi din casă, culese de pe jos *New York Times* şi dădu la paginile de sport, să vadă dacă Sox au pierdut. Aşa era. Luă ziarul cu el şi, când ajunse lângă grupul bătrânilor, îl aruncă la gunoi. Şi iată-l pe primul din valul cenuşiu, Tango Sam.

— Ted, arăţi extraordinar, aşa de chipeş, nu te simţi chipeş? Trebuie să te simţi chipeş. Împrumută-mă cu cincizeci de dolari.

Ted văzu creştetul capului lui Benny chiar deasupra teancului de ziare.

— Unde-i Marty?

— Sox au pierdut, zise Ivan.

— QED.

— *Ipse hoc propter hoc*[1].

— *Sine qua non*.

— Nu chiar. E incorect.

— Tu eşti incorect.

— Băieţi! Băieţi, ascultaţi-mă, băieţi, mă gândeam la toată povestea asta cu Sox, cum îl doboară cu totul o înfrângere.

— Asta discutam şi noi.

— Nu-i nici o discuţie.

— Bine, bine, tăie Ted următoarea rundă de pălăvrăgeală. Deci mă gândeam, de ce trebuie să piardă Sox?

— Fin’că sunt groaznici şi sunt din Boston, d’aia.

— Fin’că zic submarin unui sendviş şi zic pileală unui magazin de băuturi.

— Boston nu e un centru.

— Fin’că aşa merge lumea.

— E Calea, Tao.

— Ceea ce *Papa* Hemingway numeşte „un lucru bun“.

— Ce vor zeii.

— Ce vrea Domnul.

— Monoteist nenorocit.

— Politeist nenorocit.

— Nu, eu sunt hindevreu.

— Domnilor, vă rog lăsaţi-mă să vă explic.

Ted sesiză în cele din urmă o rară pauză în transmisie şi se aruncă în ea.

— Benny, ai ceva numere din urmă?

— Am câteva, sigur.

— E pe jumătate d’ăla de adună obsesiv lucruri, aşa-i Benny.

— E o boală.

— O tulburare psihologică.

— S-a întâmplat ceva când îl învăţau la oliţă.

— Dar ce nu s-a întâmplat când îl învăţau la oliţă?

Ted interveni din nou.

— Dacă poţi să găseşti clasamente din zilele când au câştigat Sox sau au pierdut Yankees şi să scoţi de-acolo paginile, paginile duble, din zilele în care Sox chiar pierd, putem să înlocuim articolele alea cu victoriile fictive de mai demult pe care le adunăm acum.

Bătrânii tăcură. O premieră. Tango Sam rupse tăcerea.

— Adică vrei să minţim?

— Păi, nu chiar să minţim. Bine, da, să minţim. O minciună pentru un bine mai mare.

— Am făcut-o o dată ca experiment, dar s-o transformăm în mod de viaţă, în *modus operandi*, e altă poveste.

— Ce-ar face Immanuel Kant?

— Probabil ţi-ar spune să-i sugi *schmeckel*-ul[2] ăla nemţesc al lui.

— N-aş putea. „I Kant, Immanuel“[3], i-aş spune.

— Rollo May[4], totuşi.

— Dar televizorul?

— TV-ul.

— Obiecţia televizorului.

Ted era pregătit pentru obiecţia televizorului.

— Aţi văzut videocasetofoanele alea?

Bătrânii mormăiră cuvinte ca video şi Casio şi RCA[5], nimerind pe-alături circa optzeci la sută din orice chestie tehnologică de după 1950. Ted continuă:

— Le folosesc să înregistreze meciuri, apoi se uită la meciuri cu jucătorii, să vadă dacă găsesc ceva, vreo tendinţă sau altceva. La stadion au vreo cinci videocasetofoane şi am luat unul, mă îndoiesc că o să observe, şi câteva casete pe care să le pot pune când pierde Boston sau câştigă Yankees. Am vreo zece casete cu victorii ale lui Sox de anul ăsta. Câteva de când i-au bătut pe Yankees.

Căzură într-o tăcere nenaturală, mintea-stup zumzăind.

— Ştiu că sună nebuneşte, dar mi se rupe inima să-l văd când pierde Sox.

Ivan vorbi primul:

— Sunt îngrozit de înclinarea ta spre minciună, dar emoţionat de empatia ta.

— Pare sortit eşecului.

— Ca toată administraţia Carter.

— Pesimistule.

— Republicanule.

— Poponarule.

— Ted e la conducere. Ted ţine frâiele.

Stupul rămase iar tăcut. Avea loc un vot tacit. Tango Sam făcu un pas dublu. Schtikker vorbi în numele stupului:

— Tinere Theodore, se pare că ne băgăm ca proverbiala muscă.

1. Citare greşită a expresiei latine *Post hoc ergo propter hoc*, care înseamnă „după aceea, deci din această cauză“ (lat.).
2. Cocoşel (idiș.).
3. Joc de cuvinte: *Kant* şi *can't* (nu pot) se pronunţă la fel în engleză.
4. Joc de cuvinte: „Rollo ar putea“. Referire la Rollo Reece May (1909-1994), psiholog existenţialist american şi autor al cărţii *Dragoste şi voinţă* (1969); este asociat cu psihologia umanistă şi filosofia existenţialistă.
5. Radio Corporation of America.

35

De atunci, Ted se trezea când se crăpa de ziuă în fiecare dimineaţă, ca să intercepteze *Times*. Încercase să anuleze abonamentul, dar, în mod pervers, nenorocitul de ziar continua să lovească pragul uşii în fiecare dimineaţă, chiar mai punctual ca înainte, ca un iubit respins care încearcă să se poarte cât mai frumos. Imediat ce ateriza, Ted îl aducea în casă şi-l ascundea sub pat. Când Marty se trezea în căutare de ştiri, Ted îi spunea că n-a venit şi blestema familia Sulzberger[1] şi pe băiatul care livra ziarele şi, dacă se simţea în stare, şi conspiraţia mondială evreiască. Îi spunea lui Marty că suna în fiecare zi la *Times* ca să se plângă.

— Sunt mândru de tine, zicea Marty. Fă-i cu ou şi cu oţet.

Era bine şi pentru că Sox o lua în jos, iar Yankees îi prindeau din urmă. Nu că Marty ar fi ştiut. Ted şi panterele îl menţineau într-un balonaş de victorii ale celor din Boston. Benny deveni rapid expert la înlocuirea paginilor de sport şi oricum nici vederea lui Marty nu mai era chiar aşa de bună. Funcţiona. Ted mergea până într-acolo încât umbla abătut când voia să-l facă să creadă că Yankees pierduseră. Erau nişte zei care controlau vremea lui Marty.

Avea sub control toată şmecheria, şi uneori Marty ţopăia prin casă. Confirmându-şi povestea, Sox îl ţinea plin de viaţă când „câştigau“. Dar Ted se temea că, din neatenţie, Mariana ar putea aduce veşti în casă, ca o contaminare din lumea exterioară a carantinei ştirilor, aşa că se hotărî să-i facă o vizită la spital. N-o mai văzuse de la dezastrul cu yoga.

La recepţie, află că Mariana era în pauza de prânz, la cantină. Când intră în sala de mese, o reperă în cealaltă parte, îmbrăţişând un bărbat chipeş cam de vârsta lui, în timp ce un bărbat mai în vârstă îi privea. Răspândeau un aer de jale. Era ceva aproape prea intim. Era drăguţ s-o vadă pe Mariana la lucru, s-o vadă consolându-l pe tânăr, ajutându-l să-şi descătuşeze sentimentele. Sau ce-o fi fost. Avea forţa empatiei fără sentimentalisme, decise el pe loc. Şi asta era o forţă considerabilă. Ted se întreba ce durere o adusese într-un astfel de loc, unde putea primi suferinţa unor străini zi după zi după zi. Ce suferinţă proprie putea ea masca cu suferinţa altora? Nu-şi putea închipui. Dar era ceva ascuns aici, ascuns în profunzime, ceva care-l îngrozea şi-l intriga aşa cum n-o făcuse niciodată vreo altă femeie.

Ted o privi în continuare de la distanţă, în timp ce bărbaţii plecară de lângă ea. Mariana îşi răsuci gâtul şi îşi mişcă mâinile, ca şi cum ar fi scuturat apă de pe ele, ca şi cum s-ar fi debarasat de energia negativă, ca şi cum şi-ar fi limpezit palatul suferinţei pentru următorul client. Se aşeză la rând la mâncare, iar Ted se duse timid în spatele ei.

— Pot să-ţi ofer o cupă de Jell-O?

Mariana se întoarse un pic cam repede, ca şi cum ar fi fost smulsă din visare.

— Sau, în spaniolă, presupun că ar fi o cupă de Hell-O, continuă Ted.

Nu. Mergi mai departe.

— Roşu sau verde?

Ted ridică o cupă de Jell-O roşie şi una verde. Mariana arătă spre cea roşie. Ted se transformă în degustător de aspic.

— Excelentă alegere. Cred că roşul o să ţi se pară suplu, dar nu molatic; ferm, dar nu inflexibil; dulce, dar nu greţos, cu note subtile de vopsea roşie numărul doi.

Avansară la coadă. Ted apucă nişte sendvişuri şi cutiuţe cu lapte şi îi spuse casierului:

— Suntem împreună. Ca la o întâlnire.

Mariana se îndepărtă cu tava, în căutarea unui loc.

— Sunt ieftină, zise ea, dar nici chiar aşa de ieftină.

Se aşezară şi despachetară sendvişurile.

— Ce te roade, Aşchiuţă?

— Încetează.

— Ce te roade, Lord?

— Te rog.

— Ted.

— Ai o meserie grea.

— Îmi place meseria mea.

— Îţi *place*? E cuvântul potrivit?

— Ai venit aici să-mi spui că nu vorbesc corect despre meseria mea?

— Bine, nu, îmi pare rău. Deci ştii că Sox au tot pierdut şi Yanks au tot câştigat?

— Dacă spui tu.

Părea obosită, obosită de multă vreme.

— Şi detestam să văd cât de tare îl afecta asta pe tata. Aşa că am falsificat rezultatele pro-Sox şi tu eşti absolut singura altă persoană cu care mai discută şi nu voiam să mă faci din greşeală.

Mariana făcu ochii mari.

— Ce?

Se uită în spate, apoi se întoarse spre Ted.

— Nu vrei să te fac?

Fu rândul lui Ted să facă ochii mari. Se uită în spate şi apoi se întoarse înapoi spre Mariana.

— Ce?

— Din greşeală? Cum aş putea să te fac din greşeală?

Puse întrebarea ca şi cum chiar încerca să găsească o explicaţie pentru problema asta.

— Am zis să mi-o faci. Nu vreau să mi-o faci. Din greşeală.

Buzele Marianei schiţară cel mai vag zâmbet cu putinţă.

— Nu vrei să ţi-o fac?

Ted îşi dădu seama că roşea. Blestemate fie pudicele rădăcini scoţiene din partea maică-sii.

— Nu. Nu vreau să mi-o faci.

— Eşti sigur?

— Deloc. Şi încă o dată subliniez – Freud paranoid.

— *Dios mio*[2], ce mironosiţă eşti, Ted. Suntem doar organe, doar asta suntem, organe şi suflete.

Ted se simţi dezbrăcat, simţi că organele lui nu stăteau chiar la locul lor în clipa aia. Mai puse nişte lapte în jeleu, ca un băieţel de patru ani, şi spuse:

— Eu. Eu. Tu. Rahat. Mă faci să… Mi-e frică să vorbesc.

— Nu cumva tocmai m-ai făcut „spanioloaică“[3]?

— Să vorbesc! „Să vorbesc“, am spus.

Ted ridică privirea, iar Mariana râdea, de el sau cu el, nu ştia şi de fapt nici nu-i prea păsa. O făcuse să râdă. Râdea şi asta era un bine în stare pură.

— Ascultă, Ted, zise ea, moartea nu-i o poveste; nu poate fi înşelată. Moartea e reală. Chiar n-ai cum să-l aperi pe tatăl tău.

— Ştiu, dar nu poţi să intri în joc un pic? Dacă asta-l face să fie fericit în ultimele lui câteva zile, ştii, cât de rău poate fi? M-am gândit că asistenta morţii ar aprecia ideea; e ca şi cum preluăm controlul asupra poveştii şi toate alea.

Maria dădu din cap şi se ridică să plece.

— E tatăl tău, n-ai nevoie de permisiunea mea. Trebuie să fug, pauza s-a terminat.

Ted o privi plecând să se ocupe în continuare de terapia morţii. Expiră adânc, apoi îşi hăpăi jeleul şi se întinse peste masă să-l termine şi pe-al ei, întrebându-se dacă e rău să amesteci roşul cu verde.

1. Familia Ochs-Sulzberger deţine *New York Times* începând din 1896, când ziarul, aflat în pierdere, a fost cumpărat de Adolph Ochs.
2. Dumnezeule! (sp.).
3. Joc de cuvinte bazat pe omofonia dintre *speak* (a vorbi) şi *spic* (termen ofensator pentru hispanici (n. red.).

36

9 septembrie 1978	Victorii	Înfrângeri	PCT	GB
Boston	86	55	.610	–
NYY	85	56	.603	1.0

Din nefericire, Marty era ferm hotărât să se uite la televizor la meciul Sox-Yankees de azi. Ted îşi făcea griji că n-ar putea să controleze o situaţie în timp real. Cam cu o oră înainte de meci, îl scoase pe Marty la plimbare, sperând să-l distragă suficient ca să piardă meciul cu totul, dar Marty se tot uita la ceas. Reuşi să-l lase o vreme cu panterele cenuşii, ceea ce-i asigură suficient timp să pregătească videocasetofonul, despre care îi spusese lui Marty că e o antenă modernă, şi să-şi pună în ordine casetele dacă era nevoie de ele. Erau vreo zece casete, toate etichetate cu detalii utile: „Carlton Fisk acasă vs. Yankees“, „Lovitura de victorie a lui George Scott vs. Yankees“, „Eckersley elimină trei vs. Yankees“.

Când Tango Sam şi Schtikker îl conduseră acasă pe Marty, Ted era cât de pregătit putea fi. Meciul trecuse deja de jumătate, iar Yankees conduceau. Ted avusese timp să găsească secvenţele care s-ar fi putut potrivi şi care puteau ţine loc de realitate. Sox jucau acasă, aşa că trebuiau să poarte echipamentul cu alb, dar Ted avea secvenţe şi de acasă, şi din deplasare (echipament cu roşu). Era important pentru continuitate, dacă ar fi fost nevoie să facă o schimbare, dar trebuia să se descurce din mers şi să spere că Marty n-o să bage de seamă. Pentru orice eventualitate, Ted reglase

culorile la televizor şi făcuse tot spectrul să arate un fel de verde. Întârzierea lui Marty îi lăsase suficient timp să discute şi cu câţiva oameni de bază din cartier – băiatul care livra ziarele cu braţul lui puternic şi nestăpânit, dar şi câţiva vecini pe alese – şi să le spună ce puneau la cale el şi moşii şi de ce. Aceşti oameni puteau fi convocaţi oricând, ca să asigure ambianţa farsei. Parcă regiza o piesă de teatru în cartier, doar că nu exista nici un scenariu, iar spectacolul putea începe la orice oră, în orice zi.

Când ajunse Marty, era 5-3 pentru Yanks, în prima jumătate a reprizei a opta. Ted opri televizorul când auzi închizându-se uşa. Marty iscodi cu privirea camera cu televizorul.

— Scorul?

— Ce scor? replică Ted nevinovat.

— Meciul, fir-ar să fie!

— A, e meci?

— Teddy, nenorocitule, dă-mi telecomanda.

— Foloseşte-ţi scula, domnule Holmes.

Marty îşi târşâi picioarele până la televizor şi-i dădu drumul. Vocea lui Phil Rizzuto umplu camera. Scooter îi tot dădea înainte cu nişte paste pe care le mâncase zilele trecute. Dacă închideai ochii, habar n-aveai că urmăreai transmisia unui meci de baseball. Suna mai mult ca Julia Child[1].

— Fir-ar să fie, Rizzutto, care-i nenorocitul de scor? Tipul ăsta e fenomenal. Parcă e handicapat.

— Un idiot savant. Îl iubesc.

— Şi eu îl iubesc, dar…

Până la urmă, Rizzuto zise:

— Şi iată Bombardierele din Bronx, conducând cu 5-3 în prima parte a reprizei a opta. Un meci mare azi, White, aici, pe Fenway.

— La dracu’!

— Hei, tată, cum era Eddie Bernays?

— Un omuleţ genial, lingău şi inuman.

— Deci… îţi plăcea?

— Nu-l ştiam foarte bine, mai degrabă ştiam despre el. Cine urmează? Reggie? De ce arată antena asta nouă tot timpul ora doişpe?

— L-ai cunoscut pe Ernest Dichter? Institutul pentru Cercetare Motivaţională? Ce dracu’ era asta?

— Dichter era alt geniu păcătos. Ăştia doi l-au adus pe Freud în comerţul american. Li se zicea „băieţii profunzi“. Erau ca nişte guru pentru noi toţi. Dacă am reuşit să vedem aşa de departe, a fost pentru că stăteam pe umerii austriecilor.

— Şi Dichter chiar a zis „Vom trece de la o ţară bazată pe nevoi la o ţară bazată pe dorinţe“?

— Cam aşa ceva. Acum chiar cred că sunt aproape mort.

— De ce spui asta?

— Fin’că eşti interesat de mine.

Reggie Jackson trimise o minge înaltă, care coborî în afara terenului.

— Reggie e blocat pe Eckersley, e dezorientat cu totul. Scoate-l pe Eckersley. Scoate-l.

— Am citit despre cum Freud şi-a pierdut toţi banii în depresiunea economică dintre războaiele mondiale şi i-a cerut un împrumut nepotului lui bogat din America, Eddie. Bernays a încercat să-l convingă pe Unchiul Siggy să publice o rubrică de iniţiere în psihoterapie în *Cosmopolitan*, dar Freud ura America şi a zis „pe dracu’“, în germană. Poţi să ţi-l imaginezi pe Freud ţinând o rubrică de genul „Dragă redacţie“ în *Cosmo*? Dragă Siggy. „Bănuiesc că suferi de un complex safic-oedipian sau de complexul Electra şi îţi sugerez să-ţi ucizi tatăl şi să faci o călătorie cu mama ta în insula

Lesbos. Principiul plăcerii de primăvară recomandă să porţi escarpeni negri în timpul ăsta. E la modă negrul, nu se mai poartă roşu. Următorul!“

— Nostim. Aşa a zis? Freud a spus „pe dracu’“? Citat exact?

— Mai degrabă o parafrază.

— Cine eşti tu, Ralph Edwards? De ce dracu’ eşti aşa de vorbăreţ? Ce-i asta, *This Is Your Life*[2]?

Ted spera că încercarea lui de apropiere îl va scoate pe Marty din casă şi-l va goni departe de meci. „Dacă aş putea s-o aduc înapoi din morţi pe biata maică-mea şi s-o aşez pe canapea, Marty ar zbura din casă într-o clipită“, se gândi el.

— Vreau să ştiu mai multe despre tine, tată. Mă interesează de unde vin.

— Dintr-odată.

— Mai bine mai târziu decât niciodată.

— Am păstrat jurnalele din vremea aia. O să dezgrop unul din ele pentru tine, bine? La dracu’! Nu mai suport! Parcă-mi ţopăie Yogi Berra pe piept. Mă lepăd de Dumnezeu pentru cancerul ăsta.

— Trebuie să crezi în Dumnezeu înainte să te lepezi de el.

— Aşa zici tu.

— Nu Dumnezeu a fumat toate ţigările alea.

— El a făcut tutunul!

— Bună asta. Tot El a făcut şi liberul-arbitru.

— Liberul-arbitru? Nu există liber-arbitru. Liberul-arbitru a fost distrus de oameni ca mine şi ca Bernays. Distrus chiar când era proslăvit drept visul american şi vândut înapoi publicului împreună cu Chevroleturi. Treci şi citeşte-ţi „Marele inchizitor“. Dostoievski ştia despre ce rahat scrie. Oamenii sunt îngroziţi de libertate. Oamenii ca mine i-au scăpat de povara asta îngrozitoare. Contra unui comision, v-am spus cine să fiţi, spunându-vă ce să cumpăraţi.

— Te simţi vinovat din cauza asta?

— Nu m-ai întrebat dacă mă simt vinovat din cauza asta când te ţineam la Columbia.

— Asta-i bună.

— Nu mai suport. Nu pot să mă mai uit.

Marty se ridică în şezut.

— O să fiu la baie şi o să las să curgă apa. Strigă-mă doar dacă se întâmplă ceva bun, bine?

— Un plan beton, bătrâne.

— Eşti fumat?

— De fapt, nu, dar e o idee excelentă. Du-te de-aici, du-te să nu stai să fumezi pasiv de la mine.

Imediat ce auzi trântindu-se uşa de la baie şi robinetele deschise pentru a înăbuşi sunetul meciului, Ted sări în picioare şi scoase din teanc o casetă „George Scott câştigă meciul cu o cursă completă prin 3 baze“, pe care o strecură în video. Marty tot trăgea apa la toaletă, ca să facă şi mai multă gălăgie. Ted îi luă locul lui Rizzuto. Restul meciului avea să fie însoţit până la capăt de comentariul lui Ted.

Pe ecran, George Scott veni la bătaie, iar Ted făcu o pauză.

— Fir-ar să fie! Fir-ar să fie!

Marty auzi tonul lui Ted şi se opri o clipă din tras apa.

— Ce? Ce? zbieră el prin uşa băii.

— Îşi revin!

— Cine?

— Boston.

— Aiurea.

— Nu-i aiurea, vino să vezi.

Marty se strecură înapoi precaut, aproape temându-se să se uite la televizor. Rămase la distanţă sigură, cât de departe de ecran putea, dar în aceeaşi cameră cu televizorul. Ted porni videocasetofonul pe furiş şi se plânse:

— Îşi revin.

— Aiurea.

— Două aruncări, două eliminări. Prima şi a doua, unul afară, sfârşitul reprizei a noua, urmează George Scott.

— Ăsta pare echipamentul pentru meci în deplasare.

— Cum îţi dai seama, că e totul verde?

— Deci ar trebui să fie acasă, sunt pe Fenway.

— Nu ştiu, poate că sunt la stadion aici.

— Ah.

— A intrat Gossage.

— Îl văd pe Goose. Dacă sunt la stadion, tu de ce eşti aici?

— Mi-am luat o zi liberă să stau cu tata.

— Cred că sunt obosit. Totul pare verde.

— Cred că medicamentele alea te deranjează la cap. Îţi zic eu, frate, drogurile legale îţi fac rău. Există un motiv pentru care se dau cu reţetă, să ştii.

— Poate.

Ca la comandă, George Scott lovi mingea şi trimise o pasă lungă spre zidul din dreapta. Ted simulă groaza.

— La dracu’! Nu!

— Ce? Hai, hai, ieşi, ieşi!

Şi mingea ieşi de pe teren, se duse, ce surpriză.

— Da!

Ted închise televizorul şi zise:

— Fir-ar!

— De ce l-ai închis?

— S-a terminat. Şase-cinci pentru Boston.

— Dar, dar voiam să jubilez.

— Nu fi un învingător urâcios.

Marty făcu o tură victorioasă prin cameră, iar în obraji îi reveni culoarea.

— Cancer de plămâni? Care cancer de plămâni? George Scott e doctorul meu! Du-te naibii, Teddy, ticălos de primă mână ce eşti, iubitor de Yankees!

Ted îl privi pe tatăl său care prinsese iar puteri dând ocol camerei, blestemând lumea. Marty nu putea fi mai fericit. Şi nici Ted.

1. Julia Carolyn Child (1912-2004), bucătar, autor de cărţi de bucate şi gazdă a unei cunoscute emisiuni culinare de televiziune.
2. Serial documentar de tip *reality-show* american, realizat iniţial de Ralph Edwards. În emisiune, gazda îşi surprindea invitaţii şi apoi îi făcea să povestească, în faţa publicului, momentele importante din viaţa lor.

37

Tânărul tată nu mai e aşa de tânăr. Fiul lui a supravieţuit şi are vreo 10 ani. Fir-ar să fie, nu e sigur dacă fi-su are zece sau unsprezece ani. O s-ajung în iad pentru lucruri de felul ăsta, se gândeşte el. Încearcă să se uite la meci. Nevastă-sa îl urăşte. Îşi dă seama. Şi o şi merită. N-o mai iubeşte. Când se detaşase de fiul lui, se detaşase de tot. Până la ea. Cealaltă femeie. Dar nu poate fi cu ea. Nu e corect. Pur şi simplu nu se face. Aşa că se ocupă cu asta. Dă drumul la meci, ceea ce pentru nevastă-sa şi băiat înseamnă că nu trebuie deranjat şi, în tăcerea aceea, călătoreşte în mintea lui, tot mai adânc. Acolo unde îl aşteaptă ea, unde se află ea. Şi, împreună în acel spaţiu, vor face dragoste şi vor clădi o casă şi vor avea alţi copii. Şi acei copii vor creşte după legile fanteziei şi imaginaţiei lui. Dar ea nu va îmbătrâni niciodată. Cum poate rămâne veşnic tânără şi frumoasă? De ce nu? Era lumea lui, fără sfârşit şi neatinsă. Îi trebuia ceva timp şi tihnă şi linişte ca să ajungă până acolo, dar ajungea, şi de fiecare dată lumea era mai concretă. Îşi proiecta lumea pe ecranul televizorului ca un mic zeu. Nu se uita la baseball, se uita la el însuşi. La început noua lume fusese transparentă, ca o foiţă de hârtie, dar acum căpătase mai multă greutate, mai multă substanţă, profunzime. Putea vedea un orizont. Putea atinge lucrurile. O putea atinge pe ea.

Iat-o. Păşeşte spre ea. Nevastă-sa trânteşte o uşă, simte o altă femeie. Soţia lui sparge o farfurie, băiatul spune o prostie – toate astea sunt îndemnuri să plece, notificări de evacuare, şi o să ţină seama de ele fără tragere de inimă, un cap de familie veşnic irascibil. Merge ţinându-se de

mână cu ea pe o plajă virgină caraibiană. Un pescăruş se uită la el şi spune: „Tată?“. E fiul lui. Este din nou fiul lui, prin intermediar, folosind pescăruşul ca purtător de cuvânt, cum se joacă de obicei copiii cu marionete, lăsând să-i cadă un găinaţ pe umăr. „Tată? Tată?“ N-avea cum să nege infiltrarea. Infiltrării i se mai spune şi echilibru mintal. Până la urmă, era şi o datorie să acorde atenţie chemării acestei lumi. Avea să părăsească lumea din mintea lui şi să revină în cea reală. Dar îi pusese o bază solidă, în repetate rânduri. Şi lumea asta a lui era reală şi nu pleca nicăieri. El nu putea rămâne. Nu putea trăi în ea, dar se putea afla acolo oricând, pentru că era a lui. Avea să fie singur într-o lume, ca să nu fie singur în alta. Era a lui şi a ei. Era a lui.

38

9 septembrie 1978	Victorii	Înfrângeri	PCT	GB
NYY	90	57	.612	–
Boston	87	61	.588	3.5

Sox jucaseră ca naiba şi Yanks îşi luară zborul, dar nu şi în Brooklyn; în Brooklyn, Sox rămăseseră în ascensiune. Ted îşi luase obiceiul să-şi bea cafeaua şi să-şi fumeze iarba de dimineaţă pe treptele din faţă, în semiîntunericul dinaintea zorilor. Era acolo când venea în zbor ziarul. Îl arunca sau îl ascundea sub pat şi apoi se culca şi mai dormea câteva ore, stimularea cofeinei luptându-se în creierul lui obosit cu efectul calmant al ierbii.

Câteva ore mai târziu, Ted se „trezea“ deodată cu Marty. Îl ajuta pe Marty să se îmbrace cu ţinuta lui de fan Red Sox.

— Nu te simţi puţin idiot, om în toată firea să porţi hainele unei echipe sportive, ca un copilaş?

— Nu, zicea Marty. Îmi place. Mă defineşte. E ca penajul unei păsări.

Apoi mergeau până la chioşcul lui Benny. Azi, după falsa victorie a celor de la Sox, fără scaun cu rotile şi fără baston. Marty avea pasul energic. Deriva lui Sox se încheiase, şi la fel se întâmplase şi cu Marty.

Panterele cenuşii fuseseră probabil o idee prea zeloase cu pregătirile pentru această şaradă. Pe de altă parte, nici n-aveau nimic altceva de făcut,

absolut nimic. Primul indiciu în acest sens fu apariţia băiatului care livra ziarul grăbind spre ei pe bicicletă şi ţipând:

— Fir-ar, fir-ar, fir-ar muişti bulangii nenorociţi scârbe pupătură franţuzească ţâţoşi curve de Yankees!

— Îmi place puştiul, zise Marty şi apoi i se adresă puştiului: Care-i problema, zgâmboi?

— Au câştigat Sox? întrebă Ted nesigur, ca să pregătească intrarea băiatului.

Copilul primise în mod vădit mână liberă de la pantere să execute nişte înjurături experimentale în rol. Era destul de natural. Suna bine, real.

— Sox au câştigat! Fiiiiiiiiir-arrr…. şi dispăru, „fir-ar“-ul urmându-l ca un reziduu sonic.

Ted îl văzu pe Schtikker la vreo douăzeci de metri mai încolo, gesticulând către băiat, s-o lase un pic mai moale. Copilul exagera cu siguranţă, dar într-un mod plăcut, semănând puţin cu un Don Knotts[1] puţin abătut.

Şi iată alt tip suspect, în costum, îndreptându-se în linie mult prea dreaptă spre Ted şi Marty.

— La naiba cu Şosetele Roşii din Boston! declamă el, cu o dicţie de secolul al XIX-lea, în timp ce trecea pe lângă ei.

Trebuia să-i fi dat tipului nişte indicaţii scrise, se gândi Ted, şi să-i fi adus în zilele noastre nenorocitul de scenariu. În timp ce se apropiau de chioşc şi de bărbaţii adunaţi acolo, Betty se aplecă pe fereastră ca la un semn şi, pentru prima oară în viaţă, vocea îi sună ca de lemn, nesinceră şi cu totul ciudată.

— S-au încheiat şaizeci de ani de aşteptare, Marty.

Privi în jos la ceva; se uita oare la o bucată de hârtie, un text? Iisuse Christoase!

— Aş aştepta încă şaizeci de ani pentru tine, scumpă Betty, îi strigă Marty.

Betty se uită la pantere şi ridică mâinile, ca şi cum ar fi întrebat „şi acum ce urmează?“. În mod clar, nu era pregătită să improvizeze. Păru să intre în panică, şi strigă:

— Hai Sox! Blestemul lui Babe! Fir-ar să fie Yankees! Bambino! Yazzz-ce-ze-stremski! ca o înşiruire completă a celor mai mari hituri ale clişeelor din baseball şi apoi trânti fereastra. Panterele râdeau în timp ce veneau să-l întâmpine pe Marty. De câte ori Marty era întors cu spatele la vreunul dintre ei, Ted era ţinta câte unui semn exagerat din ochi sau cu mâna că totul e în regulă.

— Ivan, vino încoace să-ţi verific vârsta.

— Şi eu, care credeam că n-o să mă mai inviţi niciodată, zise Ivan.

Benny, sau mai degrabă o mână cu vocea lui Benny, se ridică peste tejgheaua chioşcului.

— Uite-ţi ziarul, Marty. Ziarul tău special. Special pentru tine.

— Ce-i aici, teatrul evreiesc? întrebă Teddy, cu bătaie doar spre pantere.

— L-am luat, Benny. Mulţumesc.

Ted luă ziarul, împiedicându-l pe Benny să mai dea şi alte dovezi de proastă actorie.

Tango Sam îl luă de mână pe Marty de parcă ar fi vrut să danseze, iar Marty păru că avea să-i accepte invitaţia.

— Marty, zise Tango Sam, director de succes în publicitate şi îndelung-suferind fan al echipei Sox, arăţi nemaipomenit, împrumută-mă şi pe mine cu cincizeci de dolari.

Avea să fie o zi bună.

1. Jesse Donald „Don“ Knotts (1924-2006), actor american de comedie, cunoscut în special pentru rolul Barney Fife din *The Andy Griffith Show*, serial de comedie difuzat în anii ’60, pentru care a câştigat cinci premii Emmy.

39

Înlăuntrul lui Ted se schimba ceva. Nu ştia ce era, dar simţea că e bine. Era o senzaţie bizară pentru el, pentru că de obicei nu ştia ce era, dar simţea că e rău. Citise undeva că, odată la vreo şase ani, celulele organismului mor cu totul şi renasc sau aşa ceva, sunt repornite precum kilometrajul la maşină. Însemnând că la fiecare vreo şase ani eşti efectiv un om nou. Fiecare bucăţică din tine, bună sau rea, din cap până în picioare, nu mai e cum a fost. Ted se întreba dacă şi sufletul năpârleşte, ca un înger-şarpe. Pentru că aşa se simţea, ca şi cum sufletul îşi lepăda pielea.

Într-o dimineaţă, după vreo săptămână, Ted dormi până mai târziu şi sări din pat când se trezi. Era trecut de ora 9. Rahat. Alergă afară să scape de ziar. Îl culese şi-l ţinea deasupra capului ca să-l arunce, când auzi:

— Ted, ce faci acolo?

Marty era la fereastră, uitându-se în jos la el. Ted fusese dat de gol.

— Încerc să descopăr cine-ţi fură ziarul.

— Cine e?

— Păi, încă n-am aflat cine e.

— Dar l-ai luat azi?

Ted se uită la ziarul din mâna lui.

— Da, l-am luat azi.

Şi chiar atunci apăru, zburând pe bicicleta lui, băiatul Don Knotts, cel care şarja şi înjura excesiv:

— Sfârc-ţâţică-floci-fuuuuuuuuuut…

Ceea ce pentru Marty nu putea însemna decât un singur lucru: Sox câştigaseră din nou. Suficient de distras şi fericit, Marty ridică pumnul a veselie şi dispăru de la fereastră.

Ted se repezi până la chioşc, să-i informeze pe băieţi. Yankees se întorseseră în oraş, aşa că Ted trebuia să se ducă la muncă şi nu mai putea să manevreze rezultatul cu videocasetofonul. Aşa că hotărî să încerce o anulare a meciului din cauza condiţiilor meteo. Panterele erau pregătite să se urce cu furtunuri pe acoperişul lui Marty şi să încerce să creeze o ploaie torenţială suficient de realistă ca să-l convingă pe Marty că meciul avea să fie anulat. Apoi Ted urma să sune de la stadion, să confirme anularea, să spună că trebuia să se ducă la o şedinţă, apoi să gonească acasă cu Corolla imediat după ce se termina meciul. Dacă Sox câştigau, atunci urma să spună că meciul fusese amânat mai mult, dar că se jucase până la urmă, iar Sox reuşiseră. Oricum, merita încercat, iar panterele erau de acord. Mulţumit că aveau un fel de plan, Ted se repezi înapoi acasă.

— Unde dracu’ ai fost?

— Şi o bună dimineaţa şi domniei voastre, domnule.

Odată intrat în casă, îi fu mai greu să-l ţină pe Marty departe de ziar. Ted îl păstră prefăcându-se că-l citeşte în timp ce pregătea micul dejun. Marty îl privea nerăbdător.

— Pot să văd şi eu acum?

— Ce să vezi?

— Pentru numele lui Dumnezeu, Ted, ziarul, pot să-l văd şi eu?

— A, ziarul. Uite-l, îl vezi?

Ridică ziarul ca să-l poată vedea Marty.

— De văzut, vezi cu ochii, nu cu mâinile.

— Haha, ce să zic.

Ted îi dădu ziarul lui Marty.

— Vrei cafea?

— Sigur.

În timp ce Marty deschidea ziarul, Ted aprinse un chibrit ca să dea drumul la aragaz, dar îl ţinu special lângă partea de jos a ziarului. Marty nu-şi dădu seama că hârtia subţire luase foc până nu arse până aproape de mâna lui. Aruncă pe jos obiectul în flăcări.

— Ho, ai grijă, Ted!

— Iisuse!

Ted sări cu picioarele pe ziar de parcă ar fi strivit strugurii pentru vin şi apucă un pahar cu apă ca să stingă focul. După ce-l călcă în picioare şi-l înmuie, era o mizerie de nerecunoscut şi de necitit. Ridică de pe jos cocoloşul cenuşiu-maroniu din care picura apă şi i-l întinse lui taică-su. Marty nu mai voia să-l atingă.

— Ce dracu’ e cu tine?

— Îmi pare rău, tată.

Ted ieşi din bucătărie. Se întoarse cu două mănuşi de baseball şi o minge de softball.

— Uite ce am eu aici.

— Şi?

— Hai să mergem în Central Park şi să ne uităm la nişte softball. Cum jucai tu pe vremuri.

— Nu.

— Aşa-mi răspunzi?

— Nu. Răspund nu, la dracu’!

— Am invitat-o pe Mariana.

— Dă-mi mănuşa.

40

Ted îl urcă pe Marty în Corolla pentru drumul până în Manhattan, Central Park. Trebuia s-o ia întâi pe Mariana din Harlemul Spaniol.

— Simţi mirosul? zise Marty, trăgând aer în plămânii lui distruşi în timp ce goneau de-a lungul lui Eighth Avenue. Fasole, cafea, *plátanos*[1], muzică, păsărică…

Ted era uşor îngrozit de listă.

— Simţi mirosul muzicii?

— Câteodată da, câteodată simt mirosul muzicii şi aud păsărica.

— Da? Şi cum sună păsărica?

— Nu ştii, nu-i aşa?

— Nu, nu ştiu.

— Păsărica sună ca muzica.

— Mă scârbeşti.

— Nu-mi pasă. Ar trebui să ne mutăm aici, Teddy.

— Sigur. O să mă ocup.

— E mai aproape de serviciul tău.

— Da, asta aşa e.

Ted o văzu pe Mariana la colţ, făcându-le semn să oprească.

Marty zâmbi.

— Nu ştiu despre tine, prietene, dar eu aud un anume fel de muzică.

— Eşti insuportabil.

Trase maşina lângă ea.

— Caleaşca dumneavoastră.

Mariana se urcă. La primul stop, Ted dădu drumul la casetofon. Îi lipsiseră Dead şi era o idee bună ca să blocheze orice ştire întâmplătoare care ar fi putut pătrunde în bula lor de informaţii închisă ermetic. Se întoarse spre Mariana, care stătea în spate, şi spuse:

— Ăştia sunt Grateful Dead… trupa… tatuajul tău. E un cântec care se cheamă „Box of Rain“[2], unul dintre preferatele mele din toate timpurile.

Voia să-i pună muzică toată ziua, cum fac elevii de liceu când încep să se cunoască unul pe altul, încercând să-şi arate penajul interior prin lucrurile care le plac.

— Ai ceva trupe mari pe-acolo? îl întrerupse Marty. Benny Goodman, Artie Shaw?

— Îmi place asta, zise Mariana. Îmi plac Grateful Dead. O „cutie de ploaie“ e o idee drăguţă. Îmi place.

Ted se uită la taică-su, ca să-şi savureze mica victorie.

— Sună a muzică pentru drogaţi. A *narcocorrido*[3] hippy, zise Marty.

— Exact, spuse Ted şi începu să fredoneze şi îşi dădea seama, sperând că nu-şi imaginează doar, că Mariana asculta, pentru că de fapt ei îi cânta.

Fu în culmea fericirii să-i întâlnească privirea în oglinda retrovizoare în timp ce cânta:

— E doar o cutie de ploaie, nu ştiu cine a pus-o aici. Crezi, dacă de asta ai nevoie, sau las-o, de-ndrăzneşti să n-o ridici. Dar este doar cutia de ploaie sau pentru părul tău sunt panglici, aşa mult timp să fii plecat, şi aşa puţin să fii aici.

Parcară şi intrară în parc pe Eighty-sixth Street, în partea dinspre Central Park West, îndreptându-se în diagonală spre terenurile de joc. În timp ce mergeau, Ted aruncă în aer o minge, un Clincher[4], cu toată nonşalanţa de care era în stare.

— Vreau să mă înveţi să arunc o minge. Nu m-ai învăţat niciodată.

— Nu.

— Haide, arunc arahide ca un profesionist. Îmi câştig pâinea cu braţul. Cred că mă pot descurca şi cu un pic de softball.

— Nu. O să te faci de râs. Tu arunci ca un paralitic, iar mie s-ar putea să-mi cadă mâna din nenorocita de încheietură.

— Atunci o să aruncăm de la unul la altul.

Pentru Mariana, adăugă:

— Haide, doar eşti zeu până în octombrie.

Pe toate cele opt terenuri se jucau meciuri, aşa că se aşezară toţi trei pe iarbă la intersecţia ca o diagramă venită dintre terenurile din estul parcului şi cele din vest, care reprezenta terenul exterior comun pentru toate. Teoretic, se aflau pe terenurile de joc, iar jucătorii centrali din trei meciuri diferite formau vârfurile unui triunghi în jurul lor, dar ăsta era New Yorkul, nimeni nu stăpânea parcul, nici chiar cu permis. Câţiva copii de liceu se jucau cu nişte *frisbee* şi *hacky sacks* alături.

— Ştii cum îi ziceam parcului? întrebă Marty. Curtea puşcăriei. Parcă tot oraşul ăsta aglomerat e un arest, şi deţinuţii au voie să iasă câteva ore pe zi şi să ia o gură de aer curat înainte să se întoarcă în celule.

— Mda, nu ştiu, se împotrivi Mariana, îmi place parcul. Fără parc, cred că ne-am omorî unii pe alţii.

Marty vorbea despre aruncări şi lovituri ca un observator expert, arătând spre unul dintre jucătorii la aruncare.

— Uită-te la ăsta, vezi, când aruncă mingea cu efect, o prinde mai bine în mănuşă, se dă de gol de fiecare dată, ca un tic care te trădează la poker. Uitaţi-vă şi voi.

Se uitară. Aruncătorul privi spre cel aflat la primire, aşteptând un semn, şi îşi vârî mâna în mănuşă, întorcând mingea în afara câmpului vizual.

— O mişcă, zise Mariana.

— Minge cu efect, zise Marty şi, destul de previzibil, următoarea aruncare fu cu efect. Softballul ăsta e o artă muribundă. Când eram eu copil, era la fel de popular ca baseballul, acum îl joacă mai mult graşii, iar jocul şi cu femei, şi cu bărbaţi e o aiureală. Deşi cred că lesbienele ar trebui să fie cele mai bune jucătoare în momentul de faţă.

Ted îl privi cu coada ochiului, încercând să-şi dea seama dacă glumea, şi dacă ar fi trebuit să intre şi el în joc, şi ce credea Mariana. Mariana ştia că nu glumeşte decât pe jumătate.

— Mda, marele sport pentru lesbi, zise ea.

Ted sări în picioare.

— Hai, tată, să aruncăm nişte mingi.

Îl ajută pe Marty, care era înţepenit, să se ridice în picioare.

— Bine, mormăi Marty, să prindem nişte mingi. Nu se spune „să arunci mingi“, se spune „să prinzi mingea“.

— Bine, atunci să prindem nişte mingi.

Marty se strâmbă şi aruncă mingea spre Ted.

— Au! zise el.

Ted recuperă mingea şi o aruncă înapoi. Destul de previzibil, era puţin ţeapăn şi greoi, se mişca oarecum sacadat, ca o jucărie cu cheiţă, dar avea suficientă precizie ca să arunce înapoi spre Marty.

— Arunc-o şi tu ca pe o minge, uite-aşa, nu ca pe o pungă cu arahide.

Marty i-o aruncă înapoi într-o mişcare neîntreruptă. Ted prinse mingea în mănuşă cu mâna fără mănuşă, aşa cum fac băieţeii de cinci ani când încep să înveţe să prindă. În nici un caz ca o lesbiană calmă.

— Nu-i grozav? zise el. O să încep acum cu pase lungi.

Ted se răsuci să arunce cu forţă. Cum era foarte încordat şi strângea foarte tare mingea, aruncă mult prea târziu şi ţinti mingea direct spre propriile picioare.

— Fir-ar al naibii! Mi-a venit soarele în ochi.

Era o imposibilitate fizică.

Marty ar fi vrut să se termine totul cât mai repede.

— Nu mai sugruma mingea. Vrei să înveţi să arunci? Uite. Încearcă aşa.

Descrise mişcarea pe sub mână a unui aruncător de softball şi trimise mingea înapoi spre Ted, care o lovi cu tibia.

— La dracu! Punct! strigă Ted. Încă îţi mai iese, bătrâne, încă îţi mai iese.

— Nu-mi iese nimic, zise Marty.

Ted încercă mişcarea pe sub mână, dar mingea abia se ridică de la pământ, rostogolindu-se şi sărind înapoi spre Marty.

— Arătăm ca nişte copii distrofici. Fă cum fac şi eu.

Îi arătă lui Ted mişcarea corectă, dansul acela scurt.

— Foloseşte-ţi şoldurile.

Ted încercă să imite mişcarea lui taică-su, dar arăta groaznic: ce ar fi trebuit să se ducă spre dreapta se ducea spre stânga şi ce ar fi trebuit să meargă spre stânga o lua spre dreapta. Dar Ted credea că totul e grozav. Se uită spre Mariana şi zâmbi.

— Iisuse! mormăi Marty.

Apoi, mai tare, zise:

— Mda, aşa, aproape exact aşa.

Marty îi aruncă mingea înapoi lui Ted, care nu reuşi s-o prindă cu mănuşa şi o primi în piept.

Mariana îi sări în ajutor.

— Soarele ăsta nenorocit.

— Aha, zise Ted.

Ted îşi exersă noua mişcare de câteva ori, începând să dea din cap ca şi cum ar fi zis „mda, am prins-o“, apoi aruncă necontrolat, pieziş, direct spre

faţa Marianei. Cu reflexele legendarului portar de la Rangers, Eddie Giacomin, Mariana întinse o mână şi o prinse fără probleme. Marty era impresionat.

— Frumoasă prindere, Mariana.

Ted îl susţinu.

— Da, al naibii ce-ai înhăţat-o.

Ce? Nu, te rog, nu, n-a zis aşa ceva, nu? Nu din nou? Ba da. O auzi răsunând în aer, acoperind cântecul păsărilor. În cap i se înghesuiau gânduri, toate întrecându-se să-i ajungă pe limbă, dar, dintr-un motiv oarecare, cel mai departe şi cel mai repede ajunse un fragment din Robert Frost, care descria efectul pe care l-a avut asupra lui Adam, încă ud cu roua Creaţiei, glasul Evei nou-create, un „răsunet, o modulare de înţeles fără cuvinte“, efectul ei asupra vocii pământului – „Nicicând al păsărilor cânt nu va mai fi la fel. / Şi pentru-a face asta păsărilor ea venise“[5]. Nicicând al păsărilor cânt nu va mai fi la fel. Al naibii de adevărat, Bobby F. Despre ce era vorba acum? A, da…

— Nu. Nu înhăţat. Nu. Niciodată înhăţat.

— Nu ţi-a plăcut cum am înhăţat? întrebă Mariana.

— Doctorul Freud este solicitat, zise Marty.

— Nu, da, nu, nu ştiu, e un omofon… Haide… Sunt sigur că… tehnic, ai înhăţat-o, adică…

— Nu mai spune „înhăţat“. Nu mai spune nimic, propuse Marty, ah, aşa de util.

— Bine, voiam doar să zic. Din nou, Freud paranoid. Aruncă-mi mingea. Nu mi s-a încălzit încă bine aripa. Poţi să arunci până la mine? Stai să mă apropii…

În timp ce Ted se îndrepta spre ea, Mariana ridică mingea cu o răsucire abia simţită, ca un jucător la prindere care aruncă unui alergător la a doua

bază, şi trase cu putere în linie perfect dreaptă, din spatele urechii ei până la urechea lui Ted. Ted nu putu nici măcar să se dea înapoi, nici măcar nu mişcă mâinile, până când mingea nu-i ricoşase deja din tărtăcuţă, cu un zgomot de nucă de cocos seacă. Ted se uită la Marty, care râdea acum.

Cu o reacţie întârziată, ochii lui Ted clipiră, iar el căzu cu nasul în iarbă. Fără cunoştinţă. Şi pentru-a face asta păsărilor ea venise.

1. Banane (sp.).
2. „Box of rain“ (Cutia cu ploaie), cântec al trupei Grateful Dead, de pe albumul *American Beauty* (1970).
3. Balade mexicane despre traficanţii de droguri, cu ritm de polca şi acompaniament de acordeon.
4. Minge de softball cu circumferinţa de 16 inci (40,5 cm).
5. Vers din poemul „Never Again Would Bird’s Song Be The Same“, din vol. *A Witness Tree*, 1942.

41

— E o contuzie, zise Mariana, când o lăsară acasă.

— Sunt bine, sunt bine, spuse Ted, încă umilit.

— Să nu adormi după-masă. Stai cu ochii pe el, Marty.

Marty părea distant, îngrijorat.

— Da, să nu adormi.

— Sunt în regulă.

Când Mariana se aplecă să-l sărute de despărţire pe Marty, Ted se gândi că se îndrepta spre el şi făcu o mişcare spre faţa ei, în timp ce trecea pe lângă el pentru a ajunge la taică-su. Şi Marty, şi Mariana sesizară încercarea nereuşită. Marianei i se făcu milă de el, aşa că se dădu înapoi şi-l sărută şi pe Ted de rămas bun. Aproape că meritase cucuiul cât un *kumquat*[1] din frunte.

— Vrei să conduc eu? întrebă Marty.

— Când ai condus ultima dată? îl întrebă Ted.

— În timpul administraţiei Kennedy.

Ted ambreie maşina.

Când ajunseră acasă, Ted folosi o daltă ca să scoată o pungă cu mazăre păstăi din congelator. Congelatorul nu mai fusese dezgheţat de atâta timp, încât încercarea de a le scoate de acolo semăna cu o săpătură arheologică în căutare de fosile de dinozaur. Fu amuzat şi îngrozit că pe punga cu mazăre scria „a se consuma de preferinţă înainte de octombrie 1972“, cu şase ani în urmă, adică. Stătea jos cu gheaţa pe tărtăcuţă, în timp ce-şi rula cu

îndemânare un joint cu mâna liberă. Lui Ted i se părea că Marty era încă peste măsură de îngrijorat că se lovise la cap.

— O să înceapă curând meciul lui Yankees, zise el. Ar trebui să suni să spui că eşti bolnav.

— Rahat.

— Trebuie să-ţi iei o zi liberă după ce eşti pocnit aşa. Şi eu sunt extenuat.

Ted se repezi la ferestre şi trase jaluzelele la toate, mai puţin la una. Deschise fereastra aceea şi îşi scoase trupul afară pe jumătate, îndreptându-şi trunchiul cu totul spre cer.

— Pare că o să plouă! strigă el.

— Ce? întrebă Marty. A fost senin toată ziua.

— Nu, ţipă Ted din nou, implorând mai de aproape cerurile. Pare că o să plouă!

Sus pe acoperiş, panterele se adunaseră să facă plajă în şorturile lor Speedo, echipaţi toţi cu ochelari de protecţie de plastic, reflectoare de soare argintii şi ulei de bronzat Hawaiian Tropic. Tango Sam îşi ţinea reflectorul argintiu ultramodern îndreptat spre faţă, întru expunere maximă la soare şi cancer. Auziră strigătul disperat al lui Ted. Ivan se uită la ceas şi dădu din cap. Benny răsuci o duză şi apa se revărsă dintr-un furtun lung şi verde de grădină.

Ted fu lovit de mult prea multă apă, aşa că Tango Sam îşi puse degetul mare peste capătul furtunului, ca să obţină o pulverizare mai fină, îndreptând jetul mai aproape de casă. Apa începu să curgă pe geam. Un efect care arăta rezonabil. Ted se întoarse şi înşfăcă o casetă pe care o cumpărase special pentru această ocazie, intitulată „Sunetele pădurii tropicale“, şi o puse într-un radiocasetofon portabil micuţ. Sunetul tunetului

umplu camera, ca şi sunetele unor păsări tropicale rareori auzite în Brooklyn.

— Ia te uită. Asta-i o furtună zdravănă. Clar s-a anulat meciul. Dacă eşti obosit, ia o pastilă, trebuie să te întinzi şi să tragi un pui de somn.

Se îndreptă spre Marty şi îi dădu o pastilă şi o gură de apă într-un pahar.

— Mulţumesc.

Îl ajută pe Marty să se întindă pe canapea. Marty se uită la apa care brăzda fereastra.

— „Suflaţi, turbate vânturi, să vă crape şi bucile obrajilor!“[2] Lear. Furtuna asta a venit din senin.

— Aşa-i.

— Parcă aud un papagal.

— În nici un caz.

— Categoric aud un papagal.

— Cred că şi-a luat unul băiatul domnului Sawyer.

— Da? Un papagal în Brooklyn. Asta-i o tâmpenie.

— Păi ştii cum e familia Sawyer.

— Bag mâna în foc că e pe jumătate speriată de moarte tot timpul. Pasărea. Tot betonul ăsta. Şi iarna, probabil că zice „ce dracu’ e rahatu’ ăsta?“.

— Bag mâna în foc că aşa e.

Ted bătu o pernă şi o puse sub capul greu al lui taică-su.

— Te simţi vreodată ca un papagal în Brooklyn, Teddy?

— Ce?

— Te simţi vreodată speriat şi nelalocul tău, ca un papagal în Brooklyn?

— Asta-i o întrebare interesantă, tată.

— Oamenii spun întotdeauna că o întrebare e interesantă când nu vor să răspundă.

— Asta-i o observaţie interesantă.

— Eu, da.

— Da, ce?

— Mă simt ca un papagal în Brooklyn. Mare parte din timp. Toată viaţa.

— Mă mir. Ai părut întotdeauna aşa de… plin de încredere.

Marty râse.

— Plin de încredere. Nu, nu plin de încredere. Îmi pare rău că sunt speriat. Un tată nu trebuie să fie speriat.

Întinse blând mâna şi mângâie obrazul lui Ted. Nu-şi mai amintea ca taică-su să îl atingă cu atâta blândeţe. Trupul lui Ted îngheţă, dar măruntaiele i se topiră.

— E-n regulă, tată. E ceva uman.

— Taţii nu pot fi umani.

Marty îşi luă mâna de pe faţa lui Ted, iar ochii începură să-i clipească somnoroşi.

— Nu cu fiii lor. O să vezi şi tu într-o bună zi. Îmi pare rău.

— E-n regulă. Dormi puţin, tată. Meciul e amânat.

— Sunt epuizat. O să închid ochii.

— A fost o zi mare.

— Înhăţatul a fost amuzant.

— Haios.

Închise ochii.

Marty aţipea deja.

— Teddy, zise el, începuseşi să te descurci mai bine. Într-un timp aşa de scurt. Aruncai mai bine. Îmi pare rău că nu te-am învăţat când erai mic. Auzi?

Ted îl auzea şi trebui să-şi înăbuşe plânsul.

— E-n regulă, tată.

— Nu mă mai ierta aşa de uşor. Dacă e uşor, n-o să dureze.

— Bine, tată, mă mai gândesc. Nu te iert.

— Da. Şşşt. Taci. Lasă lucrurile să se aşeze. Lasă lucrurile să ţi se aşeze în suflet. O să afli despre ele după greutatea fiecăruia. Îmi pare rău, Ted, îmi pare rău pentru un milion de lucruri.

Ted deschise gura să ierte, dar îşi impuse să se oprească. Iar Marty adormise.

Ted simţea un milion de lucruri mici aşezându-i-se pe suflet, şi totuşi, cumva, se simţea mai uşor. Marty era aşa de nemişcat. Ca un mort. Pentru o clipă, Ted se temu că era sfârşitul. Sfârşitul chiar la început. Apoi Marty trase aer în piept. Când Marty începu să sforăie, Ted sări în sus cu licenţa lui de la Columbia şi se zori să se ducă să arunce alune. Jose Canucci.

1. Fruct citric de mici dimensiuni, asemănător cu o portocală, dar de mărimea unei cireşe, cu coaja subţire, comestibilă.
2. Citat din *Regele Lear*, în William Shakespeare, traducere de Mihnea Gheorghiu, Editura Pandora M, Bucureşti, 2001.

42

Ted ajunse la stadion în repriza a doua şi fu apostrofat de şeful lui. Tipul era un zbir. Lipsa absolută de putere corupe în mod absolut. Totul se trăgea de la Steinbrenner[1]. Etosul proprietarului echipei Yankees era victoria cu orice preţ, iar pe Ted nu-l ducea cu gândul decât la un bebeluş umflat, cu un coif de păr. Expresia lui obişnuită era cea de băieţel de cinci ani bosumflat şi zbârcit, care nu căpăta destule bomboane. Ţara era plină de oameni ca Steinbrenner şi de oameni care voiau să devină Steinbrenneri. Hagiografia asta a învingătorilor. Jimmy Carter, biată fiinţă umană, supus greşelii, cinstit, un Hamlet ezitant, cultivator de arahide, desfrânat în adâncul sufletului, pierdea ţara, de fapt o pierduse deja, în faţa acestei idei vanitoase. În vest, la Hollywood, fusese deja distribuit în rol vreun monstru sacru chipeş, care înainta greoi, aşteptând să se nască. Steinbrenner introducea şi alimenta imaginea de sine umflată, pe care Ted o percepea ca fiind cu fiecare zi tot mai puternică în New York. Pe măsură ce devenea mai puţin importantă din punct de vedere cultural, noţiunea asta de oraş format din „învingători“ ocupa tot mai mult spaţiu fizic, ca un cancer. Steinbrenner era un simptom al acestui cancer spiritual, dar era şi o cauză. Mândru să fii newyorkez. Newyorkezii cer un învingător. Pe bune? De ce? Ce anume îi dădea acestui punct geografic dreptul să ceară un învingător, spre deosebire de, să zicem, Cleveland? „Mândria să fii fan Yankees“? Ce dracu’ era asta? Mikey Mantle trebuia să fi fost mândru că putea scoate un *home run* fiind mahmur şi beat în acelaşi timp. Era o ispravă omenească pe care o puteai înţelege, formidabilă şi viciată. Dar nu înseamnă nimic să fii fan Yankees,

să fii newyorkez, să fii american. E o uniformă. Ca dunguţele. Ca Wall Street. Oraşul ăsta de pe deal. Era rău, şi o afacere al naibii de bună, să alimentezi această inimă naţionalistă care pândea în toţi oamenii.

Ted avea cu el o carte de poezii şi, în repriza a şaptea, Yankees aveau un avantaj confortabil în faţa celor de la Sox, iar fanii începeau să plece, ca să evite traficul aglomerat, exact ca Phil Rizzuto. Bine că era meciul anulat din cauza vremii. Soarele întârzia pe cerul de vară târzie, de parcă n-ar fi vrut să apună, de parcă Ra ştia că toamna avea să vină în curând.

Lui Ted îi plăcea să lase uneori lumea să-i ofere, nepoftită, gânduri, deschizând cărţi la întâmplare şi citind ce scria acolo ca pe un mesaj adresat lui. Când era în liceu, se ducea la bibliotecă, închidea ochii şi mergea orbeşte printre rafturi, întinzând mâna, trăgând o carte la întâmplare şi forţându-se s-o citească; o lua ca pe un mesaj trimis de Dumnezeu. Ăsta era punctul în care se apropiase cel mai tare de credinţa în Providenţă. Dumnezeul Cărţilor. Dumnezeul pândind în cărţi scrise de oameni. Aşa învăţase atât de multe despre fizica particulelor şi neutrino, despre care nu reţinuse mare lucru, subiectul fiind fără îndoială evacuat din cortexul său frontal pe un val de fum de iarbă. Ce-i rămăsese în cap despre neutrino era că sunt particule fără masă şi fără încărcătură şi deci nu pot fi văzute decât după efectul pe care îl au asupra altor particule când trec pe lângă ele, când se lovesc de ele, când le schimbă comportamentul. De fapt, neutrino erau adevărate năluci. Ted se simţea ca opusul unui neutrino; îl puteai vedea, dar n-avea nici un efect. Nu făcea nici un alt fel de particule să se mişte. Îi plăcea cum, uneori, ştiinţa îl ajuta să se cunoască şi să se deteste mai profund.

„La naiba cu ştiinţa deocamdată“, se gândi el, „nu are decât adevărul. Poezia are adevăr şi minciuni şi, deci, este mai autentică decât ştiinţa, o

disciplină mai cuprinzătoare“. Îşi lăsă degetul să se oprească pe o pagină. Era poezia destinată lui. Era scrisă de Emile Bronnaire.

Colindând pe înserat
Prin oraşul puritan
Vom porni la căutat…
Dincolo de viaţă fântâna întunecată
Unde doarme copilul.
Pârâul amar al amăgirilor pierdute
Acolo va seca.
În ziua când iubirea nu apune,
În ziua fără plângeri
Noi vom trăi din nou.

„Măcar de-ar fi aşa“, se gândi el, „măcar de-ar fi aşa“. „Când iubirea nu apune, în ziua fără plângeri, noi vom trăi din nou.“ Cineva strigă:

— *Señor Cacahuete*!

1. George Michael Steinbrenner III (4 iulie 1930-13 iulie 2010), om de afaceri american, proprietar al echipei de baseball New York Yankees între 1973 şi 2010.

43

Până să ajungă acasă, se întunecase. Luase în drum nişte mâncare la pachet de la Jade Mountain, iar acum puse recipientele pe masa din bucătărie şi îşi aprinse un joint. Trase adânc în piept şi expiră îndelung şi încet.

— Ai ajuns acasă. Eram îngrijorat din cauza ta.

Apariţia bruscă a lui Marty îl făcu să tresară.

— Iisuse, tată, de ce nu dormi? M-ai speriat de moarte.

— Vezi, se zice că iarba te face paranoic.

— Nu sunt paranoic, ai venit peste mine ca un clovn care sare dintr-o cutie.

— Am dormit toată ziua. Nu mai pot să dorm acum.

Marty veni la masă şi se uită la mâncarea chinezească.

— Nu prea am poftă de mâncare în ultima vreme.

— Rahatul ăsta o să-ţi facă poftă de mâncare.

— Nu, am auzit că te face să treci pe chestii mai grele. E drog de exces.

— Drog de acces.

— Nu vreau să devin dependent de droguri, să-mi dau dracului viitorul. Nu ştiu dacă mă ţin plămânii. Mariana s-ar înfuria.

— Hai să vedem. Vino’ncoa. La mâna a doua. Vino încoace. Deschide gura. Când expir, tu inspiră.

Ted întoarse jointul în gură, cu capătul aprins înăuntru, în timp ce-i făcea semn lui Marty să se aplece. Gură la gură acum, Ted suflă o trombă

de fum gros în taică-su. Marty rezistă ca un campion. Era prima oară când îşi amintea Ted să-l fi sărutat pe taică-su.

44

Trecură prin circa opt cutii cu mâncare chinezească în 20 de minute. Marty nu mai mâncase aşa de mult de luni de zile. După ce terminară ultimul *moo goo gai pan*[1], Marty râgâi şi zise:

— Când o să-şi facă efectul?

Li se păru deosebit de amuzant amândurora. Marty se uită ţintă la jointul din mâna lui, rotindu-l, evaluându-l.

— Unde ascund chestia asta? E *fantastische*[2].

— N-o ascund, tată.

— Splendid. Splendid. Dă-mi telefonul, vreau să povestesc lumii despre ea.

— Lumea ştie, tată.

— Pot să mai trag un fum? Ar trebui să mai trag? Devine din ce în ce mai bună?

— Nu neapărat. Ia-o cu măsură.

— A, da, măsura. Bătrâna măsură. Atunci, pot să mănânc nişte îngheţată? Mă gândesc că îngheţata e o idee bună.

— Îngheţata e o idee minunată.

Ted se duse la frigider, scoase o cutie de un litru şi i-o dădu lui Marty, împreună cu o lingură. Marty se uită ţintă, fără să priceapă, la cutie.

— Îngheţata pe care-o vrei e înăuntrul cutiei ăleia, tată.

— *Froooooozen glah-juh. Froooozen gladjehhhh*.

— Aşa e. *Frusen Glädjé*.[3]

— Ce înseamnă?

— Ştii ce înseamnă, tată, ai inventat şi tu rahaturi de-astea. Vrea să sune ca „îngheţată“ într-o limbă nordică inexistentă şi să invoce imagini blonde de delicii scandinave. Şi chiar funcţionează, la dracu’, dă-mi aia. Ce aromă e?

— Rece.

— Rece nu-i o aromă.

— Vreau să zic, ce înseamnă toate astea?

— Amin, frate.

— Ted?

— Aici.

— Să nu mă mai laşi vreodată să rămân fără marijuana.

— Bine, tată. Am priceput.

— Juri solemn?

— Jur solemn.

— Şi, Ted?

— Tot aici.

— Nu-mi mai simt braţul.

— E în regulă, pot să-l văd. E acolo, lângă umăr, chiar dedesubt.

— Nu, e al naibii de fantastic. De obicei braţul zvâcneşte ca un nemernic şi acum pur şi simplu pluteşte acolo pe vată de zahăr. Ştii că eşti botezat după Ted Williams, da? Cel mai mare aruncător din toate timpurile. Teddy Ballgame. „Măreaţa Aşchiuţă“.

— Sunt conştient.

— Froooooooooooozen glaaaaaaahjuhhhh—Haaaaaaagen Daaaaaaaahssss.

— Ambele nume de îngheţate.

— Carl Yaaaaaaaaz-secezuh-tremmmmmmski. Harrrrrrrmmmmmmonnnnnn Killllllluhbroooooo.

— Ambii jucători de baseball.

— Trebuie să-mi dai toată marijuana ta. Deschid poarta. Vreau drogul de acces.

— Acces.

— Dă-mi cuiul ăla înapoi.

— Cui? Serios? Dintr-odată suntem în anii ’50. Uită-te la tine. O vrei pe toată? Nu vrei să împarţi cu alţii? Bogart ce eşti.

— Hummmmmm-freeeeeee Boooooooo-garrrrrt.

— Actor.

— Fumător. Nu, trebuie să-mi dai toată marijuana ta pentru că realitatea mea e de rahat, *ergo* de ce să rămân în ea? În timp ce tu, pe de altă parte, nu trebuie să ai deloc marijuana pentru că nici la vârsta asta nu ţi-ai creat încă propria realitate, *ergo* fugi de ceva care nu există. Şi oricum, dacă ţi-ai creat o realitate, s-ar putea să ţi se pară bună, ceea ce neagă nevoia de a evada din ea folosind marijuana şi, în plus, dacă realitatea ta, când ai creat-o în cele din urmă, se dovedeşte, Doamne fereşte, că nu e chiar aşa de bună, atunci poţi să vii la mine – de ce? Pentru că eu am toată marijuana şi o s-o împart bucuros cu tine, sunt extenuat.

— Ce? Uau. Bine, ai câştigat, primeşti toată marijuana.

Marty ridică jointul ca să-l inspecteze mai îndeaproape.

— Unde ai fost tu toată viaţa mea?

— Când elevul e pregătit, apare şi maestrul.

Marty dădu din cap la vechea mostră de înţelepciune ca şi cum ar fi fost nouă. Ted îşi aduse aminte de ceva ce voia să discute.

— Hei, ştii, vreau să-ţi zic că aproape am terminat de citit romanul tău şi cred că e chiar bun.

— Nu e.

— Ba e. E chiar bun. Îmi place cum muţi tot timpul punctul de vedere de la persoana întâi la persoana a treia. Îl ţine pe cititor pe un teren instabil. Ca un cântec al lui Dylan. Ca „Tangled Up in Blue“. Abia aştept să văd ce se întâmplă cu nebunul de Om Doublemint.

— Nu-i un roman.

— Cum adică nu-i un roman?

— E un jurnal, Ted, din viaţa mea din vremea aia, nu-i ficţiune. L-am făcut doar să arate a roman şi am aruncat nişte mingi cu efect ca să mă lase în pace maică-ta, dacă-l găsea, băgăcioasa, ar fi trebuit să lucreze la CIA. Poate chiar a lucrat.

Ted era uluit, absolut uluit. Simţea că efectul drogului a pierit şi că e mai drogat decât fusese vreodată.

— Un jurnal? Vrei să spui că totul e adevărat? Despre femeia asta, Maria?

Marty nu răspunse, ceea ce era ca o confirmare.

— Ai iubit-o?

— Ce zice cartea?

— Şi de ce n-ai plecat, atunci? De ce nu te-ai dus la ea?

— Pentru că nu era corect. Bărbaţii nu pleacă, mor. În schimb, am început să mă interesez de Sox.

— Cum?

— Nu-mi păsa nici cât negru sub unghie de baseball, Ted. Adică îmi plăcea, sigur, dar cine ţine cu o echipă ca şi cum ar fi o chestie de viaţă şi de moarte? Am descoperit doar că dacă făceam suficient de tare pe nebunul cu Sox, maică-ta mă lăsa în pace când mă uitam la un meci sau citeam ziarul. Puteam fi în altă parte. Ani de zile. De câte ori jucau Sox, puteam să dispar. Şi când dispăream, nu-mi era aşa de dor de ea.

— Nici măcar nu ştiu de unde să încep cu întrebările.

— Atunci nu începe.

— Deci toată povestea cu baseballul e o minciună?

— Ce vrei să spui, că e o minciună?

— Ceva ce nu e adevărat, tată.

— Cred că doar dacă vrei să interpretezi literal. Aşa a început, dar apoi, pe măsură ce trecea timpul, nu m-am mai gândit aşa de mult la Maria; m-am gândit doar la Sox. Ea a devenit Sox şi Sox a devenit ea. Nu ştiu cum să mă exprim. Era ca şi cum Maria a dispărut în Sox şi nu mai exista cu adevărat pentru mine sau exista într-un fel care nu mai durea aşa de tare.

— Deci… te-ai retras din ambele lumi, şi ai ei, şi a noastră.

— Ar fi fost greşit să fac o alegere.

— Să nu faci o alegere a fost o greşeală şi mai mare.

— Nu-mi cer scuze, fiule, viaţa mea a fost un rahat şi am făcut-o să fie aşa fin’că asta meritam. N-am fost un om bun. Urăsc marijuana. E un drog îngrozitor. Adorm din picioare. Sunt adormit acum. Vorbesc în somn.

— Tu ţi-ai făcut viaţa de rahat? Poate că tu asta meritai, tată, dar noi meritam mai mult din partea ta. Mama şi cu mine meritam mai mult.

— Nu vreau să mă cert.

— Nu mă cert. Zic şi eu. Există pagube colaterale.

— Încetează. Trebuie să dorm. Nu pot face nimic pentru maică-ta, Dumnezeu s-o odihnească. Am ratat momentul. Merita mai mult decât i-am oferit, da, şi mi-aş dori să-i fi putut spune cât mai trăia că înţeleg asta. Dar nu poţi să te prefaci că îţi ofer sau ţi-am oferit orice ai avea nevoie sau ai fi avut nevoie? Mă tem că e ceva ce va trebui să faci singur în momentul ăsta. Poţi să faci asta pentru mine? Minte-mă.

— Nu ştiu, tată, nu sunt sigur că ştiu cum să încep măcar să fac aşa ceva.

— Bag mâna în foc că ştii. Noapte bună, Ted. Pot să te sărut de noapte bună?

— Sigur.

Marty veni spre el şi-l sărută pe creştetul capului.

— Bravo, zise el şi ieşi să se ducă la culcare.

„Nu urăsc marijuana“ fură ultimele lui cuvinte din seara aceea. Sau aşa crezu Ted până când Marty băgă iar capul pe uşă şi întrebă:

— Hei, poţi să mă duci să văd filmul ăla, *Casa animalelor*[4]?

— Vrei să vezi *Casa animalelor*?

— Da, pare bun.

— Să ştii că nu e *Ferma animalelor* a lui George Orwell. Sunt foarte diferite.

— Pare amuzant.

— Serios? Mie mi se pare că arată ca sfârşitul lumii. Parcă au preluat copiii controlul.

— Mie mi se pare amuzant. Îmi place Chevy Chase ăla.

— Nu joacă în film.

— Oricum. Tot pare amuzant.

— O să te duc.

— Putem să ne luăm lemn dulce şi floricele. Noapte bună.

Şi de data asta plecă şi nu se mai întoarse.

Ted rămase aşezat la masa din bucătărie, minunându-se de cât de mare părea golul dinlăuntrul lui şi cum şi cel mai mic lucru, un cuvânt în doi peri al lui taică-su, îl putea face praf şi cum cel mai mic lucru, sărutul lui taică-su, îl întrema şi-l aducea la lumină. Ted se întrebă cum putea păstra senzaţia aceea de a fi sărutat, pe măsură ce senzaţia dispărea. Se întinse să-şi mai ia nişte *Frusen Glädjé*.

1. Varianta americană a unei reţete cantoneze de mâncare cu pui şi legume prăjite.
2. Fantastic, uluitor (germ.).
3. Aprox. „Încântare îngheţată“ (suedeză).
4. *Animal House* (*Peripeţii la colegiu*, 1978), cu John Belushi, în regia lui John Landis.

45

În toiul nopţii, Ted tot nu putea dormi. Apucă *Omul Doublemint* şi, răsfoind ultimele pagini, văzu ceva scris în spaniolă, ceea ce nu văzuse în paginile dinainte şi nu putea traduce. Era un alt scris, nu al lui taică-su, mai elegant, mai rotunjit şi feminin.

> El anciano tenía la piel morena, de color marron oscuro y como la piel de cuero de tantos años en el sol. Ese era su color ahora. Esta fue la evolución. Ella tambien estaba de piel morena. Y casi siempre con arena blance entre los dedos de sus pies. A el no le importaba la arena en la cama. El todavia la amaba, la amaba aún más por sus arrugas porque ellas no podian derrotar a su necesidad por ella. O su amor. Su joven lujuria se habia convertido en amor y entonces su amor volvo a envejecer en lujuria. Era un círculo. Fue en milagro. Fue la alquimia de la carne. Solo lo atrapado del mar—wahoo, barracuda y mahi mahi, y comian lo que recogian de los arboles—papaya, platáno y coco. No olviden cerveza de la bodega. Caminaban. Nada mas que ellos mismos necesitaban. Estos era ellos. Eran

Şi dedesubt, ceea ce bănuia că ar fi traducerea în engleză, cu scrisul pe care-l recunoştea al lui taică-su:

Omul Doublemint era bronzat, brun închis și tăbăcit de anii petrecuți în soare. Acum asta era culoarea lui. Fusese o evoluție. Și ea era brună. Și aproape întotdeauna avea nisip alb între degetele de la picioare. Pe el nu-l deranja nisipul în pat. Tot o mai iubea, o iubea și mai mult pentru ridurile ei, pentru că nu-i puteau înfrâna nevoia de ea. Sau dragostea. Patima trupească din tinerețe se preschimbase în dragoste și apoi dragostea lui se maturizase și devenise iar patimă. Era un cerc. Era un miracol. Era alchimia trupului. Mâncau doar ce prindeau din mare – macrou de India, baracude și corifene, și mâncau ce culegeau din pomi – papaya, banane și nuci de cocos. Să nu uităm cerveza de la prăvălia sud-americană. Nu alergau, mergeau. N-aveau nevoie de nimic altceva în afară de ei. Așa erau ei: erau

Acolo se termina. Se termina chiar în mijlocul propoziţiei. „Erau.“ Cum erau? Erau fericiţi? Erau duşi din lumea asta? Erau? Era o poveste fără final şi, fără final, imposibil de înţeles. Cine era eroul pozitiv? Eroul negativ? Finalul care se pierdea era prea real, semăna prea tare cu viaţa. Îl neliniştea pe Ted, care voia răspunsuri. Voia artă. Răsfoi din nou toată cartea, sperând că o să găsească ceva care să-l facă să înţeleagă, că o să se declanşeze mecanismul şi o să se deschidă seiful. Era cât pe ce să lase cartea din mână, când observă pe una dintre ultimele pagini un număr de telefon şi o adresă. Rupse pagina din carte şi stinse lumina.

46

A doua zi dimineaţă, Ted se trezi în zori, băgă în buzunar adresa, sări în Corolla şi se îndreptă spre Harlemul spaniol. Străzile erau frumoase şi liniştite. Apăsă butonul să dea drumul la Dead, iar ei cântau „Uncle John’s Band“, de pe *Workingman’s Dead*, din 1970. Ceva cu lucruri despre care să poţi vorbi, lângă apa care creşte. Şi Ted avea câte ceva despre care să vorbească. Unchiul John era oare abolиţionistul devenit martir John Brown? Era vreo figură de unchi binevoitor care întruchipa înţelepciunea americană? Era şi una, şi alta? Opera bătrânului era jurnal sau roman? Bătrânul era un om, sau doi? *Razzles*[1] era gumă de mestecat sau bomboană? Ted aprinse o ţigară dolofană rasta să vadă dacă poate rezolva dilema. Nu putea. Era cenuşiu. Mereu nenorocitul de cenuşiu. Ted trase adânc aer în piept şi se cufundă în capacitatea lui negativă. Era nerăbdător din fire, dar avea să aştepte ca trupa unchiului John să-i cânte adevărul ultim pe malul râului şi să preschimbe cenuşiul în albul orbitor al revelaţiei.

Îşi strecură maşina pe un loc aflat vizavi de adresa de pe foaie, o clădire care avusese parte şi de zile mai bune. În vreo 20 de minute începu activitatea. Lumea obişnuită intra în acţiune. Privi uşa blocului ieftin când intrară şi ieşiră nişte oameni. Un bărbat. Un bărbat cu doi copii de şcoală. O tânără. Două bătrâne, la braţ. Ar fi putut fi vreuna dintre ele? Ar fi putut fi ea bătrâna care-şi târa picioarele pe stradă? Oare chiar o chema Maria? Câte Marii trebuie să fi fost în Harlemul spaniol? Oare era măcar reală? Ted se simţea puţin adormit, aşa că se duse până la restaurantul micuţ din colţ să bea nişte cafea.

Când trecu pe lângă vânzător, în drum spre cabina telefonică din spate, Ted strigă:

— Cafea normală, vă rog.

— ¿*Café con leche*?[2]

— Da, *café con leche*.

Era o ţară înlăuntrul altei ţări, iar Ted nu vorbea de fapt limba. Cum zisese taică-su, ştia latină, nu latinoamericană. Formă numărul de pe foaie. Deconectat. Îşi aminti serile fără rost de când era copil şi pierdea vremea cu prietenii căutând în cartea de telefon numele cele mai bizare. America era un creuzet, iar cartea de telefon era în mod clar lista de ingrediente exotice. Erau nume chinezeşti, nume filipineze, nume ruseşti, nume thailandeze fantastice – era un adevărat ghid al universului. Dar găsiseră un nume care le întrecea pe toate. Babu Dudumpudi. Ted îşi închipuia că e indian. Cel mai bun dintre toate, deciseseră cu toţii. Babu Dudumpudi. Tipul ăla trebuia să aibă toate răspunsurile.

L-au sunat atunci pe Babu şi a răspuns un bărbat, cu puternic accent indian. Copiii au cerut chicotind cu „Babu“ şi cu „domnul Dudumpudi“, dar nu putuseră să continue conversaţia înainte să izbucnească în hohote şi să închidă. Se întreba dacă Babu Dudumpudi mai avea acelaşi număr. Exista oare şi o doamnă Dudumpudi? Exista şi o ceată de mini-Dudumpudi la metru? Era sigur că Babu ăla ştia nişte rahaturi. Ar fi vrut să poată vorbi chiar acum cu bătrânul Dudumpudi şi să-i pună toate întrebările la care avea nevoie de răspunsuri, să-i smulgă toată înţelepciunea care venea la pachet cu aşa un nume. Monezile căzură înapoi cu un clinchet. Ted le adună. Nu, probabil că şi Babu era dus demult. Oricum, nu-şi aducea aminte numărul lui Dudumpudi. Dar avea numărul Marianei. Nu-l folosise niciodată. Îl folosi acum. Răspunse. Îşi ceru scuze că o suna şi o chemă să vină să se

întâlnească la restaurant. Mariana zise că vine imediat. Ted îşi luă cafeaua de pe tejghea şi se duse să se aşeze pe o banchetă ca să aştepte.

Mariana ajunse în mai puţin de o oră. Purta blugii ăia Jordache. Doamne, ai milă! Ted îi făcu semn cu mâna peste spătarul banchetei şi îşi dădu seama că zâmbea puţin prea larg, puţin prea vesel. Categoric nu era un hipiot bătrân, nu era negrul alb al lui Mailer. Ted se ridică în picioare. Mariana îi întinse obrazul şi se aşeză. Ted decise să se dea mare cu ce învăţase.

— ¿*Café con leche*?

— Sigur, mare, mulţumesc.

Ted îi strigă barmanului:

— *Café con leche, por favor. Dos*.[3]

— *Dos*.

Barmanul veni şi întrebă în spaniolă dacă voiau ceva de mâncare.

— ¿*Que te gustaría comer*?[4]

Ted rămase la expresia lui favorită, de fapt singura lui expresie.

— *Café con leche*.

— ¿*Vas a comer tu café?*[5]

— *Café con leche*.

Ted dădu ochii peste cap spre Mariana, ca şi cum ar fi zis „ia uite-l şi pe ăsta“.

— ¿*Algo mas a comer*?[6]

— Nu face asta.

Barmanul se uita urât la Ted.

Mariana interveni şi-l întrebă pe Ted:

— Îţi plac *plátanos*?

Ted nu era sigur ce erau *plátanos*, dar suna bine, aşa că desigur spuse:

— Îmi plac platele.

— *Plátanos*, te rog.

Barmanul se retrase, mormăind în barbă.

— Tatăl tău ştie ce faci? Că încerci s-o găseşti pe femeia asta misterioasă?

— Nu.

Mariana trase aer în piept zgomotos, înghiţi şi scutură doar un pic din cap.

— Toate astea s-au întâmplat acum 20, 30 de ani. Viaţa merge înainte.

— Ştiu că viaţa merge înainte. Vreau doar să ştiu ce e real şi ce nu.

— Aha. De dragul lui sau al tău?

— Ce vrei să spui?

— Adică, poate că tu ai nevoie să continue povestea aşa, nu el.

— Păi, da, aş vrea să văd de ce, adică să văd motivul pentru care tata, pentru care s-a retras. De ce a părăsit-o pe mama.

— Şi pe tine.

— Şi pe mine ce?

— Te-a părăsit şi pe tine.

— Bine. Şi?

— Şi tu crezi că femeia asta, dacă mai trăieşte, dacă există cu adevărat, dacă mai stă aici şi dacă şi-l mai aminteşte măcar pe Marty, tu crezi că femeia asta o să rezolve misterul? Al cui? Misterul cui?

— Nu ştiu. De ce a fost aşa un nenorocit.

— Nu-i un nenorocit, e un om. Şi viaţa e grea. Sunt sigură că au existat multe motive, prea multe ca să fii vreodată mulţumit cu unul singur.

— Şi pentru mine, să aflu de ce nu sunt fericit.

— Nu eşti fericit?

— Nu, nu sunt fericit. Nu scriu cum aş putea. Sau ar trebui. Să aflu de ce îmbătrânesc şi tot n-ajung niciunde.

Ted risca foarte mult. El nu vorbea aşa cu femeile, nu era aşa de sincer şi de vulnerabil, mai ales cu o femeie care-i plăcea. Nu ştia de ce-i dădea aşa de mult. Pentru că era asistentă, pentru că era profesionistă? Pentru că era cafeaua aşa de tare? Sau doar pentru că ea era cine era, i se părea o fiinţă receptivă, tolerantă, un receptacul turnat în această formă uluitoare.

— Încerci să mă exciţi? întrebă ea sec.

Îl făcu pe Ted să râdă, iar el aprecie asta. Îl acceptase fără să-l judece. Apoi Mariana adăugă:

— Nu cred că există răspunsuri pentru aşa ceva. La întrebarea de ce n-ajungi niciunde, sau simţi că n-ai ajuns niciunde. E limpede că ai în tine o grămadă de lucruri pe care vrei să le scoţi la lumină, pe o pagină, poate, dar apoi ce urmează?

— Nu ştiu. N-ai şi tu lucruri pe care vrei să le scoţi la lumină şi să le cinsteşti?

— Nu vorbim despre mine.

— De ce nu? N-am putea?

— Nu.

— Nu?

— Nu. Trebuie să înveţi să accepţi unele mistere. Când creşti mare.

— Când creşti mare, repetă Ted.

Ea întoarse palmele în sus, ca şi cum ar fi spus „E un adevăr dificil, dar, la naiba“. Ted verifică pentru a cinci suta oară – nici o verighetă.

— Ei, hai, ce se poate întâmpla în cel mai rău caz? Aş putea fi arestat că hărţuiesc o bătrână doamnă portoricană?

Mariana îl privi cu ochii mijiţi.

— Nu tu, nu ţie îţi spuneam „bătrână“.

— Sunt pe jumătate dominicană. Aha. Sunt şi lucruri mai rele decât să hărţuieşti doamne portoricane în vârstă.

— Ai ceva de făcut azi? Din nou, nu ţie-ţi ziceam „bătrână“.

— Nu, sunt liberă azi.

— Şi nu trebuie să-ţi petreci ziua cu iubitul tău?

— Subtil. Parcă ai fi detectiv. Ca Nancy Drew.

Era amuzantă, iar insultele ei nu erau înţepătoare, ca ale lui Marty; insultele ei păreau plăcute, ca acupunctura. „Cum reuşea?“ se întrebă Ted. Ce magie folosea? Îi plăcea totul la ea. Asta era rău. Joyce avusese dreptate când spusese: „Întâi simţi şi apoi cazi“. Domnul James Joyce, să fie clar, nu dr. Joyce Brothers. Voia să stea toată ziua cu această Mariana Blades, doar să piardă vremea cu ea. Ea reuşea să facă lucrurile să pară posibile. Era oare darul ei în general sau era doar pentru Ted? Oare îi oferea aşa ceva lui Ted în mod special sau îl oferea întregii lumi, iar Ted se întâmplase să stea în faţa ei azi?

— Păi, ai putea să stai pe-aici şi să oficiezi, adică, nu să oficiezi, nici să antrenezi, că nu e meci, sau să arbitrezi, mai degrabă să supraveghezi sau…

Cafeaua îi lua limba pe dinainte. Vorbea ca un tâmpit. Îi era teamă de un iminent malapropism.

— Să am grijă de un copil? propuse ea.

O insultă? Un fel de, dar nu, nu când venea din partea ei.

— Ura! Să ai grijă de un copil. Şi, ştii tu, să te asiguri că nu fac nimic prostesc? Nimic din cale-afară de prostesc.

Barmanul veni cu altă cafea, exact ce nu-i trebuia lui Ted, şi puse pe masă cafeaua şi comanda de *plátanos*. Ted privi sceptic farfuria şi adulmecă.

— Îh, ce sunt astea, banane prăjite?

Le împinse cu degetul în jurul farfuriei sale.

— Asta sunt! Sunt nenorocite de banane prăjite. Foarte amuzant. Ăsta-şi bate joc de mine. Nu-i place tipul alb cu o fată hispanică, nu? Am prins

ideea, *amigo*, cât se poate de limpede. Suntem în 1978, bine?

Barmanul nu făcu decât să se uite la el impasibil şi repetă:

— Suntem în 1978.

— Ah, acum o să te faci că nu înţelegi.

— Ted…

Mariana încercă să-l oprească.

— Mariana, te rog spune-i acestui domn că nu e în *West Side Story*. Mâncarea asta e scârboasă.

Mariana păru îndurerată, privi spre barman şi spuse:

— *Mi amigo es un poco lento mentalmente en su cabeza asi que por favor perdona lo. Es inofensivo*.[7]

— Da, cum zice ea, întări Ted.

Barmanul dădu din cap şi zâmbi oarecum iertător spre Ted, cerându-şi scuze.

— *Lo siento*.[8]

— Hei, ai grijă cu *lo siento* ăla, nu am toată ziua la dispoziţie.

— *Lo siento* înseamnă „îmi cer scuze“, zise Mariana.

— Ce?

— A spus că-şi cere scuze.

— Bine, tare, tare, spune-i că e în regulă. Accept. *Yo* accept, *lo siento*.

Mariana îi zise barmanului ceva care părea să fie mai mult decât „Accept scuzele“. Apoi se întoarse din nou spre Ted şi zise:

— Sunteţi în regulă acum.

Ted era mărinimos.

— Bine. *Bueno*.

Barmanul se scuză şi se îndepărtă. Ted duse la buze o bucăţică de *plátano* şi o încercă prudent. Era foarte bună.

— Astea nu-s banane prăjite, nu?

Mariana scutură din cap. Apoi nu se mai putu abţine şi râse cu atâta poftă, că aproape scuipă nişte cafea pe Ted. Ted începu să îndese tot mai multe *plátanos* în gură.

— O, Doamne! Nu-mi pasă ce sunt. Sunt al naibii de bune.

1. Bomboane care, odată mestecate, devin gumă de mestecat.
2. Cafea cu lapte (sp.).
3. Cafea cu lapte, te rog. Două (sp.).
4. Ce ai vrea să mănânci? (sp.).
5. O să-ţi mănânci cafeaua? (sp.).
6. Mai vreţi să mâncaţi ceva? (sp.).
7. Prietenul meu e cam încet la minte, aşa că te rog să-l scuzi. E inofensiv. (sp.).
8. Îmi pare rău. (sp.).

47

Ploaia se revărsa peste ferestrele lui Marty. Panterele erau din ce în ce mai bune în rolul de oameni care aduc ploaia. Turnau acum apă peste toate cele trei ferestre dinspre stradă, ocupându-se intens şi de propriul lor bronz. Marty era treaz, dar nu se dăduse încă jos din pat. Citea *Despre haşiş*, a lui Walter Benjamin. Se uită la ferestrele din cealaltă parte a camerei şi mormăi pentru sine:

— Altă nenorocită de anulare din cauza vremii.

48

Nu ploua. Era o zi frumoasă de vară târzie, care părea mai degrabă o zi de început de vară. Ted şi Mariana pierdeau vremea pe lângă blocul pe care-l supravegheau. Stând pe capota Corollei, bând *café con leche*.

— Cum era mama ta? întrebă Mariana. Marty nu vorbeşte de fapt niciodată despre ea.

— Minunată. Înţelegătoare. Poate un pic prea protectoare.

— Asta e de înţeles.

— Ce?

— Nimic. Unde e acum?

— A murit. A murit la 42 de ani, dintr-o hemoragie cerebrală.

— Pot să…

Mariana se opri.

— Nu.

— Nu, spune, ce să poţi?

— Mi-a trecut prin cap că poate, pentru că mama ta e moartă, te-ai simţit responsabil să-i spui povestea în opoziţie cu tatăl tău, să-i continui lupta în lipsa ei? Şi poate că tocmai lipsa asta de autenticitate te blochează, îţi stă în cale, cum ziceai înainte.

Ted simţi cum i se urcă sângele în obraji, cu mai multă furie decât s-ar fi cuvenit. O reprimă.

— Nu spun povestea ei.

— Bine, zise Mariana, era doar o idee.

Mariana rămase tăcută, în semn de respect pentru morţi şi pentru Ted. Îşi dădea seama cum îl sfâşie dragostea. Dragostea pentru mama lui, pentru tatăl lui – nu exista nici un teren comun după cum povestise el, nici un loc unde să-şi poată trage sufletul. N-avea să-l forţeze. Nu folosea niciodată la nimic să forţezi. Sorbiră din cafele. Era aproape vremea prânzului. Erau acolo de nişte ore bune. Făcuseră o plimbare prin cartier. Mariana îi arătă unde s-a născut şi unde a crescut şi locurile de care-şi aducea aminte şi locurile unde încă-i mai plăcea să meargă. Chiar dacă n-ar fi găsit-o niciodată pe bătrână, Ted era deja recunoscător pentru ziua aceea.

— De ce-i cafeaua asta aşa de bună?

O femeie mai în vârstă, care nu făcea nici o concesie timpului şi încă mai purta pantaloni mulaţi din poliester, evazaţi în partea de jos, şi o bluză cu un decolteu în V adânc care arăta un piept mai mult decât generos, pluti pe nişte pantofi cu platformă şi îl examină pe Ted din cap până în picioare.

— Uau! zise Mariana. Încă te mai descurci cu femeile.

— Mda, am un succes nebun la bunicuţe.

— Poate că s-a uitat aşa la tine fin’că îi aminteşti de cineva.

— Nu crezi că poate m-a plăcut pentru cum arăt?

— Haide, Ted, du-te şi vorbeşte cu ea.

— Pare că ar putea fi genul tatei.

Merse în urma ei câteva clipe înainte s-o bată pe umăr.

— Scuzaţi-mă, doamnă, mă cheamă Ted Fullilove. Tata e Marty Fullilove. Poate îl ştiţi? Marty? Marty Fullilove? Softball?

Femeia făcu un pas înapoi şi îl cercetă cu atenţie. Îşi mai dădu cu ruj, ceea ce lui Ted i se păru o reacţie imposibil de interpretat în situaţia dată. Îl privi direct în ochi şi zâmbi larg. Dădu din cap.

— *Mira*… oftă ea, şi apoi râse. *Señor* Arahidă.

Ted întinse mâna.

— Încântat de cunoştinţă, vă doresc o zi bună, zise el şi se întoarse la Mariana.

În următoarele câteva ore, Ted mai eşuă cu vreo cinci sau şase hispanice mai în vârstă.

— Poate că ar trebui să fim mai subtili, zise Mariana.

— Mai subtili?

— Păi, dacă e femeia asta, s-ar putea să nu vrea să fie găsită. Poate că e măritată, a fost măritată, mă rog, aşa că poate vrem doar s-o observăm şi nu să-i aruncăm direct în faţă chestia asta. Dacă o găsim pe femeia asta, fără îndoială că e ceva important pentru ea.

— Vrei să zici că ar trebui să fiu ceva mai Nancy Drew?

— Exact.

Se întoarseră să se odihnească pe capota maşinii lui Ted.

— Poate că au avut o înţelegere în legătură cu femeia asta. Mama şi tatăl tău. Şi tu.

— Cum? Nu. N-a fost nici o înţelegere. Nu ştia. Eu nu ştiam.

— Poate aţi ştiut amândoi.

— Nu, n-am ştiut.

— Poate că aţi ştiut amândoi suficient cât să nu vreţi să ştiţi mai mult de atât, ceea ce e cu totul omenesc, dar, odată ce te înveţi să nu ştii ce ştii, problema este că până la urmă pierzi legătura cu ceea ce ştii şi după aia nu mai ştii ce ştii, şi aşa se descurcă majoritatea oamenilor, iar când îţi aduci aminte ce ştii, sau mai degrabă ce ştiai, poate fi o surpriză neplăcută.

Aerul dintre ei încremenise, încărcat şi răsunând cu vorbele ei. Ted deschise gura să răspundă, dar rămase cu ea căscată. Pe lângă ei trecu un bărbat şi-i aruncă lui Ted o privire surprinsă.

— Asta a fost în spaniolă? Fin’că n-am înţeles nici un cuvânt. Vreau să te contrazic, dar n-am idee despre ce vorbeşti. Pricep de ce te înţelegi cu

tata.

— Ba cred că ştii.

Tipul cu privirea surprinsă se întorsese acum la ei şi se uita cu mare atenţie la Ted, îndreptând degetul spre el, ca şi cum ar fi încercat să-şi aducă aminte ceva. Începu să zâmbească şi să dea apăsat din cap.

— *Señor* Arahidă!

Ted era din nou cu totul umilit.

— Nu, nu, o, nu!

Dar tipul nu accepta un refuz, începu să strige tare spre oricine era pe-aproape:

— ¡Hola! *¡Señor Cacahuete aqui!*[1] *Señor* Arahidă de la *Jankee!*

Câţiva oameni zâmbiră şi trecură mai departe, începu să se strângă o mică mulţime, mai mare decât ai fi zis. Ted era un personaj pe stadion, iubit în felul lui special. Ceva ce nu prea ştiuse până în acest moment penibil. De fapt, era surprins că simte în piept un mic val de frăţie şi iubire, ba chiar mândrie, amestecat cu sentimentul acut că eşti cunoscut pentru ceva cu totul nesemnificativ, în faţa unei femei pe care ai vrea s-o impresionezi. Ted ascunse toate astea cu umor, aşa cum făcea de obicei, şi îi şopti tare Marianei:

— Publicul meu. Ce poţi să faci? Riscurile celebrităţii. Asta-i situaţia, n-am ce-i face, dar tu n-ai nici o vină. *Lo siento*. Are cineva un pix?

Nimeni nu-i cerea autograful, ceea ce o făcu pe Mariana să râdă şi mai tare. Mariana avea un râs sfâşietor, al cuiva căruia viaţa îi dăduse multe lovituri deloc amuzante. Părea că-i e greu să râdă, de parcă râsul în sine trebuia să navigheze printr-un labirint de cuţite ca să iasă la lumină, ceea ce-l făcu pe Ted să se îndrăgostească şi mai tare de ea, pe loc. Unele râsete erau contagioase, iar altele înduioşătoare. Ea râdea sincer, dar vedeai în ochii ei că se simţea în pericol când râdea, că ştia că vieţii îi place să-ţi tragă

un şut în cur exact când lăsai garda jos. Între Ted şi publicul lui care-l „idolatriza“ aveau loc efuziuni, dar Ted se întreba ce o rănise pe femeia asta frumoasă ca s-o facă să râdă aşa de sfâşietor şi de neliniştit şi de pur.

Ca şi cum ar fi auzit gândurile lui Ted, Mariana se opri brusc din râs. Pe stradă venea, lângă clădirea pe care o pândeau, o femeie hispanică de peste 60 de ani. Era de departe cea mai bună pistă pe care o avuseseră. Mariana îl împunse cu cotul pe Ted şi i-o arătă.

— N-o ştiu, zise Mariana, n-am mai văzut-o niciodată.

O urmărire de la o distanţă discretă.

— Nancy Drew, zise Ted *sotto voce*.

Abuela[2] cumpără fructe şi legume. Oamenii din cartier o cunoşteau; era acolo de ceva vreme. Ted şi Mariana se apropiară, iar când femeia mirosea un pepene, se întoarse şi îi privi în ochi. Mariana îl trase imediat pe Ted să-l sărute, ca să abată atenţia femeii misterioase păcălind-o că ea şi Ted ar fi fost iubiţi. Când femeia plecă mai departe, Mariana se desprinse. Ted era paralizat, blocat în momentul de dinainte, unde nu l-ar fi deranjat să rămână pentru tot restul zilelor lui; nu era sigur ce dracu’ tocmai se întâmplase, dar era sigur că-i plăcuse.

— A fost cât pe ce, zise Mariana.

Ted reuşi să bâlbâie un „Mda, Nancy…“ şi rămase fără alte cuvinte după primele două.

— Drew? întrebă Mariana săritoare.

— Drew, da, Drew, spuse Ted în zăpăceala lui, reuşind să aducă la trei totalul de cuvinte.

Femeia în vârstă dispăru într-o băcănie de pe colţ. O urmară imitând pe jumătate ironic stilul detectivilor. În interiorul băcăniei, o văzură cumpărând bilete loto şi plătind cu bancnote mototolite şi monede. Intrară, Ted ferindu-

şi chipul, sperând s-o ia prin surprindere. Reuşi să ajungă chiar lângă ea, fără ca femeia să-l fi simţit, concentrată asupra numerelor ei norocoase.

Îi simţi prezenţa şi ridică privirea. Ted era chiar acolo. Femeia rămase cu răsuflarea tăiată, de parcă ar fi văzut o stafie. Ted rămase tăcut, doar arătându-i-se. Întinse mâna să-l atingă, să se asigure că e real. Îi puse mâna pe obraz, părând pe punctul de a izbucni în plâns, şi zise:

— *Tus ojos*…

Ted îi aruncă o privire Marianei pentru traducere, pe care ea i-o oferi.

— Ochii tăi.

Bătrâna continuă:

— *Tus ojos*… ochiul tău, ca un bărbat. Marty. *El* Aşchiuţă?

1. Domnul Arahidă aici! (sp.).

2. Bunică (sp.).

49

— Să se ducă dracu’! explodară cuvintele prin uşa băii lui Marty. Şi să te duci dracu’ şi tu!

Ted stătea de cealaltă parte a uşii băii, încuiat pe dinafară, cu Mariana lângă el.

— Ce ai de pierdut, tată? Vrea să te vadă.

— Ai al dracului de mult tupeu, îţi spun eu!

— M-am gândit doar că ai vrea un…

— Un ce, ticălosule?

Ted se întoarse s-o întrebe pe Mariana:

— Cum ziceai că se spune?

Mariana furniză cuvântul magic.

— Deznodământ.

— Deznodământ, repetă Ted tare.

Din cealaltă parte a uşii veni replica probabil de necombătut:

— Deznodămintele sunt pentru mototoli!

— Trebuie să-ţi spun, tată, că arăta destul de bine.

— Gura!

— Nu poţi să te ascunzi aici toată noaptea.

— E casa mea. Mă ascund unde naiba vreau eu!

Uşa băii se deschise brusc, iar Marty apăru în prag, cu haină şi cravată, îmbăiat, pieptănat, proaspăt bărbierit, cu un zâmbet larg şi ameninţător pe chip. Ted şi Mariana rămaseră fără grai.

Ted i-o plăti niţel:

— Se rade pentru doamna lui…

— Gura! Arăt caraghios. Ca un nenorocit de pterodactil. Ca blestematu’ de Al Lewis. Ca un cadavru vertical.

— Nu, Marty, arăţi dichisit. Aş fi mândră să merg la braţul tău.

Mariana îi întinse braţul lui Marty, care-i trimise lui Ted un zâmbet de „du-te dracu’“ şi îi şopti la ureche:

— Dumneata, domnule, poţi să mi-o sugi, după care luă braţul Marianei.

Şi aşa plecară, lăsându-l pe Ted să vină în urma lor.

50

Corolla, bătrânul japonez ţâfnos, refuză să pornească. Aşa că o luară pe jos spre metrou. Ted era neliniştit, pentru că-l ţinuse pe taică-su în bula aia fără ştiri, aproape izolându-l de lume în ultimele câteva săptămâni. Marty nu se aventurase dincolo de interiorul casei, interiorul maşinii şi o vizită zilnică la chioşcul lui Benny, unde moşii ajutaseră cu mult profesionalism să menţină închisă bula Sox. Ted reuşise extrem de bine înşelătoria cu videocasetofonul şi chiar îl convinsese pe Marty că „U-lu-i-to-rul“ Bill Mazer era în concediu, aşa că nici nu se mai uitau la rezumatul sportiv de seară. Metroul şi plimbarea până la apartamentul Mariei însemnau, prin comparaţie, o nenorocire care putea lovi din orice parte. Ted era în stare de alertă. Se simţea ca agenţii serviciului secret. Perimetrul de siguranţă al lui Marty nu trebuia străpuns.

Ted îşi aduse aminte cum îl ducea Marty în parc să joace fotbal american. Pentru Marty, fotbalul nu era ca softballul, nu paria pe el, nu-l lua deloc în serios. Aşa că-l lăsa pe neatleticul Ted să ia parte la el. Ted avea vreo zece ani, iar Marty avea grijă să fie ales printre bărbaţii în toată firea care jucau. Ted era singurul copil de-acolo şi nu era acolo pentru că era bun. Era acolo pentru că Marty era cel mai bun mijlocaş ofensiv din cartier şi, dacă el voia să joace băiatul lui, atunci băiatul lui juca. Marty îi dădea la fiecare meci indicaţii – alergare şi întoarcere spre marginea terenului, alergare şi întoarcere spre mijlocul terenului, fentă cu oprire din alergare şi reluarea alergării – iar Ted le executa ascultător. Pe Ted nu-l marca nimeni. El nu ştia, dar juca propriul său meci. Dacă jucau cinci la cinci, Ted era al

şaselea om în echipa lui taică-su. Marty lua deciziile de joc când se adunau jucătorii în timpul meciului şi, când se despărţeau, mai şoptea câte o indicaţie şi la urechea lui Ted. Cuvintele lui erau magice şi uneori milităreşti, semănau cu limbajul spionilor macho – croşeta[1], alergare şi întoarcere, piezişş[2], bombă[3]. Ted nu-şi amintea dacă i se aruncase vreodată vreo minge, dar Marty îl privea întotdeauna în ochi şi-i spunea: „Te păstrăm pentru momentul critic. O să uite de tine şi atunci te arunc în joc. Demarcă-te, băiete! Tu eşti arma mea secretă“. Nu contase niciodată că nu primea mingea; era cel mai drăguţ lucru pe care i-l spusese vreodată taică-su. Era „arma secretă“ a lui taică-su, iar asta era mai mult decât suficient. Arma nu fusese niciodată scoasă la bătaie pe teren. Dar avea să fie în seara asta. Ted bătea departe şi chiar era, în definitiv, arma secretă a lui Marty.

Marty insistase să ia un bax de şase beri pentru această ocazie. Ted sugerase vin sau şampanie; Marty era sigur că berea era alegerea potrivită. Refuzase şi să-şi ia bastonul. Lui Ted îi cam frângea inima că taică-său nu-şi luase bastonul, străduindu-se să pară puternic şi sănătos. Marty îşi zări reflexia în geamul unei maşini şi nu reuşi să-şi ascundă dezamăgirea.

— De câte ori mă zăresc, zise el, mă aştept să văd un băiat de 16 ani şi arăt cu degetul şi mă gândesc „Cine-i moşul ăsta?“.

Când avea nevoie, se sprijinea de Mariana. În semn de solidaritate cu Marty, Ted şi Mariana se îmbrăcaseră frumos pentru eveniment.

În timp ce stăteau în vagonul de metrou care mergea clătinându-se, Marty văzu un *New York Post* abandonat şi se întinse leneş după el. Ted, arma secretă, se repezi şi-i smulse ziarul. Marty păru iritat.

— Ce faci?

— Nu vreau să te mânjeşti cu cerneală pe mâini. O să arăţi ca un vagabond. Stai să-ţi aranjez cravata, căpitane.

Ted se întinse şi îşi făcu de lucru cu cravata lui Marty aşa cum îi înnodase Marty cravata lui de Ziua Recunoştinţei, cu mulţi ani în urmă. Părea că fiecare acţiune din seara asta era încărcată de simbolism şi semnificaţii. Ted se simţea de parcă ar fi locuit în două lumi, cea reală şi cea simbolică. Iar asta îi dădea o ameţeală uşor plăcută. Mariana se întinse să-i îndrepte cravata lui Ted. Ted se uită la Mariana şi îşi dori să aibă şi ea ceva nelalocul lui, pe care să-l poată atinge sau îndrepta. Dar nu avea nimic. Era perfectă.

1. Schemă de pasă în fotbalul american, în care extrema aleargă în terenul advers, apoi se întoarce brusc spre linia de pornire a atacului, pentru a prinde mingea.
2. Schemă de joc în fotbalul american în care extrema aleargă în unghi de circa 45 de grade spre centrul terenului.
3. Pasă lungă completă în fotbalul american, folosită în general fie la începutul meciului, fie când o echipă e în dezavantaj spre finalul meciului.

51

Când ieşiră de la metrou în Harlemul spaniol, se auzea de la multe radiouri meciul celor de la Yankees difuzat în spaniolă. Bărbaţii stăteau în faţa prăvăliilor, pe verande, pe maşini, cu radiourile la ureche sau pe jos, la picioare. Ted vedea că taică-su e curios să audă un scor, aşa că vorbi întruna ca să-l deruteze, în timp ce-l îmboldea pe Marty înainte cât de repede putea merge bătrânul cel bolnav şi obosit. Înainte spre adresa Mariei.

Se opriră în faţa clădirii. Marty privi în sus la ferestre, pierdut undeva adânc înlăuntrul lui.

— Recunoşti locul? îl întrebă Mariana.

Marty nu răspunse, privind în continuare fix, spre ferestre sau spre cer, imposibil de spus la care dintre ele.

Urcatul pe scări până la etajul al treilea merse greu. Se opriră pe fiecare palier ca să-şi recapete suflarea.

— Sunt al dracului de ridicol, gâfâi Marty. Urăsc asta. Respir ca un afurisit de peşte. Arăt ca un nenorocit de biban.

Ajunseră în cele din urmă la uşa Mariei, iar Ted, directorul de scenă, îl împinse pe Marty în faţă, ca Maria să-l vadă pe Marty, şi doar pe Marty, când deschidea uşa. Ted aşteptă până Marty îşi trase sufletul. Bătu la uşă şi apoi se dădu înapoi, în spatele lui taică-su. Mânerul uşii se roti, iar Ted îl văzu pe Marty îndreptându-şi spatele cât de bine putea, încercând să elimine efectul zecilor de ani de gravitaţie şi boală. Ted trase de coada hainei lui Marty ca s-o aşeze cât mai bine şi să-i îndrepte cutele de material de pe umeri.

Uşa se deschise, iar în prag ieşi Maria. Se transformase din femeia în vârstă oarecum şleampătă de după-amiază într-un vestigiu frumos. Nu încerca să pară tânără, încerca doar să arate cât mai bine şi reuşea. Marty şi Maria stăteau acolo muţi, privindu-se unul pe celălalt peste întinderea anilor, evaluând pagubele, simţind toată experienţa celuilalt la care nu luaseră parte şi pe care n-aveau s-o cunoască niciodată cu adevărat.

Ochii Mariei erau umezi şi strălucitori. N-avea nici o îndoială cine stătea înaintea ei şi spuse în engleza aceea cu accent puternic:

— Arăţi ca un bărbat pe care l-am cunoscut odată.

— Mă simt ca jumătate din bărbatul pe care l-ai cunoscut odată.

Căzură din nou într-o tăcere grăitoare. Ted simţea că ar fi putut sta acolo, în prag, toată noaptea, şi ar fi fost în regulă. Totuşi, aroma mâncării gătite sud-americane părea să-i atragă înăuntru. Marty scoase baxul de bere de la spate şi spuse pe un ton bombastic de şef de sală şi un fals accent *niuyorican* pronunţat:

— Buh-whyssser rece ca gheaţa.

Maria râse şi repetă melancolică:

— Buh-whyssser.

Apoi se dădu deoparte din uşă, întinzând braţul ca o invitaţie de a intra, deschizându-şi lumea şi trecutul în faţa lui Marty, Mariana şi Ted.

52

Apartamentul Mariei era nepretenţios şi simplu, iar Ted îşi dădu seama imediat că stătea singură şi stătuse singură de ceva vreme. Observaţia îl mulţumi. Ted privi în jur la fotografii şi altele de felul ăsta, ca să vadă dacă există vreun indiciu despre existenţa lui Marty, dar nu găsi nimic. Era o poză cu John Kennedy. Erau o mulţime de fotografii înrămate cu copii şi câteva cu un bărbat despre care Ted presupuse că era tatăl lor, dar nu văzu nici un semn că bărbatul ar mai fi prin preajmă. La televizor era meciul celor de la Yankees, aşa că Ted se duse tăcut şi-l închise, iar lui Marty nu păru să-i pese deloc. Arma secretă era pornită, era amplasată. Marty şi Maria stăteau pe două scaune lângă fereastră, vorbind liniştit între ei. Marty avea o postură şi o dispoziţie pe care Ted nu le mai văzuse niciodată – blând, receptiv, atent. Nu-şi aducea aminte să-l fi văzut aşa cu maică-sa, dar asta se întâmplase cu mult timp în urmă. Părea că Marty şi Maria se văzuseră zilele trecute, nu cu douăzeci de ani în urmă. Mariana veni în spatele lui Ted şi-i spuse încet la ureche:

— Nu te mai holba la ei.

Ted îi simţi răsuflarea pe piele, ceea ce-l făcu să-şi dorească să se holbeze în continuare, doar ca să fie ea nevoită să-i mai şoptească la ureche.

Stătură la masa micuţă de sufragerie şi mâncară pui, şi porc, şi fasole, şi orez; băură bere şi vin şi *sangria*. Mariana îi arătă şi-l informă pe Ted despre mâncărurile exotice. *Empanadas*[1], *arroz con gandules*[2], *arroz con frijoles*[3], *mofongo*[4], *pernil*[5]… Toate noi şi înspăimântătoare pentru Ted. Îi

era frică să mănânce. Se uita la mâncare prudent, ca un gnu la balta cu apă, temându-se de crocodilii scufundaţi.

O vedea pe Mariana urmărind consumul de bere şi vin al lui Marty. Ted ridică din umeri, parcă spunând „Păi, ce mama naibii – doar de data asta“. Lui Ted îi atrase atenţia un alt fel de mâncare – *plátanos* prăjite, sau banane prăjite, cum le ştia el. Se uită la farfurie şi apoi se uită la Mariana, care ridică din umeri.

— Scuză-mă, Maria, ce sunt astea? întrebă Ted.

— *Plátanos*.

Aşa mă gândeam şi eu. Mâncă o bucăţică. Era unul dintre cele mai bune lucruri pe care le gustase în viaţa lui, chiar mai bun decât ce mâncase la restaurant.

— Sunt un tâmpit.

— Nu tâmpit, zise Mariana.

— Mulţumesc.

— Poate un pic mai încet. Uite, te ajut eu. Acuma, nu te teme.

Începu să-i dea lui Ted să guste din fiecare fel, spunându-i cum se chema fiecare.

— *Empanadas*.

— Mmmmmmm…

— *Arroz con gandules*.

— Mmmmmmm…

— *Arroz con frijoles*.

— Mmmmmmmmmmm…

— *Mofongo*.

— Mmmmmmmmmmmmmm…

— *Pernil*.

— Mmmm… dă-mi aia.

Ted luă furculiţa de la Mariana şi începu să se îndoape. Chiar dacă Mariana înţelegea cu greu ce-i spunea cu gura aşa de plină, prinse ideea când Ted îi zise:

— Sunt cele mai bune lucruri pe care le-am băgat vreodată în gură.

Maria se ridică de la masă şi dispăru pentru o clipă în dormitor. Se întoarse cu un plic vechi din hârtie de Manila. Ted era puţin ameţit.

— E ca „senzaţia din Manila“[6], zise el.

Maria goli conţinutul plicului pe masă – fotografii. Aveau culoarea aia Kodak, care făcea orice să arate imediat ca o amintire şi care făcea amintirile să pară şi mai îndepărtate în timp şi mai însemnate decât fuseseră vreodată.

Una dintre fotografii îi sări imediat în ochi lui Ted. Părea făcută pe un stadion de baseball din oraş, cu eoni în urmă. Era o poză neregizată, cu întreaga echipă de softball Nouă Coroane. Într-un colţ, se vedeau Marty şi Maria râzând la o glumă doar de ei ştiută. Soarele care apunea arunca asupra pozei o strălucire care-i dădea o aură de nemurire. Nu-ţi venea să crezi că trecuse atâta vreme, şi nu puteai crede că vremea aceea chiar existase. Maria şi Marty începură să arate diverşi oameni şi jucători de care-şi aduceau aminte şi să povestească despre personaje demult uitate.

— Tipul ăsta din cartier, Carlos Crocchetti, jumate italian, jumate portorican, nu reuşea niciodată să intre în echipă, poatedoar ca alergător de rezervă, se ocupa mai mult de echipamente, totdeauna cu zâmbetul pe buze. Într-o zi, l-am întrebat „Carlos, de ce eşti aşa de fericit? Care-i secretul?“ şi el zice: „Arăt de parcă aş fi fericit, dar adevărul e că sunt trist şi urăsc totul şi pe toţi. Inclusiv pe tine“. Era cât se poate de serios, cea mai amuzantă chestie pe care am auzit-o în viaţa mea.

Ted trase altă poză din grămadă, una în care părea că Marty încearcă să înveţe un Ted mic cum să lovească mingea cu bâta. Marty stătea în spatele

lui Ted, cu mâinile în jurul mijlocului lui şi ţineau împreună bâta, uitându-se la ceva nevăzut care venea spre ei – o minge? Viitorul?

— Ia uită-te la asta, zise Ted. Nici nu-mi aduc aminte să fi încercat să mă înveţi să lovesc.

— *El* Aşchiuţă, spuse Maria.

— Nici eu nu-mi aduc aminte, zise Marty.

Maria continuă şi dezgropă o fotografie grandioasă a lui Marty aruncând mingea, perfectă ca un cartonaş cu jucători de baseball, peste care cineva, fără îndoială Maria, schiţase cu carioca o inimă, ca o şcolăriţă. Marty râse, iar Maria mimă stinghereala. Ted îi ceru iertare în gând mamei lui, dar se simţi împins să întrebe:

— De ce n-aţi rămas voi împreună?

Marty şi Maria se uitară unul la altul de parcă ar fi încercat să decidă cine putea sau trebuia să răspundă la întrebare. Maria se uită la Marty ca şi cum ar fi întrebat dacă era în regulă să vorbească despre asta. Marty dădu din cap.

— O să-ţi spui ceva, spuse ea fără ezitare. Să rămânem împreună? N-am fost niciodată împreună. Eram amândoi căsătorie.

Ted, evident şocat de această dezvăluire, se uită la Marty, aşteptând detalii.

— Eram un om amoral foarte moral, zise Marty.

— Şi jurnalul?

— Nu poţi să crezi tot ce citeşti, fiule.

Mariana veni spre el.

— Putem vorbi puţin afară?

Mariana îl scoase pe Ted din apartament şi făcură câţiva paşi.

— Cum de nu-mi aduc aminte că tata m-a învăţat să lovesc mingea?

— A fost demult, zise Mariana.

— Nu, dar ceva care m-a ofticat întotdeauna, ştii, în legătură cu tata, e că niciodată n-a avut timp, niciodată n-a crezut că meritam, niciodată n-a crezut în mine, niciodată n-a încercat, dar uite, acolo există dovada că a încercat. Şi că a fost fidel? Poţi să crezi?

— N-are importanţă, dar da, cred.

— Iisuse, parcă eu aş fi ăla plin de minciuni.

— Nu chiar, zise Mariana, e doar felul în care ţi-ai spus tu povestea. Poza aia nu s-a potrivit niciodată cu povestea pe care o spui tu, acum poate că se potriveşte. Acum poate că se schimbă şi povestea ta. Nu înseamnă că eşti mincinos. Înseamnă că eşti treaz şi viu şi dispus să rescrii.

Ted nu-şi putea scoate din minte imaginea emblematică a tatălui şi fiului pe care o ştersese cu totul din definiţia păstrată pentru sine. Parcă era dovada zdrobitoare adusă de un martor-surpriză în ultima zi a unui proces de crimă. Lumea lui Ted se clătina uşor dintr-o parte într-alta, ca o corabie pe mare. Simţea că-şi pierde puţin echilibrul în timp ce mergea.

— Stai.

Se opri.

— De ce-ai vrut să ieşim? Voiai să vorbim despre ceva?

— Nu, răspunse Mariana. Voiam doar să ies un pic. Îmi plac străzile de pe-aici vara. Seamănă cu o petrecere mondială. Muzică disco de la ferestre. Parcă Dumnezeu ar da o serată dansantă şi ar pune muzică disco la propriile difuzoare.

— Dumnezeu nu pune disco. Dumnezeu urăşte muzica disco.

— Dumnezeu nu urăşte nici un fel de muzică.

— Nu, urăşte muzica disco. O urăşte. Doar că nu prea vorbeşte despre asta. E creaţia de care e cel mai puţin mândru. După lipitori şi televiziune. E cea mai proastă muzică inventată vreodată.

— E distractivă. Te face să dansezi, şi e şi tristă. E atâta durere în spatele ritmului, dacă asculţi – „O nu, nu eu, voi supravieţui…“.

— E sfârşitul civilizaţiei. Nu vreau să ascult aşa ceva. De-aia ai vrut să ieşim? Să asculţi „Get Down Boogie Oogie Oogie“[7]?

Mariana zâmbi răutăcios.

— Da, de-aia. Şi voiam să-i lăsăm o vreme singuri.

— Singuri?

— Da.

— Ah, singuri în felul ăla. Serios? Amândoi au vreo sută de ani.

— Nu asta-i povestea pe care o spun ei.

— Pe bune?

Ted se întoarse şi grăbi pasul înapoi spre apartamentul Mariei. Se simţea ca o supraveghetoare neglijentă şi nu era sigur că îşi dorea ceea ce Mariana părea destul de sigură că se întâmpla. Se întoarseră într-un apartament pustiu. Nici urmă de Maria. Nici urmă de Marty. Când Ted era pe punctul să-l strige pe taică-su, auzi un foşnet din dormitor – în încăpere era o senzaţie inconfundabilă. Marty şi Maria erau acolo. Ted zise un pic prea tare:

— Drace, nu pot să cred!

Mariana îi făcu semn să tacă. Rămaseră acolo ascultând şi încercând să nu asculte.

— Mă simt de parcă aş trăda-o un pic pe mama.

— Absolut deloc. E frumos.

— Sunt oarecum mândru de băiatul meu. E aşa de-al naibii de drăguţ, că nu mai pot.

Dar chiar atunci începură să se audă dinspre dormitor sunete care cu siguranţă nu erau drăguţe. Răsuflări grăbite, gemete scurte, şi un fel de tors.

Mariana ridică mâna spre Ted să nu facă zgomot, ca să poată asculta; îşi repetă cuvintele pe care le auzi în spaniolă:

— *Incluso el viejo león sigue siendo un rey*, chiar şi un leu bătrân e încă rege.

— Ooo. E bună tipa asta. Eu nu sunt leu, mai degrabă sunt ăla mâncat de leu. Ca o gazelă sau un gnu, ăla care nu bănuieşte nimic când se uită la balta cu apă, ăla sunt eu.

— Probabil că nu e niciodată prea târziu să devii leu.

— Asta spunea ea sau tu?

— A, eu.

Mariana ridică din nou mâna, cerând tăcere.

— *Eso es correcto, amor, yo soy tuya, la mujer de tus sueños. Yo he estado esperando por ti, y tu has estado esperando por mi*. Aşa e, iubitule, sunt femeia ta, femeia visurilor tale. Te-am aşteptat. Şi tu m-ai aşteptat pe mine.

— Asta eşti tu sau ea?

— Cum?

— Traduci sau vorbeşti cu mine?

— Traduc.

Din cealaltă cameră, sunetele se auzeau tot mai tare.

— *Aye, Poppy*, haide. Haide, *Poppy*. Asta-i!

Mariana traduse îndatoritoare:

— A spus: „Da, tati, fă-o, fă-o, tati. Asta e!“.

Ted ridică mâna şi o întrerupse.

— E-n regulă. Am priceput, era pe jumătate în engleză.

Sunetele sexului din cealaltă cameră aduseseră dintr-odată perspectiva sexului în această cameră, de parcă ar fi fost ceva contagios. Asta îi stingheri pe amândoi un pic, aşa că Ted încercă să glumească.

— Frate, voi, femeile hispanice, nu vă încurcaţi când vă încurcaţi cu cineva, nu?

— Nu, luăm foarte în serios chestia asta.

Maria ţipa de-a binelea acum:

— ¡*Ese culo es tuyo*![8]

Mariana ridică din sprâncene.

— A zis…

Ted o opri rapid de data asta.

— *Culo* e cur, nu? *Culo* înseamnă „cur“?

— Da.

— O, Doamne. Aşa credeam şi eu. Hai de-aici. Hai să ieşim iar. E momentul să plecăm.

În timp ce o zorea pe Mariana pe uşă, ea zise:

— Spaniola lui taică-tu e mult mai bună şi mai colocvială decât credeam.

— Încetează, mi-e puţin greaţă. O s-o iau la fugă acum, mă ajungi tu din urmă. O să fiu în Staten Island.

1. Plăcinte cu carne (sp.).
2. Orez cu mazăre de Angola, mâncare tradiţională portoricană (sp.).
3. Orez cu fasole (sp.).
4. Mâncare afro-portoricană, pe bază de banane verzi (sp.).
5. Ceafă de porc (sp.).
6. *Thrilla in Manila* a fost cel de-al treilea şi ultimul meci de box între Muhammad Ali şi Joe Frazier, desfăşurat la Araneta Coliseum din Manila, la 1 octombrie 1975.
7. Cântec al formaţiei americane R&B A Taste of Honey, de pe albumul de debut cu acelaşi nume, lansat în vara anului 1978.
8. Curul ălsta e al tău! (sp.).

53

Ted şi Mariana dădură ocol după ocol pe străzile din jur. Ted cumpără pentru amândoi siropuri cu gheaţă de la o tonetă şi, în timp ce i-l întindea Marianei pe al ei, ea zise:

— Întâi Jell-O. Acum asta. Uau, chiar ştii cum să faci o fată să se simtă deosebită.

— E a doua întâlnire. Trebuia să plusez.

— A, aroma mea favorită – hm, albastru-verzui.

Ted sorbi dintr-al lui.

— Nici dacă îmi pui pistolul la tâmplă nu pot să zic ce aromă are al meu.

— Ştiu… nu-i minunat? Ca un univers paralel unde culoarea înseamnă gust.

— De unde iau blocurile astea de gheaţă? Parcă ar fi dărâmat un iglu.

— Nu-i aşa? Cine face gheaţă aşa de mare? Portoricanii, doar ei sunt în stare de aşa ceva.

Ted voia s-o întrebe pe Mariana despre ea. Fusese căsătorită? Cum erau părinţii ei? Când îşi pierduse virginitatea? Câte puncte luase la testele pentru colegiu? Dar ea părea atât de fericită aşa cum era în seara asta, râzând şi prostindu-se, încât se abţinu şi se simţi şi el uşurat. Oare chiar contau toate rahaturile alea complicate? Parcă era un dans, în care amândoi păşeau uşor. Ted îşi aduse aminte de un profesor bătrân de la Columbia care zisese, când Ted se plângea că *Ţara pustiită* era lipsită de personalitate şi sentiment: „Doar cei cu sentimente măreţe cunosc nevoia de-a scăpa de

ele“. Atunci, crezuse că sunt tâmpenii şi o mustrare bădărană, dar hoinărind prin noapte cu Mariana simţea sentimentele ei măreţe ascunse în nevoia ei de a scăpa de ele. Exista şi un mare „acolo“, dar era departe de aici şi nu avea să fie zorit. Îşi deschise fără cuvinte inima în faţa lipsei ei de cuvinte, şi habar n-avea cum sau de ce. Tot pândea un moment în care s-o sărute, dar părea să tot întârzie cu o clipă, tot pierdea momentul. Trebuie să fi fost din cauza muzicii disco. A dat vina pe DJ. Se simţea ca un alergător la prima bază, care aştepta semnalele antrenorului de la baza a treia, dar semnalele fuseseră schimbate. Lipsise de la vreo şedinţă de echipă, unde fuseseră stabilite noile semnale. Nu le putea înţelege, aşa că rămânea pe loc, şi merseră, şi tot merseră, şi nu se sărutară.

Trecură câteva ore hoinărind prin cartier, râzând şi trăncănind, până ce Ted consideră că e sigur să-l ia pe Marty. Când se întoarseră, Marty şi Maria erau îmbrăcaţi şi stăteau împreună pe canapea, ţinându-se de mână şi discutând ca nişte liceeni. Al naibii de adorabil. O sărutară şi îmbrăţişară toţi pe Maria la despărţire, ca nişte vechi prieteni ce erau şi nu erau.

Marty, Mariana şi Ted merseră în tăcere până la metrou. Părea una dintre serile alea perfecte din viaţă, când nu e nevoie de înfloriturі; era trist să te gândeşti că Marty nu mai avea de trăit decât câteva. Era târziu, iar metroul era aproape gol. Când ajunseră sub apă, îndreptându-se spre Brooklyn nu mai rămăseseră decât ei trei. Vagonul se opri brusc, aşa cum fac vagoanele, fără vreun motiv vizibil, în mijlocul râului, iar luminile se stinseră. Călătorii sunt obişnuiţi cu momentele astea când nu eşti sigur dacă e ceva nevinovat, o pauză inexplicabilă, când trenul îşi trage sufletul, sau o avarie catastrofală. Rămaseră toţi trei aşezaţi în bezna tăcută îngropată sub milioane de tone de apă străveche. Ted privi spre taică-su şi întrebă:

— La ce te gândeşti?

Iar Marty zise:

— Bătrânul Walt.

Exact la asta credea şi Ted că se gândea.

Ted începu să recite din „Pe bacul Brooklynului“.

> Şi ce-i atunci aceasta dintre noi?
> Şi câte zeci sau sute de ani sunt între noi?…
> Şi eu simţit-am interogatoriul brutal şi curios…

Marty continuă poemul la fel de fidel:

> Nu numai asupra voastră cad fâşiile umbrei,
> Umbra şi-a aruncat şi asupra-mi *fâşiile-i lungi.*…

Şi acum Ted:

> Pe atunci tot ce făcusem mai bun îmi părea găunos şi-ndoielnic…

Şi Marty:

> Marile mele gânduri – cel puțin eu așa le credeam – nu erau șubrede oare în realitate?[1]

Rămaseră din nou tăcuţi. Trecând prin metroul Brooklynului. Uşor uluiţi de ei înşişi şi uluiţi de Whitman şi de prezenţa tangibilă, ivirea neaşteptată şi bruscă a eternităţii. O schimbare ca prin minune. Luminile pâlpâiră, apoi rămaseră aprinse, iar trenul reveni la viaţă.

Când trecură în sfârşit apa şi ajunseră iar sub pământul solid, Whitmania se spulberă, iar Ted vorbi din nou.

— Cum se spune „deznodământ“ în spaniolă?

Marty dădu din cap spre fiul lui, îi aruncă o privire rapidă Marianei şi spuse sobru:

— *Pendejo*.

Mariana zâmbi larg, iar Ted intonă:

— Asta chiar a fost seara de *pendejo*.

Şi în timp ce mergeau în tăcere, Ted repetă, cu veneraţie:

— *Pendejo*.

Abia după câţiva ani află Ted că traducerea reală a lui *pendejo* nu era „deznodământ“, aşa cum propusese prompt Marty, nu, nici pe departe. O traducere mai apropiată a lui *pendejo*, aşa cum cu siguranţă ştia nenorocitul ăla bătrân, era „păr pubian“.

1. Versuri din Walt Whitman, *Fire de iarbă*, traducere Mihnea Gheorghiu, Editura PandoraM, Bucureşti, 2000.

54

Marty era şi bine dispus, şi extenuat. Ted şi Mariana reuşiră să-i scoată cravata, haina şi pantofii înainte să se prăbuşească în pat. Mariana îl sărută pe creştet şi ieşi din cameră. Când se ridică şi Ted să plece, Marty îi prinse mâna şi-l întrebă cu nevinovăţie copilărească:

— Eram un om chiar aşa de rău atunci, Aşchiuţă?

— Nu, zise Ted aplecându-se şi sărutându-l pe frunte pe tatăl lui. Nu erai un om chiar aşa de rău atunci. Şi nu eşti un om chiar aşa de rău nici acum.

Ted stinse lumina, îl lăsă pe taică-su şi făcu câţiva paşi pe hol. Se opri şi-şi lipi fruntea de perete, începând să suspine. Nu mai plânsese aşa de când era copil, cu spasme profunde şi necontrolate. Simţi o mână pe umăr. Nu văzuse că Mariana stătea chiar acolo. Îl întoarse spre ea să-l îmbrăţişeze. Se îmbrăţişară şi, când Ted încetă să mai tremure, Mariana se retrase. Începură să se sărute. Un sărut care începu ca o mângâiere şi luă rapid proporţiile unui vălmăşag de nevoi.

Mariana îl împinse pe Ted în perete şi se lăsă peste el. Îi apucă pantalonii şi începu să-i tragă în jos. Ted o opri.

— Tata, zise el.

Îl auzise deja pe taică-su făcând sex în seara aia şi nu era sigur că voia să-i întoarcă serviciul. Poate în altă seară, poate nu chiar astă-seară?

— Ia-mă aici, acum, înainte să mă gândesc prea mult la ce fac.

— Nu, nu face asta. Nu te gândi, încetează să te gândeşti.

Îşi puse mâinile sub rochia ei şi o prinse de fund. O simţea deja umedă. Simţea cum se învârte camera cu el.

— N-am mai făcut niciodată aşa ceva, zise el.

— Eşti virgin?

— Nu, n-am mai făcut niciodată sex în casa pe care am crescut, adică în casa în care-am crescut.

— Nu mă exciţi.

Se ţinu de el şi îşi dădu deoparte lenjeria. Ridică un picior şi îl încolăci în jurul mijlocului lui, ţinându-l. Se lăsă peste el până când fu cu totul în ea. Ted o ţinea sus, în timp ce ea se împingea în el. Ted simţi cum îl lasă genunchii. Îi vorbi la ureche.

— Ar trebui să fiu în formă mult mai bună ca să rezist mai mult în poziţia asta… cvadricepşii. Ne putem lăsa pe podea?

— Îmi zici că-s grasă?

— Nu, nu, nu… niciodată. Eşti uluitor de perfectă.

Şi jos se lăsară, la orizontală. Lui Ted nu-i venea să creadă că chestia asta chiar se petrece, după ce se gândise aşa mult la ea. Ştia că, dacă nu reuşeşte să-şi distragă atenţia, se va termina în câteva clipe. Era recunoscător că îi era aşa de uşor să se uite prin casa copilăriei şi să-şi piardă dorinţa de a termina. Uite scaunul vechi unde stătea maică-sa şi tricota. Mama tricotând! Perfect. Reducea motoarele. Şi-o putea trage la nesfârşit. Ştia că era acolo dacă avea nevoie să amâne momentul. Funcţionase ca o vrajă. Hopa! Poate prea bine. Se simţea distras şi distant. Gata cu mama care tricotează. Îşi luă ochii de la scaunul mamei. Mariana îl putea simţi cum se îndepărtează, într-o conversaţie cu sine însuşi, şi o luă puţin cam personal. Îi aruncă o privire din aia.

Îi vorbi în spaniolă acum:

— *Venga muchacho tomame*.[1]

Ted habar n-avea ce spusese, dar avea o bănuială, iar spaniola suna bine, prea bine.

— Dacă o să vorbeşti în spaniolă, n-o să se întâmple nimic bun, o să se termine în câteva clipe, zise.

Mariana râse.

— *No te olvides de la leche cuando vuelas el elefante*.

— Încetează!

— Am zis „Nu uita laptele când zbori pe elefant“, spuse ea.

— Nu contează, sună prea sexy în spaniolă. Totul sună aşa.

— Ştiu şi franceză.

— Să nu îndrăzneşti să vorbeşti franceză. Germană, poate. Ar merge şi chineză.

Mariana deschise gura să vorbească. Ted nu ştia ce limbă avea să urmeze; în ochii lui, Mariana părea să aibă capacităţi infinite în momentul acela. Ea era mai multe lumi. Limba nu conta. Totul era mortal de perfect. Chiar şi răsuflarea ei neformată în cuvinte era grăitoare şi-i făcea nodul din stomac s-o ia în jos.

— *Hoochie-coochie-coo*…

— Ăsta-i Charo?

— Da. M-am gândit că poate te distrage. Pe mine mă distrage. *Hoochie-coochie-coo*…

— Am nevoie de linişte, te rog.

— N-am spus nimic.

— Respiri.

— Trebuie să respir, zise ea zâmbind.

Parcă nu existase preludiu, aşa că preludiul se petrecea în timpul piesei. Timpul se comprimase. Trecut, prezent, viitor. Totul se întâmpla deodată.

Ea îl privi în ochi, văzu cât de tare voia să se descurce bine, să ia o notă bună, să ajungă să scrie şi continuarea. Era drăguţ. Încetă să se mai mişte. Îl muşcă uşor de ureche şi spuse:

— Nu-ţi face probleme, Ted, te simţi aşa de bine. Fă dragoste cu mine. Asta-i tot. Asta-i tot ce trebuie să faci. Pentru mine, bine? Te rog?

Cuvintele ei îi dădură încredere în sine. Va fi puternic pentru ea. Iar ea percepu asta, o simţi.

— Bine, dar fără spaniolă, zise el. Bine?

— *Trato, Papi.*[2]

— Încetează!

Ea râse şi-şi arcui şoldurile spre el.

— Asta-i, drăguţă. Să-ţi spun „Lord“?

— Doar dacă merit.

— Asta-i, Lord…

Erau în armonie acum, cu minţile şi trupurile. În timp ce se mişcau împreună, el se ridică să-i privească frumuseţea. O cercetă de sus până jos. Erau dezbrăcaţi acum. Încercă să privească printre gene, ca să nu-şi vadă grăsimea, burta păroasă, s-o vadă doar pe ea. Aproape că reuşi. Văzu tatuajul cu Dead de pe glezna ei şi cel cu Christ pe cealaltă, unde văzu acum clar că nu era „Christ“, ci mai degrabă „Christina“, şi că i se încolăcea în jurul gambei. Îl văzu privindu-i glezna şi o răsuci uşor, aproape ca şi cum ar fi acoperit o cicatrice; îi şopti din nou la ureche:

— Nu te opri, o să termin.

Iar el nu se opri. N-avea să se oprească niciodată.

1. Hai, copile, ia-mă (sp.).

2. S-a făcut, tati (sp.).

55

Probabil trecuseră o lună sau două, dacă e să te iei după ce vede el pe fereastră. Frunzele au început să cadă. Copacii din Brooklyn, ce a mai rămas din ei, să răzbească prin asfalt – „creşte un copac în Brooklyn“, aşa e, un singur copac, creşte un copac în Brooklyn. Cei câţiva copaci care au rămas strălucesc a roşu şi aur aproape hiperbolic. Rămaşi aşa de puţini în oraş, copacii supracompensează, afişează culori anormal de strălucitoare, ca o armată copleşită de inamic, care dă totul în faţa anihilării inevitabile. O toamnă de vis. Aşa ar face un om de publicitate să arate toamna ca să vândă un vis printr-un lucru. Toamna lui Eddie Bernays. Marty veni de la fereastră la televizor. Unde dracu' e Ted? Tipic, nu poate suporta să vadă cum Sox câştigă în cele din urmă totul. Dintr-o lovitură, pur şi simplu. Patru victorii directe împotriva lui St. Louis Cardinals. Blestemul va fi ridicat în cele din urmă diseară, învinşii vor câştiga, cei din urmă vor fi cei dintâi. Seara asta pare biblică, pare împlinirea unei profeţii. Marty aproape că se aşteaptă să vadă broaşte căzând din ceruri şi pe Yul Brynner pe undeva. Dar el este un credincios. N-a murit. A rămas în viaţă pentru Sox şi Sox l-au ţinut în viaţă. Dă televizorul mai încet. Vrea doar să privească şi să audă vocile din mintea lui. Comentatorii exagerează, oricum. Încearcă să exagereze baseballul. Baseball şi America. Şi ei vând un vis fals cu taţi şi fii, cu maşini, democraţie, meritocraţie şi un trecut perfect. Dar sunt foarte stângaci şi bătători la ochi. Nu cum eram noi, eleganţi şi şmecheri. Cine înghite rahaturile astea? se întreabă Marty. Oamenii, ştie Marty, vulgul le înghite. Şi cine le vinde? Eu le vând. Marty ştie. Eu le vând. Dar omul

trebuie să mai şi mănânce. Şi trebuie să-şi întreţină familia. Nu-i nici o ruşine să-ţi pui talentele pe piaţă. Chiar dacă asta înseamnă să sexualizezi sparanghelul şi Soxologia sexy a lui Sox. Du-te dracu', Karl Marx. Şi, în plus, e adevărat, baseballul vindecă şi cancerul. Asta e. Lovitura finală. S-a terminat. Jucătorii năvălesc pe teren şi sar unii în braţele celorlalţi ca nişte copii. Ei bine, asta e sincer, se gândeşte Marty, bucuria e reală. Nu poate să creadă că Ted nu-i aici, dar, pe de altă parte, poate. Marile evenimente din viaţă nu sunt ca piesele de teatru, niciodată nu sunt regizate perfect sau, mai degrabă, sunt ca piesele greceşti unde toate lucrurile măreţe, sexul şi violenţa, se întâmplă în culise. De ce n-am putut să văd toate lucrurile măreţe? De ce am pierdut aşa de mult întorcându-mi privirea? Marty simte lacrimi în ochi. Se simte de parcă ar fi câştigat. Se simte de parcă ar fi câştigat jocul vieţii. Asta-i răsuflată, se gândeşte, pot mai mult de-atât. Dar şi baseballul este vechi, este ca porumbul. Ce-i în neregulă cu porumbul? Oamenilor le place porumbul. Dar el n-ar fi trebuit să moară acum? Nu prea părea probabil, astă-seară se simte mai bine ca niciodată. Se simte mai bine decât se simţise de ani de zile, ca un tânăr. Se simte aşa de plin de energie, că trebuie să iasă afară, în aerul nopţii. Dacă nu poate jubila în preajma lui Ted, o să găsească el la chioşcul lui Benny pe cineva cui să se laude. În timp ce merge spre Benny, unde dracu' e toată lumea? Fanii Yankees se ascund de el. Sunt deja cu toţii în doliu. Fetiţe. Nu-i suficient să câştige ei, trebuie să şi piardă Sox. Necinstit. Nepotrivit. Nu-i nimeni la chioşc. Chiar şi panterele alea cenuşii se feresc de Marty. De ce nu mă lasă nimeni să mă bucur în gura mare, la dracu'? Nu mi-am câştigat dreptul ăsta? Lasă 25 de cenţi pe tejgheaua chioşcului şi apucă un New York Post. *Şi acolo, pe prima pagină, prima pagină! Se pare că e cea mai importantă ştire din lume. Cu litere uriaşe îngroşate:* τό κατάραμα άνακυκλεύτε![1]. *Nu recunoaşte literele alea. Foarte ciudat. Răsfoieşte ziarul până la ultima*

pagină ca să vadă clasamentul şi comentariile. Tocmai a văzut meciul, de ce vrea să citească despre el acum? Asta-i o chestie de-a bărbaţilor. Nu ştie. Totuşi, e ciudat şi bizar, pentru că nu recunoaşte nici unul dintre numele jucătorilor. Nici de la Sox, nici de la Cardinals. Oare are un atac cerebral? A auzit că aşa se întâmplă. Îţi pierzi cuvintele, cuvintele se preschimbă în lucruri de nerecunoscut. Nu pricepe o iotă. La propriu. Ştie cum arată greaca, deşi n-o vorbeşte, iar acest New York Post *e scris în greacă. Trage adânc aer în piept. Cine e* Πεδροία[2]*? Cine e* Όρτιζ[3]*? Cine e* Δάμον[4]*? Se freacă la ochi. Nu poate pricepe nimic din numele astea. Se întoarce la prima pagină şi se uită la dată. E 28 octombrie 2004.*

Marty se trezi brusc din acest vis ciudat. Fusese convingător, iar el nu ştia unde se află în beznă, sau măcar în ce an e. Răsufla greu. Îl dureau plămânii. Se ridică în capul oaselor şi încercă să alunge ameţeala. Se ridică nesigur pe picioare. Era acasă. Era în regulă. Cerul de afară era albastru închis. Era încă întuneric, dar Marty ştia că mai erau doar câteva clipe până să vină răsăritul, răsăritul răsăritului. Urmează altă nenorocită de zi. Îşi puse pe el nişte haine şi se îndreptă spre bucătărie. Aruncă o privire în dormitorul lui Ted. Ce dracu'? Ted şi o femeie dormeau aproape unul peste celălalt în patul de o singură persoană al lui Ted. Bravo, Aşchiuţă! Femeia avea un păr frumos, des, negru şi ondulat. Oare ea era? Se mişcă uşor până într-un loc de unde putu vedea cine e. Ea era! Era Mariana. „Bravo ţie, Teddy", se gândi el, „şi bravo şi ţie, Mariana". Bun. Chiar bun. Sufletul infinit folosind trupul finit pentru a atinge infinitul din celălalt. Eu şi tu. Acesta este apogeul şi năpasta vieţii. Trupul este tot ce pot percepe simţurile din suflet. Asta spunea Blake. Ne face pe toţi unul. Lucruri încep. Lucruri se sfârşesc. Asta e.

Merse fără baston până la chioşcul lui Benny, aşa cum făcuse în vis. Ajunsese prea devreme. Nu era acolo nici unul dintre ceilalţi. Nu mai era

noapte, dar nici nu puteai zice că e zi. Ziarele de azi fuseseră deja lăsate la chioşc, legate ca nişte ostatici care trebuie făcuţi să vorbească. Marty reuşi să tragă un *New York Post*, cu rubrica lui favorită de sport. 10 septembrie 1978. Iisuse, ce repede a trecut vara. Viaţa trece aşa de repede. Sezonul trebuie să fie pe sfârşite. „N-am fost destul de atent“, se gândi el. Din cauza lui Ted şi a Marianei. Şi a Mariei. Chiar s-a întâmplat? S-a întâmplat. A fost o noapte de *pendejo*. Râse. Ted era un copil al naibii de amuzant. Un copil bun. Totdeauna fusese aşa.

Îi mulţumi lui Dumnezeu că-i dăduse o sculă care încă mai funcţiona. Zâmbi. Încă o mai iubea pe Maria după atâta vreme şi spera s-o mai vadă o dată. Şi încă o dată. „Atâta timp cât mi-a mai rămas.“ Răsfoi până la sfârşitul ziarului şi dădu paginile până găsi clasamentul din American League. Ce? Răsfoi înapoi să verifice din nou data. Nu, era 10 septembrie 1978. Yankees şi Sox sunt la egalitate? Egalitate? Sox cedaseră avantajul ăla uriaş? Dar seria de victorii pe care o avuseseră? Ted îl asigurase că aveau titlul în buzunar. Îi arătase ziarele. Văzuse la televizor. Ăsta era un ziar contrafăcut? Sau celelalte ziare fuseseră făcături?

Încercă să respire, dar nu reuşi. Îşi pierdea contactul cu realitatea, cu adevărul. Nu ştia ce era real şi ce era făcătură. Oare Ted era o sculă răutăcioasă de fiu răzbunător? O Goneril? O Regan? Oare Marty chiar fusese cu Maria aseară? „Te rog, Doamne, nu-mi lua asta.“ Mai era în viaţă? Căzu pe ciment. Ce i se întâmpla? Era viu şi murea sau era deja mort? Inima stătea să-i plesnească, dar de dragoste sau de moarte? Nu-şi putea da seama. Nu-şi putea da seama de nimic; era un simplu om şi, deodată, era atât de obosit, atât, atât de obosit. O să doarmă. Să doarmă aici, pe trotuar? Ca un vagabond? E-n regulă. E-n regulă. Lumea o să înţeleagă. „Aveam nevoie de odihnă. Avea nevoie de odihnă, or să spună. O să mă lămuresc când mă trezesc.“

După vreo 20 de minute, Benny ajunse la chioşc şi-l găsi pe Marty pe jos, inconştient şi fără reacţie.

1. Ridică blestemul! (greacă).
2. Dustin Luis Pedroia (n. 1983), jucător profesionist de baseball la Boston Red Sox. A fost recrutat de echipa din Boston în 2004 şi a devenit jucător permanent în 2007.
3. David Américo Ortiz Arias (n. 1975), jucător profesionist de baseball dominican, care joacă pentru Boston Red Sox începând din 2003.
4. Johnny David Damon (n. 1973), jucător profesionist de baseball, care a jucat pentru Boston Red Sox între 2002 şi 2005. În prezent, joacă la Cleveland Indians.

56

Pe Ted îl trezi un bubuit în uşa de la intrare. Privi într-o parte şi o văzu pe Mariana. Mariana Blades. Fir-ar al dracului, chiar se întâmplase. Cine naiba face zarva asta? Şi acum sună şi telefonul? Armagedon. De parcă ar vrea să scoale morţii. O să-l trezească pe tata. Ted se ridică tiptil, aruncă un halat pe el şi se duse la uşă. Erau panterele cenuşii. Îi spuseră că Marty fusese găsit la chioşc. Benny îl găsise căzut acolo când venise la lucru şi sunaseră la urgenţe, iar ambulanţa îl dusese înapoi la Beth Israel în Manhattan.

57

Până să ajungă Ted la spital, Marty fusese deja băgat într-un pat, în stare critică. Nu era mort, dar era al naibii de aproape. Doctorii spuseră că era în comă şi că e posibil să nu-şi revină, iar Ted putea începe să se ocupe de „ultimele afaceri“. Ultimele afaceri? Mersi, doctore, chiar ar fi trebuit să te faci poet. Mariana apăru un pic mai târziu. Se dusese până acasă să-şi ia uniforma. Azi era de serviciu. Se consultă cu doctorii. Ted se bucură că ei o să-i spună mai multe decât lui. Se întoarse la el după discuţie. Se îndreptară spre cantină ca să stea de vorbă.

Luară cafea şi Jell-O, dar nu se atinseră de ele.

— E vina mea, cred, zise Ted.

— Cum ai ajuns la concluzia asta?

— Benny l-a găsit căzut la pământ cu un ziar în mână.

— Şi?

— Păi, ştii ce făceam. Îi ascundeam faptul că Sox pierdeau. Ştii tu. Poate că a fost prea mare şocul să vadă totul dintr-odată. Ştii, poate că dacă-l lăsam, nu ştiu, să se obişnuiască cu situaţia, firesc şi cu încetul, nu l-ar fi afectat aşa de tare.

— N-ai cum să ştii, Ted.

— L-am omorât.

— Nu e vorba despre tine, Ted.

— Cum?

— Nu e vorba despre tine. E vorba despre tatăl tău.

— Ştiu. La dracu’, Mariana, ştiu.

— Bine.

Stătură aşa câteva minute. Mariana se ridică în picioare.

— Trebuie să mă duc, zise ea.

— Trebuie să lucrezi? Acum?

— Da, am şi alţi pacienţi.

— Nu prea pari să fii pacientă cu mine. Ce s-a întâmplat?

Mariana trase adânc aer în piept şi oftă. Ted era nedumerit de schimbarea ei de dispoziţie, din senin apăruse un pâlc de nori negri.

— La revedere, Ted.

— Cum adică „la revedere“?

— Nu ridica vocea. Nu face o scenă aici. Aici lucrez.

— Despre ce vorbeşti?

— Tatăl tău e aproape dincolo de noi, e dincolo de mine acum. Nu pot face nimic pentru el. Trebuie să merg mai departe, acolo unde e nevoie de mine.

— Pleci?

— Nu-i ceva personal.

— Faci mişto de mine? Noaptea trecută mi s-a părut oarecum personală.

— A fost. Şi a fost plăcut. A fost frumos. Dar a fost o greşeală.

— De ce?

— A fost neprofesional.

— Cui îi pasă?

— Mie.

— Mie, nu.

Mariana îşi dădu seama că oamenii începeau să se uite la ei. Ieşi în hol. Ted o urmă.

— De ce fugi de mine?

— Nu fug de tine.

— Vorbeşte cu mine.

— Ted, nu e nimic de spus. Se întâmplă. Acum, plec. Poţi să mă reclami dacă vrei.

— N-o să te reclam.

— Mulţumesc.

Mariana se întoarse să plece. După câţiva paşi, Ted o opri.

— Stai. Mariana. Asta faci tu?

Mariana nu făcu decât să se uite încremenită la el.

— Ajuţi oamenii să moară şi, a, da, uneori ţi-o tragi cu rudele lor?

Mariana nu spuse nimic.

— Atunci când te-am văzut la cantină cu tipul ăla tânăr, chipeş, când ţi-am cumpărat Jell-O. Am avut aşa un sentiment – ţi-o trăgeai şi cu el?

— Contează, Ted?

— Da, contează, la dracu'!

— Te-ar ajuta să treci peste asta?

— Al naibii să fiu dacă ştiu. Abia am ajuns aici, nu încerc să trec mai departe.

— Da.

— Da? Da, i-ai tras-o? Ţi-o tragi cu toţi?

Mariana nu spuse da şi nu spuse nu.

— Ţi-o tragi cu toţi? Iisuse, ce-i în neregulă cu tine?

— Ce-i „în neregulă" cu mine? Ce-i în neregulă cu tine? Nu-i nimic în neregulă cu mine.

— Serios?

— Bine, totul e în neregulă cu mine. Putem să ne oprim aici?

— Nu, nu putem să ne oprim.

— E doar sex, Ted, nu-i mare lucru.

— Nu ţi-a plăcut?

— Mi-a plăcut foarte tare.

— Mulţumesc lui Dumnezeu.

— Întotdeauna îmi place foarte tare.

— La naiba!

— Ce?

— Eşti aşa de rece.

— Crezi? De fapt nu ştii absolut nimic despre mine.

— Încep să-mi dau şi eu seama. Mi-ar plăcea, totuşi. Dacă mă laşi.

Acum Mariana părea o mamă dojenindu-şi copilul care voia prea multe bomboane.

— Ted. Nu.

— Ce ţi s-a întâmplat? În trecut, vreau să zic. Spune-mi.

— Nu-i nimic de spus.

— Este totul de spus.

— Ce? O să faci în aşa fel încât să câştige echipa mea? O să fii eroul meu? O să faci toată durerea să dispară? Ai puterea asta? O să-mi promiţi asta?

— Nu pot promite.

— Nu, nu poţi.

— Aş vrea să încerc.

Mariana îl privi drept în ochi. Se uita să vadă dacă o poate face sau se uita doar în propria întunecime? Ted nu ştia. Mariana vorbi înainte să plece de-a binelea.

— Îmi pare rău, Ted, asta fac eu. Nu-ţi închipui altceva. Nu-i ajut pe oameni să trăiască, îi ajut să moară.

Porni de-a lungul coridorului şi văzând-o plecând, văzându-i frumuseţea îndepărtându-se îi veni să plângă.

58

Marty era inconştient. Ted nu putea face nimic. Maria veni să-l vadă. Se aşeză ţinându-l de mână pe Marty, vorbindu-i încetişor în spaniolă. Ted se duse acasă, la el, unde peştele lui mecanic n-avea nevoie să fie hrănit. Tot ce adusese de acasă de la Marty era carneţelul, *Omul Doublemint*. Îl salută pe Goldfarb. Goldfarb rămase detaşat, ca de obicei.

Reciti iar şi iar romanul/jurnalul/ce-o fi fost al lui taică-su. Se gândea la locul în care se oprise. Chiar în mijlocul propoziţiei: „Erau…“, de parcă îl chema, peste ani, să termine propoziţia. Ted apucă un pix, se aşeză la fereastră şi aşteptă să vină cuvintele. Aprinse un joint cu bricheta Grateful Dead şi aşteptă cuvintele mânioase. Şi iată că veniră, iată că începură. Ted puse pixul pe hârtia veche şi începu să deseneze forme, iar formele acelea deveniră litere, iar literele deveniră cuvinte.

59

La Stadionul Yankees, Mungo era îngrijorat din cauza lui Ted. Nu mai avea ţintă deloc, nu fusese niciodată aşa de rău.

Ted luă *Omul Doublemint* la stadion şi scrise acolo în scurtele lui pauze. Nu ştiai niciodată când o să vină cuvintele potrivite, dar nu vin dacă nu scrii. Aruncă o privire la ceasul uriaş din dreapta terenului şi văzu pentru prima dată că era un Longines, că numele companiei care făcuse ceasul era Longines. Ted râse, pentru că îl văzuse întotdeauna ca *Longingness*[1], şi nu ca pe numele companiei, ci mai degrabă ca pe un comentariu despre trecerea timpului şi dor. Dorul. Dar nu, era doar franceză. Ceea ce crezusem că era o dorinţă excepţională şi tristă era doar „franceză“.

Îşi îndreptă privirea de la dor spre şeful lui, care stătea în tribune, cu o expresie idioată şi mânioasă pe chip.

1. Stare de dor, de alean.

60

Ted stătea în faţa şefului său, zbirul, golindu-şi dulapul. Acesta îi ţinea un monolog, chiar dacă Ted primise comunicarea cu douăzeci de minute în urmă – era concediat, pricepuse. Ştiau că furase videocasetofonul şi casetele. Ştiau că mânca o parte din arahidele pe care ar fi trebuit să le vândă. Bănuiau că ar fi putut fi un spion al celor de la Boston Red Sox. Ştiau destule ca să-i facă reclamaţie, dar nu ştiau dacă o s-o şi facă. N-au decât să facă tot ce pot mai rău. Suflaţi, turbate vânturi, să vă crape şi bucile obrajilor, suflaţi şi aşa mai departe. N-avea nevoie de slujba asta nenorocită, să lucreze pe nimic. Ha ha. Nu era Domnul Arahidă, era un bărbat, un bărbat care şi-o trăgea, cu coaie zornăitoare, se scrie B-Ă-R-B-A-T. Ca Muddy Waters. Dead începură să cânte „Candyman“ în mintea lui, iar Ted voia să cânte cu ei, să pună mâna pe o puşcă şi să-l trimită pe domnul Benson ăsta direct în iad.

Dar Ted nu spuse absolut nimic. Mungo stătea şi se uita de la distanţă sigură cum Ted înghesuia restul nimicurilor în rucsac. În drum spre ieşire, trecu pe lângă Mungo, care ridică braţul, cel cu apărătoarea de bowling, sus în aer, ca John Carlos şi Tommie Smith la Olimpiada din ’68. În timp ce Ted părăsea stadionul pentru totdeauna, îi răspunse cu salutul Black Power.

— Hai muncitorii, Mungo!

— Hai muncitorii, Teddy Ballgame!

61

17 septembrie 1978	Victorii	Înfrângeri	PCT	GB
NYY	90	58	.608	–
Boston	88	61	.591	2.5

Fără serviciu. Ted îşi petrecea aproape tot timpul la spital. Uneori îl înlocuia Maria şi atunci se ducea să se uite la meciurile de softball în Central Park, dar mai mult stătea cu Marty. Dădea uneori ochii cu Mariana, dar reuşeau amândoi să se evite în cea mai mare parte a timpului, iar Ted îşi înăbuşea pornirea de a face o scenă. În fiecare zi, îşi trăgea scaunul lângă patul de spital al lui Marty şi-i citea toate trei ziarele, de la un cap la altul. Dura ore în şir, dar Ted n-avea nimic altceva de făcut. Auzise că oamenii care se trezeau din comă îşi puteau aduce aminte lucruri care li se spuseseră în timp ce erau inconştienţi. Ted simţea că o parte din Marty era încă acolo. Undeva. Şi vorbea acelei părţi. Uneori, îl ţinea pe tatăl său de mână.

Red Sox erau îngrozitori. Se înecau. Erau blestemaţi. Cedaseră complet în faţa celor de la Yankees, iar Yanks luaseră un avans considerabil. Dar apoi se produse altă schimbare, iar Sox dădură semne de viaţă, în timp ce Yanks începură să dea semne de nervozitate. Până pe 17 septembrie, Boston recuperase ceva din terenul pierdut şi erau doar cu două puncte în urma celor de la Yankees. Ambele echipe câştigau acum. Se aflară umăr la umăr timp de mai multe săptămâni.

Ted îi citea lui taică-su de pe ultima pagină din *Post*.

— Sox au recuperat un punct, tată. Ţine-te tare acolo. Nu pleca încă. Încearcă să stai, să rămâi pe-aici şi să vezi ce se mai întâmplă, bine?

62

22 septembrie 1978	Victorii	Înfrângeri	PCT	GB
NYY	93	61	.604	–
Boston	91	63	.591	2.0

Ted nu se mai întorsese acasă la taică-su de ceva vreme, dar se duse să le ţină la curent pe panterele cenuşii cu ce mai făcea Marty. Între timp, Tango Sam, aparent cel mai plin de viaţă dintre ei, murise. Îi pocnise inima în somn. Moartea era o nenorocită care lovea la întâmplare. Ted şi-l imagină pe Tango Sam la Porţile Cerului sau, şi mai bine, la porţile Iadului, spunând: „Lucifer, Prinţ al Întunericului, Domn al Infernului, Satan însuşi, arăţi roşu şi grozav, împrumută-mă cu cincizeci de dolari“.

Ted intră în casa tatălui său. Părea acum un muzeu, un mausoleu. Voia ceva de-acolo, totuşi, ceva păstrat din trecut. Ceva pentru care venise. Dar întâi avea să-şi tundă părul.

63

Un Ted proaspăt tuns aruncă ziarele în camera de spital a lui taică-su şi începu să se dezbrace. Adusese vechiul echipament de scufundări din dulapul copilăriei sale. Şi-l puse chiar acolo, labele de înot şi restul. Defilă înainte şi înapoi prin faţa lui Marty, aşa cum făcuse când era doar un copil care spera să-i atragă atenţia lui taică-su. Ţinea tubul de aer în gură, iar pe mască se formă curând condensul, ca nişte lacrimi, aşa că lui Ted i se părea că priveşte lumea prin lentile de tristeţe. O asistentă văzu spectacolul amfibiu şi o luă la fugă să cheme pe cineva, dar chiar atunci trecu Mariana şi o opri. Se uită înăuntru şi-l văzu pe Ted, în mare parte dezbrăcat, în echipament de scafandru, mergând înainte şi înapoi şi făcând mişcări de dans nebuneşti în faţa lui Marty. Ted ridică privirea, iar el şi Mariana se văzură unul pe celălalt. Ted îi susţinu câteva clipe privirea, iar apoi se întoarse cu spatele la ea. Îşi potrivi masca şi tubul pentru un nou plonjon şi reîncepu să danseze în faţa lui taică-su.

În timp ce dansa, Yankees pierdură în faţa lui Cleveland cu 9-2, iar Red Sox îi învinseră pe cei de la Toronto cu 5-0. Cele două rivale încheiară sezonul exact cum începuseră, la egalitate, 162 de meciuri şterse într-o clipă. Ultimele patru luni nu se petrecuseră deloc. Totul fusese şters cu buretele. Nu mai exista decât prezentul.

64

Clasament final American League	Victorii	Înfrângeri	PCT	GB
Boston Red Sox	99	63	.611	–
New York Yankees	99	63	.611	–

Ted ajunse la spital arătând întinerit şi chipeş cu noua lui tunsoare scurtă, de sfârşit al anilor ’70. Aproape că spera că Mariana o să-l vadă şi o să se răzgândească, dar n-o zări. Cu ziarele în mână, intră în camera lui Marty şi se aşeză alături de el. Îi luă mâna şi i-o trecu peste ţeastă.

— Am tăiat nenorocitul ăla de păr de hipiot, tată, zise el, aşa cum voiai tu.

Ridică *Post* şi arătă spre el.

— Şi ghici ce s-a întâmplat. Suntem la egalitate. Boston a reuşit. Şi-au revenit. Au câştigat ultimele opt nenorocite de meciuri la rând, ca nişte campioni. N-au cedat, aşa că nici tu nu ceda acum. Haide, tată, eşti nemuritor până în octombrie, nu te poţi duce până nu câştigă Sox.

Chiar dacă nu primi nici măcar o urmă de răspuns, Ted continuă:

— O să fie un meci de baraj. Au dat cu banul şi o să fie pe Fenway. Au avantajul terenului propriu. Un joc va decide totul. Îmi place Bostonul.

Marty nu se clinti.

65

Ted îşi luă ceva de mâncare de la Brooklyn Jerk şi se aşeză afară să mănânce pui în aerul răcoros de toamnă. Întrebă de Virgil şi Virgil ieşi.

— Înc’un pacheţel, frate? îl întrebă el pe Ted.

— Nu. Mai tare.

— Praf-iarbă-coca-heroină?

— Mai tare.

— Respect, frate, da’ nu există al’ceva mai tare.

— Ba da, există.

Ted îi făcu semn lui Virgil să se apropie şi începu să-i şoptească la ureche. Virgil ascultă, căscă gura şi scutură din cap că nu. Ted se apropie şi mai mult, decis, de neoprit, în timp ce Virgil începu să încuviinţeze cu codiţele şi apoi să râdă.

66

Ted se repezi direct la spital. Avea ceva urgent de făcut. Trase un scaun lângă Marty. Scoase două bilete din buzunar şi, dând deoparte tubul de oxigen, le ţinu sub nasul lui Marty.

— Simţi mirosul? Miroase a victorie. Miroase a baseball, Boston. Se apropie meciul de baraj şi am luat două bilete. Le-am luat. Hai, amice, e timpul să te scoli. Ridică-te şi veseleşte-te!

Marty era nemişcat. Ted îi puse masca de oxigen înapoi sub nas şi, simţind cum îl lasă puterile, se predă şi spuse:

— Îmi pare rău, tată. Îmi pare rău că sunt aşa o belea. Îmi pare rău că sunt Domnul Arahidă. Îmi pare rău că nu sunt Măreaţa Aşchiuţă. Îmi pare rău că ţi-am stat în cale, în calea scrisului, a vieţii tale. Şi a Mariei. Şi îmi pare rău că te-am părăsit, că te-am abandonat. Iartă-mă, Tată, te rog iartă-mă…

Ted îşi puse capul pe pieptul lui taică-su, aşa că nu văzu când pleoapele lui Marty începură să se deschidă zbătându-se. Marty spuse răguşit de zile şi săptămâni de uscăciune:

— Ai zis *două* bilete?

67

Doctorii erau uluiţi de recuperarea lui Marty. Uluiţi şi, ciudat lucru, amărâţi. Arătau cam câtă emoţie au voie să arate doctorii când se întâmplă ceva mai bun decât se aşteptau, fără ca ei să fi jucat vreun rol. Ceea ce înseamnă că arătară foarte puţină bucurie şi foarte mult scepticism, de parcă învierea lui Marty era vreun fel de truc magic complicat orchestrat de Ted, care se uita chiorâş la ei şi nu zicea nimic despre leacul cu biletele la meci. Doctorii nu voiau să-l lase să plece, dar Marty lua în derâdere avertismentele lor prăpăstioase. Asta era povestea lui, le zise el, nu a lor. Marty şi Ted aşteptară un moment liniştit şi plecară pur şi simplu, fără să se externeze. Nu era o închisoare. Când deschise uşa spitalului, Ted simţi că rostogoleşte bolovanul. Se simţea parcă într-o poveste, povestea lui taică-su. Era un fel de miracol, de asta era sigur. Marty îi zise la revedere Marianei singur, în timp ce Ted aştepta afară, în maşină. Marty se simţea bine, de fapt, deloc rău în condiţiile date, şi avea o întâlnire cu destinul. Şi el, şi Bostonul.

Urma să meargă până la Boston cu Corolla cea nărăvaşă, aşa că Ted făcuse pentru fiecare câte o valijoară şi era în bucătărie, unde tăia un salam mare de Bologna şi făcea sendvişuri pentru drum.

— Tată, eşti gata? Nu vreau să te zoresc, nu vreau să te obosesc, vreau să te mişti în ritmul tău, să găsim un motel.

Ted îi dădu lui Marty un sendviş. Marty închise fermoarul valizei. Ted se duse să ia valiza.

— Iisuse, ce-ai pus în ea? Are o tonă.

— Nu ştiu cât o să fim plecaţi, s-ar putea să lipsim o vreme. Avem barajul, apoi seriile de divizie, apoi fanionul, apoi World Series. Stai aşa, s-o sun pe Maria.

Ieşi s-o sune pe noua sa veche iubire. În timp ce vorbeau, râsul lui Marty se revărsa în toată casa, ca şi spangleza sa de tot rahatul. Ted zâmbi şi scutură din cap. Când deschiseră uşa să plece, văzură două pungi cu mâncare şi un bileţel pe care scria „Pentru călătoria voastră, de la M“. De la Mariana. Marty aruncă o privire mâncării.

— Minunat, minunat, zise el.

— Îmi ajunge salamul, spuse Ted.

— Ia mâncarea de la ea, idiotule! Nu ştii ce înseamnă când îţi face o femeie de mâncare?

— Pun pariu că găteşte pentru o grămadă de lume.

— Ce vrei să zici?

— Zic doar că pun pariu că găteşte pentru o grămadă de lume.

— Şi ce are asta cu gătitul pentru tine? Nu mai fi aşa de smiorcăit.

Ted ridică pungile cu mâncare.

— Mie-mi ajungea salamul, zise el.

68

Ajunseră la autostrada Bruckner imediat. Şi în câteva ore ieşiseră bine din oraş şi nimeriseră fix în mijlocul unei zile frumoase de toamnă de New England. În timp ce Ted conducea, Marty plonjă în mâncarea Marianei, mormăind şi scoţând sunete de plăcere aproape sexuale ca să-şi exprime aprecierea pentru gust şi dând totul pe gât cu o *café con leche* tare.

— Dă-mi un sendviş cu salam, zise Ted.

— Ce? Nu fi tâmpit. Ia din asta.

— Am zis că-mi ajunge salamul, bine?

Marty îi dădu un sendviş cu salam de Bologna, care avea eleganţa, farmecul şi gustul unei cărămizi. Ted luă o îmbucătură şi se prefăcu că e bun.

— Îţi dai seama că salamul tău de Bologna are şi un prenume? E O-S-C-A-R[1].

— Taci din gură.

Ted încercă să facă pâinea goală şi bucata de carne să alunece pe gât; parcă ar fi înghiţit un deget uscat.

— Numele e Mayer. M-A-Y-E-R. Salamul tău e evreu.

— O, Doamne!

— Asta n-a fost a mea. Asta a fost a lui J. Walter Thompson. Erau buni. Mai sunt o grămadă, zise Marty.

— O grămadă de ce?

— O grămadă de de toate, greieraşule.

Îşi îndreptă bărbia spre mâncarea lui Marty.

— Cum sunt *plátanos*?

— Parcă mănânci funduleţul unui înger.

— Eşti dezgustător.

— Viaţa e dezgustătoare, Ted. „Dragostea şi-a ridicat conacul într-un loc cu excremente; căci nimic nu poate unic sau întreg să fie de n-a fost înainte sfâşiat.“[2] Cine zicea asta?

— Yeats.

— Yeats!

— Alt moş vicios.

— Nu şi-a tras-o el cu fata femeii pe care-o iubea şi care-l părăsise pentru un soi de politician enervant?

— Presupun că poţi să zici şi aşa. Maud Gonne[3].

— Cui îi pasă? Cui îi pasă dacă Yeats avea gusturi bizare? Cui îi pasă dacă Whitman era homo? Sau că Frost se purta ca un măgar cu nevastă-sa? De ce ştim toate astea? Nu mai vreau să ştiu aşa ceva. W. B. din numele lui Yeats însemna cumva Warner Brothers?

— Nu.

— Păi, scuză-mă, eu sunt autodidact, Ted. Spre deosebire de tine, ăla cu ştiinţă de carte şi papă-lapte.

— Ştiu, totdeauna ai spus asta. Mă gândeam doar că înseamnă că ştii o grămadă de lucruri despre maşini.

— Hahaha. Cum e salamul?

— Du-te dracu’!

Merseră tot aşa mai departe spre nord. Într-un antagonism perfect şi duios. Lui Ted îi trecu prin cap că poate Marty era ca frunzele roşii şi aurii pe care le vedea arzând în copaci. În natură, se pare, lucrurile sunt mai pline de viaţă şi mai frumoase chiar în momentul morţii, izbucnind cu tot ce au – de ce nu şi omul natural? Tatăl lui era roşu, verde, galben şi auriu, ca o

pasăre frumoasă căzând din cer. Din nou, dezbrăcarea paradoxală. Ted tuşi, iar dispoziţia lui Marty se întunecă.

— Ai răcit? întrebă el.

— Doar un pic.

— Pune-ţi un fular.

— Sunt vreo 26 de grade.

— Când mergi cu maşina se produce un suflu de aer rece.

— De 21 de grade. Brrrr.

— Hei, hai să ieşim de pe autostradă.

— S-o luăm pe drumuri lăturalnice? De ţară?

— Avem timp, de ce nu?

Ted îndreptă Corolla spre o ieşire.

— Asta-i lumea ta.

1. Oscar Mayer Company, producător american de carne şi mezeluri, înfiinţat de Oscar F. Mayer şi fratele său, Gottfried, în 1883 la Chicago.
2. Vers din poemul „Crazy Jane Talks with the Bishop“, din volumul *Words for Music Perhaps and Other Poems: Manuscript Materials* (1932), de William Butler Yeats.
3. Maud Gonne MacBride (numele irlandez Maud Nic Ghoinn Bean Mac Giolla Bhríghde, 1866-1953), revoluţionară irlandeză născută în Anglia şi actriţă, cunoscută pentru relaţia agitată cu poetul William Butler Yeats.

69

Era mai încet şi mai frumos pe drumul neumblat. Intraseră adânc în New England. Lui Ted îi bubuiau în cap cei de la Dead, în timp ce-şi croia cu greu drum printr-un al doilea sendviş saharian cu salam. Tot trăgea cu ochiul la mâncarea pe care-o adusese Mariana. Cântecul de sirenă al porţiei de *frijoles*. În cele din urmă, nu se mai putu abţine. Se întinse şi apucă o mână de ceva şi şi-o îndesă în gură, şi luă apoi îmbucătură după îmbucătură, ca un om care ieşea din apă trăgând aer în piept. Marty aprobă:

— Mănâncă, bea şi fii fericit.

— N-ar putea fi două din trei? Încotro mergem?

— Al naibii să fiu dacă am idee.

— Ce vrei să spui? Asta-i parohia ta.

— Nu, nu e. Nu-i parohia mea.

— Ai crescut lângă Boston.

— Nu. Stai să mai iau nişte cafea.

— Nu ne putem opri pentru pipi din cinci în cinci minute.

Dar Marty tot apucă termosul.

— În jurnal zicea că eşti chiar de lângă Boston şi că, în tinereţe, te plimbai prin New England cu motocicleta ta Triumph.

— Motocicletele mă sperie.

— Nu mergi cu motocicleta?

— Dumnezeule, nu!

— Dar eşti din Boston?

— Nu. N-am fost niciodată acolo.

— Ce? Şi atunci de ce… de ce eşti fan Sox?

— Am stat în New York şi-mi place să scot lumea din sărite.

— Eşti caraghios.

— De ce? Îi împiedica pe oameni să-mi vorbească despre lucrurile semnificative şi în acelaşi timp îi şi oftica. Câştigam pe toate fronturile.

— Eşti născut în 1918?

— Ce jignire.

Ted tuşi.

— Îţi pui un nenorocit de fular?

— Ce tot îi dai înainte cu fularul? Nu schimba subiectul. Cât din jurnal e real şi cât e ficţiune?

— E facţiune. Şi ăsta e un fapt, Jack.[1] Dar e ficţiune. E fict, Dick. E ca *Razzles*. Nimeni nu ştie. Istoria e un mister al dracului de mare.

— Potoleşte-te, *Rhymin' Simon*[2]!

— Nu mai ştiu şi nici nu-mi pasă. Nu vreau să ştiu despre Yeats sau Whitman şi ce-au făcut ei cu sculele lor, nu vreau să ştiu de mine. Vreau doar…

— Ce vrei?

— Vreau doar să fiu. Şi trebuie să mă piş. Trage naibii pe dreapta, Jeeves.

1. Referire la o serie de CD-uri cu jocuri educaţionale, care încurajau lectura, realizate de Learn Television şi Follett Software Company.

2. *There Goes Rhymin' Simon* este al treilea album solo de studio al cântăreţului american Paul Simon, lansat în 1973.

70

Se treziră într-un oraş numit Sturbridge. Mâncară rapid ceva la un Friendly's[1]. Chiar dacă lui Ted îi plăcea un shake Fribble, pălea în comparaţie cu ofranda Marianei. Ted îl ajută pe taică-su să se spele şi să se pregătească de culcare. Stăteau împreună într-o cameră cu două paturi. Se uitară la nişte emisiuni locale care discutau despre meciul de baraj de tip totul-sau-nimic. Toată lumea vorbea numai despre asta. Blestemul lui Babe şi 1918. Ted îl vârî pe Marty în pat, stinse lumina şi se băgă şi el în pat.

— A fost o zi distractivă, Teddy, mulţumesc.

— Sigur, tată. Când ne-am plimbat toată ziua prin oraşul ăla, mi-am adus aminte de o fantezie pe care-o tot aveam când eram mic.

— Da?

— Îmi aduc aminte că uneori, vara, luam LIRR[2] până pe insulă şi ne întorceam în duminicile alea de vară fierbinte şi aerul condiţionat era întotdeauna ca dracu' şi stăteam între vagoane şi mă uitam cum treceau pe lângă noi orăşelele adormite din Long Island.

— Mi-aduc aminte de zilele alea.

— Aveau majoritatea nume indiene – Islip, Wantagh, Massapequa. Şi, desigur, mereu enigmaticul şi atrăgătorul Babylon. Uneori trenul se mişca aşa de încet, cu vreo cinci kilometri pe oră, că mi se părea că puteam să cobor pur şi simplu nevătămat şi să merg mai departe. Şi mă gândeam la tine şi la mama, care stăteaţi pe locurile voastre fără s-aveţi habar, şi eu puteam să cobor pur şi simplu şi să merg într-un oraş nou şi să devin o persoană nouă. Să mă duc la vreo casă frumoasă din suburbii şi să zic:

„Bună, sunt Ted, pot să fiu fiul vostru? Nici măcar nu trebuie să-mi spuneţi Ted, puteţi să-mi spuneţi cum vreţi“. Şi aş fi devenit nou. Mi-ar fi dat haine noi şi aş fi avut o mamă şi un tată noi, şi voi n-aţi fi ştiut că am plecat până n-aţi fi ajuns în oraş şi atunci ar fi fost deja prea târziu, nu m-aţi mai fi găsit niciodată.

— Asta nu-i o poveste prea drăguţă de spus la culcare, să-mi zici cum voiai tu părinţi noi.

— Nu-i asta, tată. N-am coborât niciodată. Nu-i aşa? N-am coborât niciodată din tren. Am rămas mereu cu voi.

— E drept.

Stătură în tăcere, pregătindu-se să adoarmă.

— Şi ştii ceva, Ted, asta e suficient pentru mine. Că n-ai plecat niciodată. E mai mult decât poţi cere de la fiul tău.

— Şi nici tu nu m-ai părăsit niciodată, tată.

— Nu, cred că nu.

— Şi asta e suficient.

Marty aprinse lumina.

— Nu vreau să dorm, Ted.

— Am înţeles. Ce vrei să faci?

— Vreau să mi-o caut cu lumânarea.

1. Lanţ de restaurante fast-food pe Coasta de Est a Statelor Unite.

2. Long Island Rail Road, sistem feroviar de navetă de-a lungul Long Island, New York, care se întinde din Manhattan până în cel mai estic punct din Suffolk County.

71

Se întoarseră la maşină. Ted şi Marty mergeau pur şi simplu fără ţintă.

— N-ar trebui s-o căutăm cu lumânarea pe hartă, fin’că nu ştiu încotro merg? întrebă Ted.

Erau scurte izbucniri de conversaţie, urmate de tăceri lungi, tihnite. Cam pe la apus, începură să caute alt motel. Nu erau departe de Boston acum, dar peisajul încă mai era rural şi idilic. Se opriră într-un loc cu perspectivă frumoasă, ca să privească soarele coborând.

— Nu ştii cât de frumos e totul până nu eşti pe punctul de a te duce. De fapt nu-i adevărat că dacă ai văzut un apus le-ai văzut pe toate; cu cât îţi place mai mult să vezi un apus, cu atât mai mult vrei să le vezi pe toate.

Ted dădu din cap la adevărul încă vital al acestei platitudini şi al corolarului ei.

— Ce s-a întâmplat cu Mariana? întrebă Marty.

— Nimic. Cred că se culcă cu o grămadă de oameni.

— Bravo ei. Sexul e grozav. E cel mai bun. O să-mi lipsească după ce mor.

— Mda, probabil.

— Vrei un sfat?

— Nu neapărat.

— Cerşetorii nu prea au de ales.

— S-a notat.

— Cui îi pasă ce face ea? Îţi place?

— Da.

— Cui îi pasă ce face? Sunt pe moarte, prietene, crezi că-mi pasă dacă maică-ta şi-a tras-o cu unchiu-tău Tim?

— Mama şi-a tras-o cu unchiul Tiny Tim?

— Nu înţelegi esenţialul. Toate rahaturile astea personale cad cum cade carnea de pe os şi tot ce-ţi rămâne e dragostea. Tot ce-mi aduc aminte e că am iubit-o pe mama ta şi că mi-e dor de ea. Şi o iubesc şi pe Maria. Crede-mă, când o să fii pe moarte, o să te doară-n cot cu cine şi-a tras-o Mariana. O să fii doar recunoscător că şi-a tras-o cu tine, cretinule.

Se cazară la Paul Revere Motor Lodge şi se pregătiră de culcare. Ted îşi aprinse un joint; şi cu asta, gata cu lăsatul. Se băgă şi Marty.

— Chiar simt cum îmi compromit viitorul, zise el.

În întuneric, nu se vedea decât vârful aprins al jointului trecând dintr-un pat în altul. Ted trase un fum prea ambiţios şi tuşi. Marty explodă cu furie, din senin.

— Tusea asta nenorocită! Urăsc tusea asta nenorocită!

Ted aproape că sări din pat.

— Iisuse, tată, ce-ţi veni?

Marty îşi recăpătă suflarea şi calmul. Pentru o clipă, iar apoi începu să strige:

— O, Doamne, o, Doamne, o, Doamne…

— Ce s-a-ntâmplat?

— Cred că mi-am dat seama de ceva.

— Ce?

— Tusea.

— Ce?

— Tusea.

Ted tuşi.

— Da, fir-ar al naibii, sunetul tusei tale mă enervează aşa de tare.

— Eşti supărat pe mine fin’că tuşesc? Nu fin’că arunc ca o fetiţă şi arăt mai bine ca tine?

— Când aveai nouă luni, te-ai îmbolnăvit, prima ta răceală – şi, apropo, n-arăţi mai bine ca mine –, iar mama ta şi cu mine am aşteptat prea mult până să te ducem la spital. Nu ştiam. Ce ştiam noi? Te-am dus, şi doctorul s-a uitat la noi ca şi cum am fi fost nişte tâmpiţi că am aşteptat atâta. Nu ştiam.

— N-am ştiut.

— Nu, n-ai cum să-ţi aduci aminte. N-aveai nici un an. Ţi-au făcut o puncţie lombară. Au înfipt un ac mare în spatele tău micuţ şi-mi venea să-l omor pe doctor că-ţi făcea rău şi după aia să mă sinucid. Nu ştiau ce e. Trei zile ţi-a fost tot mai rău.

Ted zăcea în bezna aşa de smolită, că îşi putea închipui că vede povestea lui taică-su proiectată ca un film pe întunericul din faţa ochilor lui.

— Doctorii nu reuşeau să-şi dea seama ce e. Am stat în spital cu tine, mama ta şi cu mine. În a treia noapte, maică-ta a adormit şi eu m-am lăsat peste tine, chiar peste feţişoara ta frumoasă, şi am vorbit cu ce boală sau virus sau demon îţi ataca plămânii, dublă pneumonie sau VRS[1] sau diavolul însuşi, mă rog, i-am vorbit şi i-am comandat să iasă din tine şi să lupte bărbăteşte, să iasă din tine şi să vină în mine. Nu mă puteam gândi ce altceva era de făcut. Şi ştiam că nu era destul. Ştiam că eram neputincios şi că tu aveai să mori. Şi am avut o viziune.

— Cu ce?

— Am avut o viziune despre cum ar fi arătat lumea dacă mureai tu. Că n-o să mai existe bucurie, n-o să mai fie decât un hău nesfârşit de tristeţe şi durere şi am început să cobor în hăul ăla, tot mai adânc, şi n-avea fund. Am început să mă scufund.

— Dar am supravieţuit, tată, e în regulă, am supravieţuit.

— Da, ai supravieţuit, dar azi, când tuşeai, m-am dus cu gândul chiar atunci, în momentul şi în locul ăla, şi mi-am dat seama că mi se făcuse frică. M-am speriat de bezna şi durerea aia fără fund. Şi dacă ai fi pe moarte, n-aş mai putea face faţă, şi să te iubesc pe tine ar fi însemnat s-o înfrunt din nou, să înfrunt iar posibilitatea acelei dureri. Îmi era aşa de teamă să te pierd, că nu te-am mai primit niciodată înapoi. Nu cred că te-am mai primit niciodată înapoi cu totul. Mi s-a făcut frică să te iubesc.

— Iisuse, tată!

Ted nu ştia ce să spună, aşa că nu spuse nimic. Şi aşa, neabătut, Marty o ţinu pe-a lui, continuă să facă legăturile dintre punctele întunecate din mintea lui, din plămânii lui, de pe cer. Ted îşi aminti de jocurile uneşte-punctele pe care i le dădeau în şcoala primară, unde o grămadă de puncte aparent împrăştiate, unite în ordinea corectă, dezvăluiau un desen limpede cu ceva, de obicei ceva măreţ, ca o constelaţie. Ted avea senzaţia că taică-su era aproape de a-şi încheia propriul desen, măreţia întunecată a propriului cer de stele.

— Mi-am petrecut toată viaţa încercând să-i descifrez pe oameni, să-i păcălesc făcând apel la inconştientul lor şi niciodată, niciodată nu mi-am descifrat nenorocitul de sine al meu.

Instinctul lui Ted îi spunea să facă totul mai bine, să-l pună în context, să-i dea glas, să ierte, să-l ajute pe Marty să se ierte pe sine, dar rămase tăcut. Chiar în urma impulsului de a face situaţia mai uşoară venea înţelepciunea de a lăsa lucrurile aşa cum sunt şi de a lăsa timpul, chiar dacă aveau tot mai puţin, să-şi urmeze cursul natural de vătămare şi vindecare. „Toţi suntem de pe lumea asta şi suntem supuşi timpului şi legilor lui – fizice şi psihice – şi nu există scurtături“, se gândi Ted. Tot timpul este geologic. Un Polaroid care a avut nevoie de cincizeci de ani să se developeze.

Totul dusese spre momentul ăsta, totul, de ce să treci de el înainte să capete formă, înainte să prindă culoare, înainte să se fixeze? Cuvintele n-ar putea decât să facă lucrurile să se împuţineze, ca nişte cuşti pentru animale sălbatice.

După câteva minute de tăcere, în care Ted îl ascultă pe taică-su suspinând în beznă, Marty începu să respire mai regulat, să se liniştească şi să se calmeze. Şi Ted plânsese, plânsul lui amestecându-se cu cel al lui taică-su; şi totuşi el nu plângea pentru el însuşi, ci pentru tatăl lui, iar această pură generozitate instinctivă împletise o anumită blândeţe dedesubtul suferinţei ambilor bărbaţi.

În cele din urmă, Marty vorbi:

— De-asta m-am potrivit eu cu Mariana.

Ted înghiţi în sec şi trase adânc aer în piept. Voia ca vocea să nu-i sune încordat din cauza acestui sentiment uriaş.

— Vrei să zici Maria.

— Nu, Mariana. Şi-a pierdut fetiţa. Cancer. Asta înseamnă tatuajul de pe glezna ei. Christina. Pe fetiţa ei o chema Christina.

— Nu Christ, Christina.

— Da, Christina. A înţeles că mi-e teamă pentru tine fin’că văzuse şi ea bezna morţii unui copil, numai că ea încă mai trăieşte în bezna aia, în fiecare zi trebuie să iasă din ea la lumină, unde sunt cei vii, şi apoi, în fiecare seară, se întoarce în bezna unde se află fiica ei. A fost ideea ei să mă apuc iar de scris.

Ted privi imaginile din mintea lui proiectate afară în întuneric. Îl văzu pe tatăl lui tânăr şi pe el bebeluş; văzu o Mariana tânără şi îngrozită şi o fetiţă pe moarte. Văzu hăul fără fund, dar nu se putu apropia de el, nu putu privi în jos; nu avea un copil, n-avea de unde să ştie. Taică-su vorbi şi glasul îi sună istovit:

— Ted, te rog spune-mi că nu mă urăşti.

— O, Doamne, nu! Nu te urăsc, tată.

— Sunt aşa de obosit.

— Culcă-te şi dormi.

— Mă tem că n-o să mă mai trezesc.

— N-ai terminat încă. Mie nu mi-e teamă.

Ted se sculă şi se duse până la patul lui taică-su şi se urcă în el. Îşi puse braţul sub ceafa lui taică-su şi îl ţinu în braţe, cu capul lui Marty odihnindu-se pe pieptul lui. Ted îl sărută pe creştet. Marty şopti:

— Tu eşti arma mea secretă.

Ted avea amintiri vagi din copilărie, pe care nu le putea deosebi de dorinţe, cu tatăl lui ducându-l la culcare în felul acesta, în nopţile dificile. Cu capul înfundat în pieptul lui Marty, Marty mângâindu-l pe păr. În bezna de smoală, simţul tactil i se ascuţise şi putea simţi bătaia propriei lui inimi mişcând capul lui Marty foarte uşor pe pieptul lui, legănându-l şi alinându-l. În mai puţin de un minut, Ted îşi dădu seama după respiraţia lui Marty că acesta adormise.

Ted aşteptă în întuneric încă o oră, urmărind imaginile din minte, ca Platon în peştera lui. Dar nu putea adormi. Atent să nu-l trezească pe taică-su, se ridică să iasă şi să mai tragă un joint în parcarea motelului. Lăsă chiştocul, se duse la telefonul public şi scoase cartea de vizită a Marianei. Formă numărul. Nu ştia ce să spună, dar voia să spună ceva. Spera să-i vină vreo idee în timp ce suna, dar nu-i veni nimic şi nici nu răspunse nimeni.

Se întoarse înăuntru, unde taică-su dormea. Se duse la patul lui Marty şi îngenunche. Nu putea distinge chipul bătrânului în întuneric, deşi era la doar câţiva centimetri de el. Şopti la urechea bărbatului adormit:

— Ai încercat să mă omori demult, dar n-ai putut pentru că tatăl meu te-a scos din mine şi te-a băgat în el. Dar tot un laş eşti. Ai atacat un copil şi

acum ataci un bătrân. Nu-mi mai e frică de tine. Sunt bărbat. Sunt gata să lupt.

Ascultă să vadă dacă răsuflarea lui taică-su se schimbă. Nu auzi nimic.

— Tata ţi-a cerut să ieşi din plămânii mei şi să intri într-ai lui, dar acum te vreau înapoi. Pentru mine ai venit. Pe mine mă vrei. Şi eu vreau să mă lupt. Ieşi din el şi vino-n mine. Întoarce-te unde ţi-e locul…

Ted se apropie şi mai mult, aşa că simţea răsuflarea lui taică-su pe gura lui. Inspiră adânc, iar şi iar şi iar, sperând să surprindă demonul şi să-l înfrângă o dată pentru totdeauna. Toţi trei ghemuiţi în întuneric – Ted, Marty şi demonul, nehotărât şi rău-voitor, zăbovind între ei.

1. Virus sinciţial respirator (VRS), paramixovirus care produce infecţii ale cavităţii nazale şi faringelui şi reprezintă o cauză majoră de bronşiolită şi pneumonie la copiii mici.

72

2 octombrie 1978

Boston Red Sox vs. New York Yankees pe Fenway Park

Meci unic de baraj: Formațiile de start

New York Yankees	Boston Red Sox
La aruncare: Ron Guidry	Mike Torrez
Mickey Rivers CF[1]	Rick Burleson SS[2]
Thurman Munson C[3]	Jerry Remy 2B[4]
Lou Piniella RF[5]	Jim Rice RF
Reggie Jackson DH[6]	Carl Yastrzemski LF[7]
Graig Nettles 3B[8]	Carlton Fisk C
Chris Chambliss 1B[9]	Fred Lynn CF
Roy White LF	Butch Hobson 3B
Brian Doyle 2B	George Scott 1B
Bucky Dent SS	Jack Brohamer DH

Ted parcă maşina pe un loc bun de lângă Charles River. Erau 20 de grade şi era soare. Cu sau fără pantere, azi meciul n-avea să fie amânat din cauza vremii. Tată şi fiu traseră împreună un joint în linişte şi pace. Mâncară ceva şi se uitară la canotorii de pe râu. Era una dintre zilele acelea perfecte de toamnă, când pur şi simplu pierzi noţiunea timpului. Radioul era închis, pentru a economisi bateria enigmatică. Ted privi în sus spre cer şi recită: „Prin trecătorile-asfinţite de dincolo de soare, asinii călăriţi de îngeri coboară încet“[10].

— Dacă zici tu, Cheech[11], spuse Marty.

— Aşa zice Wally Stevens, preciză Ted, în timp ce tuşea după un fum de canabis tras adânc în piept.

— Scuze.

Marty dădu din mână şi zâmbi, parcă spunând că nu-l mai deranjează tusea lui Ted.

— Îmi place să mă uit la canotori de aici, zise el, fin’că ştii că-şi dau duhul, că au crampe musculare şi le ard plămânii, dar de la distanţa asta nu poţi să auzi sau să le vezi durerea. Tot ce văd e plutirea asta miraculos de lină peste suprafaţa apei. De la această depărtare olimpiană, nu văd decât frumuseţea.

— Parcă ar fi artă. Ascunde partea dificilă.

— Nu, drăguţă, e moartea. Aşa e să priveşti lucrurile dinspre moarte. Fără sudoare, doar frumuseţe. Mi-aş dori să fi putut fi pe moarte toată viaţa.

Ted privi la jointul care-i fumega în mână şi zise:

— Spui lucruri care mă depăşesc, tată. Prea profund pentru când mănânc un „submarin“. Tufişul în flăcări. Cred că o să mă las.

— Eu nu. Eu sunt fumător de marijuana.

— Ai trecut prin poarta de acces, hm?

— Da, am trecut prin poartă şi am uitat s-o închid.

— Păi, fin’că eşti fumat. Ai uitat să închizi poarta fin’că eşti fumat.

— A, asta era.

— Voi, copiii nebuni cu uleiul vostru de haşiş şi iarba voastră trăsnită.

— Ulei de haşiş? Ce-i uleiul ăsta de haşiş de care vorbeşti? Povesteşte-mi despre uleiul ăsta de haşiş.

— Ia-o uşurel, William Burroughs.

— Aş vrea să fi avut nişte *Frusen Glädjé*.

— Nu-i nici un împărat ca afurisitul de împărat de îngheţată.[12]

Îşi scotociră amândoi minţile să vadă dacă-şi amintesc să fi trecut în ultima oră pe lângă vreun magazinaş care ar fi putut avea îngheţată. Nici unul dintre ei nu reuşi, şi renunţară amândoi uşor dezamăgiţi. Priviră drogaţi cum vâslaşii tăiau ca nişte lame prin sticla lichidă şi sclipitoare.

— Ted?

— Da?

— Cât e ceasul?

— Oh, rahat, zise Ted şi sări să dea drumul radioului din maşină.

Meciul era deja în plină desfăşurare.

— Rahat! E trei! Meciul începea la două jumate'! spuse Ted. A început meciul.

Ambreie şi dădu cu spatele. Sunetul inconfundabil, dezagreabil al jantei metalice pe pavaj.

— E pană, zise Marty. E pană de cauciuc.

— Nu mai spune, Sherlock.

Desigur, Ted n-avea roată de rezervă şi trebui să fugă şi să oprească un taxi, să se ducă la un magazin auto, să cumpere un cauciuc şi să vină înapoi cu taxiul. Ted îl lăsă pe Marty în maşină să asculte meciul şi să se bucure de priveliştea râului. Străzile erau mai mult sau mai puţin pustii, aşa că ajunse repede, ţinând cont de împrejurări. Cea mai mare parte din Boston şi probabil toată zona New England era fie la meci, fie se uita la meci acasă. Pierdură o grămadă de vreme, dar în cele din urmă porniră iar pe patru roţi. Marty era agitat de meciul de la radio, ascultând atent să prindă sunetele dincolo de sunete, cu concentrarea unui prădător la pândă, căutând semne care să trădeze acţiunea chiar înainte s-o poată transmite comentatorii, ştergându-şi palmele transpirate de pantaloni.

Boston este unul dintre cele mai vechi oraşe din ţară şi a fost proiectat pentru tălpile oamenilor şi copitele animalelor, nu pentru anvelopele

maşinilor. Dacă nu e chiar un labirint, e ca un labirint. Ted ştia că e aproape de Fenway, dar nu-l putea găsi. Străzile cu sens unic îl duceau în direcţii greşite şi nu putea găsi pe nimeni care să-i dea indicaţii, pentru că meciul preschimbase oraşul într-un oraş-fantomă. Ştiind că riscau să piardă meciul, Ted începu să intre în panică.

— Rahat, rahat, rahat… unde suntem?

— Habar n-am. În Boston? De ce n-ai şi tu o hartă?

— N-am hartă fin'că am crezut că eşti tu din Boston!

La radio, Carl Yastrzemski reuşi o cursă completă şi aduse Sox în avantaj.

— YAZZZZZZZZZZZZ! Fir-ar să fie! Yazzz! Suntem în avantaj! Unu-zero! Unu-zero! Suntem în avantaj!

Ted zări un poliţai ceva mai încolo şi sări din maşină să-l întrebe pe unde s-o ia. Marty privi poliţaiul gesticulând şi i se păru că vorbeau vreo cinci minute. Ted se întoarse în fugă la maşină şi-i dădu bice.

— Ce naiba e cu accentele astea caraghioase? întrebă el.

— Ce-a zis?

— N-am nici cea mai vagă idee! „Kenmahsquah"? A zis că ne trebuie „Kenmahsquah". Ce dracu' e „Kenmahsquah"?

— Nu înthreba ce poţi să faci penthru ţaha ta, înthreabă mai deghrabă… Stai, nu-i bine.

Ted făcu un viraj brusc şi probabil interzis la stânga.

— Am mai trecut pe-aici, zise Marty.

— Ba nu.

Marty arătă cu degetul.

— Ba da, am fost, recunosc chestia aia de acolo, chiar de lângă chestia aia.

— Nu! N-ai mai fost niciodată pe-aici, domnule Boston, asta-i toată problema!

— Cred că ar trebui să pahrchezi maşina în Hahrvahd Yahrd.

— Taci din gură. Eşti fumat rău.

— Jerry Garcia e Dumnezeu, frate.

— De acord. Te rog, taci din gură.

— Tocmai am văzut un indicator.

— Ce zicea?

— Zicea că eşti un tâmpit.

— Tată.

— Nu, zicea „Kenmore Square – Fenway“. Întoarce.

— Kenmah! Nu pot să întorc.

— Fă rost de nişte coaie şi întoarce.

Ted făcu un derapaj vrednic de o cascadorie din filme şi reuşi o frumoasă întoarcere completă, surprinzându-se chiar şi pe sine. Fundul maşinii derapă pe contrasens, iar ei râdeau de se spărgeau.

— Mai fă o dată, tati! strigă Marty. Mai fă o dată!

— Nu, haide, aproape am ajuns.

— Nu eşti deloc amuzant.

Ted forţă motorul şi acceleră întorcându-se din nou pe loc cu pricepere. Şi apoi o ultimă întoarcere, ca să revină în direcţia bună.

Marty scoase capul pe geam şi strigă:

— Iiiiiiiiiiiiiiiiiiii…

1. *Center Fielder*, fundaş central.

2. *Shortstop*, aprox. libero.

3. *Catcher*, jucător la prindere.

4. *Second base*, jucător la baza a doua.

5. *Right Fiedler*, fundaş dreapta.

6. *Designated Hitter*, jucătorul care vine întotdeauna la bătaie în locul unui jucător defensiv.
7. *Left Fielder*, fundaş stânga.
8. *Third base*, jucător la baza a treia.
9. *First base*, jucător la prima bază.
10. Citat din poemul „Le Monocle de Mon Oncle“ de Wallace Stevens, în volumul *Lumea ca meditaţie*, traducere de Constantin Abăluţă şi Ştefan Stoenescu, Editura Univers, Bucureşti, 1970.
11. Richard Anthony „Cheech“ Marin (n. 1946), actor american de comedie şi scriitor, cunoscut pentru personajele cu accent mexican puternic.
12. Citat din poemul „Împăratul de îngheţată“, de Wallace Stevens, în volumul *Lumea ca meditaţie* (ed. cit.).

73

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Yankees	0	0	0	0	0	0			
Red Sox	0	1	0	0	0	1			

Câteva minute mai târziu, parcau pe Lansdowne Street. Puteau să vadă stadionul în faţă, Monstrul Verde[1]. La radio, era anunţat la bătaie liberoul de la Yankees, Bucky Dent. Era repriza a şaptea. Sox erau în avantaj, cu 2-0. Pierduseră aproape tot meciul. Ted sări din maşină.

— Hai, tată, să intrăm.

— Când se termină repriza. Câştigă fără mine, nu vreau să fiu piază-rea. Hai să ascultăm de-aici.

— E Bucky Dent. Nu poate puncta. N-o să se-ntâmple nimic. Hai să mergem.

— Intrăm când se termină repriza.

Ted se aşeză înapoi în maşină.

— Foarte bine, cum vrei tu.

În vreme ce se uita lung la Fenway, aflat la doar câteva sute de metri depărtare, Ted se gândea la Moise pe muntele Pisga, unde i se arătase o viziune a Pământului Făgăduinţei, doar pentru ca Dumnezeu să-i spună că nu poate merge acolo.

Se simţea o briză haotică, învârtejită. Phil Rizzuto zise:

— Vă zic eu, aţi băgat de seamă steagul? Nu-mi venea să cred. Chiar când a venit Jim Rice la bătaie, a început să bată vântul spre terenul din stânga. Nu doar că l-a ajutat pe Yastrzemski cu *home run*-ul, dar l-a şi încurcat pe Jackson. Vântul bătea spre terenul din dreapta când Jackson a lovit mingea înaltă, iar când Yaz a reuşit *home run*-ul vântul bătea spre stânga şi n-a lăsat mingea să cadă-n teren. Mi-a spus cineva că Red Sox controlează elementele aici. Eu n-am crezut până acum.

Ted îşi dorea, pentru a mia oară, ca scaunul lui cel inflexibil să se poată lăsa pe spate în timp ce ascultau cum Dent vine la aruncare împotriva lui Mike Torrez de la Boston. Pentru a milioana oară, comentatorii, cu fetişismul numeric caracteristic doar fanilor de baseball, astrologilor şi cabaliştilor, descriau culoarul scurt al terenului din stânga, păzit de Monstrul Verde. Monstrul Verde îl ducea întotdeauna pe Ted cu gândul la adversarul nemuritor al lui Sir Gawain, Cavalerul Verde. Dimensiunile originale ale terenului de la Fenway erau, pentru pasionaţii de baseball, un dat numeric ca Teorema lui Pitagora – o întoarcere la vremurile de dinainte de standardizare şi de terenurile identice, înălţimea compensând lipsa de adâncime. La doar 94,5 metri de baza-casă, doar puţin mai departe decât un teren de Little League, peretele se înalţă ca un obiect natural, de 11,3 metri, cu mult mai înalt decât orice alt gard de pe vreun teren de ligă superioară. Ca un zeu capricios, zidul poate pedepsi mingi lovite corect care pe alte stadioane ar avea ca rezultat *home run*-uri, dar care pe Fenway, fără suficientă forţă de aruncare, puteau nimeri foarte bine în tabela de scor înaltă şi ricoşa înapoi pentru o simplă alergătură până la prima bază. Zidul a dat şi zidul a luat; Monstrul putea răsplăti o minge înaltă nevrednică, o minge simplă pe orice alt teren, şi o putea decreta *home run*. Era un zid din Vechiul Testament, ridicol, exagerat.

La radio, Rizzuto devenea tot mai agitat. Era un susţinător aşa de părtinitor al echipei lui, ţinând de-a dreptul ostentativ cu Yankees. Era repriza a şaptea, Sox conduceau tot cu 2-0, iar fostul jucător de la Yankees, Mike Torrez, era puternic şi împiedica adversarul să marcheze. Dar Yankees construiau prima fază cu adevărat periculoasă a meciului, cu alergători la prima şi a doua bază. Comentatorii discutau cu pesimism despre jucătorul la bătaie cu numărul nouă, care se apropia acum de placă, Bucky Dent, cu o mână prea uşoară, cu un procentaj mediocru de 0,243 pe an, fără forţă, cu doar patru *home run*-uri. Vorbeau despre cum antrenorul principal de la Yankees, Bob Lemon, care fusese adus să-l înlocuiască pe nestatornicul Billy Martin la jumătatea sezonului, voia probabil să-l înlocuiască pe Dent, dar nu-i mai rămăsese nimeni pe bancă. Rămăseseră cu Bucky Dent.

Era o senzaţie ciudată, pentru că Ted şi Marty, chiar în timp ce ascultau, puteau simţi energia venită dinspre stadionul din apropiere, unde 32.925 de spectatori stăteau concentraţi asupra acţiunilor a doi bărbaţi care jucau un joc de copii. Dent se aruncă după minge şi o loveşte cu glezna. Îi trebuie un minut întreg să scape de durere. E evident că-l doare şi şchioapătă, dar Lemon n-are de ales şi îl ţine în teren. Dent revine, îşi ia avânt şi ratează altă aruncare, rupându-şi bâta de data asta. Mai trece încă un minut până se îndreaptă iar spre banca de rezerve să-şi ia altă bâtă. Fundaşul central de la Yankees, Mickey Rivers, pe cercul de încălzire, îi aruncă lui Dent una dintre bâtele lui, spunând ceva de genul „Ia-o pe a mea, oricum nu poţi lovi“. Bucky Dent râde şi se întoarce la bătaie cu bâta lui Mickey Rivers.

Bucky ia din nou poziţie. Torrez aruncă, Dent se balansează. Şi apoi se aude un sunet ciudat dinspre stadion, dinspre Fenway. Este sunetul celor 32.925 de oameni care-şi ţin răsuflarea. Zeci de mii de oameni, absolut tăcuţi, privind bolta mingiei şi calculându-i mintal parabola. Şi apoi dinspre stadion izvorăşte un alt sunet bizar, un amestec revoltător de neîncredere,

groază, teamă şi dezaprobare animalică: 32.925 de suflete, mai puţin cele câteva sute de fani Yankees nepoftiţi, tocmai primiseră o lovitură în stomac. Bucky lovise în sus o minge înaltă şi lentă, dar, din cauza capriciosului Monstru Verde, o eliminare simplă devenise un *home run* fatidic, ucigător de voinţă, distrugător de încredere. Apa fusese preschimbată în vin, plumbul într-un avantaj de aur. Mingea trecu pe lângă perete. Bucky Dent reuşise un *home run* cu doi alergători la baze împotriva Monstrului Verde; ceea ce aruncătorul de la Boston, Dennis Eckersley, a numit mai târziu „un *home run* nenorocit şi de rahat“.

Atmosfera era stăpânită de un sentiment de panică. Umbrele se lungeau şi temperatura scădea în după-amiaza de început de octombrie. În maşină nu se auzea decât radioul. Bucky Dent trece prin baze în drumul spre baza-casă. Yanks conduc cu 3-2. Phil Rizzuto zise:

— Nu-mi ceri să spun nimic, mi-am ţinut răsuflarea, Bill White… Sunt în stare de şoc, aşa că n-o să prea fiu de folos aici. Sunt ca o găină pe un pietroi fierbinte, nu ştiu dacă să sar sau să mă aşez şi să fac un ou.

Marty vorbi primul. Se întinse şi închise radioul, reducându-i la tăcere pe Rizzuto şi White şi întreaga lume.

— Bucky Dent?! Bucky Dent??!! Nenorocitul de Bucky Dent???!!!

— E-n regulă, tată, au mai rămas două reprize. O să ne revenim. Haide să intrăm. Încă nu s-a terminat.

Marty se lăsă pe spate în scaun, aparent rămas fără speranţă.

— S-a terminat.

— Nu s-a terminat. E un avantaj de un punct în repriza a şaptea. Nu-i nici pe departe gata.

— Ted. S-a terminat. Simt. Ştiu.

Şi apoi Marty continuă să repete neîncrezător:

— Bucky Dent? Bucky Dent? Nenorocitul de Bucky Dent?

De parcă, dacă o spunea de suficient de multe ori, putea da înapoi ceasul sau măcar putea să-i găsească vreo noimă. Marty avea dreptate: într-o oră, sezonul avea să fie încheiat. Aleanul avea să continue din cauza lui Bucky Dent.

— Bucky Dent. Bucky Dent. Nenorocitul de Bucky Dent.

1. *The Green Monster*, zidul de 11,33 metri înălţime care delimitează terenul stânga pe Fenway Park, stadionul echipei de baseball Boston Red Sox.

74

Luni, 2 octombrie 1978, ora 17:22

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	
Yankees	0	0	0	0	0	0	4	1	0	5
Red Sox	0	1	0	0	0	1	0	2	0	4

75

Merseră în tăcere înapoi spre New York, încă în stare de şoc. Ted nici măcar nu puse să cânte Dead. Mai aveau câteva ore de mers până în oraş, erau într-un loc uitat de Dumnezeu prin New England, când Ted vorbi în cele din urmă.

— Bucky Dent? Şaizeci de ani şi şase reprize şi apoi Bucky Dent? Din senin.

Marty începu să scuture din cap.

— Nu, nu din senin. Desigur, Teddy, desigur că e Bucky Dent.

— Ce?

— Nu mi-am dat seama până acum. Dar acum văd bine. Totul. Niciodată nu te ucide Mickey Mantle. Nici Willie Mays. Niciodată nu te ucide lucrul pentru care te pregăteşti. Întotdeauna e buturuga mică, la care nu te-aştepţi. Guturaiul care te duce în mormânt. Întotdeauna e Bucky Dent.

Ted se uită la taică-su. Bătrânul arăta de parcă era în transă, ca un profet.

— Şi nu-i lăsa pe Yankees să te ducă de nas, Teddy, în viaţă nu-i vorba despre victorie, în viaţă e vorba despre înfrângere – fanii Yankees nu ştiu nimic despre viaţă, dar Boston, Boston ştie adevărul.

Ted dădu din cap şi îşi ţinu privirea pe drum, în timp ce Marty se liniştea, dar spunea în continuare:

— Viaţa le aparţine celor învinşi, Teddy, ca mine şi ca tine. Şi ca Mariana. Şi ca nenorocitul de Bucky Dent. Să nu uiţi asta niciodată.

— N-o să uit.

Marty se lăsă iar pe scaun şi îl dădu pe spate. Părea să aţipească, dar apoi, aproape ca o binecuvântare, zise:

— Dumnezeu să-l binecuvânteze pe Nenorocitul de Bucky Dent.

Ted zâmbi şi repetă încet după taică-su:

— Da. Dumnezeu să-l binecuvânteze pe Nenorocitul de Bucky Dent.

Ted mai aştepta să mai spună ceva, dar Marty devenise tăcut. Se uită la taică-su, care părea foarte, foarte nemişcat, în ciuda denivelărilor drumului. Ted avu o presimţire neagră. Întinse mâna să-l atingă pe Marty.

— Tată?

Puse două degete pe gâtul lui taică-su să caute pulsul şi nu-l simţi, verifică să vadă dacă respira, şi nu simţi nimic. Ted ştia că tatăl lui era mort. Marty era mort. Tatăl lui Ted era mort. Îşi luă privirea de la el şi o îndreptă iar spre drumul care se întuneca şi spuse, de data asta doar pentru sine:

— Dumnezeu să-l binecuvânteze pe Nenorocitul de Bucky Dent.

76

În capul lui, Dead cântau „Box of Rain“: „aşa mult timp să fii plecat, aşa puţin să fii aici“. Iar şi iar, ca un ac blocat pe un disc de vinil. Ted mai conduse încă o oră înainte să înceapă să se gândească ce avea de făcut cu trupul tatălui lui. Se hotărî că îl va duce până în oraş, înapoi la Beth Israel; nu era încă gata să-l lase, să renunţe la el şi să-l predea în vreun orăşel ciudat din New England. Simţea că vrea să negocieze cei mai buni termeni pentru predarea lui taică-su în viaţa de dincolo, dar ştia că de fapt nu exista nici un fel de negociere. Trupul avea să fie luat şi ascuns vederii celor vii şi apoi îngropat. Celor vii nu le plăceau cei morţi printre ei. Nu le plăcea să li se reamintească. De parcă un cadavru ar fi fost un tip prost-crescut la o petrecere, care tot aprindea şi stingea luminile, arătând spre ceas şi spunând: „Petrecerea e aproape gata, oameni buni, pregătiţi-vă de final“.

Dar voia să vorbească întâi cu Mariana, să se asigure că o să fie acolo, că ştie. Opri la o benzinărie, întrebându-se dacă e în regulă să-l lase pe taică-su în maşină aşa. Ted se îndepărtă câţiva paşi ca să dea telefon. Vedea tot timpul Corolla, nu-şi lua ochii de la Marty. Bătrânul arăta ca şi cum ar fi dormit. Ted îşi aduse aminte ce făcea maică-sa de câte ori plecau la drum cu maşina şi se întâmpla să treacă pe lângă mortăciuni – un câine, o pisică, vreo căprioară, un sconcs, un oposum, un ursuleţ-spălător. Prima dată fusese o pisică, iar Teddy, care avea trei sau patru ani, era îngrijorat de pisicuţa care stătea nemişcată în mijlocul drumului. Făcuse semn pe geam şi i-o arătase maică-sii, întrebând ce era în neregulă cu ea. De ce nu se mişca?

Maică-sa se uitase la taică-su, care ridicase din umeri, şi apoi se întorsese spre bancheta din spate cu un zâmbet şi spusese:

— E o pisicuţă care doarme, iubire, o pisicuţă adormită.

Pisicuţă adormită. Tătic adormit.

Ted scoase cartea de vizită a Marianei şi formă din nou. Când răspunse, Ted îşi dădu seama că a trezit-o.

— Eşti singură? întrebă.

— Da, ce e?

— S-a dus.

— Îmi pare rău, Ted.

— Ştii, e în regulă, era vremea, a fost bine. A fost povestea lui până la final.

Îi auzea răsuflarea grea.

— Unde eşti?

— Într-o benzinărie din New England. Venim acasă.

— Bine.

— Mariana, ştiu.

— Ce ştii?

— Despre ea. Tatuajul tău. Îmi pare foarte rău.

— Da.

— Acum înţeleg. Înţeleg. Înţeleg de ce. Te înţeleg pe tine.

— Ce înţelegi?

— Ai dreptate, nu te pot apăra. Nu pot şterge trecutul şi nu pot promite nimic.

— Da.

Ted se uită la taică-su în maşină, să vadă cum e. Nu se mişcase. Îi aducea aminte de scheciul ăla vechi de la *Saturday Night Live Weekend Update*, cu Chevy Chase care citea ştiri contrafăcute în fiecare săptămână,

cu „O ştire de ultimă oră, generalisimul Francisco Franco e tot mort“. Lumea părea să râdă întotdeauna foarte tare la asta, dar Ted nu râsese niciodată. Nu pricepuse niciodată cu adevărat poanta. Nu râdea nici acum.

— Dar chiar dacă nu pot face nimic din toate astea, tot vreau să încerc, şi cred că asta trebuie să fie definiţia iubirii.

— Iubire? Mă iubeşti pe mine? Abia dacă mă cunoşti.

— Mă îndrăgostesc de puţinul pe care-l ştiu şi care mă face să fiu disperat să aflu mai mult.

— Nu spune aşa ceva.

— Trebuie. Aşa e povestea mea.

— Povestea ta. Poate că nu şi a mea.

— Păi, cum alegi a cui poveste câştigă, a cui poveste ajunge să devină trecut? Povestea mea e mult mai veselă decât a ta, e cu doi oameni buni care se iubesc. Povestea ta are doi oameni care şi-o trag şi apoi pleacă fiecare singur. Adică, obiectiv vorbind, care poveste sună mai bine? N-ar trebui să câştige povestea mai veselă?

Ted se uita în continuare la Marty, aproape maniacal. Îşi aducea aminte că citise despre tradiţia „purtătorului de cadavru“ din China antică. Dacă un om murea departe de casă, familia angaja pe cineva, un profesionist, să „poarte“ cadavrul, ca să fie îngropat acasă. Şi nu se grăbeau. Mergeau pe jos. Şi puteai vedea personajele astea la ţară. Un om viu proptind un om mort într-o călătorie, oprindu-se să mănânce şi să doarmă, oprindu-se să rătăcească şi să se minuneze. Nu era doar un simplu comision, şi nici măcar un obicei în folosul celor vii, ca să se poată obişnui cu moartea cuiva drag, era o experienţă pentru cadavru, una care să-i împiedice sufletul să devină neliniştit şi fără casă, un moment final de reflecţie inconştientă, dar nu moartă. Ted îşi imagină că pleacă acum la drum cu taică-su, purtându-i

cadavrul prin New England. Se gândi că poate asta era datoria lui ultimă de fiu.

Se bucura că-l ducea acum pe taică-su acasă şi se ruga ca spiritul lui să-şi găsească odihna acasă, în oraş. Nu era o livrare de carne inertă şi oase, era ultima etapă a călătoriei lui cu tatăl său. Punea pariu că Mariana, ca asistentă a morţii, ştia cum fac faţă morţii în alte culturi şi ştia despre purtarea cadavrului. Luă atunci şi acolo hotărârea să-l ducă pe Marty întâi în Brooklyn şi abia apoi la spital. Va purta spiritul lui Marty până acasă.

— Totdeauna am detestat să rescriu, dar tu mă faci să vreau să rescriu totul, indiferent ce înseamnă asta.

— Ted?

— Da?

— Ai mai fost vreodată îndrăgostit?

— Astă-seară mi-am dat seama că nu. Dar acum ştiu.

— De unde ştii?

— Pentru că tata e mort, iar eu sunt următorul. Pentru că totul e nou. Şi, dintr-odată, nu-mi pasă că asculţi disco. Asta e iubire.

Îi cântă încet şi frumos, ca o preluare a lui Dan Fogelberg după Sly şi Family Stone:

— La început mi-a fost frică, eram înspăimântat, mă tot gândeam că n-o să pot trăi nicicând fără tine alături…[1]

Ea râse încetişor la îngenuncherea lui în faţa muzicii disco. El îi ascultă iar răsuflarea. Era sigur că va spune ce trebuie dacă va spune adevărul. Era o senzaţie plăcută, era un lucru bun să fie el însuşi.

— Mi-e teamă că sunt o pasăre ciudată, Ted.

— Nu mă sperii. Eşti un papagal în Brooklyn. „O, nu, nu eu…“

— Şi dacă eu nu te iubesc?

— O să aştept până mă iubeşti.

— S-ar putea să ai de aşteptat multă vreme.

Tăcură amândoi. Fiecare asculta răsuflarea celuilalt. Stăteau în locuri diferite, în exact acelaşi punct.

— Ce faci? întrebă ea.

Urmă o pauză lungă, iar apoi Ted zise:

— Aştept…

1. Primele versuri din celebrul cântec „I will survive“ de Gloria Gaynor (n. red.).

77

Ted rătăci spre oraş pe drumuri de ţară, purtând trupul tatălui său. Dead cântau tare la casetofon şi spera din toată inima că n-o să-l oprească poliţia, ca să fie nevoit să explice prezenţa bărbatului mort de pe locul pasagerului.

Vorbi cu taică-su, îşi închipui răspunsurile lui, îl auzi, râse cu el. Avea pentru prima dată senzaţia că vede prin ochii lui Marty, acum că Marty nu mai era. Şi că asta era datoria şi onoarea ce i se făcea de acum înainte, ca fiu. Arăta spre lucruri pe care bătrânul ar fi putut să şi le aducă aminte; privelişti ale frumuseţii şi lucruri şi gânduri interesante. Prostii obişnuite. Viaţă. Asta era viaţa, doar prostii obişnuite. Şi tot asta era şi moartea. Chiar nu era nici o deosebire.

78

Ted îi spusese Marianei la telefon că, dacă plimba cadavrul, nu voia să-l lase la spital, ci îl va mai duce o ultimă dată pe Marty în Brooklyn înainte să-l predea autorităţilor. Mariana fusese de acord. Lui Ted îi plăcea că era dornică să facă lucrul ciudat, să dea naibii protocolul. Îl făcea mai curajos şi mai bun doar existând pe planetă. Avea să-şi imagineze lucruri noi de-acum înainte, pentru că voia să ştie ce credea ea. Spera aşa de tare că fiecare va deveni un cititor critic al vieţii celuilalt, că speranţa aproape că lua formă de rugăciune.

Trase la curba dintre Forty-eighth şi Ninth pe la două dimineaţa. Mariana stătea acolo aşteptând împreună cu Maria, în faţa restaurantului unde băuseră împreună *café con leche*. Femeile deschiseră uşile Corollei şi se urcară în spate. Întâi Maria, şi apoi Mariana, se aplecară în faţă şi sărutară fruntea rece a lui Marty şi-i şoptiră dezmierdări la ureche. Apoi Mariana se aplecă peste tetieră şi-l sărută pe Ted apăsat şi cu înţeles pe buze, ca o scuză şi o jumătate de promisiune, spera el, şi ca o încurajare să aştepte în continuare. În timp ce-l îmbrăţişa, spuse:

— *Ay, papi*, Nenorocitul de Bucky Dent – *conyo*[1]!

În vestiarul de la Yankees curgea şampania. Blestemul rezistase. La Boston, încă mai aşteptau.

1. Al naibii! (sp.).

79

Era ultima dată când Marty trecea apa din Manhattan spre Brooklyn. Ted hotărî s-o ia pe podul de deasupra tunelului. Ted ştia acum că uneori trebuie s-o iei pe deasupra şi uneori trebuie s-o iei pe dedesubt, dar că trebuie să treci apa. N-aveai de ales. Ted îi va purta trupul tatălui său peste East River, însoţit de Mariana şi de Maria şi de spiritele lui Whitman şi Hart Crane. În timp ce se zgâlţâiau peste grinzile zgomotoase ale podului, lăsară superelocvenţa lui Crane să vorbească pentru ei toţi, adăugând un răsunet peste ceea ce se auzea deja, trecutul suprapus peste prezent; uimirea lui în faţa priceperii făcătoare de zei a omului şi a optimismului oţelit al tânărului veac adăuga un soi de armonie tânguirii:

> Pe chei am aşteptat sub umbra ta,
> Ce doar în beznă poate să se vadă.
> S-au desfăcut pachetele de foc,
> Un an de fier pierit-a în zăpadă…
>
> Vis al câmpiei, boltă peste mare,
> Ca râul de sub tine fără somn,
> În suflete să laşi să se coboare
> Arcul tău, mit ce suie către Domn.[1]

În felul ăsta, pe Podul Brooklyn, îşi făcură trecerea peste râu.

De la câteva străzi distanţă, observară o strălucire venind de pe strada lui Marty. Parcă ar fi fost în flăcări, dar nu se simţea fum, nu se simţea nici o senzaţie de pericol. Când intrară pe strada lui, parcă intraseră în plin

carnaval; era luminată ca o petrecere de cartier. Ca Festivalul San Gennaro din Lower East Side. Când li se obişnuiră ochii cu luminile strălucitoare în noapte, Ted văzu că erau zeci de oameni care se învârteau pe stradă, aparent sărbătorind; păreau să fie bine dispuşi.

Ce recunoscu întâi Ted fură rămăşiţele panterelor cenuşii, minus Tango Sam – Benny, Ivan şi Schtikker – stând în poziţie de drepţi, salutându-şi camaradul căzut, toţi purtând şepci şi tricouri Red Sox. Ted văzu chioşcul lui Benny, îmbrăcat în hârtie creponată, roşu şi alb, culorile Bostonului. Privi în sus la ferestrele apartamentelor şi văzu o mare vălurită de roşu, oameni care fluturau fanioanele celor de la Boston. Jose, mai flutură drapelul ăla? *Si*. Să fii sigur că da. Se întoarse spre Mariana, ca pentru a întreba dacă ea le spusese panterelor, iar ea încuviinţă din cap.

Ted privi în jur, măsură totul în timp ce conducea încet, ca la o procesiune funerară diplomatică. Oamenii dansau în stradă, cu sticle de şampanie şi bere în mâini. Era un priveghi, îşi dădu el seama, un priveghi dat naibii. La uşi şi de felinarele de pe stradă erau agăţate bannere uriaşe. Le citi pe toate cu voce tare – „FELICITĂRI, SOX!!!“, „AŞTEPTAREA S-A TERMINAT!!!“, „CARE BUCKY???!!!“, „LA REVEDERE, MARTY, TE IUBIM“. Minciuni afectuoase, în roşu şi alb, fără nici o urmă de albastru de Yankees. Un neadevăr artistic mai adevărat decât adevărul. Arcul, mit ce suie către Domn. Duceţi-vă naibii, învingătorilor! În suflete să laşi să se coboare. Duceţi-vă naibii, Yankees! Du-te naibii, Moarte! Iubirea exercitându-şi neputinţa impresionantă în faţa mortalităţii.

Lumina felinarelor dansa leneş prin geamurile maşinii în timp ce se strecurau înainte, iar când Ted se uită la Marty, jocul de lumini de pe faţa lui păru să-l facă să zâmbească. Doar în beznă îi e umbra clară. Ted opri uşor într-un loc unde lumina ţinea zâmbetul pe faţă tatălui lui. Marty era acasă. Acesta era sfârşitul.

Aşa voise Marty să fie spusă povestea lui. Felul în care voise să plece. Înşelătoria finală, glorioasă.

1. „Podul Brooklyn“, de Harold Hart Crane, din vol. *Podul*, traducere de Rodica Mihăilă şi Irina Grigorescu, Editura Univers, Bucureşti, 1979.

Epilog: Prelungiri

28 OCTOMBRIE 2004

Acum suntem în secolul XXI. Este viitorul şi este deja trecut. Nu-i nici o deosebire. În viitor, ştim asta. O ştim acum. Dead o ştiu şi ei, când spun „Totul i-un vis ce l-am visat într-o dup'amiază acum mult timp". Se află toţi aici într-un cimitir răsfirat, peste 150 de hectare în mijlocul oraşului, care păstrează nume din ultimele trei secole. Aproape două milioane de morţi. Calvary Cemetery de lângă autostrada Brooklyn-Queens.

Un grup mic de oameni păşeşte printre gâştele de Canada nervoase care ciugulesc iarba verde şi maronie. E deja toamnă, din nou. După 26 de ani, acum mai bine de zece ani; este deja toamnă, din nou. Grupul e format din patru oameni, un bărbat şi o femeie mai în vârstă, şi un bărbat şi o femeie tineri. Chiar şi de la distanţă, par să fie o familie.

Vino mai aproape. Bărbatul mai în vârstă seamănă aşa de mult cu Marty, că ai zice că vezi o stafie, dar nu e; e Ted, acum trecut de cincizeci de ani. Într-o mână ţine o carte cartonată, în cealaltă ţine mâna Marianei. Şi ea e mai bătrână, şi la fel de fermecătoare ca întotdeauna. Trecerea anilor i-a îngroşat puţin silueta, dar asta nu înseamnă decât că Ted are mai mult de iubit. Părul e încă des şi sălbatic, acum vârstat cu fire sure. Una dintre mâini îi este împletită în cea a lui Ted, iar în cealaltă ţine mâna fiicei ei. Trebuie să fie fiica lor. Are tenul şi trăsăturile mamei, dar expresia inconfundabilă, preocupată şi imobilă a lui Ted. Este frumoasă ca maică-sa, dar limba ei ascuţită te poate pune la punct în engleză sau spaniolă, uneori în ambele în acelaşi timp. Ţine un buchet de flori. Alături de ea merge un tânăr care duce

un ziar rulat. În afară de capul cu păr negru, ondulat, e leit Ted. Arată ca un Ted tânăr, purtând peruca Marianei. Copiii arată exact a ceea ce sunt – scoţieni, evrei, catolici, atei, comunişti, ucraineni, portoricani, dominicani, polonezi. Newyorkezi, cu alte cuvinte. Americani, pe scurt.

Vino mai aproape. Familia ajunge la o piatră de mormânt mică, modestă, printre şirurile nesfârşite de repere.

Se poate citi textul de pe piatră:

MARTIN FULLILOVE
SOŢ, TATĂ
1918-1978

Marty zicea întotdeauna că n-o să-l prinzi nici mort în Queens. Greşea.

Nepoata lui Marty îngenunchează, aşază florile pe mormânt şi se ridică în picioare. Mariana se apleacă încet, genunchii n-o mai ţin ca pe vremuri. Sărută piatra de mormânt. Se îndreaptă cu un geamăt şi un oftat care vorbesc despre iubire, şi timp, şi muncă, şi seriozitate. Ted îngenunchează şi sprijină cu grijă cartea de piatră.

Vino şi mai aproape. Vezi cartea, care este un roman publicat. O etichetă proclamă că este „Reeditarea unui clasic îndrăgit“ şi „Bestseller etern“. Se numeşte *Oamenii Doublemint* şi este scrisă de Marty şi Lord Fenway Fullilove. Două lumi făcute una singură. Dacă citim supracoperta, vom afla că Ted a devenit un scriitor de succes, iar *Oamenii Doublemint* a fost prima dintre cele nouă cărţi publicate ale sale, trei dintre ele fiind transpuse în film şi una într-un serial de televiziune popular.

Ted se asigură că volumul stă în echilibru, stabil şi mândru lângă piatră. Ted auzise că, deşi expatriat, Joyce fusese în *Ulise* atât de exact şi de fidel şi de credincios adevăratului Dublin, încât, dacă oraşul ar fi fost distrus, îl

puteai reconstrui cărămidă cu cărămidă folosind cartea lui drept ghid. Ted spera că există şi un plan al tatălui său în *Oamenii Doublemint*. Că, dacă făceai o pastă din cartea asta, în resturile vegetale se va găsi codul genetic, ADN-ul tatălui său, că Marty însuşi, ca un Dublin pierdut, ca o Troie pierdută, va putea fi reconstituit din aceste pagini.

În cele din urmă, nepotul lui Marty desface ziarul şi îl întinde peste mormânt. Este *New York Post*, zdreanţa aia urlătoare. Este 28 octombrie 2004. Iar în ziua de dinainte Boston Red Sox îi învinseseră pe St. Louis Cardinals în World Series, devenind campioni pentru prima dată în 86 de ani. Optzeci şi şase de ani, durata unei vieţi lungi şi norocoase. Cei din urmă vor fi cei dintâi.

Vino acum şi stai cu ei, unde au stat şi vor sta toţi, printre nenumăratele morminte. Vino acum şi citeşte cu ochi limpezi ce spune titlul întins pe toată pagina. Două cuvinte, o incantaţie şi o invitaţie:

Rupe blestemul

Mulţumiri

Vreau să-i mulţumesc lui Jonathan Galassi pentru încrederea neabătută, îndrumare şi înţelepciune. Lui Andrew Blauner, pentru susţinerea neobosită a acestei cărţi. Lui Valerie Slaughter, pentru căutarea exhaustivă şi plină de imaginaţie a detaliilor legate de anii ’70. Lui Karl Akermann, care face posibil spaţiul meu creativ. Această poveste a început ca scenariu de film şi, de-a lungul anilor, oamenii au crezut în ea şi au încercat s-o vadă dusă până la capăt – printre ei, în primul şi în primul rând, Susannah Jolly. N-am abandonat speranţa. Respect fratelui meu vitreg, Matthew Warshaw, pentru că m-a lăsat să-i folosesc enciclopedia despre toate lucrurile din anii ’70, respectiv mintea lui. Un mare *gracias* lui Rodrigo Corral, pentru ajutorul cu spaniola. Şi lui Jimmy Capuano – plecat dintre noi, dar niciodată uitat. Există multe scrieri despre baseball şi sunt îndatorat multor surse, dar cred că o să-i evidenţiez pe W. P. Kinsella şi Roger Kahn, care merită toate laudele. De asemenea, despre Edward Bernays am aflat prin intermediul documentarelor extraordinare ale lui Andrew Curtis. Şi, în fine, toată povestea aceasta îşi are originea într-o după-amiază de vară, cu ani în urmă, când eram în Massachusetts, acasă la familia lui Téa, unde doi oameni care lucrau la acoperiş stăteau de vorbă şi l-am auzit pe unul dintre ei pomenindu-i pe „Nenorocitul de Bucky Dent“ şi pe „Nenorocitul Bill Buckner“. NenorocituldeBuckyDent. De parcă ar fi fost un singur cuvânt. Fiind din New York, nu-l mai auzisem niciodată. Expresia m-a făcut să râd. Încă mă mai face să râd. E ceva cu ea. S-a prins şi a aşteptat să scriu o poveste dedesubtul ei. Aşa începe. Aşa că… multe mulţumiri omului de pe acoperiş.

Calde mulţumiri pentru permisiunea de a reproduce fragmente din următoarele materiale:

Pagina 15: „Le Monocle de Mon Oncle“, din *The Collected Poems of Wallace Stevens*, de Wallace Stevens, copyright © 1954 Wallace Stevens şi copyright reînnoit 1982 de Holly Stevens. Folosit cu permisiunea Alfred A. Knopf, imprint al Knopf Doubleday Publishing Group, divizie Penguin Random House LLC. Toate drepturile rezervate.

Pagina 5: „They Own the Wind“, din *O Holy Cow! The Selected Verse of Phil Rizzuto*, ediţie adăugită, editată de Tom Peyer and Hart Seely. Copyright © 2008 The Phil Rizzuto Estate. Preluat cu permisiunea HarperCollins Publishers.

Pagina 25: „St. Stephen“: Versuri de Jerry Garcia şi Phil Lesh. Muzică de Robert Hunter. Copyright © 1969 Ice Nine Publishing Company Incorporated, USA. Copyright reînnoit. Toate drepturile administrate de Universal Music Corp. Toate drepturile rezervate. Utilizat cu permisiune. Retipărit cu permisiunea Hal Leonard Corporation pentru America de Nord. Copyright internaţional asigurat. Utilizat cu permisiunea Music Sales Limited for World, exclusiv America de Nord.

Pagina 59: „Franklin’s Tower“: Versuri de Robert Hunter şi Jerry Garcia. Muzică de William Kreutzmann. Copyright © 1975 Ice Nine Publishing Company Incorporated, USA. Copyright reînnoit. Toate drepturile administrate de Universal Music Corp. Toate drepturile rezervate. Utilizat cu permisiune. Retipărit cu permisiunea Hal Leonard Corporation pentru America de Nord. Copyright internaţional asigurat. Utilizat cu permisiunea Music Sales Limited for World, exclusiv America de Nord.

Pagina 164: „Box of Rain“: Versuri de Robert Hunter. Muzică de Phil Lesh. Copyright © 1970. Copyright reînnoit. Toate drepturile administrate de Universal Music Corp. Toate drepturile rezervate. Utilizat cu permisiune. Retipărit cu permisiunea Hal Leonard Corporation pentru America de Nord. Copyright internaţional asigurat. Utilizat cu permisiunea Music Sales Limited for World, exclusiv America de Nord.

Pagina 175: „The Engineer’s Son“: Permisiune de republicare din partea Fondazine Giorgio e Isa de Chirico, Roma. Traducerea poemului lui Emile Bronnaire utilizată de Giorgio de Chirico drept moto la povestirea „The Engineer’s Son“, copyright © 1967, 1975, 1992, 2014 de John Ashbery. Toate drepturile rezervate. Utilizat cu acordul Georges Borchardt, Inc., pentru traducător.

Pagina 269: „To Brooklyn Bridge“ din *The Complete Poems of Hart Crane*, de Hart Crane, editat de Marc Simon. Copyright 1933, 1958, 1966, Liveright Publishing Corporation. Copyright © 1986 Marc Simon. Utilizat cu permisiunea Liveright Publishing Corporation.